

Organizacje pozarządowe w 2024 r.

Non-governmental organizations in 2024

Organizacje pozarządowe w 2024 r.

Non-governmental organizations in 2024

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Urząd Statystyczny w Krakowie Statistical Office in Kraków

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Społecznych, Urząd Statystyczny w Krakowie
Statistics Poland, Social Surveys Department, Statistical Office in Kraków

Zespół autorski

Editorial team

Krzysztof Borysiak, Weronika Buczek, Jerzy Gruszka, Katarzyna Jarębska, Tomasz Kalbarczyk, Remigiusz Pluta,
Urszula Stasiak-Jaśkiewicz, Joanna Wątroba, Kacper Zieliński

Kierujący

Supervisor

dr hab. Izabela Grabowska, Agnieszka Szlubowska

Prace redakcyjne

Editorial works

Karolina Goś-Wójcicka, Agnieszka Pacut, Tomasz Sekuła, Szymon Wozniak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Andrzej Paluchowski, Beata Lipińska, Paweł Luty

ISBN 978-83-67809-91-7

e-ISBN 978-83-67809-92-4

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available at
stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazujemy Państwu publikację „Organizacje pozarządowe w 2024 r.,” która dostarcza danych o działalności organizacji pozarządowych w Polsce, niezbędnych do oceny realizacji polityk publicznych w zakresie rozwoju ekonomii społecznej i kapitału społecznego oraz monitorowania sytuacji tego sektora. Opracowanie wpisuje się w rosnące zainteresowanie problematyką społeczeństwa obywatelskiego.

Publikacja składa się z dwóch rozdziałów. Pierwszy przedstawia charakterystykę organizacji pozarządowych, natomiast drugi koncentruje się na kluczowych zmianach zachodzących w sektorze. Analiza została przygotowana na podstawie wyników badania GUS: „Organizacje pozarządowe i społeczne jednostki wyznaniowe” obejmującego sprawozdania SOF-1 – z działalności fundacji, stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych oraz SOF-4s – z działalności samorządu gospodarczego i kółek rolniczych. Wykorzystano także dane z Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. ks. prof. Witolda Zdaniewicza oraz źródeł administracyjnych.

W publikacji przedstawiono charakterystykę poszczególnych typów organizacji pozarządowych, ukazując ich różnorodność i potencjał oraz uwzględniając zróżnicowanie terytorialne. Dodatkowo w tegorocznej edycji ujęto podrozdział poświęcony zaangażowaniu organizacji pozarządowych w pomoc w związku z powodzią, która wystąpiła we wrześniu 2024 r.

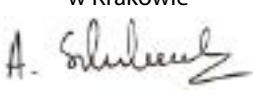
Dziękujemy przedstawicielom organizacji pozarządowych za zaangażowanie w wypełnienie sprawozdań statystycznych. Dzięki Państwa wysiłkowi mogliśmy opracować szeroki i precyzyjny zakres danych.

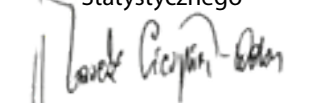
Planując dalszy rozwój badań statystycznych, będziemy wdzięczni za Państwa sugestie dotyczące zawartości opracowania oraz zakresu prowadzonych przez nas badań statystycznych. Mamy nadzieję, że niniejsza publikacja będzie służyć jako cenne źródło wiedzy o działalności organizacji pozarządowych w Polsce dla przedstawicieli administracji publicznej, a także dla analityków oraz wszystkich osób zainteresowanych prezentowaną problematyką.

Zapraszamy do korzystania z produktów statystyki publicznej, baz danych i opracowań dostępnych na stronie internetowej [Głównego Urzędu Statystycznego](#), takich jak [Bank Danych Lokalnych](#) oraz [Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#), w szczególności zachęcamy do korzystania z publikacji dotyczących [gospodarki społecznej i wolontariatu](#).

Dyrektor
Departamentu Badań
Społecznych

dr hab. Izabela Grabowska

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Prezes
Głównego Urzędu
Statystycznego

dr hab. Marek Cierpiel-Wolan

Preface

We hereby present the publication “Non-governmental organizations in 2024”, which provides data on the activities of non-governmental organizations in Poland. The data are essential for assessing the implementation of public policies in the areas of social economy and social capital development, as well as for monitoring the situation of this sector. The publication reflects the growing interest in issues related to civil society.

The publication consists of two chapters. The first presents an overview of non-governmental organizations, while the second focuses on the key changes taking place in the sector. The analysis is based on the results of the Statistics Poland survey “Non-governmental organizations and faith-based charities”, covering the SOF-1 reports on the activities of foundations, associations and similar organizations, and the SOF-4s reports on the activities of business associations and farmers organizations. Data from the Institute for the Catholic Church Statistics SAC, as well as administrative sources, were also used.

The publication presents the characteristics of individual types of non-governmental organizations, highlighting their diversity and potential while taking territorial differences into account. In addition, this year's edition includes a subsection devoted to the involvement of non-governmental organizations in providing assistance in response to the flood that occurred in September 2024.

We would like to thank representatives of non-governmental organizations for their commitment to completing the statistical reports. Thanks to your efforts, we were able to compile a broad and detailed range of data.

As we plan the further development of statistical surveys, we would be grateful for your suggestions concerning the content of the publication and the scope of the statistical surveys we conduct. We hope that this publication will serve as a valuable source of information on the activities of non-governmental organizations in Poland for representatives of public administration, as well as for analysts and all those interested in the issues presented herein.

We invite you to make use of public statistics products, databases and publications available on the website of [Statistics Poland](#), such as the [Local Data Bank](#) and the [Knowledge Databases](#), and in particular, we encourage you to consult publications on [the social economy and volunteering](#).

Director

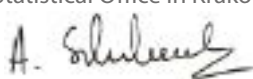
Social Research Department

Izabela Grabowska, Assoc. Prof.

Director

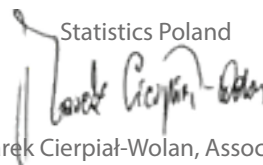
Statistical Office in Krakow

Agnieszka Szlubowska

President

Statistics Poland

Marek Cierpień-Wolan, Assoc. Prof.

Warsaw, Kraków, October 2026

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	5
Spis tablic	7
List of tables	7
Spis wykresów	10
List of charts	10
Spis map	16
List of maps	16
Objaśnienia znaków umownych	17
Symbols	17
Ważniejsze skróty	18
Main abbreviations	18
Synteza	19
Executive Summary	26
Rozdział 1. Charakterystyka i potencjał organizacji pozarządowych	33
Chapter 1. Characteristics and potential of non-governmental organizations	33
1.1. Liczba aktywnych organizacji	33
1.1. Number of active organizations	33
1.2. Zróżnicowanie terytorialne organizacji pozarządowych	34
1.2. Territorial differentiation of non-governmental organizations	34
1.3. Dziedziny działalności statutowej	49
1.3. Fields of activity	49
1.4. Wiek i założyciele organizacji	52
1.4. Age and founders of organizations	52
1.5. Zasięg prowadzonej działalności	57
1.5. Territorial scope of activity	57
1.6. Rodzaje i formy działalności	61
1.6. Types and forms of activity	61
1.7. Odbiorcy działalności statutowej	68
1.7. Recipients of mission-related activity	68
1.8. Baza członkowska	77
1.8. The membership base	77
1.9. Bariery działania	83
1.9. Barriers to activity	83

1.10. Praca płatna	86
1.10. Labour resource	86
1.11. Praca społeczna i inne rodzaje pracy	105
1.11. Volunteer work and other types of work	105
1.12. Przychody	112
1.12. Revenues	112
1.13. Koszty prowadzonej działalności i wynik finansowy	121
1.13. Costs of conducted activity and financial result	121
1.14. Środki trwałe i nakłady inwestycyjne	126
1.14. Fixed assets and investment outlays	126
1.15. Pożyczki, kredyty	131
1.15. Loans, credits	131
1.16. Zaangażowanie organizacji pozarządowych w pomoc w związku z powodzią (wrzesień–grudzień 2024 r.)	133
1.16. Involvement of non-governmental organizations in providing assistance in response to the flood (September–December 2024)	133
Rozdział 2. Kluczowe zmiany w organizacjach pozarządowych w latach 2018-2024	138
Chapter 2. Key changes in non-governmental organizations in 2018-2024	138
2.1. Liczba i rodzaje organizacji	138
2.1. Number and types of organizations	138
2.2. Charakterystyka prowadzonej działalności	141
2.2. Characteristics of conducted activity	141
2.3. Baza członkowska	144
2.3. The membership base	144
2.4. Zasoby pracy	148
2.4. Labour resources	148
2.5. Przychody z działalności	163
2.5. Operating income	163
2.6. Bariery działania	165
2.6. Barriers to activity	165
Uwagi metodologiczne	169
Methodological notes	169
Podstawowe wyjaśnienia metodologiczne	169
Basic methodological explanations	169
Źródła danych wykorzystywane w publikacji	171
Sources of data used in the publication	171

Spis tablic

List of tables

Tablica 1.1. Liczba organizacji pozarządowych w 2024 r.	33
Table 1.1. Number of non-governmental organizations in 2024	33
Tablica 1.2. Organizacje pozarządowe według klas wieku w 2024 r.	52
Table 1.2. Non-governmental organizations by age classes in 2024	52
Tablica 1.3. Organizacje pozarządowe według rodzaju założyciela w 2024 r.	55
Table 1.3. Non-governmental organizations by type of founder in 2024	55
Tablica 1.4. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i rodzaju założyciela w 2024 r.	56
Table 1.4. Non-governmental organizations by main field of activity and type of founder in 2024 ...	56
Tablica 1.5. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.	57
Table 1.5. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity in 2024	57
Tablica 1.6. Organizacje pozarządowe według rodzaju działalności prowadzonej w 2024 r.	62
Table 1.6. Non-governmental organizations by type of activity conducted in 2024	62
Tablica 1.7. Organizacje pozarządowe według form działalności statutowej w 2024 r.	67
Table 1.7. Non-governmental organizations by forms of mission-related activity in 2024	67
Tablica 1.8. Odbiorcy działań organizacji pozarządowych w 2024 r.	70
Table 1.8. Recipients of activities of non-governmental organizations in 2024	70
Tablica 1.9. Organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz osób fizycznych według grup odbiorców w 2024 r.	72
Table 1.9. Non-governmental organizations conducting activities for natural persons by groups of recipients in 2024	72
Tablica 1.10. Organizacje pozarządowe podejmujące poszczególne rodzaje działań na rzecz osób fizycznych w 2024 r.	74
Table 1.10. Non-governmental organizations acting particular forms of activity addressed to individual recipients in 2024	74
Tablica 1.11. Organizacja imprez masowych przez organizacje pozarządowe w 2024 r.	76
Table 1.11. Organization of mass events by non-governmental organizations in 2024	76
Tablica 1.12. Członkostwa osób fizycznych w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	80
Table 1.12. Memberships of natural persons in non-governmental organizations by type of organization in 2024	80
Tablica 1.13. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby fizyczne, w których opłacano składki członkowskie oraz członkowie opłacający składki w 2024 r.	81
Table 1.13. Non-governmental organizations associating natural persons in which membership dues were paid and dues-paying members in 2024	81
Tablica 1.14. Organizacje pozarządowe według klas zatrudnienia w 2024 r.	86
Table 1.14. Non-governmental organizations by employment classes in 2024	86
Tablica 1.15. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	91
Table 1.15. Persons employed in non-governmental organizations by type of organization in 2024 ..	91

Tablica 1.16.	Organizacje pozarządowe, które wypłacały wynagrodzenie minimalne oraz odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy, które je otrzymywały w dniu 31.12.2024 r.	92
Table 1.16.	Non-governmental organizations that paid minimum salary and the percentage of those in employment who were in receipt of minimum wage as of 31.12.2024	92
Tablica 1.17.	Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych, których wynagrodzenie było dofinansowane z PFRON w grudniu 2024 r.	97
Table 1.17.	Persons employed on the basis of employment contract in non-governmental organizations, whose salary was co-financed by PFRON in December 2024	97
Tablica 1.18.	Osoby narażone na wykluczenie społeczne, zatrudnione w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w dniu 31.12.2024 r.	99
Table 1.18.	Persons at risk of social exclusion employed in non-governmental organizations by type of organization as of 31.12.2024	99
Tablica 1.19.	Przeciętne zatrudnienie w organizacjach pozarządowych w 2024 r.	100
Table 1.19.	Average paid employment in non-governmental organizations in 2024	100
Tablica 1.20.	Osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	102
Table 1.20.	Persons employed on the basis of civil law contracts in non-governmental organizations by type of organization in 2024	102
Tablica 1.21.	Umowy cywilnoprawne w organizacjach pozarządowych w przeliczeniu na etaty według rodzaju organizacji w 2024 r.	103
Table 1.21.	Civil law contracts in non-governmental organizations by type of organization in 2024 ..	103
Tablica 1.22.	Praca płatna według rodzaju organizacji w 2024 r.	104
Table 1.22.	Paid work by type of organization in 2024	104
Tablica 1.23.	Osoby pracujące społecznie w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	106
Table 1.23.	Volunteers in non-governmental organizations by type of organization in 2024	106
Tablica 1.24.	Organizacje pozarządowe, które korzystały z innych rodzajów pracy w 2024 r.	111
Table 1.24.	Non-governmental organizations benefiting from other types of work in 2024	111
Tablica 1.25.	Przychody organizacji pozarządowych w 2024 r.	114
Table 1.25.	Revenues of non-governmental organizations in 2024	114
Tablica 1.26.	Szczegółowe źródła przychodów organizacji pozarządowych w 2024 r.	119
Table 1.26.	Detailed revenue sources of non-governmental organizations in 2024	119
Tablica 1.27.	Organizacje pozarządowe wykazujące przychody według głównych rodzajów źródeł przychodów w 2024 r.	120
Table 1.27.	Non-governmental organizations by main types of revenue sources in 2024	120
Tablica 1.28.	Koszty organizacji pozarządowych w 2024 r.	122
Table 1.28.	Costs of non-governmental organizations in 2024	122
Tablica 1.29.	Koszty organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji i kategorii kosztów w 2024 r.	123
Table 1.29.	Costs of non-governmental organizations by type of organization and cost category in 2024	123
Tablica 1.30.	Środki trwałe i nakłady inwestycyjne w 2024 r.	129
Table 1.30.	Fixed assets and investment outlays in 2024	129

Tablica 1.31. Powierzchnia lokali organizacji pozarządowych w 2024 r.	130
Table 1.31. Floor space of non-governmental organizations in 2024	130
Tablica 1.32. Organizacje pozarządowe, które zaciągnęły pożyczkę lub kredyt w 2024 r.	131
Table 1.32. Non-governmental organizations with loans or credits in 2024	131
Tablica 1.33. Organizacje pozarządowe według celu przeznaczenia środków finansowych z pożyczki lub kredytu w 2024 r.	132
Table 1.33. Non-governmental organizations by the purpose of allocating funds from loan or credit in 2024	132
Tablica 2.1. Liczba członkostw osób fizycznych w organizacjach pozarządowych	146
Table 2.1. Number of memberships of natural persons in non-governmental organizations	146
Tablica 2.2. Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w organizacjach pozarządowych w dniu 31 grudnia	150
Table 2.2. Number of employees under employment contract in register non-governmental organizations as of 31 December	150
Tablica 2.3. Organizacje pozarządowe zatrudniające na umowy cywilnoprawne	156
Table 2.3. Non-governmental organizations benefiting from employment on the basis of civil law contract	156
Tablica 2.4. Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pozarządowych	158
Table 2.4. Number of employees on the basis of civil law contract in non-governmental organizations	158
Tablica 2.5. Organizacje pozarządowe korzystające z pracy społecznej	160
Table 2.5. Non-governmental organizations benefiting from voluntary work	160
Tablica 2.6. Liczba osób pracujących społecznie w organizacjach pozarządowych	162
Table 2.6. Number of volunteers in non-governmental organizations	162
Tablica 2.7. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności	166
Table 2.7. Non-governmental organizations reported at least one barrier to activity	166
Tablica 1. Liczba jednostek w badaniu na formularzu SOF-1 według rodzaju organizacji za 2024 r.	174
Table 1. Number of units in the SOF-1 survey according to type of organization for 2024	174
Tablica 2. Liczba jednostek w badaniu na formularzu SOF-4s według rodzaju organizacji za 2024 r.	175
Table 2. Number of units in the SOF-4s survey according to type of organization for 2024	175
Tablica 3. Realizacja badania organizacji pozarządowych według formularzy za 2024 r.	175
Table 3. Conducted survey from the SOF series for 2024 according to forms	175
Tablica 4. Kompletność badania organizacji pozarządowych według formularzy i rodzajów podmiotów za 2024 r.	176
Table 4. Completeness of survey of the SOF series according to forms and types of organization for 2024	176
Tablica 5. Realizacja badania spisowego organizacji przyparafialnych za 2023 r.	178
Table 5. Conducted census survey of parish organizations for 2023	178
Tablica 6. Struktura operatu oraz wylosowanej próby według wielkości parafii w 2024 r.	179
Table 6. Structure of sampling frame and random sample according to size of parish in 2024	179
Tablica 7. Realizacja badania reprezentacyjnego według wielkości parafii w 2024 r.	179
Table 7. Conducted representative survey according to size of parish in 2024	179

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1.1. Liczba organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	34
Chart 1.1. Number of non-governmental organizations by type of organization in 2024	34
Wykres 1.2. Liczba organizacji pozarządowych według województw w 2024 r.	35
Chart 1.2. Number of non-governmental organizations by voivodship in 2024	35
Wykres 1.3. Typy organizacji pozarządowych według województw w 2024 r.	37
Chart 1.3. Types of non-governmental organizations by voivodship in 2024	37
Wykres 1.4. Liczba organizacji pożytku publicznego według województw w 2024 r.	38
Chart 1.4. Number of public benefit organizations by voivodship in 2024	38
Wykres 1.5. Liczba przedsiębiorstw społecznych ^a według województw w 2024 r.	39
Chart 1.5. Number of social enterprises ^a by voivodship in 2024	39
Wykres 1.6. Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych według województw w 2024 r.	40
Chart 1.6. Number of associations and similar organizations by voivodship in 2024	40
Wykres 1.7. Typy stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych według województw w 2024 r.	41
Chart 1.7. Types of associations and similar organizations by voivodship in 2024	41
Wykres 1.8. Liczba fundacji według województw w 2024 r.	43
Chart 1.8. Number of foundations by voivodship in 2024	43
Wykres 1.9. Liczba kół gospodyń wiejskich według województw w 2024 r.	44
Chart 1.9. Number of rural housewives clubs by voivodship in 2024	44
Wykres 1.10. Liczba społecznych podmiotów wyznaniowych według województw w 2024 r.	45
Chart 1.10. Number of faith-based charities by voivodship in 2024	45
Wykres 1.11. Liczba organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych według województw w 2024 r.	46
Chart 1.11. Number of business associations, farmers organizations by voivodship in 2024	46
Wykres 1.12. Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze według województw w 2024 r. ...	47
Chart 1.12. Business associations, farmers organizations by voivodship in 2024	47
Wykres 1.13. Organizacje pozarządowe według lokalizacji siedziby w województwach w 2024 r.	48
Chart 1.13. Non-governmental organizations by type of locality in voivodship in 2024	48
Wykres 1.14. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności w 2024 r.	49
Chart 1.14. Non-governmental organizations by main field of activity in 2024	49
Wykres 1.15. Organizacje pozarządowe według liczby wskazanych dziedzin działalności w 2024 r.	50
Chart 1.15. Non-governmental organizations by number of fields of activity in 2024	50
Wykres 1.16. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności w województwach w 2024 r.	51
Chart 1.16. Non-governmental organizations by main field of activity in voivodship in 2024	51

Wykres 1.17. Organizacje pozarządowe według klas wieku w 2024 r.	53
Chart 1.17. Non-governmental organizations by age classes in 2024	53
Wykres 1.18. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i klas wieku w 2024 r. ..	54
Chart 1.18. Non-governmental organizations by main field of activity and age classes in 2024	54
Wykres 1.19. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.	58
Chart 1.19. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity in 2024	58
Wykres 1.20. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.	59
Chart 1.20. Non-governmental organizations by main field of activity and maximum territorial scope of activity in 2024	59
Wykres 1.21. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w województwach w 2024 r.	60
Chart 1.21. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity and voivodship in 2024	60
Wykres 1.22. Organizacje pozarządowe według rodzaju działalności w województwach w 2024 r.	63
Chart 1.22. Non-governmental organizations by type of activity in voivodship in 2024	63
Wykres 1.23. Najczęściej wskazywane dziedziny odpłatnej działalności statutowej i działalności gospodarczej prowadzonej przez organizacje pozarządowe w 2024 r. według działów PKD	65
Chart 1.23. The most frequently indicated fields of paid mission-related activity and economic activity conducted by non-governmental organizations in 2024 by NACE division	65
Wykres 1.24. Organizacje pozarządowe według rodzaju działań na rzecz odbiorców w 2024 r.	69
Chart 1.24. Non-governmental organizations by type of activity for recipients in 2024	69
Wykres 1.25. Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze działające na rzecz osób fizycznych według rodzaju odbiorcy w 2024 r.	71
Chart 1.25. Business associations, farmers organizations conducting activities for natural persons by groups of recipients in 2024	71
Wykres 1.26. Organizacja imprez masowych przez organizacje pozarządowe w 2024 r.	76
Chart 1.26. Organization of mass events by non-governmental organizations in 2024	76
Wykres 1.27. Mediana liczby członkostw w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.	78
Chart 1.27. Median number of membership in non-governmental organizations by voivodship in 2024	78
Wykres 1.28. Liczba członkostw osób fizycznych ^a i liczba organizacji pozarządowych w 2024 r.	79
Chart 1.28. Number of memberships of natural persons ^a and non-governmental organizations in 2024	79
Wykres 1.29. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby fizyczne, w których opłacano składki członkowskie oraz członkowie opłacający składki w 2024 r.	82
Chart 1.29. Non-governmental organizations associating natural persons in which membership dues were paid and dues-paying members in 2024	82
Wykres 1.30. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby prawne według rodzaju organizacji w 2024 r.	83
Chart 1.30. Non-governmental organizations associating legal persons by type of organization in 2024	83

Wykres 1.31. Organizacje pozarządowe według rodzaju zgłaszanych problemów w prowadzeniu działalności w 2024 r.	84
Chart 1.31. Non-governmental organizations by type of reported problems in activity in 2024	84
Wykres 1.32. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności według rodzaju organizacji w 2024 r.	85
Chart 1.32. Non-governmental organizations reporting at least one barrier to activity by type of organization in 2024	85
Wykres 1.33. Organizacje pozarządowe według klas zatrudnienia w 2024 r.	87
Chart 1.33. Non-governmental organizations by employment classes in 2024	87
Wykres 1.34. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i klas zatrudnienia w 2024 r.	88
Chart 1.34. Non-governmental organizations by main field of activity and employment classes in 2024	88
Wykres 1.35. Organizacje pozarządowe według korzystania z pracy płatnej w województwach w 2024 r.	89
Chart 1.35. Non-governmental organizations by use of paid work in voivodship in 2024	89
Wykres 1.36. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych według wymiaru czasu pracy i płci w 2024 r.	90
Chart 1.36. Employed persons in non-governmental organizations by full-time and part-time employment and gender in 2024	90
Wykres 1.37. Zatrudnienie w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.	92
Chart 1.37. Employment in non-governmental organizations by voivodship in 2024	92
Wykres 1.38. Organizacje pozarządowe, które wypłacały wynagrodzenie minimalne oraz odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy, które je otrzymywały w dniu 31.12. 2024 r.	93
Chart 1.38. Non-governmental organizations that paid minimum salary and the percentage of those in employment who were in receipt of minimum wage as of 31.12.2024	93
Wykres 1.39. Kobiety wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych na podstawie stosunku pracy w dniu 31.12.2024 r.	94
Chart 1.39. Women among employed persons in non-governmental organizations on the basis of employment contract as of 31.12.2024	94
Wykres 1.40. Osoby w wieku emerytalnym wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w dniu 31.12.2024 r.	95
Chart 1.40. Persons in retirement age among employed persons in non-governmental organizations as of 31.12.2024	95
Wykres 1.41. Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w dniu 31.12.2024 r.	96
Chart 1.41. Persons with legal confirmation of disability among employed persons in non-governmental organizations as of 31.12.2024	96
Wykres 1.42. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych, których wynagrodzenie było dofinansowane z PFRON w grudniu 2024 r.	97
Chart 1.42. Persons employed on the basis of employment contract in non-governmental organizations, whose salary was co-financed by PFRON in December 2024	97

Wykres 1.43. Organizacje pozarządowe zatrudniające osoby narażone na wykluczenie społeczne w dniu 31.12.2024 r.	98
Chart 1.43. Non-governmental organizations employing persons at risk of social exclusion as of 31.12.2024	98
Wykres 1.44. Praca płatna według rodzaju organizacji w 2024 r.	104
Chart 1.44. Paid work by type of organization in 2024	104
Wykres 1.45. Praca społeczna w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.	107
Chart 1.45. Voluntary work in non-governmental organizations by voivodship in 2024	107
Wykres 1.46. Członkowie organizacji pracujący społecznie w ogólnej liczbie pracujących społecznie oraz wśród liczby członków organizacji pozarządowych w 2024 r.	108
Chart 1.46. Members volunteering among total volunteers and among number of members of non-governmental organizations in 2024	108
Wykres 1.47. Kobiety i mężczyźni wśród osób pracujących społecznie według głównej dziedziny działalności statutowej organizacji pozarządowych w 2024 r.	110
Chart 1.47. Women and men among volunteers by main field of activity of non-governmental organizations in 2024	110
Wykres 1.48. Organizacje pozarządowe, które korzystały z innych rodzajów pracy w 2024 r.	111
Chart 1.48. Non-governmental organizations benefiting from other types of work in 2024	111
Wykres 1.49. Zmiana liczby organizacji pozarządowych i wartości ich przychodów w latach 2022–2024	112
Chart 1.49. Change in the number of non-governmental organizations and their revenues in 2022–2024	112
Wykres 1.50. Organizacje pozarządowe i ich przychody według rodzaju organizacji w 2024 r.	113
Chart 1.50. Non-governmental organizations and their revenues by type of organization in 2024 ...	113
Wykres 1.51. Wskaźniki przychodów organizacji pozarządowych w województwach w 2024 r.	115
Chart 1.51. Revenue indicators of non-governmental organizations in voivodships in 2024	115
Wykres 1.52. Organizacje pozarządowe i ich przychody według klasy przychodów w 2024 r.	116
Chart 1.52. Non-governmental organizations and their revenues by revenue class in 2024	116
Wykres 1.53. Organizacje pozarządowe według klasy przychodów w województwach w 2024 r.	117
Chart 1.53. Non-governmental organizations by revenue class in voivodships in 2024	117
Wykres 1.54. Przychody organizacji pozarządowych według źródeł w 2024 r.	118
Chart 1.54. Revenues of non-governmental organizations by source in 2024	118
Wykres 1.55. Przychody organizacji pozarządowych według źródeł w województwach w 2024 r.	121
Chart 1.55. Revenues of non-governmental organizations by source in voivodships in 2024	121
Wykres 1.56. Organizacje pozarządowe według wyniku finansowego za 2024 r.	125
Chart 1.56. Non-governmental organizations by financial result for 2024	125
Wykres 1.57. Przeznaczenie nadwyżki finansowej z 2023 r. lub lat wcześniejszych	126
Chart 1.57. Allocation of financial surplus from 2023 or earlier years	126
Wykres 1.58. Środki trwałe i nakłady inwestycyjne organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.	127
Chart 1.58. Fixed assets and investment outlays of non-governmental organizations by type of organization in 2024	127

Wykres 1.59. Organizacje pozarządowe posiadające środki trwałe i ponoszące nakłady inwestycyjne w 2024 r.	128
Chart 1.59. Non-governmental organizations with fixed assets and investment outlays in 2024	128
Wykres 1.60. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według rodzaju organizacji	133
Chart 1.60. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of organization	133
Wykres 1.61. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według województw	134
Chart 1.61. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by voivodship	134
Wykres 1.62. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według głównej dziedziny działalności	135
Chart 1.62. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by main field of activity	135
Wykres 1.63. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według rodzaju odbiorcy pomocy	136
Chart 1.63. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of aid recipient	136
Wykres 1.64. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według form pomocy	137
Chart 1.64. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of assistance	137
Wykres 2.1. Liczba organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji	139
Chart 2.1. Number of non-governmental organizations by type of organization	139
Wykres 2.2. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON oraz ARiMR	141
Chart 2.2. Entities newly registered in the REGON register and with ARiMR	141
Wykres 2.3. Organizacje pozarządowe według rodzaju prowadzonej działalności	142
Chart 2.3. Non-governmental organizations by type of activity	142
Wykres 2.4. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności	143
Chart 2.4. Non-governmental organizations by main field of activity	143
Wykres 2.5. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu ich działania	144
Chart 2.5. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity	144
Wykres 2.6. Członkostwa osób fizycznych w organizacjach pozarządowych	145
Chart 2.6. Memberships of natural persons in non-governmental organizations	145
Wykres 2.7. Członkostwa osób fizycznych według rodzaju organizacji	147
Chart 2.7. Memberships of natural persons by type of organization	147
Wykres 2.8. Organizacje pozarządowe według klas członkostw osób fizycznych	148
Chart 2.8. Non-governmental organizations by membership classes of natural persons	148
Wykres 2.9. Organizacje pozarządowe według posiadania płatnego personelu	149
Chart 2.9. Non-governmental organizations by having paid personnel	149

Wykres 2.10. Liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w dniu 31 grudnia	151
Chart 2.10. Number of employees on the basis of employment contract in non-governmental organizations by type of organization as of 31 December	151
Wykres 2.11. Przeciętne zatrudnienie etatowe ^a w organizacjach pozarządowych	152
Chart 2.11. Average full-time employment ^a in non-governmental organizations	152
Wykres 2.12. Kobiety wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych, w gospodarce narodowej oraz sektorze publicznym	153
Chart 2.12. Women among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations, in national economy and in public sector	153
Wykres 2.13. Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych oraz w gospodarce narodowej	154
Chart 2.13. Persons with legal confirmation of disability among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations and in national economy ..	154
Wykres 2.14. Osoby w wieku emerytalnym wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych oraz w gospodarce narodowej	155
Chart 2.14. Persons in retirement age among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations and in national economy	155
Wykres 2.15. Organizacje pozarządowe zatrudniające na umowy cywilnoprawne według rodzaju organizacji	157
Chart 2.15. Non-governmental organizations benefiting from employment on the basis of civil law contract by type of organization	157
Wykres 2.16. Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji	159
Chart 2.16. Number of employees on the basis of civil law contract in non-governmental organizations by type of organization	159
Wykres 2.17. Organizacje pozarządowe korzystające z pracy społecznej według rodzaju organizacji	161
Chart 2.17. Non-governmental organizations benefiting from voluntary work by type of organization	161
Wykres 2.18. Liczba osób pracujących społecznie w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji	162
Chart 2.18. Number of volunteers in non-governmental organizations by type of organization	162
Wykres 2.19. Łączna kwota przychodów organizacji pozarządowych	164
Chart 2.19. Total revenues of non-governmental organizations	164
Wykres 2.20. Przychody organizacji pozarządowych według źródła przychodów	165
Chart 2.20. Revenues of non-governmental organizations by revenues sources	165
Wykres 2.21. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności według rodzaju organizacji	167
Chart 2.21. Non-governmental organizations reporting at least one barrier to activity by type of organization	167
Wykres 2.22. Organizacje pozarządowe według rodzaju zgłaszanych problemów w prowadzeniu działalności	168
Chart 2.22. Non-governmental organizations by type of reported problems in activity	168

Spis map

List of maps

Mapa 1.1.	Organizacje pozarządowe według województw i regionów w 2024 r.	35
Map 1.1.	Non-governmental organizations by voivodship and region in 2024	35
Mapa 1.2.	Organizacje pozarządowe według podregionów w 2024 r.	36
Map 1.2.	Non-governmental organizations by subregion in 2024	36
Mapa 1.3.	Organizacje pożytku publicznego według województw i regionów w 2024 r.	38
Map 1.3.	Public benefit organizations by voivodship and region in 2024	38
Mapa 1.4.	Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne według województw i regionów w 2024 r.	40
Map 1.4.	Associations and similar organizations by voivodship and region in 2024	40
Mapa 1.5.	Fundacje według województw i regionów w 2024 r.	42
Map 1.5.	Foundations by voivodship and region in 2024	42
Mapa 1.6.	Koła gospodyń wiejskich według województw i regionów w 2024 r.	43
Map 1.6.	Rural housewives clubs by voivodship and region in 2024	43
Mapa 1.7.	Społeczne podmioty wyznaniowe według województw i regionów w 2024 r.	45
Map 1.7.	Faith-based charities by voivodship and region in 2024	45
Mapa 1.8.	Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze według województw i regionów w 2024 r.	46
Map 1.8.	Business associations, farmers organizations by voivodship and region in 2024	46
Mapa 1.9.	Członkostwo w organizacjach pozarządowych według województw i regionów w 2024 r.	77
Map 1.9.	Membership in non-governmental organizations by voivodship and region in 2024	77
Mapa 1.10.	Zatrudnienie etatowe w organizacjach pozarządowych według województw i regionów w 2024 r.	101
Map 1.10.	Paid employment of non-governmental organizations by voivodship and region in 2024	101

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka	(.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
"w tym" "of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Agriculture Restructurisation and Modernisation Agency
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
tys.	tysiąc thousands
p. proc.	punkty procentowe percentage points
tj.	to jest that is
zł PLN	złoty/PLN zloty/PLN
mln mln	milion million
REGON	Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej National Register of Entities of National Economy
np.	na przykład for example
tzn.	to znaczy that is
itp. etc.	i tym podobne et cetera

Synteza

Charakterystyka i potencjał organizacji pozarządowych

Liczba, rodzaje i lokalizacja organizacji

W 2024 r. w Polsce funkcjonowało 113,1 tys. rejestrowych organizacji pozarządowych. W porównaniu z 2022 r. nastąpił wzrost ich liczby o 10,4 tys. (10,2%). W dniu 31 grudnia 2024 r. w wykazie przedsiębiorstw społecznych figurowało 0,8 tys. (0,8% ogółu) badanych organizacji pozarządowych, natomiast 9,9 tys. (8,8%) podmiotów posiadało status organizacji pożytku publicznego.

W tym czasie na terenie kraju działało 51,7 tys. przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego oraz 12,4 tys. stowarzyszeń zwykłych, których prowadzenie nie wymaga wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. W porównaniu z 2022 r. liczba stowarzyszeń zwykłych wzrosła o 2,1 tys. (19,8%).

Najliczniejszą część rejestrowych organizacji pozarządowych stanowiły typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne – 32,8 tys. (29,0%). Następne pod względem liczebności były fundacje – 22,4 tys. podmiotów (19,8%), stowarzyszenia sportowe – 20,2 tys. (17,8%) oraz koła gospodyń wiejskich – 17,4 tys. (15,3%). Najmniej liczną grupą podmiotów były organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze – 1,2 tys. (1,1%). Największy wzrost liczebności podmiotów w porównaniu z 2022 r. odnotowano wśród kół gospodyń wiejskich, których w tamtym okresie działało 11,3 tys., co oznacza wzrost o 6,1 tys. (54,2%).

Najwięcej organizacji pozarządowych miało siedziby w województwie mazowieckim (18,6 tys.), a następnie w wielkopolskim (11,5 tys.), małopolskim (10,5 tys.) i śląskim (9,2 tys.). Najmniej organizacji działało w województwach z najniższą liczbą ludności – lubuskim i opolskim (po 2,8 tys.).

Siedziby organizacji pozarządowych były częściej zlokalizowane w miastach niż na obszarach wiejskich (54,1% wobec 45,9%). Udział podmiotów z siedzibą w mieście był najwyższy w województwach o dużej liczbie miast i aglomeracji, takich jak śląskie (69,8%) i mazowieckie (65,3%). Wysoki udział siedzib organizacji pozarządowych w miastach odnotowano także w województwie zachodniopomorskim (63,7%). Na obszarach o niższym poziomie zurbanizowania częściej rejestrowano organizacje pozarządowe na wsi – w województwach świętokrzyskim (63,5%), lubelskim (62,7%) i podkarpackim (60,1%).

Dziedziny działalności statutowej

Wśród dziedzin działalności wyróżnianych w badaniu najwięcej organizacji w 2024 r. prowadziło działalność w obszarze sportu, turystyki, rekreacji i hobby – wskazało go 30,4 tys. podmiotów (26,8%). Kultura i sztuka były drugim najczęściej deklarowanym obszarem działalności – wskazało ją 15,5 tys. organizacji (13,7%). Działalność w tym obszarze prowadziły głównie typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, fundacje oraz koła gospodyń wiejskich. We wcześniejszych edycjach badania ratownictwo było częściej wskazywaną przez organizacje pozarządowe dziedziną działalności niż kultura i sztuka. W 2024 r. proporcje te uległy odwróceniu, co wiązało się głównie ze wzrostem liczby kół gospodyń wiejskich. Kulturę i sztukę jako główną dziedzinę działalności wskazało 15,5 tys. organizacji (13,7%), natomiast ratownictwo 15,2 tys. podmiotów (13,4%).

Założyciele i wiek organizacji

Niezależnie od obszaru działalności zdecydowana większość aktywnych w 2024 r. organizacji pozarządowych została założona przez osoby fizyczne (90,4%). Organizacje pozarządowe były odpowiedzialne za

utworzenie 7,2% podmiotów, nieliczne organizacje zakładane były przez administrację publiczną (1,9%) i podmioty sektora komercyjnego (1,3%).

Struktura organizacji pozarządowych ze względu na staż działalności była zróżnicowana. Najliczniejszą kategorię stanowiły jednostki, które prowadziły działalność w okresie od 2 do 10 lat (35,0%), a najmniej liczną kategorią okazały się podmioty, które funkcjonowały poniżej 2 lat (11,7%). Organizacje pożytku publicznego cechowały się długim stażem działalności, ponad 2/3 z nich funkcjonowało od 11 do 30 lat (67,9%). Odmienny rozkład czasu funkcjonowania organizacji prezentowały przedsiębiorstwa społeczne – prawie 3/4 (71,3%) nie przekroczyło 10 lat działalności. Udział podmiotów, które prowadziły swoją działalność w okresie dłuższym niż 20 lat stanowił 11,0% ogółu.

Zasięg prowadzonej działalności

Zasięg terytorialny działań organizacji pozarządowych był silnie zróżnicowany. Największa część podmiotów działała maksymalnie w skali powiatu (60,5%), jednocześnie najczęściej wskazywanym obszarem aktywności była gmina (28,6%). Podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego w największym stopniu działały na skalę krajową (27,9%) oraz wojewódzką (22,2%). Stosunkowo wysoki odsetek organizacji pożytku publicznego działał również na skalę międzynarodową (8,9%). Przedsiębiorstwa społeczne jako swój główny obszar aktywności wykazały województwo (34,1%), relatywnie wysoki udział miała też ich aktywność ogólnokrajowa (23,2%).

Najszerszym zasięgiem działania cechowały się fundacje, z których 36,0% prowadziło działalność w skali całego kraju, a 12,0% w skali międzynarodowej.

Lokalny charakter działań był domeną kół gospodyń wiejskich, działających na poziomie najbliższego sąsiedztwa (21,2%) lub gminy (49,1%), ochotniczych straży pożarnych (zasięg gminny to 44,7%, a powiatowy 36,3%) oraz samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (zasięg gminny to 21,8%, a powiatowy 22,0%).

Aktywność wykraczającą poza granice Polski najczęściej prowadziły podmioty, dla których główną dziedziną działalności była pozostała działalność, obejmująca m.in. aktywność międzynarodową i religijną – 34,5% z nich działało poza granicami kraju. Z kolei wśród organizacji, dla których główną dziedziną działalności było prawo i jego ochrona oraz prawa człowieka, największy odsetek stanowiły podmioty o zasięgu działania obejmującym cały kraj (50,9%). Najmniejszy zasięg aktywności miały natomiast organizacje realizujące cele w dziedzinie lokalnego rozwoju społecznego i ekonomicznego oraz ratownictwa – odpowiednio 42,3% i 43,8% z nich działało na poziomie gminy.

Rodzaje i formy działalności

Zdecydowana większość (70,6%) aktywnych w 2024 r. organizacji pozarządowych prowadziła wyłącznie nieodpłatną działalność statutową. Wśród poszczególnych rodzajów organizacji wyróżniały się ochotnicze straże pożarne, z których 94,9% podmiotów prowadziło wyłącznie nieodpłatną działalność statutową oraz koła gospodyń wiejskich – w ich przypadku odsetek ten wyniósł 86,4%.

Odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej wykazało 19,7% podmiotów, a 5,7% organizacji zapewniało dochód wyłącznie w ramach działalności gospodarczej. W ramach odpłatnej działalności statutowej najczęściej prowadzono usługi związane z kulturą, rozrywką i rekreacją (37,4% podmiotów). Ponadto stosunkowo duża grupa organizacji zapewniała odpłatne usługi edukacyjne (16,1%), ofertę w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej posiadało 11,2% podmiotów, a w zakresie administrowania i działalności wspierającej 10,7%.

Odbiorcy działalności statutowej

W 2024 r. organizacje pozarządowe objęły swoim bezpośrednim i systematycznym działaniem 76,7 mln osób. Średnia liczba odbiorców przypadających na jedną organizację prowadzącą działania na rzecz osób fizycznych wyniosła 757, a mediana – 40 osób. Na rzecz odbiorców indywidualnych pracowało 9 na 10 organizacji, a działania na rzecz innych podmiotów prowadziła co czwarta organizacja.

Dzieci i młodzież były grupą, do której organizacje pozarządowe najczęściej kierowały swoje działania – obejmowały one 64,0% organizacji prowadzących bezpośrednie działania na rzecz beneficjentów. Kolejnymi grupami odbiorców były osoby starsze (35,5%) oraz osoby z niepełnosprawnościami (20,0%). W dalszej kolejności organizacje kierowały systematyczne działania do osób niesamodzielnych, przewlekłe lub nieuleczalnie chorych (6,3%) oraz ubogich (5,4%). Rzadziej odbiorcami działań byli bezrobotni (4,6%), uchodźcy (3,7%), wychodzący z uzależnienia, członkowie rodzin osób wychodzących z uzależnienia (2,4%), ofiary przemocy (2,2%) oraz osoby w kryzysie bezdomności (1,8%).

Baza członkowska

Według stanu na koniec 2024 r. organizacje pozarządowe zrzeszały blisko 7,7 mln członków, z czego 98,4% stanowiły członkostwa osób fizycznych. Większość podmiotów zrzeszała osoby fizyczne (76,8%). W pozostałych przypadkach jako bazę członkowską uwzględniono osoby należące do organów kolegialnych jednostek, takich jak rada czy zarząd. W badanym okresie organizacje pozarządowe wykazały około 7,6 mln członkostw osób fizycznych liczonych w ten sposób.

Największą część, 59,0% członkostw osób fizycznych skupiały typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, a dalej stowarzyszenia sportowe (22,0%). Średnio organizacje pozarządowe zrzeszały w 2024 r. 67 osób, przy medianie wynoszącej 20 członków, co wskazuje na znaczne zróżnicowanie badanej zbiorowości. Największą średnią liczbą członkostw wyróżniały się typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (średnia 136, mediana 21). Średnio organizacje pozarządowe zrzeszały w 2024 r. 67 osób, przy medianie wynoszącej 20 członków, co wskazuje na znaczne zróżnicowanie badanej zbiorowości. Największą średnią liczbą członkostw wyróżniały się typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (średnia 136, mediana 21).

Bariery działania

Wśród organizacji pozarządowych 58,2% zgłosiło napotkanie przynajmniej jednej bariery w swojej działalności. Kolejna edycja badania wykazała niezmiennie, że organizacje pozarządowe najczęściej zmagają się z trudnościami w pozyskiwaniu środków finansowych (34,6%), następnie z niewystarczającą liczbą osób chętnych do pracy społecznej (24,9%) oraz problemami wynikającymi z przepisów i procedur prawnych (13,9%). Problemy wewnątrz organizacji oraz trudności w kontaktach z administracją publiczną wykazało odpowiednio 11,4% i 11,1% podmiotów.

Praca płatna

Organizacje oferujące pracę płatną stanowiły 38,6% ogółu organizacji pozarządowych. Największy odsetek zatrudnienia charakteryzował społeczne podmioty wyznaniowe (85,5%), a najmniejszy koła gospodyń wiejskich (3,5%) i ochotnicze straże pożarne (5,4%). Organizacje pozarządowe zatrudniające personel częściej korzystały wyłącznie z pracy świadczonej w ramach umów cywilnoprawnych (25,1%) niż zatrudniały pracowników na podstawie umów o pracę (13,5%).

Najwyższy udział w przeciętnym zatrudnieniu etatowym stanowiła praca świadczona na rzecz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (45,1%). Wysoki wskaźnik zatrudnienia etatowego charakteryzował

również fundacje (25,2%) i społeczne podmioty wyznaniowe (24,5%). Warto zwrócić uwagę, że na tle całego sektora wyróżniają się podmioty ze statusem organizacji pożytku publicznego ze wskaźnikiem 39,0%.

Analizując zatrudnienie w organizacjach pozarządowych ze względu na profil działalności należy wskazać, że największy odsetek organizacji zatrudniających pracowników etatowych stanowiły podmioty zajmujące się rynkiem pracy i aktywizacją zawodową (62,1%), a także sprawami zawodowymi, pracowniczymi i branżowymi (38,2%). Z kolei najwyższy odsetek podmiotów zatrudniających wyłącznie w ramach umów cywilnoprawnych był wśród organizacji prowadzących działalność w zakresie sportu, turystyki, rekreacji i hobby (40,7%), kultury i sztuki (31,6%) oraz łowiectwa (30,3%).

W organizacjach pozarządowych relatywnie często zatrudniano w niepełnym wymiarze czasu pracy. W 2024 r. na część etatu pracowało 32,9% osób zatrudnionych w sektorze, podczas gdy w gospodarce narodowej ogółem tylko 6,7%.

Organizacje pozarządowe charakteryzowały się wyższym niż w gospodarce narodowej udziałem kobiet, osób z niepełnosprawnościami oraz osób w wieku emerytalnym wśród pracowników – odpowiednio 77,1% (o 27,1 p. proc. wyższy), 6,7% (o 3,6 p. proc. wyższy) oraz 8,9% (o 3,7 p. proc. wyższy).

W 2024 r. średnie wynagrodzenie przypadające na jednego pełnoetatowego pracownika było istotnie niższe niż średnie wynagrodzenie krajowe i wyniosło 6,7 tys. zł, przy 8,2 tys. zł w całej gospodarce narodowej.

Praca społeczna i inne rodzaje pracy

Dominująca część organizacji pozarządowych deklarowała, że w 2024 r. korzystała z pracy społecznej (95,4%), a blisko 2/3 spośród organizacji w ogóle nie zatrudniała pracowników i funkcjonowała w całości w oparciu o pracę społeczną (61,4%). Brak personelu płatnego deklarowały najczęściej koła gospodyń wiejskich (96,5%) i ochotnicze straże pożarne (94,6%), organizacje te charakteryzuje niemal całkowite oparcie działalności na pracy społecznej.

Organizacje, które korzystały z pracy społecznej wykazały około 3,2 mln wolontariuszy. Najwięcej – 1,6 mln wolontariuszy działało w ramach typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych. Relatywnie duża część osób pracujących społecznie angażowała się w działalność fundacji (0,5 mln).

Bardzo wysoki wskaźnik wykorzystania pracy społecznej charakteryzował podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego (96,7%). Natomiast przedsiębiorstwa społeczne w związku ze specyfiką organizacji deklarowały niższy niż przeciętnie w sektorze udział korzystania ze wsparcia wolontariuszy (83,4%).

Przychody i koszty działalności

W 2024 r. przychody wykazało 90,2% organizacji objętych badaniem. Łączna wartość pozyskanych środków wzrosła od 2022 r. o 26,6% i wyniosła 57,2 mld zł. Przychody nierynkowe stanowiły 60,7%, a rynkowe 32,3%. Udział składek członkowskich wyniósł 4,4%. Przedsiębiorstwa społeczne uzyskały 2,6% wszystkich przychodów, obejmując 0,8 tys. podmiotów, czyli 0,8% sektora. Organizacje pożytku publicznego zgromadziły 34,1% przychodów, stanowiąc 8,8% badanej zbiorowości.

Wpływy nierynkowe stanowiły 70,6% przychodów społecznych podmiotów wyznaniowych. W samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych dominowały przychody rynkowe, których udział wyniósł 58,9%. Koła gospodyń wiejskich wyróżniały się wysokim udziałem składek członkowskich w przychodach – 24,6%.

Przeciętna wartość przychodów obliczona dla wszystkich organizacji wyniosła 505,9 tys. zł, natomiast mediana 24,5 tys. zł. Średnia była zatem ponad 20-krotnie wyższa od mediany. Duża różnica między średnią i medianą potwierdza koncentrację znacznej części środków w relatywnie niewielkiej grupie organizacji. Najwyższą średnią przychodów odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych – 3 311,7 tys. zł

– przy medianie 1 162,8 tys. zł. Średnia wpływów dla fundacji wyniosła 974,6 tys. zł, a mediana 70,2 tys. zł. Najniższą wartość średniej – 17,0 tys. zł, odnotowano w przypadku kół gospodyń wiejskich, a najniższą wartość mediany dla ochotniczych straży pożarnych – 10,1 tys. zł.

Organizacje pożytku publicznego osiągnęły średnio 1 963,0 tys. zł przychodów przy medianie 187,6 tys. zł, natomiast przedsiębiorstwa społeczne 1 740,6 tys. zł przy medianie 715,4 tys. zł.

Niewielka część sektora – 7,2% podmiotów – osiągnęła przychody przekraczające 1 mln zł i zgromadziła 83,0% wszystkich środków. Grupa podmiotów z przychodami powyżej 100 tys. do 1 mln zł obejmowała 22,3% organizacji i odpowiadała za 14,2% przychodów. Organizacje o przychodach nieprzekraczających 100 tys. zł stanowiły 70,6% podmiotów, a na tę grupę przypadało 2,9% przychodów sektora.

W 2024 r. 89,6% organizacji pozarządowych wykazało koszty, których łączna wartość wyniosła 53,9 mld zł i była o 3,3 mld zł niższa od wartości przychodów. Relacja kosztów do przychodów ukształtowała się na poziomie 94,2%. Średnie koszty obliczone dla wszystkich organizacji wyniosły 476,5 tys. zł, przy medianie 22,1 tys. zł.

Na koniec 2024 r. zrównoważony wynik finansowy osiągnęło 47,4% organizacji pozarządowych. Dodatni wynik wykazało 35,1% organizacji, a ujemny 17,5%. Dodatni bilans najczęściej występował w kołach łowieckich – 52,8%. Najwyższy udział organizacji ze zrównoważonym wynikiem finansowym odnotowano w społecznych podmiotach wyznaniowych – 69,3%. Najwyższy odsetek ujemnego wyniku odnotowano w kołach łowieckich – 25,4%, w fundacjach – 23,2% oraz w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych – 21,0%. Najrzadziej wynik ujemny występował w kołach gospodyń wiejskich – 8,7% – i społecznych podmiotach wyznaniowych – 11,3%.

Środki trwałe i nakłady inwestycyjne

Wśród organizacji pozarządowych w 2024 r. 25,4% jednostek posiadało środki trwałe o łącznej wartości 27,3 mld zł. Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty lub na ulepszenie już istniejących poniosło 4,8% organizacji, ich całkowita wartość wyniosła 1,6 mld zł. Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje posiadały łącznie ponad połowę środków trwałych organizacji pozarządowych oraz największy udział w nakładach inwestycyjnych – odpowiednio 30,4% i 27,0% oraz 37,7% i 34,1%. Łącznie odpowiadały one za 71,8% nakładów inwestycyjnych organizacji pozarządowych.

Zaangażowanie organizacji pozarządowych w pomoc w związku z powodzią (wrzesień–grudzień 2024 r.)

Działania pomocowe w związku z powodzią, która wystąpiła we wrześniu 2024 r., podjęło 14,3 tys. organizacji pozarządowych (12,6%). Wsparcie dla osób poszkodowanych zorganizowało 11,8% organizacji pożytku publicznego oraz 6,9% podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego.

Głównymi odbiorcami pomocy prowadzonej przez organizacje pozarządowe były osoby fizyczne – wsparcie skierowało do nich 68,2% podmiotów. Łącznie udzielono wsparcia 3,8 mln osób. Siedmiu na dziesięciu odbiorców pomocy (2,7 mln osób) otrzymało wsparcie od ochotniczych straży pożarnych. Średnio na jedną organizację pozarządową świadczącą pomoc osobom fizycznym przypadało 428 odbiorców, przy czym w połowie organizacji liczba ta nie przekraczała 50 osób.

Organizacje kierowały pomoc również do innych podmiotów, w tym stowarzyszeń, fundacji, organizacji kościelnych i podobnych podmiotów (21,5%), a także do organów administracji samorządowej (17,8%) oraz placówek ochrony zdrowia, edukacji, pomocy społecznej i innych jednostek świadczących usługi społeczne (5,1%). Pomocy zwierzętom udzieliło 6,9% organizacji.

Kluczowe zmiany w latach 2018-2024

Liczba organizacji pozarządowych zwiększyła się pomiędzy 2018 r. a 2024 r. o 29,5% (z 87,3 tys. do 113,1 tys.). Największe tempo wzrostu osiągnęły koła gospodyń wiejskich, których liczba zwiększyła się z 8,5 tys. w 2020 r. do 17,4 tys. w 2024 r., co przełożyło się na wzrost ich udziału w strukturze sektora z 9,0% w 2020 r. do 15,3% w 2024 r.

W analizie podmiotów wpisanych do rejestru REGON za okres 2018-2024 widoczny jest w 2020 r. spadek liczby nowo powstających stowarzyszeń – o 30,9% i nieznacznie fundacji – o 0,3%, co prawdopodobnie wynikało z ograniczeń pandemii COVID-19. W późniejszych latach obydwie grupy organizacji pozarządowych zwiększyły swoją aktywność rejestracyjną. W każdym roku w okresie 2020-2024 liczba nowo rejestrowanych fundacji przewyższała liczbę nowo rejestrowanych stowarzyszeń.

W latach 2018-2024 liczba fundacji wzrosła o 53,8% – z 14,5 tys. w 2018 r. do 22,4 tys. w 2024 r., natomiast ich udział w strukturze sektora podwyższył się o 3,1 p. proc. (z 16,7% w 2018 r. do 19,8% w 2024 r.). Wzrosła także liczba stowarzyszeń sportowych (o 10,8%; z 18,2 tys. w 2018 r. do 20,2 tys. w 2024 r.).

Największy spadek liczby podmiotów dotyczył samorządu gospodarczego, kółek rolniczych – o 34,5% (z 1,9 tys. w 2018 r. do 1,2 tys. w 2024 r.), co dotyczyło szczególnie okresu między 2018 r. a 2020 r. (o 28,5%). Był to przede wszystkim efekt zmniejszenia się liczby aktywnych organizacji rolniczych, co było związane z umożliwieniem rejestrowania kół gospodyń wiejskich jako odrębnych podmiotów prawnych (wcześniej działały one jako kółka rolnicze). Liczba kółek rolniczych w latach 2018-2020 zmalała o 48,3% (z 1,1 tys. w 2018 r. do 0,6 tys.), a w okresie 2018-2024 r. o 55,8% (do 0,5 tys.). Odnotowano także spadek liczby typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych, który wyniósł 5,0% – z 34,5 tys. w 2018 r. do 32,8 tys. w 2024 r.

W latach 2018-2024, mimo zwiększającej się liczby podmiotów, liczba członkostw w organizacjach pozarządowych zmniejszyła się o 2,2% – z 7,8 mln w 2018 r. do 7,7 mln w 2024 r. Największy spadek liczby członkostw zaobserwowano między 2018 r. a 2020 r. – o 9,0% (do 7,1 mln członkostw w 2020 r.).

Utrzymała się dominacja podmiotów, które nie korzystały z płatnego personelu, a ich udział w zbiorowości organizacji pozarządowych zwiększył się o 5,7 p. proc. w okresie 2018-2020. Między 2018 r. a 2024 r. odnotowano spadek odsetka organizacji, które zatrudniały wyłącznie w ramach umów cywilnoprawnych – z 28,7% w 2018 r. do 25,1% w 2024 r. Na koniec 2024 r. w sektorze zatrudnionych było 214,3 tys. pracowników etatowych. Od 2018 r. nastąpił wzrost w tym zakresie o 27,3%, przy czym największą dynamikę zmian odnotowano w latach 2022-2024 (wzrost o 17,5%). Największą dynamikę wzrostu liczby pracowników etatowych odnotowano wśród fundacji, gdzie między 2018 r. a 2024 r. zatrudnienie na koniec roku zwiększyło się o ponad połowę (58,7%).

Przeciętna liczba pracowników w organizacjach zatrudniających na przestrzeni lat pozostawała na podobnym poziomie – w 2018 r. i 2022 r. wyniosła 13 osób, natomiast w 2020 r. i 2024 r. – 14 osób. Z kolei połowa pracodawców w sektorze w latach 2018, 2022 i 2024 nie zatrudniała więcej niż 3 osoby, a w 2020 r. – nie więcej niż 4 osoby.

Charakterystyczny dla organizacji pozarządowych wyższy niż w gospodarce narodowej udział kobiet, osób z niepełnosprawnościami oraz w wieku emerytalnym wśród pracowników wzmocnił się jeszcze w analizowanym okresie. Na koniec 2018 r. kobiety stanowiły 74,9% pracowników etatowych w organizacjach pozarządowych, podczas gdy w 2024 r. ich odsetek wyniósł 77,1%. Osoby z niepełnosprawnościami stanowiły 4,8% pracowników sektora w 2018 r., natomiast w 2024 r. odsetek ten wzrósł do 6,7%. W 2024 r. odsetek zatrudnionych osób w wieku emerytalnym wyniósł 8,9% i był wyższy o 0,4 p. proc. niż dwa lata wcześniej i o 1,3 p. proc. względem 2018 r.

Organizacje pozarządowe częściej niż z innych form zatrudnienia korzystały z pracy świadczonej w ramach umów cywilnoprawnych. W 2024 r. 35,9% podmiotów korzystało z pracy pozaetatowej. Odsetek ten od 2018 r. zmalał o 4,3 p. proc. Wśród organizacji pozarządowych 25,1% zatrudniało w 2024 r. personel wyłącznie na podstawie umów cywilnoprawnych, w porównaniu z 2018 r. odsetek ten był niższy o 3,6 p. proc.

Praca społeczna stanowiła niezmiennie fundamentalny zasób organizacji pozarządowych. Nastąpił wzrost udziału podmiotów korzystających z pracy społecznej – z 85,7% w 2018 r. do 95,4% w 2024 r. W latach 2020-2024 najczęściej korzystano z pracy społecznej w kołach gospodyń wiejskich (w 98% tych organizacji). W 2024 r. podobnie często (ponad 90% przypadków) z pracy społecznej korzystały pozostałe rodzaje organizacji pozarządowych, z wyłączeniem społecznych podmiotów wyznaniowych. Jednak wśród organizacji tych widoczny był wzrost odsetka wolontariuszy w latach 2018-2024 o 8-13 p. proc., podczas gdy w kołach gospodyń wiejskich odsetek ten był praktycznie stały.

Między 2018 r. a 2024 r. nastąpił systematyczny wzrost wartości przychodów organizacji pozarządowych. Łączna kwota przychodów wzrosła nominalnie o 91,0% (z 30,0 mld zł w 2018 r. do 57,2 mld zł w 2024 r.). Spośród wszystkich rodzajów organizacji w 2018 r. największa część przychodów należała do typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (37,5%) oraz fundacji (34,1%). W analizowanym okresie przychody pierwszej z wymienionych grup spadły do 34,5%, a wśród fundacji wzrosły do 38,1%. Stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne oraz koła łowieckie charakteryzowały się zmniejszającym się udziałem w strukturze przychodów w latach 2018-2024, odpowiednio o 1,3 p. proc., 0,5 p. proc. i 0,3 p. proc.

Równolegle do wzrostu przychodów pogłębiło się rozwarstwienie ekonomiczne sektora. W 2018 r. średnie przychody wyniosły 343,1 tys. zł, przy czym połowa organizacji zgromadziła mniej niż 27,0 tys. zł. W 2024 r. wartości te wyniosły odpowiednio 505,9 tys. oraz 24,5 tys. zł.

Największa część przychodów organizacji pozarządowych pochodziła niezmiennie ze źródeł nierynkowych. Ponadto ich udział między 2018 r. a 2024 r. wzrósł o 1,3 p. proc. (z 59,4% do 60,7%). Wśród źródeł nierynkowych duże znaczenie miały środki publiczne. Ich udział między 2018 r. a 2024 r. wzrósł o 0,8 p. proc. (z 45,1% w 2018 r. do 45,9% w 2024 r.). Wzrósł także udział przychodów pochodzących z odpisu 1% (1,5% w 2024 r.) od podatku dochodowego od osób fizycznych z 2,8% w 2018 r. do 3,5% w 2024 r.

W analizowanym okresie systematycznie spadał odsetek podmiotów zgłaszających doświadczanie barier utrudniających prowadzenie działalności. W 2018 r. 66,8% organizacji wskazało przynajmniej jeden problem w swojej działalności, a w 2024 r. odsetek ten był niższy o 8,6 p. proc.

Executive Summary

Characteristics and potential of non-governmental organizations

The number, types and location of the organization

In 2024, there were 113.1 thousand register non-governmental organizations operating in Poland. Compared to 2022, their number increased by 10.4 thousand (10.2%). As of December 31, 2024, 0.8 thousand (0.8% of the total) of the surveyed non-governmental organizations were listed in the register of social enterprises, while 9.9 thousand (8.8%) entities held the status of public benefit organizations.

At that time, 51.7 thousand Catholic parish-based organizations and 12.4 thousand ordinary associations were active in Poland, which do not require registration in the National Court Register. Compared with 2022, the number of ordinary associations increased by 2.1 thousand (19.8%).

The largest group of register non-governmental organizations consisted of typical associations and social organizations – 32.8 thousand (29.0%). The next largest groups were the foundations – 22.4 thousand entities (19.8%); sport associations – 20.2 thousand (17.8%) and rural housewives clubs – 17.4 thousand (15.3%). The smallest group of entities was business associations, farmers organizations – 1.2 thousand (1.1%). The largest increase in the number of organizations compared to 2022 was recorded among rural housewives clubs, of which 11.3 thousand were active during that period – an increase of 6.1 thousand (54.2%).

The largest number of non-governmental organizations had their headquarters in Mazowieckie voivodship (18.6 thousand), followed by Wielkopolskie (11.5 thousand), Małopolskie (10.5 thousand) and Śląskie (9.2 thousand). The fewest organizations operated in Lubuskie and Opolskie voivodships, which have the smallest populations (2.8 thousand each).

Non-governmental organizations headquarters were more often located in urban than in rural areas (54.1% compared with 45.9%). The share of entities headquartered in cities was highest in voivodships with a large number of cities and metropolitan areas, such as Śląskie (69.8%) and Mazowieckie (65.3%). A high proportion of non-governmental organizations based in cities was also recorded in Zachodniopomorskie (63.7%) voivodship. In less urbanized areas, non-governmental organizations were more often registered in rural areas – in Świętokrzyskie (63.5%), Lubelskie (62.7%) and Podkarpackie (60.1%) voivodships.

Fields of activity

Among fields of activity distinguished in the survey, the largest number of organizations in 2024 operated in sport, tourism, recreation and hobbies – 30.4 thousand entities (26.8%). Culture and arts was the second most frequently reported area, indicated by 15.5 thousand organizations (13.7%). Activity in this area was conducted mainly by typical associations and social organizations, foundations and rural housewives clubs. In previous editions of the survey, rescue services were cited more frequently by non-governmental organizations as an area of activity than culture and arts. In 2024, these proportions were reversed, mainly due to an increase in the number of rural housewives clubs. Culture and arts were cited as the main area of activity by 15.5 thousand organizations (13.7%), while rescue services response was cited by 15.2 thousand entities (13.4%).

Founders and age of the organization

Regardless of their area of activity, the vast majority of non-governmental organizations active in 2024 had been established by natural persons (90.4%). Non-governmental organizations themselves were responsible for establishing 7.2% of entities. Relatively few organizations were founded by public administration (1.9%) and commercial-sector entities (1.3%).

Non-governmental organizations varied in terms of how long they had been operating. The largest category consisted of entities active for between 2 and 10 years (35.0%), while the smallest consisted of entities operating for less than 2 years (11.7%). Public benefit organizations tended to have a long operating history, more than two-thirds had been active for 11 to 30 years (67.9%). Social enterprises showed a different distribution of their operating history – nearly three-quarters (71.3%) had been in operation for less than 10 years. Entities that had operated for more than 20 years accounted for 11.0% of the total.

Territorial scope of activity

The territorial scope of non-governmental organizations activities varied considerably. The largest share of entities operated at most at powiat level (60.5%), while the most frequently indicated area of activity was the gmina (28.6%). Public benefit organizations most often operated nationwide (27.9%) or at voivodship level (22.2%). A relatively high percentage of public benefit organizations also operated on an international scale (8.9%). Social enterprises most often identified the voivodship as their main area of activity (34.1%) and a relatively high proportion operated nationwide (23.2%).

Foundations had the broadest scope of operation, 36.0% operated throughout Poland and 12.0% internationally.

Activity of a local nature was characteristic of rural housewives clubs, which operated in their immediate neighbourhood (21.2%) or at gmina level (49.1%); volunteer fire brigades (coverage at the gmina level is 44.7% and at the powiat level, 36.3%) and business associations, farmers organizations (coverage at the gmina level is 21.8% and at the powiat level, 22.0%).

Activity extending beyond Poland's borders was most common among entities whose main field of activity was classified as 'other activities', including international and religious activity – 34.5% of these operated abroad. Among organizations whose main field of activity was law and its protection and human rights, the largest share operated nationwide (50.9%). The narrowest scope of operating was found among organizations pursuing local, social and economic development and rescue objectives – 42.3% and 43.8% of them, respectively, operated at gmina level.

Types and forms of activity

The vast majority (70.6%) of non-governmental organizations active in 2024 conducted only unpaid statutory activity. Volunteer fire brigades stood out among the different types of organization: 94.9% conducted only unpaid statutory activity and rural housewives clubs – in their case, that percentage was 86.4%.

Paid statutory without business activity was reported by 19.7% of entities, while 5.7% of organizations generated income exclusively through economic activity. Paid statutory activity most often involved services related to culture, entertainment and recreation (37.4% of entities). In addition, a relatively large group provided paid educational services (16.1%), 11.2% offered healthcare and social assistance and 10.7% provided administration and support services.

Recipients of mission-related activity

In 2024, non-governmental organizations reached 76.7 million people through direct and systematic activities. The average number of recipients per organization working for natural persons was 757, while the median – 40 people. Nine out of ten organizations worked for individual recipients, while one in four organizations carried out activities on behalf of other entities.

Children and youth were the group most frequently targeted by non-governmental organizations, accounting for 64.0% of organizations conducting direct activities for beneficiaries. The next largest recipient groups were older people (35.5%) and people with disabilities (20.0%). Organizations also systematically supported dependent people and people with chronic or incurable illnesses (6.3%), as well as people

living in poverty (5.4%). Less frequently, recipients included unemployed people (4.6%), refugees (3.7%), people recovering from addiction and their family members (2.4%), victims of violence (2.2%) and people experiencing homelessness (1.8%).

Membership base

At the end of 2024, non-governmental organizations had nearly 7.7 million members, of whom 98.4% were memberships of natural persons. Most entities brought together natural persons (76.8%). In other cases, the membership base included people belonging to the entities' collegial bodies, such as councils or boards. During the period surveyed, non-governmental organizations reported approximately 7.6 million memberships of natural persons counted in this way.

The largest share, 59.0% of memberships of natural persons, was held by typical associations and social organizations, followed by sport associations (22.0%). On average, non-governmental organizations had 67 members in 2024, with a median of 20, indicating substantial diversity across the population surveyed. Typical associations and social organizations had the highest average number of memberships (average 136, median 21).

Action barriers

Among non-governmental organizations, 58.2% reported encountering at least one barrier to their activity. The latest edition of the survey once again showed that non-governmental organizations most often struggled to obtain funding (34.6%), followed by an insufficient number of people willing to volunteer (24.9%) and problems arising from legal regulations and procedures (13.9%). Internal organizational problems and difficulties in contacts with public administration were reported by 11.4% and 11.1% of entities, respectively.

Paid work

Organizations offering paid work accounted for 38.6% of all non-governmental organizations. Employment was most common among faith-based charities (85.5%) and least common among rural housewives clubs (3.5%) and volunteer fire brigades (5.4%). Non-governmental organizations employing personnel more often relied exclusively on civil-law contracts (25.1%) than on employment contracts (13.5%).

Typical associations and social organizations accounted for the largest share of average employment under employment contracts (45.1%). Foundations (25.2%) and faith-based charities (24.5%) also had relatively high level of employment under employment contracts. Entities with public benefit organization status stood out against the sector as a whole, with a rate of 39.0%.

When analyzing employment in non-governmental organizations by activity profile, the highest share of organizations employing staff under employment contracts was found among entities working in the labour market and vocational activation (62.1%), followed by those dealing with professional, employee and industry-related matters (38.2%). Conversely, the highest percentage of entities employing workers exclusively under civil law contracts was found among organizations operating in the fields of sports, tourism, recreation, and hobbies (40.7%), culture and arts (31.6%) and hunting (30.3%).

Part-time employment was relatively common in non-governmental organizations. In 2024, 32.9% of people employed in the sector worked part-time, compared with just 6.7% across the national economy.

Compared with the national economy as a whole, non-governmental organizations had higher shares of women, people with disabilities and people of retirement age among their employees – 77.1% (27.1 percentage points higher), 6.7% (3.6 percentage points higher) and 8.9% (3.7 percentage points higher), respectively.

In 2024, the average salary per full-time employee was significantly lower than the national average salary, amounting to PLN 6.7 thousand, compared to PLN 8.2 thousand for the national economy as a whole.

Social work and other types of work

The vast majority of non-governmental organizations declared that they used voluntary work in 2024 (95.4%), and nearly two-thirds of all organizations did not employ any staff at all and operated entirely on the basis of voluntary work (61.4%). The absence of paid personnel was reported most often by rural housewives clubs (96.5%) and volunteer fire brigades (94.6%), their activities relied almost entirely on voluntary work.

Organizations using voluntary work reported approximately 3.2 million volunteers. The largest number – 1.6 million – worked with typical associations and social organizations. A relatively large number of volunteers were involved in the foundation's activities (0.5 million).

Entities with public benefit organization status were characterized by a very high rate of volunteer work (96.7%). Social enterprises, reflecting their specific organizational nature, reported a lower-than-average in sector share of using volunteer support (83.4%).

Operating income and expenses

In 2024, 90.2% of the organizations covered by the survey reported revenue. The total value of funds raised increased by 26.6% compared with 2022, reaching PLN 57.2 billion. Non-market revenue accounted for 60.7%, market revenue for 32.3% and membership fees for 4.4%. Social enterprises generated 2.6% of all revenue, while accounting for 0.8 thousand entities, that is 0.8% of the sector. Public benefit organizations generated 34.1% of revenue while representing 8.8% of the surveyed population.

Non-market income accounted for 70.6% of the revenue of faith-based charities. Market revenue predominated among business associations and farmers organizations, accounting for 58.9%. Rural housewives clubs stood out for the high proportion of membership fees in their revenue – 24.6%.

Average revenue across all organizations was PLN 505.9 thousand, while the median was PLN 24.5 thousand. The average was therefore more than 20 times the median. The large difference between the average and median confirms that a substantial proportion of funds was concentrated in a relatively small group of organizations. Faith-based charities recorded the highest average revenue – PLN 3 311.7 thousand – with a median of PLN 1 162.8 thousand. Foundations had average revenue of PLN 974.6 thousand and a median of PLN 70.2 thousand. The lowest average - PLN 17.0 thousand - was recorded for rural housewives clubs, and the lowest median - PLN 10.1 thousand - for volunteer fire departments.

Public benefit organizations generated average revenue of PLN 1 963.0 thousand, with a median of PLN 187.6 thousand. Social enterprises recorded PLN 1 740.6 thousand on average, with a median of PLN 715.4 thousand.

A small part of the sector – 7.2% of entities – generated revenue exceeding PLN 1 million and accounted for 83.0% of all funds. Entities with revenue above PLN 100 thousand and up to PLN 1 million represented 22.3% of organizations and accounted for 14.2% of revenue. Organizations with revenue not exceeding PLN 100 thousand represented 70.6% of entities but accounted for only 2.9% of sector revenue.

In 2024, 89.6% of non-governmental organizations reported costs, which totalled PLN 53.9 billion – PLN 3.3 billion less than revenue. The cost-to-revenue ratio was 94.2%. Average costs across all organizations amounted to PLN 476.5 thousand, with a median of PLN 22.1 thousand.

At the end of 2024, 47.4% of non-governmental organizations recorded a balanced financial result. A positive result was reported by 35.1% and a negative result by 17.5%. Positive balances were most common among hunting clubs (52.8%). The highest share of organizations with a balanced financial result was recorded

among faith-based charities (69.3%). Negative results were most common among hunting clubs (25.4%), foundations (23.2%) and business associations and farmers organizations (21.0%). Negative results were least common among rural housewives clubs (8.7%) and faith-based charities (11.3%).

Fixed assets and investment outlays

In 2024, 25.4% of non-governmental organizations held fixed assets with a total value of PLN 27.3 billion. Investment outlays on new facilities or improvements to existing ones was incurred by 4.8% of organizations, their total value amounted to PLN 1.6 billion. Typical associations and social organizations and foundations collectively accounted for more than half of the fixed assets of non-governmental organizations and had the largest share of investment outlays – 30.4% and 27.0%, and 37.7% and 34.1%, respectively. Together, they accounted for 71.8% of non-governmental organizations' investment outlays.

Involvement of non-governmental organizations in providing assistance in response to the flood (September–December 2024)

A total of 14.3 thousand non-governmental organizations (12.6%) undertook assistance in response to the flood that occurred in September 2024. Support for those affected was organized by 11.8% of public benefit organizations and 6.9% of entities with social enterprise status.

The primary recipients of assistance provided by non-governmental organizations were natural persons – 68.2% of organizations directed their support toward them. In total, 3.8 million people received assistance. Seven out of ten assistance recipients (2.7 million people) received support from volunteer fire departments. On average, there were 428 recipients per non-governmental organization providing assistance to natural persons, although for half of the organizations, this number did not exceed 50 people.

Organizations also directed assistance to other entities, including associations, foundations, church organizations and similar entities (21.5%), as well as to local government bodies (17.8%) and health care, education, social assistance institutions, along with other entities providing social services (5.1%). 6.9% of organizations provided assistance to animals.

Key changes in 2018-2024

The number of non-governmental organizations increased by 29.5% between 2018 and 2024 (from 87.3 thousand to 113.1 thousand). Rural housewives clubs recorded the fastest growth: their number increased from 8.5 thousand in 2020 to 17.4 thousand in 2024, which led to an increase in their share of the sector from 9.0% in 2020 to 15.3% in 2024.

An analysis of entities entered in the REGON register between 2018 and 2024 shows a decline in 2020 in the number of newly established associations - by 30.9% and, to a lesser extent, foundations - by 0.3%, probably as a result of COVID-19 pandemic restrictions. In subsequent years, both groups of non-governmental organizations increased their registration activity. Each year from 2020 to 2024, the number of newly registered foundations exceeded the number of newly registered associations.

Between 2018 and 2024, the number of foundations increased by 53.8% – from 14.5 thousand in 2018 to 22.4 thousand in 2024, while their share of the sector rose by 3.1 percentage points (from 16.7% in 2018 to 19.8% in 2024). The number of sport associations also increased (by 10.8%, from 18.2 thousand in 2018 to 20.2 thousand in 2024).

The largest decline of number of entities was observed among business associations, farmers organizations - a 34.5% decrease (from 1.9 thousand in 2018 to 1.2 thousand in 2024), which was particularly pronounced between 2018 and 2020 (a 28.5% decrease). This was primarily the result of a decrease in the number of active agricultural organizations, which was related to allowing rural housewives clubs to be registered

as separate legal entities (previously, they had operated as farmers organizations). The number of farmers organizations fell by 48.3% between 2018 and 2020 (from 1.1 thousand in 2018 to 0.6 thousand), and by 55.8% between 2018 and 2024 (to 0.5 thousand). The number of typical associations and social organizations also declined by 5.0% – from 34.5 thousand in 2018 to 32.8 thousand in 2024.

Between 2018 and 2024, despite an increase in the number of organizations, the number of memberships in non-governmental organizations decreased by 2.2% – from 7.8 million in 2018 to 7.7 million in 2024. The largest decline in the number of memberships was observed between 2018 and 2020 – a 9.0% drop (to 7.1 million memberships in 2020).

Entities that did not use paid personnel continued to predominate, and their share of the non-governmental organizations population increased by 5.7 percentage points between 2018 and 2020. Between 2018 and 2024, the share of organizations employing people exclusively under civil-law contracts fell – from 28.7% in 2018 to 25.1% in 2024. At the end of 2024, the sector employed 214.3 thousand employees under employment contracts. This was an increase of 27.3% since 2018, with the strongest growth recorded in 2022–2024 (an increase of 17.5%). The fastest growth in the number of employees under employment contracts was recorded among foundations, where between 2018 and 2024, year-end employment increased by more than half (58.7%).

The average number of employees in organizations that hired staff remained broadly stable over the period – 13 in 2018 and 2022 and 14 in 2020 and 2024. Half of employers in the sector employed no more than 3 people in 2018, 2022 and 2024, and no more than 4 in 2020.

The higher proportion of women, people with disabilities and those of retirement age among non-governmental organizations employees – a characteristic feature of non-governmental organizations compared to the national economy – increased further over the period analyzed. At the end of 2018, women accounted for 74.9% of employees under employment contracts in non-governmental organizations, by 2024, the share had risen to 77.1%. People with disabilities accounted for 4.8% of the sector's employees in 2018, rising to 6.7% in 2024. In 2024, employees of retirement age accounted for 8.9%, 0.4 percentage points more than two years earlier and 1.3 percentage points more than in 2018.

Non-governmental organizations used civil-law contracts more often than other forms of employment. In 2024, 35.9% of entities used part-time job. This percentage has decreased by 4.3 percentage points since 2018. Among non-governmental organizations, 25.1% employed staff exclusively under civil-law contracts in 2024; compared to 2018, this percentage was 3.6 percentage points lower.

Voluntary work remained a fundamental resource for non-governmental organizations. The share of entities using voluntary work increased from 85.7% in 2018 to 95.4% in 2024. Between 2020 and 2024, voluntary work was most commonly used by rural housewives clubs (98% of these organizations). In 2024, other types of non-governmental organizations also used voluntary work in more than 90% of cases, with the exception of faith-based charities. Among these other organizations, the share of volunteers increased by 8-13 percentage points between 2018 and 2024, while in rural housewives clubs, that percentage remained virtually constant.

Between 2018 and 2024, non-governmental organizations revenue increased steadily. Total revenue rose in nominal terms by 91.0% (from PLN 30.0 billion in 2018 to PLN 57.2 billion in 2024). In 2018, typical associations and social organizations (37.5%) and foundations (34.1%) accounted for the largest shares of revenue among all types of organizations. Over the period analyzed, the share of the former fell to 34.5%, while that of foundations rose to 38.1%. Sport associations, volunteer fire brigades and hunting clubs were characterized by a declining share in the revenue structure between 2018 and 2024, by 1.3 percentage points, 0.5 percentage points, and 0.3 percentage points, respectively.

Alongside rising revenue, economic disparities within the sector widened. In 2018, average revenue was PLN 343.1 thousand, while half of organizations raised less than PLN 27.0 thousand. In 2024, the corresponding figures were PLN 505.9 thousand and PLN 24.5 thousand.

Non-market sources consistently accounted for the largest share of non-governmental organizations revenue. Their share increased by 1.3 percentage points between 2018 and 2024 (from 59.4% to 60.7%). Public funds were important among non-market sources. Their share increased by 0.8 percentage points between 2018 and 2024 (from 45.1% in 2018 to 45.9% in 2024). The share of revenue from the allocation of 1% (1.5% in 2024) of personal income tax also increased, from 2.8% in 2018 to 3.5% in 2024.

Over the period analyzed, the share of entities reporting barriers to their activity declined steadily. In 2018, 66.8% of organizations reported at least one problem in their operations; in 2024, this share was lower by 8.6 percentage points.

Rozdział 1. Charakterystyka i potencjał organizacji pozarządowych

Chapter 1. Characteristics and potential of non-governmental organizations

W opracowaniu analizie poddano następujące rodzaje organizacji pozarządowych: typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne, koła łowieckie, fundacje, koła gospodyń wiejskich, społeczne podmioty wyznaniowe, organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze. Wszystkie te typy organizacji spełniają definicję podmiotów ekonomii społecznej. Ponadto w publikacji prezentowana jest liczebność organizacji o charakterze nierejestrowym – stowarzyszeń zwykłych oraz przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego.

1.1. Liczba aktywnych organizacji

1.1. Number of active organizations

W 2024 r. w Polsce aktywnie działało 113,1 tys. rejestrowych organizacji pozarządowych, o 10,4 tys. (10,2%) podmiotów więcej w porównaniu z 2022 r. Spośród nich 9,9 tys. posiadało status organizacji pożytku publicznego, co stanowiło 8,8% ogółu. Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. w wykazie przedsiębiorstw społecznych, prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, znalazło się 0,8 tys. (0,8% ogółu) badanych organizacji pozarządowych.

Oprócz rejestrowych organizacji, w sektorze pozarządowym funkcjonowały również mniej sformalizowane jednostki. Z danych badania GUS wynika, że w 2024 r. w Polsce działało 12,4 tys. stowarzyszeń zwykłych, o 2,1 tys. (19,8%) więcej niż w 2022 r. Ponadto, według badania Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego, w 2023 r.¹ na terenie kraju działało 51,7 tys. przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego.

Tablica 1.1. Liczba organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.1. Number of non-governmental organizations in 2024

Wyszczególnienie Specification	w tys. in thousands
OGÓŁEM ORGANIZACJE REJESTROWE TOTAL REGISTER ORGANIZATIONS	113,1
w tym: of which:	
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	9,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,8
OGÓŁEM ORGANIZACJE NIEREJESTROWE TOTAL NON-REGISTER ORGANIZATIONS	64,1
w tym: of which:	
stowarzyszenia zwykłe ordinary associations	12,4
przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego ^a Catholic parish-based organizations ^a	51,7

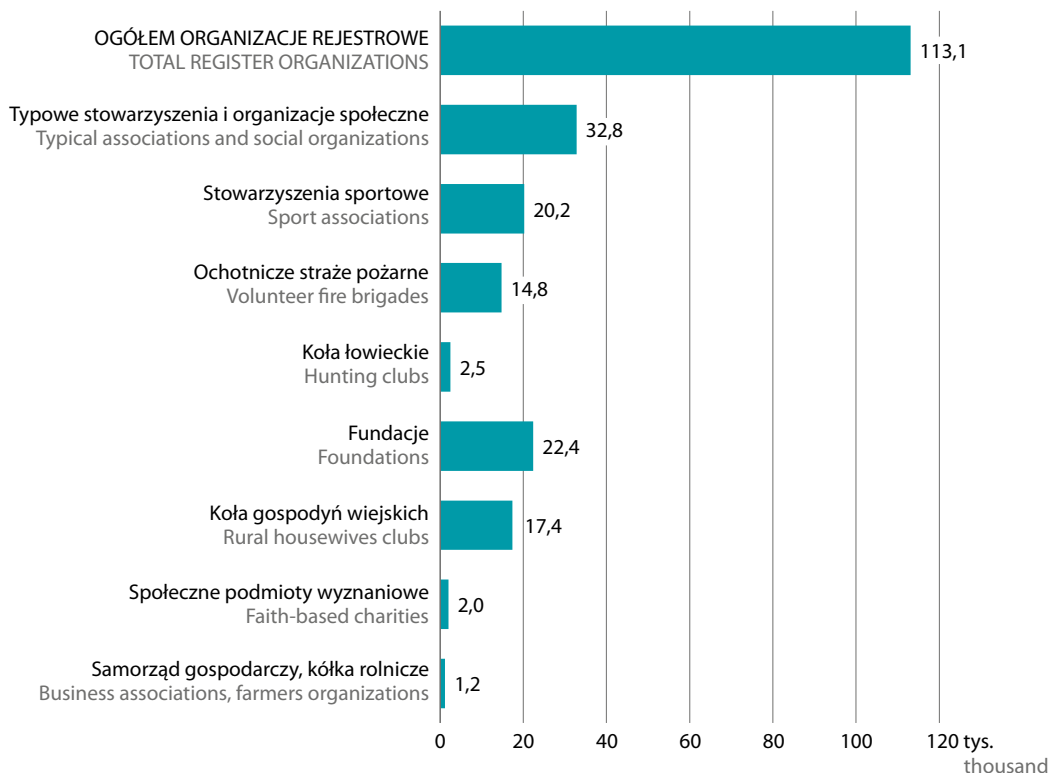
a Dane dla 2023 r.
a Data for 2023

1 Prowadzone przez ISKK badanie spisowe parafii, które pozwala precyzyjnie ustalić liczbę takich organizacji, jest realizowane co 5 lat, dlatego niedostępne są dane za 2024 r.

Najlichnniejszą grupą rejestrowych organizacji pozarządowych były typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne – 32,8 tys. (29,0%). Następnymi pod względem liczebności grupami były fundacje – 22,4 tys. podmiotów (19,8%), stowarzyszenia sportowe – 20,2 tys. (17,8%) oraz koła gospodyń wiejskich – 17,4 tys. (15,3%). Najmniej liczną grupą podmiotów były organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze – 1,2 tys. (1,1%).

W porównaniu z 2022 r. największy wzrost liczby podmiotów odnotowano wśród kół gospodyń wiejskich – o 6,1 tys. (54,2%). Wśród organizacji samorządu gospodarczego i kółek rolniczych odnotowano spadek liczebności o 0,1 tys. (5,6%). Niewielki spadek wystąpił także wśród kół łowieckich (o 0,7%).

Wykres 1.1. Liczba organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.
Chart 1.1. Number of non-governmental organizations by type of organization in 2024

1.2. Zróżnicowanie terytorialne organizacji pozarządowych

1.2. Territorial differentiation of non-governmental organizations

Lokalizacja organizacji pozarządowych została zaprezentowana na poziomie województw (16), regionów (17) oraz podregionów (73), zgodnie z miejscem siedziby badanych podmiotów w dniu 31 grudnia 2024 r.

Rozmieszczenie organizacji pozarządowych w poszczególnych jednostkach terytorialnych zilustrowano za pomocą wskaźnika liczby aktywnych podmiotów przypadających na 10 tys. ludności².

Prezentowane dane nie obejmują organizacji nierejestrowych.

Rozmieszczenie terytorialne organizacji pozarządowych w Polsce w 2024 r. charakteryzowało się wyraźnym zróżnicowaniem.

² Do obliczenia wskaźników wykorzystano dane o liczbie ludności pochodzące z Banku Danych Lokalnych, obejmujące stan na dzień 31 grudnia 2024 r.

Mapa 1.1. Organizacje pozarządowe według województw i regionów w 2024 r.

Map 1.1. Non-governmental organizations by voivodship and region in 2024

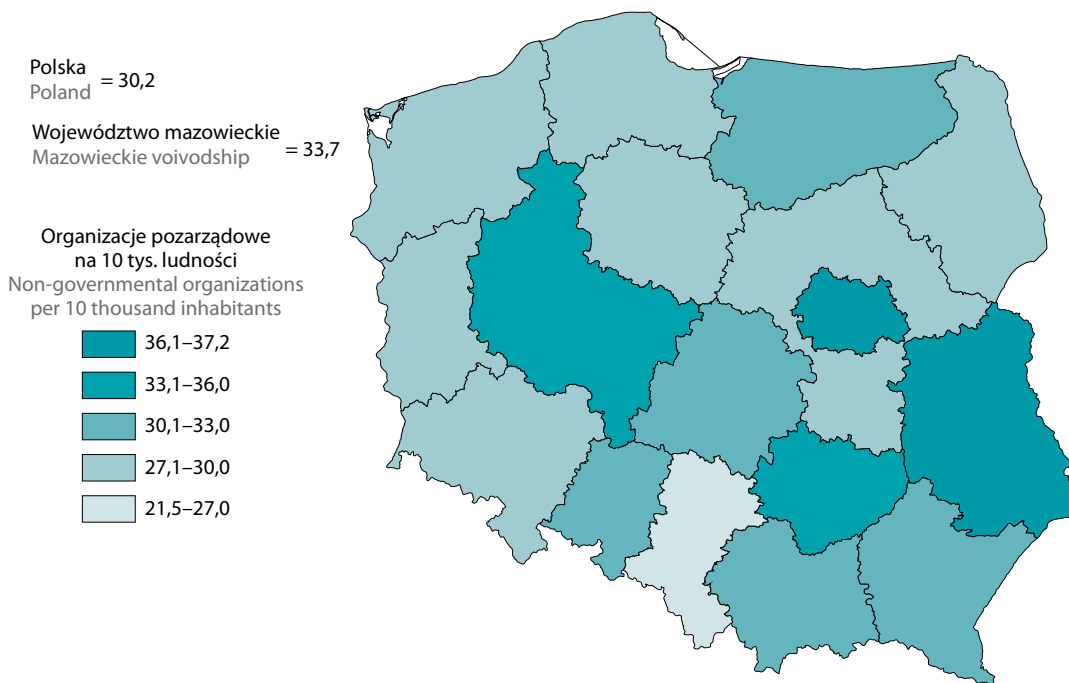
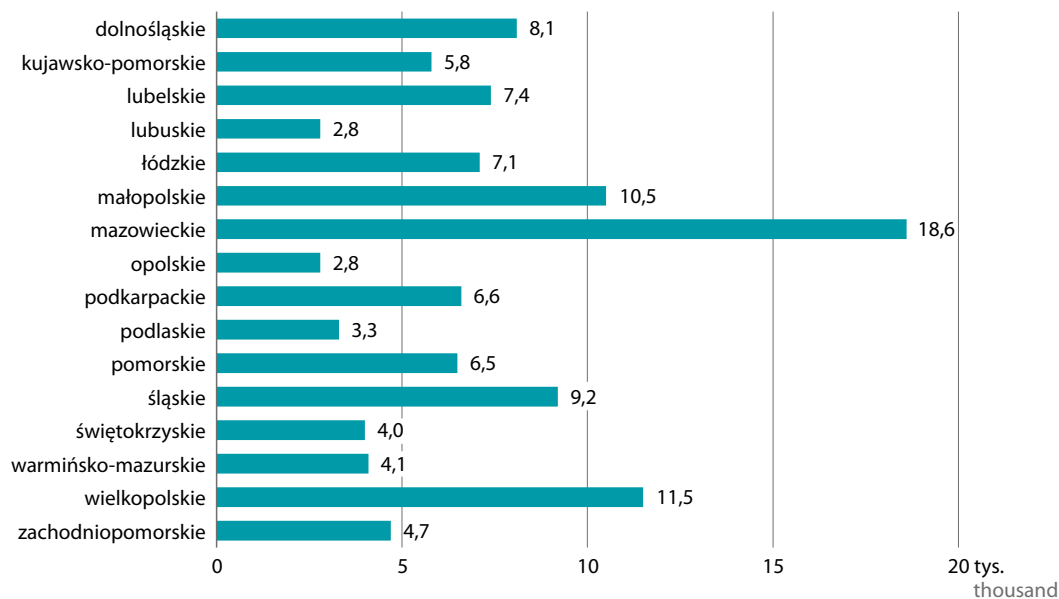
Wykres 1.2. Liczba organizacji pozarządowych według województw w 2024 r.

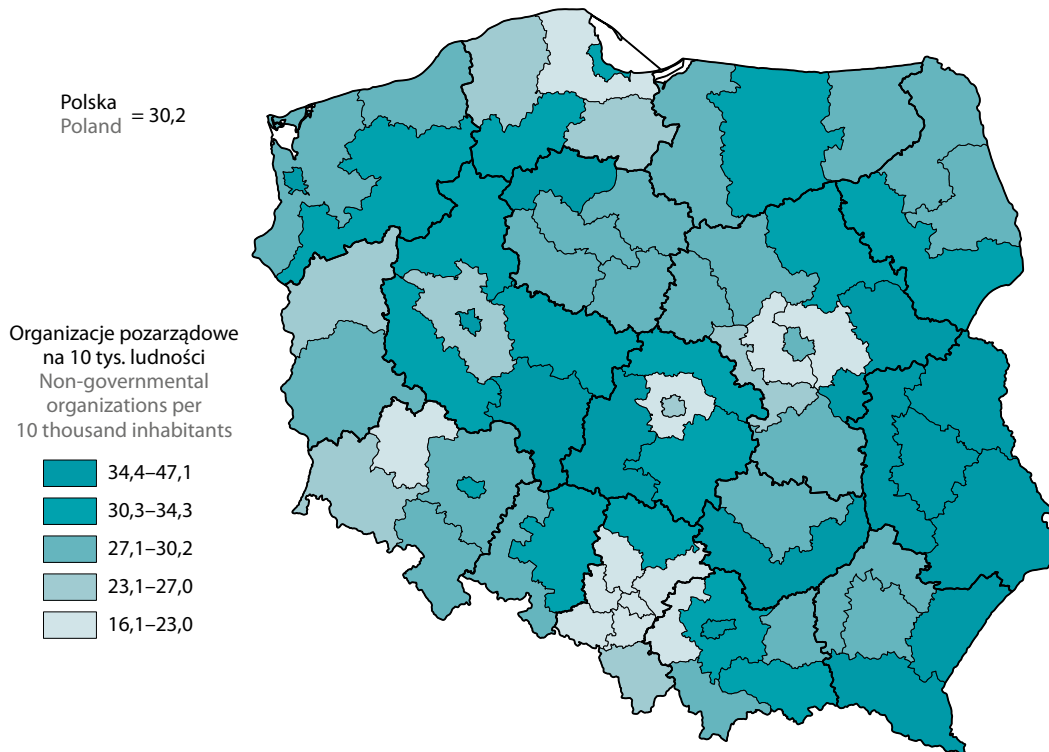
Chart 1.2. Number of non-governmental organizations by voivodship in 2024

W 2024 r. na 10 tys. ludności Polski przypadało średnio 30,2 organizacji pozarządowych. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie lubelskim (37,2), a następnie w świętokrzyskim (34,8). Z kolei województwo śląskie charakteryzowało się najniższą wartością tego wskaźnika, wynoszącą 21,5.

W Polsce działało łącznie 113,1 tys. rejestrowych organizacji pozarządowych. Najwięcej z nich miało siedziby w województwie mazowieckim. Najmniej organizacji działało w województwach lubuskim i opolskim (po 2,8 tys.).

Mapa 1.2. Organizacje pozarządowe według podregionów w 2024 r.
Map 1.2. Non-governmental organizations by subregion in 2024

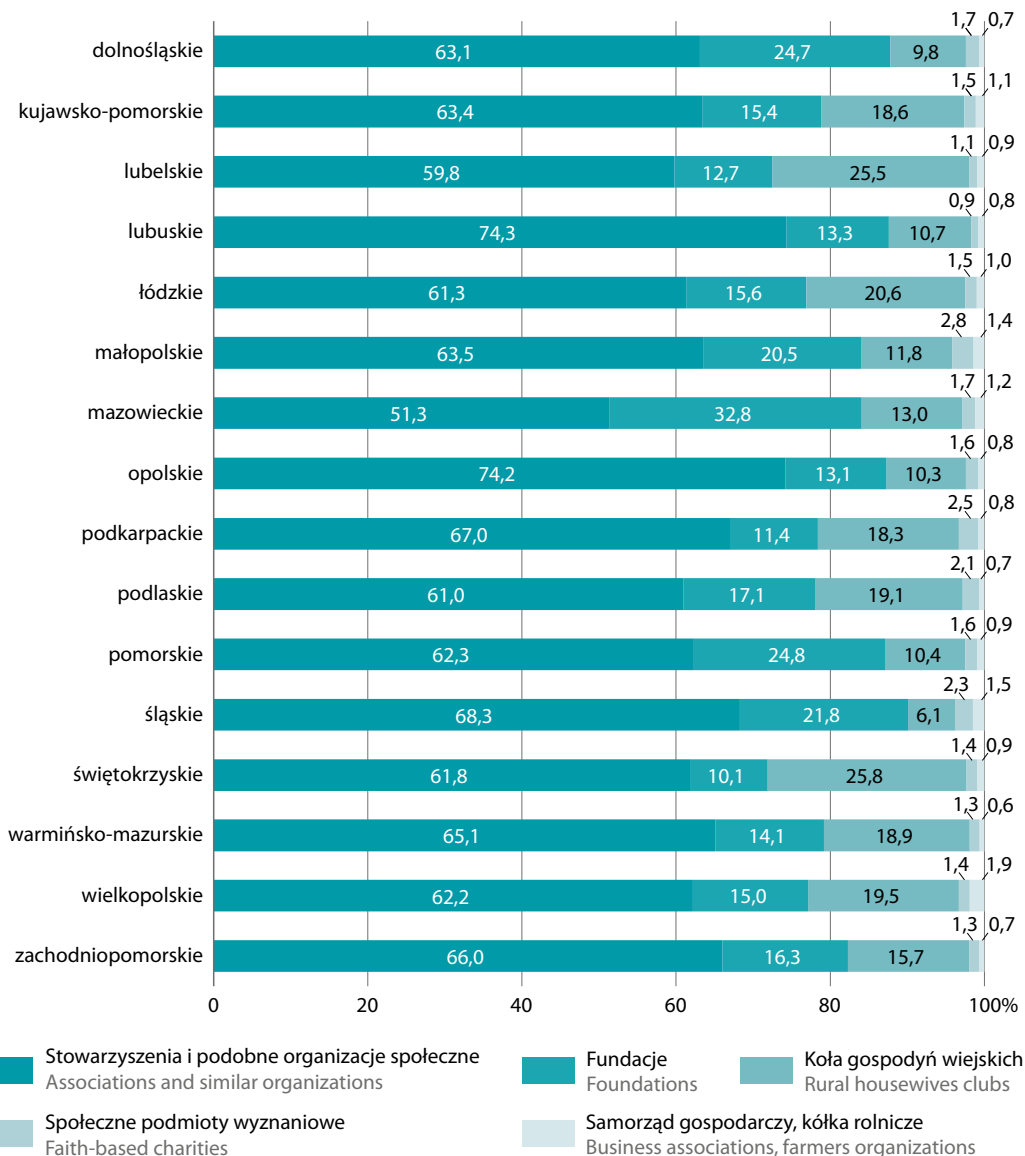

Najwięcej organizacji pozarządowych na 10 tys. ludności odnotowano w podregionie m. st. Warszawa (47,1). Wysokie wartości wskaźnika zaobserwowano także w podregionach: sandomiersko-jędrzejowskim (45,6), miasta Poznań (39,7) oraz sieradzkim (39,6). Z kolei najniższe wartości wskaźnika zarejestrowano w sąsiadujących ze sobą podregionach województwa śląskiego, tworzących silnie zurbanizowaną Aglomerację Górnośląską: bytomskim (16,1), sosnowieckim (16,8) oraz tyskim (17,1).

Siedziby organizacji pozarządowych są często skupione w największych ośrodkach miejskich kraju. Wyraźne skupienie największej liczby podmiotów w obrębie jednego miasta odnotowano w Warszawie, gdzie swoją siedzibę miało 47,3% wszystkich organizacji z województwa mazowieckiego. Znaczący udział miał również Kraków, w którym siedzibę miało 28,3% organizacji z województwa małopolskiego, oraz Wrocław, będący siedzibą 27,7% podmiotów z województwa dolnośląskiego. W innych wybranych miastach wojewódzkich wskaźnik ten kształtował się na niższym poziomie i wynosił odpowiednio: w Łodzi – 24,3%, w Gdańsku – 23,5%, w Szczecinie – 22,5%, a w Poznaniu – 18,5%.

Wykres 1.3. Typy organizacji pozarządowych według województw w 2024 r.

Chart 1.3. Types of non-governmental organizations by voivodship in 2024

Wśród organizacji pozarządowych w Polsce największy udział miały stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (62,1%). Przewaga ta była widoczna we wszystkich województwach, najwyższy udział tych organizacji odnotowano w województwie lubuskim (74,3%), a najniższy w województwie mazowieckim (51,3%). Fundacje oraz koła gospodyń wiejskich stanowiły odpowiednio 19,8% i 15,3% wszystkich badanych organizacji pozarządowych w kraju. Najwyższy odsetek fundacji odnotowano w województwie mazowieckim (32,8%), przy czym wśród organizacji mających siedzibę w Warszawie ich udział wyniósł 53,7%. Natomiast największy odsetek kół gospodyń wiejskich zaobserwowano w województwie świętokrzyskim (25,8%), a następnie w lubelskim (25,5%). Odmienna sytuacja wystąpiła w województwie śląskim, gdzie odnotowano najmniejszy udział tych organizacji (6,1%). Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze stanowiły 1,1% organizacji pozarządowych, z najwyższym udziałem w województwie wielkopolskim (1,9%) i najniższym w województwie warmińsko-mazurskim (0,6%).

Mapa 1.3. Organizacje pożytku publicznego według województw i regionów w 2024 r.

Map 1.3. Public benefit organizations by voivodship and region in 2024

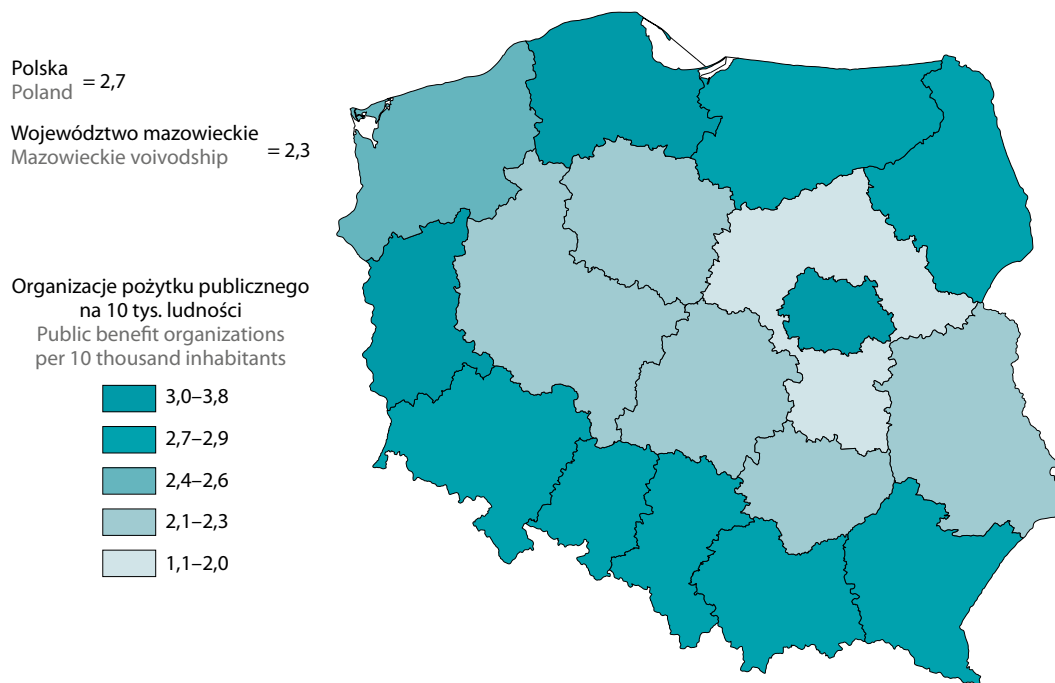
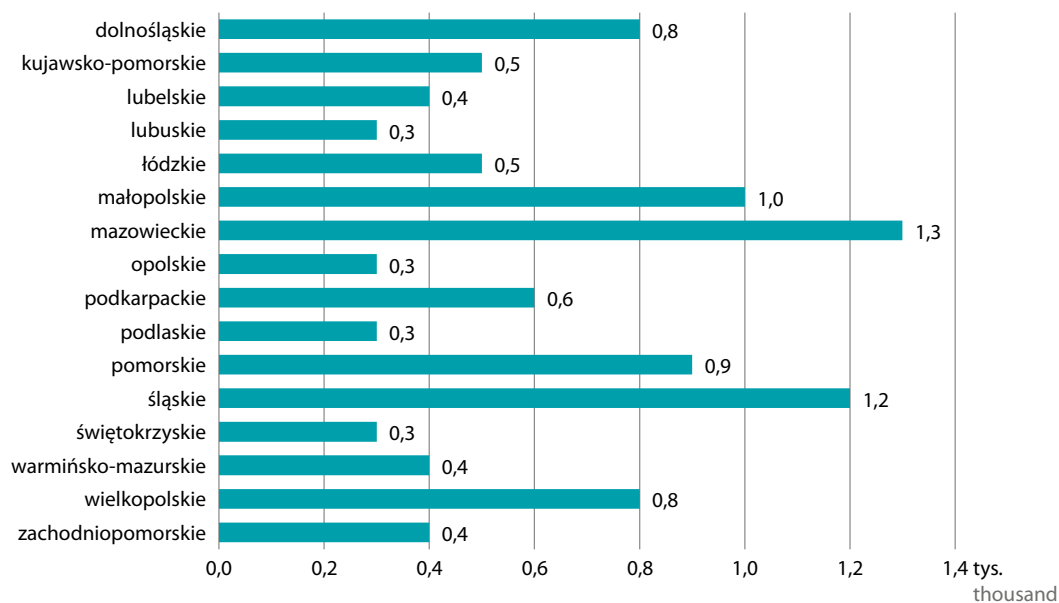
Wykres 1.4. Liczba organizacji pożytku publicznego według województw w 2024 r.

Chart 1.4. Number of public benefit organizations by voivodship in 2024

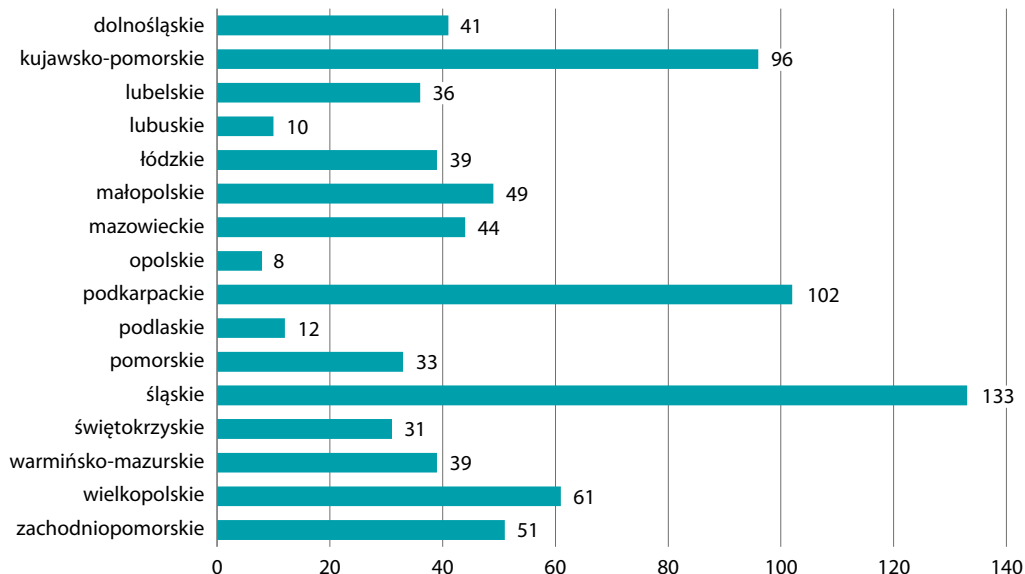

W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby aktywnych organizacji pożytku publicznego na 10 tys. ludności wyniósł 2,7, co stanowi wzrost o 0,2 w porównaniu z 2022 r. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie pomorskim (3,8), a najniższą w regionie mazowieckim regionalnym (1,1).

Łączna liczba organizacji pożytku publicznego w Polsce wyniosła 9,9 tys., co oznacza wzrost o 0,4 tys. w porównaniu z 2022 r. Najwięcej organizacji pożytku publicznego działało w województwie mazowieckim (1,3 tys.), a najmniej w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim oraz świętokrzyskim (po 0,3 tys.).

Wykres 1.5. Liczba przedsiębiorstw społecznych^a według województw w 2024 r.

Chart 1.5. Number of social enterprises^a by voivodship in 2024

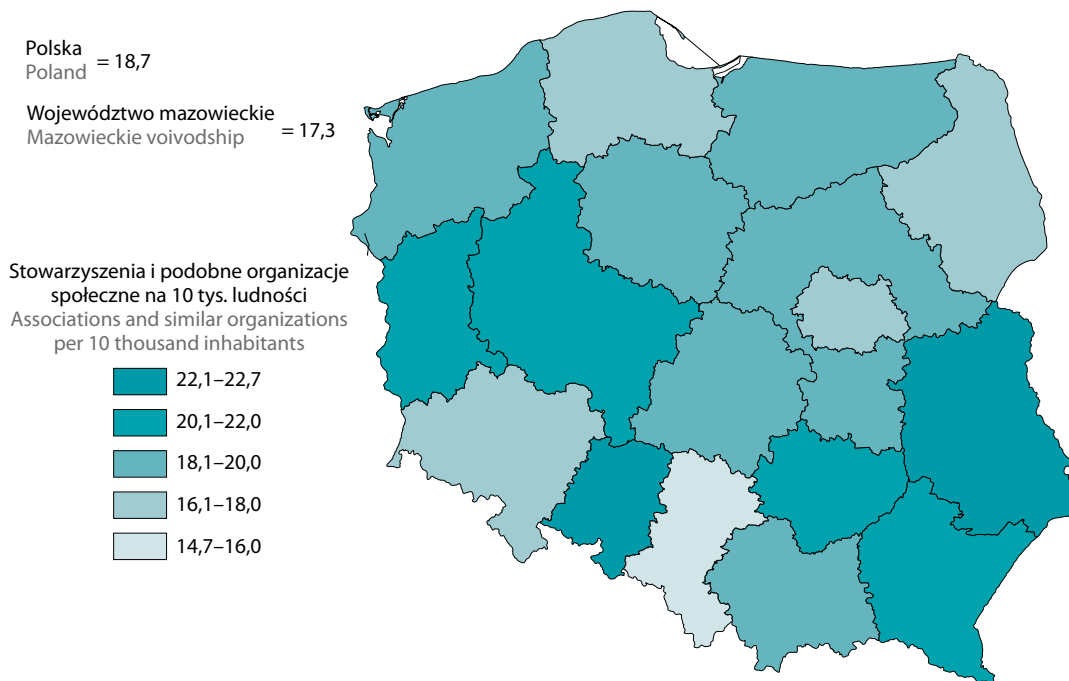

a Dane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej według stanu w dniu 31.12.2024 r. Do liczebności przedsiębiorstw społecznych w tym opracowaniu nie uwzględniono spółdzielni: socjalnych, pracy, inwalidów i niewidomych, które nie są w ścisłym sensie organizacjami pozarządowymi – stanowią natomiast podmioty ekonomii społecznej, które łączą cechy przedsiębiorstwa oraz organizacji non-profit.

a Data from the Ministry of Family, Labour and Social Policy as of December 31, 2024. In this study, the number of social enterprises does not include social cooperatives, worker cooperatives, disabled people's cooperatives, and blind cooperatives, which are not strictly non-governmental organizations – instead, they constitute social economy entities that combine the characteristics of an enterprise and a non-profit organization.

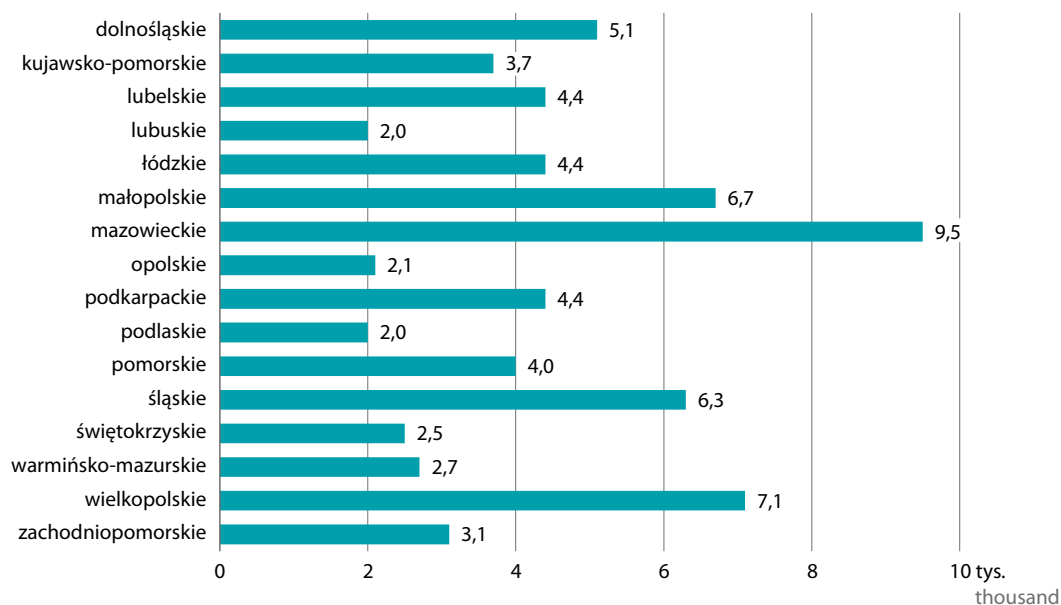
W 2024 r. ogólna liczba przedsiębiorstw społecznych w Polsce wyniosła 785 podmiotów. W przekroju terytorialnym widoczne jest wyraźne zróżnicowanie pod względem rozmieszczenia tego typu jednostek. Najwyższą liczbę przedsiębiorstw społecznych zarejestrowano w województwie śląskim (133), a następnie w podkarpackim (102). Z kolei najmniej przedsiębiorstw społecznych działało w województwie opolskim (8), a następnie w lubuskim (10).

Mapa 1.4. Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne według województw i regionów w 2024 r.
 Map 1.4. Associations and similar organizations by voivodship and region in 2024

W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby aktywnych stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych na 10 tys. ludności wyniósł 18,7. Najwyższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano w województwie opolskim (22,7), a najniższą – w województwie śląskim (14,7).

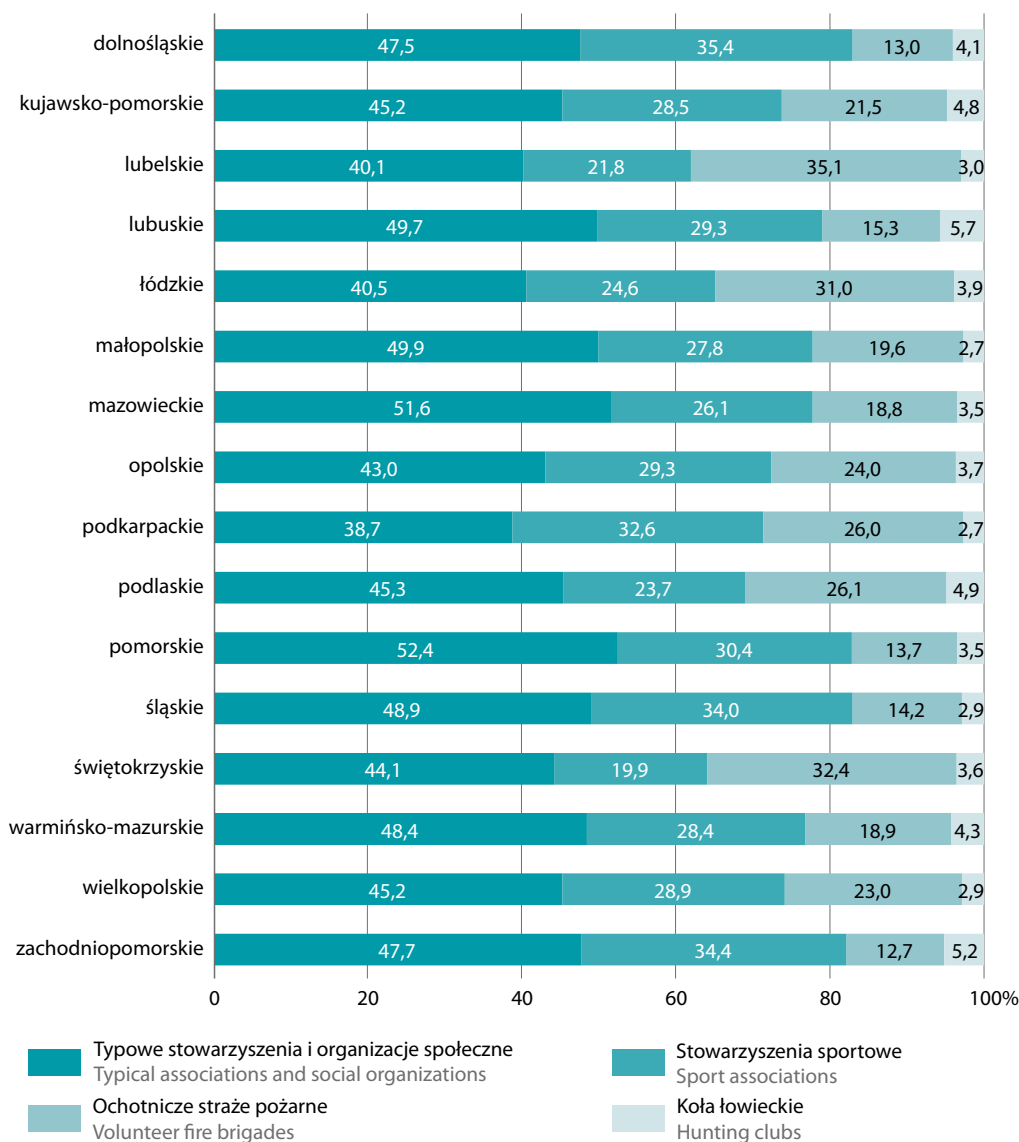
Wykres 1.6. Liczba stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych według województw w 2024 r.
 Chart 1.6. Number of associations and similar organizations by voivodship in 2024

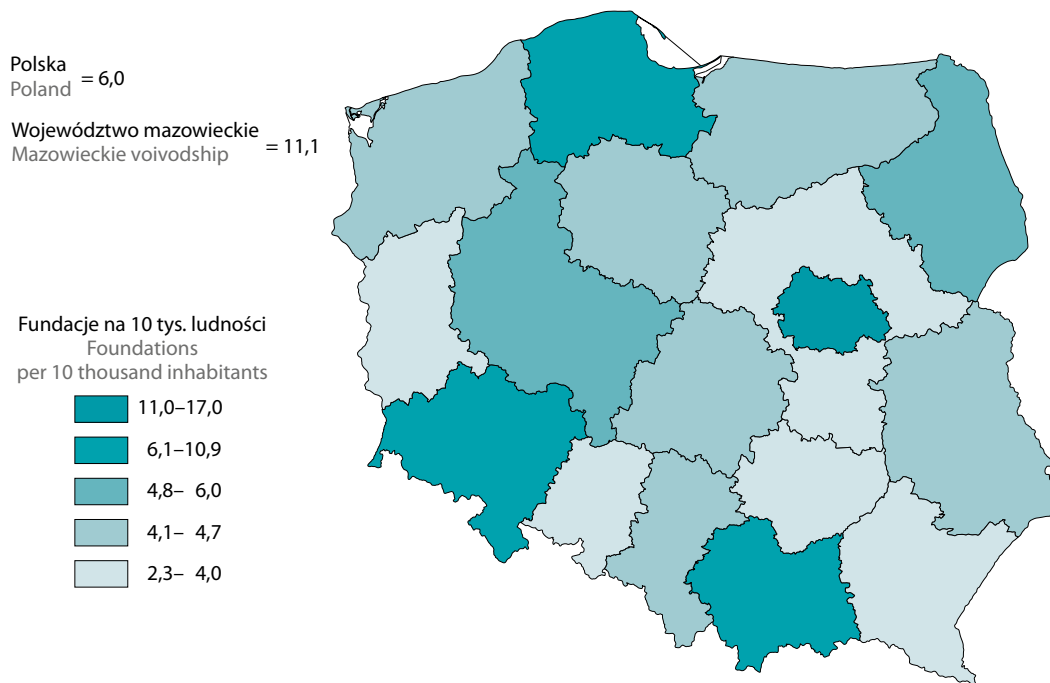
Łącznie w Polsce działało 70,2 tys. stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, co oznacza wzrost w porównaniu z 2022 r. o 1,3 tys. Najwięcej stowarzyszeń odnotowano w województwie mazowieckim (9,5 tys.), a najmniej w województwach lubuskim i podlaskim (po 2,0 tys.).

Wśród stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych największy udział miały typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, które stanowiły 46,6% wszystkich podmiotów. Stowarzyszenia sportowe miały 28,7% udziału, ochotnicze straże pożarne – 21,1%, a koła łowieckie – 3,6%. Najwyższy odsetek stowarzyszeń sportowych zaobserwowano w województwie dolnośląskim (35,4%), a kolejno w zachodniopomorskim (34,4%). Ochotnicze straże pożarne miały najwyższy udział w województwie lubelskim (35,1%), natomiast koła łowieckie – w województwie lubuskim (5,7%). Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne przeważały liczebnością we wszystkich województwach, przy czym w województwie pomorskim ich udział wyniósł najwięcej (52,4%).

Wykres 1.7. Typy stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych według województw w 2024 r.
Chart 1.7. Types of associations and similar organizations by voivodship in 2024

Mapa 1.5. Fundacje według województw i regionów w 2024 r.
 Map 1.5. Foundations by voivodship and region in 2024

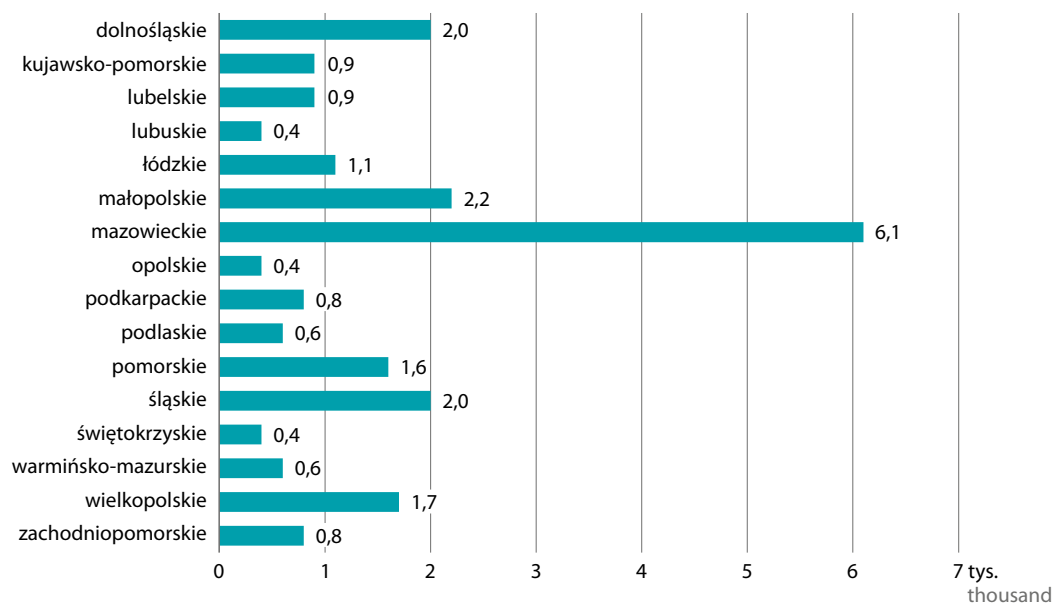

W 2024 r. w Polsce działało 22,4 tys. fundacji, co oznacza wzrost o 16,1% w porównaniu z 2022 r. Najwięcej fundacji funkcjonowało w województwie mazowieckim (6,1 tys.), natomiast najmniejszą liczbę fundacji odnotowano w województwach lubuskim, opolskim oraz świętokrzyskim (po 0,4 tys.).

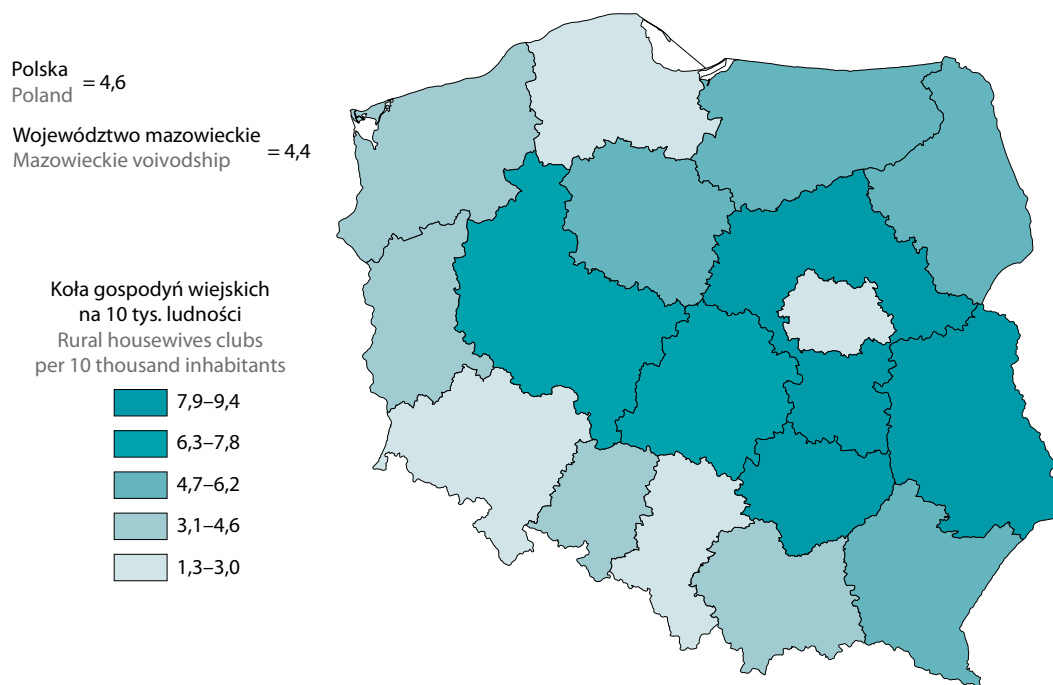
W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby aktywnych fundacji na 10 tys. ludności wyniósł 6,0. Najwyższą wartość omawianego wskaźnika odnotowano w województwie mazowieckim – 11,1, przy czym w regionie warszawskim stołecznym wyniósł on 17,0. Najniższy wskaźnik zaobserwowano z kolei w województwie świętokrzyskim (3,5).

Wykres 1.8. Liczba fundacji według województw w 2024 r.

Chart 1.8. Number of foundations by voivodship in 2024

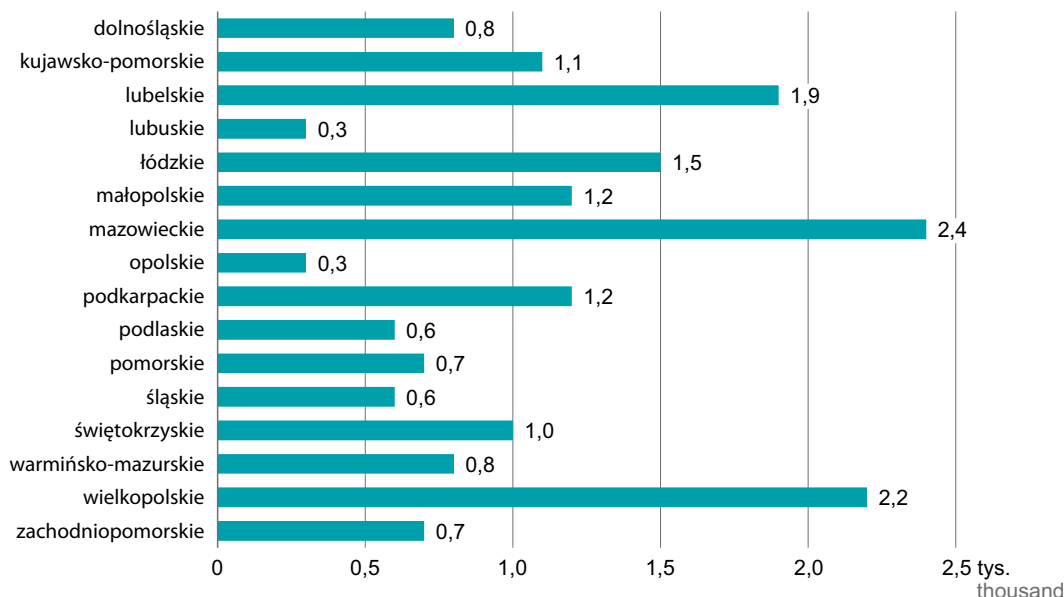
Mapa 1.6. Koła gospodyń wiejskich według województw i regionów w 2024 r.

Map 1.6. Rural housewives clubs by voivodship and region in 2024

Wykres 1.9. Liczba kół gospodyń wiejskich według województw w 2024 r.

Chart 1.9. Number of rural housewives clubs by voivodship in 2024

W 2024 r. w Polsce działało 17,4 tys. kół gospodyń wiejskich. Najwięcej z nich funkcjonowało w województwie mazowieckim (2,4 tys.), a najmniej – w województwach lubuskim i opolskim (po 0,3 tys.).

W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby kół gospodyń wiejskich na 10 tys. ludności wyniósł 4,6. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwach lubelskim (9,4) oraz świętokrzyskim (9,0), co wynika bezpośrednio z faktu, że regiony te charakteryzują się dużą liczbą miejscowości wiejskich oraz wysokim odsetkiem ludności mieszkającej na wsi. Najniższy poziom omawianej miary zarejestrowano w województwie śląskim, gdzie wyniósł on 1,3 podmiotu na 10 tys. ludności. W pozostałych województwach wartości wskaźnika wynosiły od 2,8 do 6,4 podmiotów na 10 tys. ludności.

Mapa 1.7. Społeczne podmioty wyznaniowe według województw i regionów w 2024 r.

Map 1.7. Faith-based charities by voivodship and region in 2024

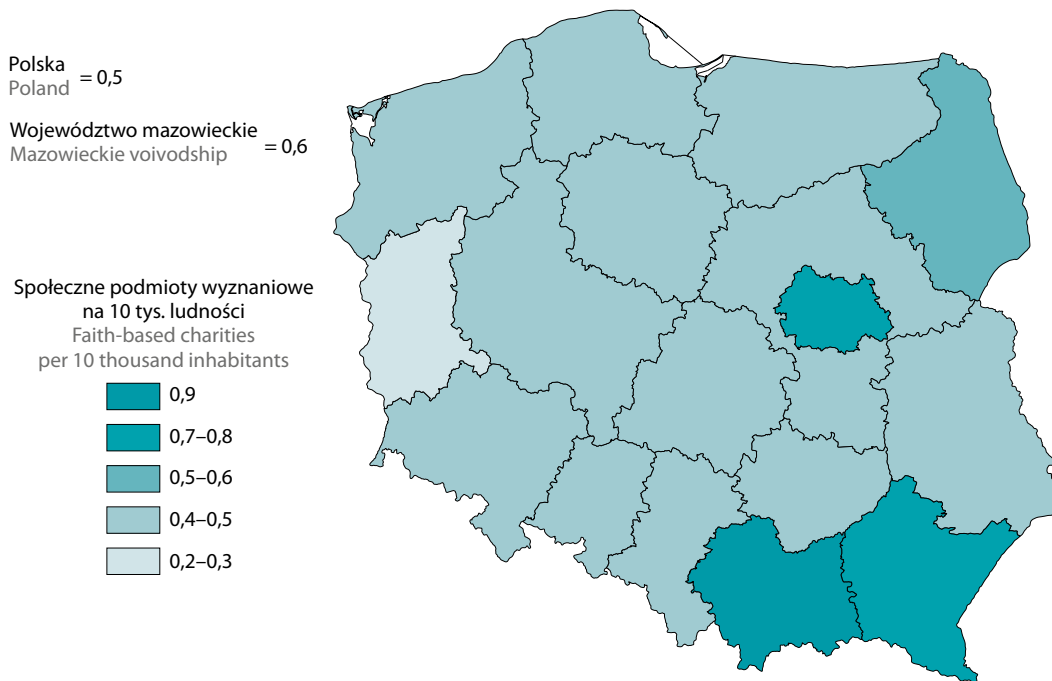
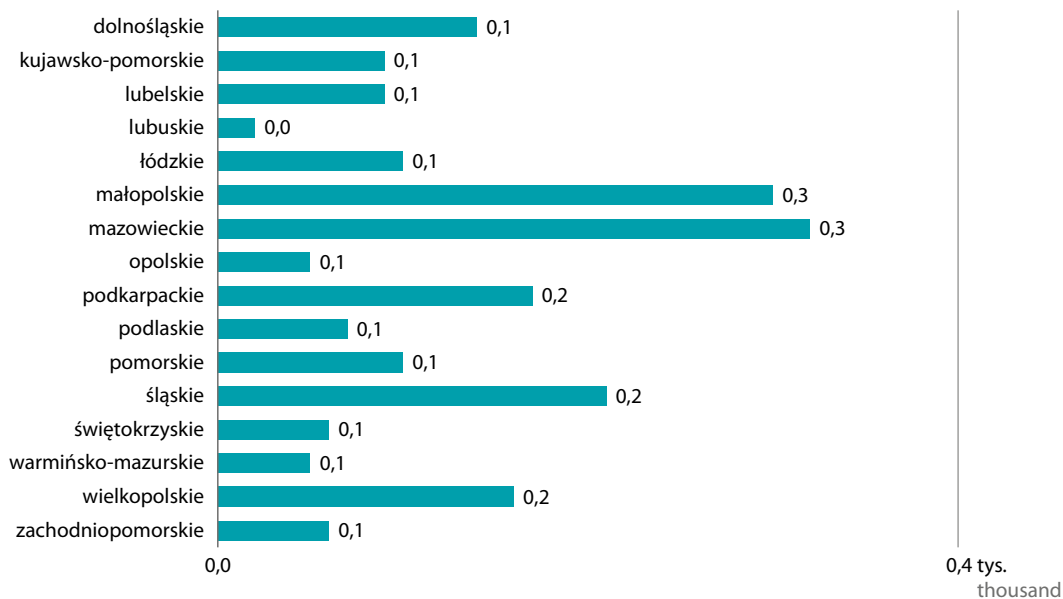
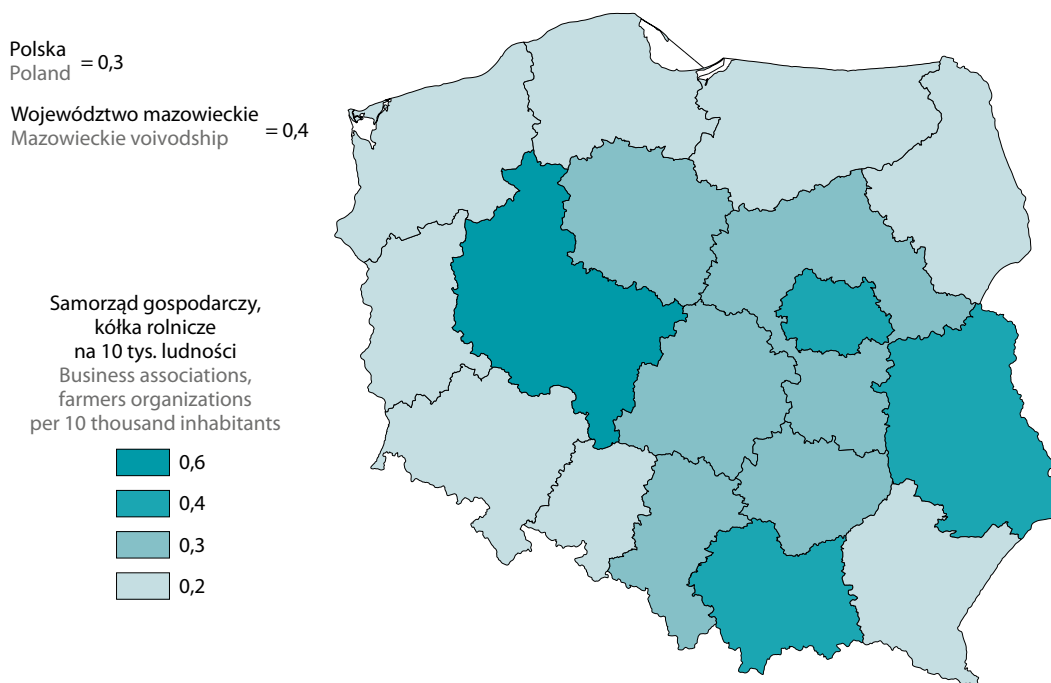
Wykres 1.10. Liczba społecznych podmiotów wyznaniowych według województw w 2024 r.

Chart 1.10. Number of faith-based charities by voivodship in 2024

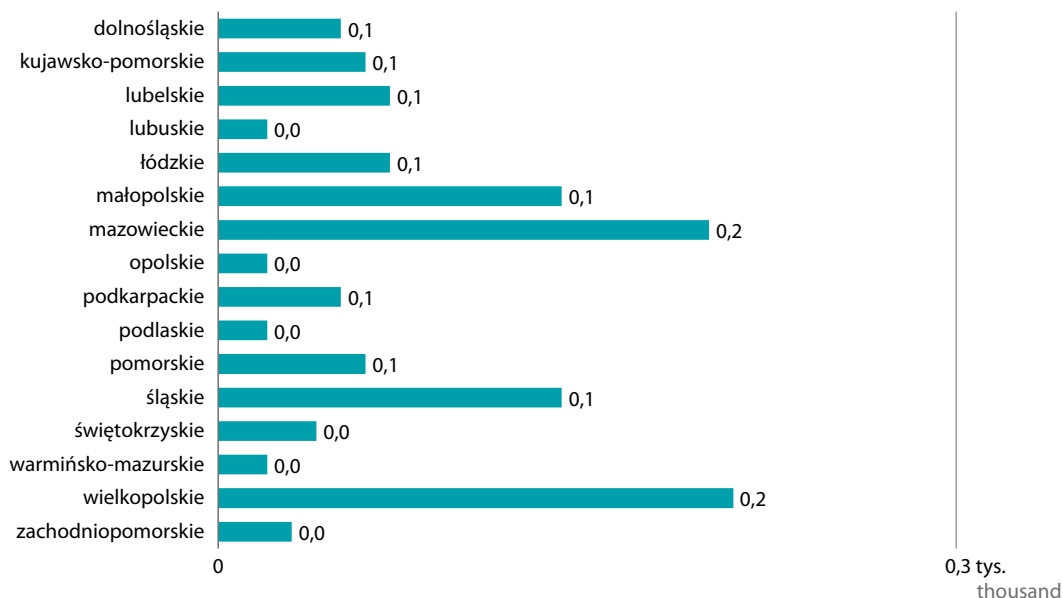
W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby społecznych podmiotów wyznaniowych na 10 tys. ludności wyniósł 0,5, co łącznie przekładało się na liczbę 2,0 tys. działających jednostek tego typu. Liczby te pokazują, że podmioty wyznaniowe stanowią relatywnie niewielką, specyficzną część całego sektora pozarządowego. Najwyższe wartości omawianego wskaźnika odnotowano w województwie małopolskim (0,9). Z kolei najniższy poziom wskaźnika zarejestrowano w województwie lubuskim (0,2). Największą liczbę społecznych podmiotów wyznaniowych odnotowano w województwach mazowieckim i małopolskim (po 0,3 tys.), natomiast najmniejszą w lubuskim (poniżej 50 jednostek).

Mapa 1.8. Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze według województw i regionów w 2024 r.
 Map 1.8. Business associations, farmers organizations by voivodship and region in 2024

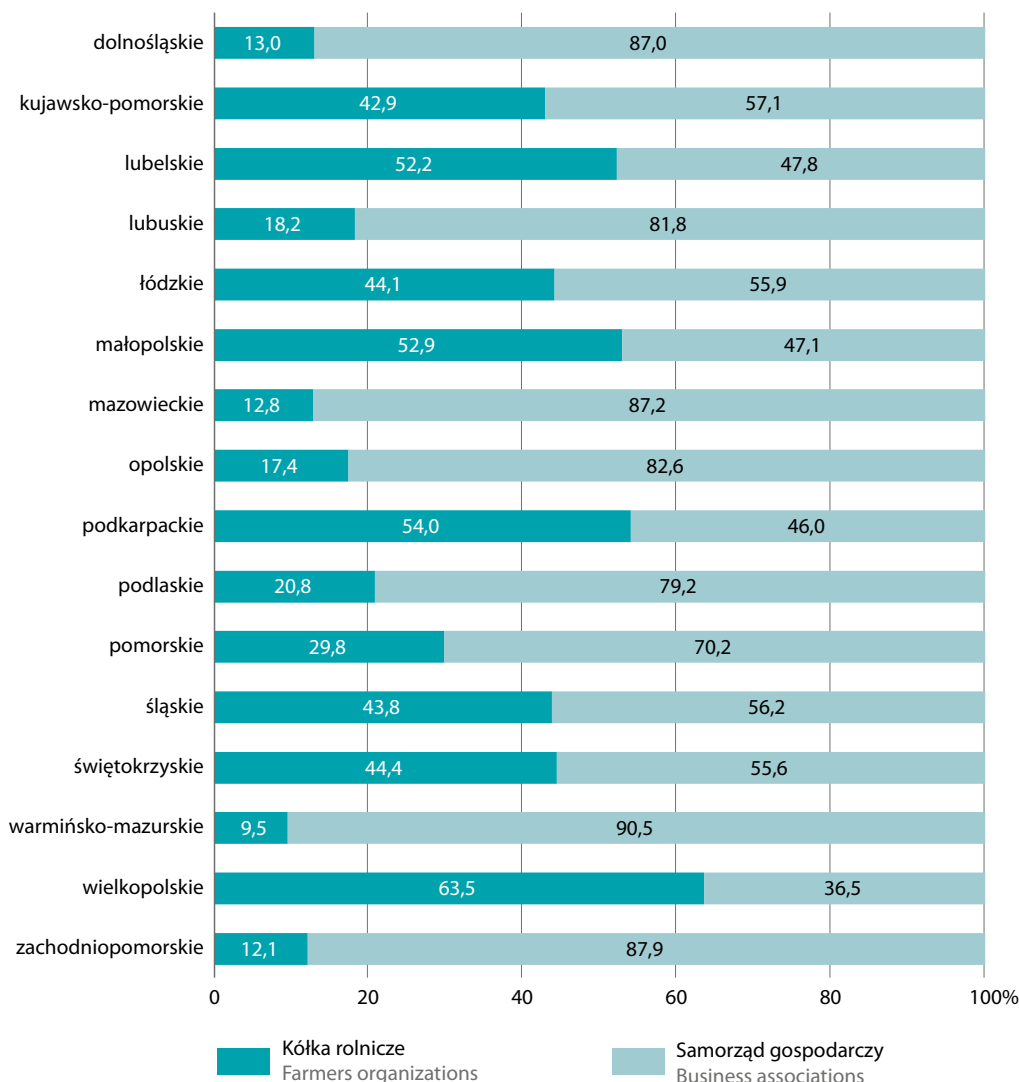
W 2024 r. w Polsce wskaźnik liczby organizacji samorządu gospodarczego oraz kółek rolniczych na 10 tys. ludności wyniósł 0,3. Najwięcej tego typu organizacji zlokalizowanych było w województwach mazowieckim oraz wielkopolskim (po 0,2 tys.). Najniższą liczebność zarejestrowano w województwach lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim, gdzie liczba tych jednostek nie przekroczyła 50.

Wykres 1.11. Liczba organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych według województw w 2024 r.
 Chart 1.11. Number of business associations, farmers organizations by voivodship in 2024

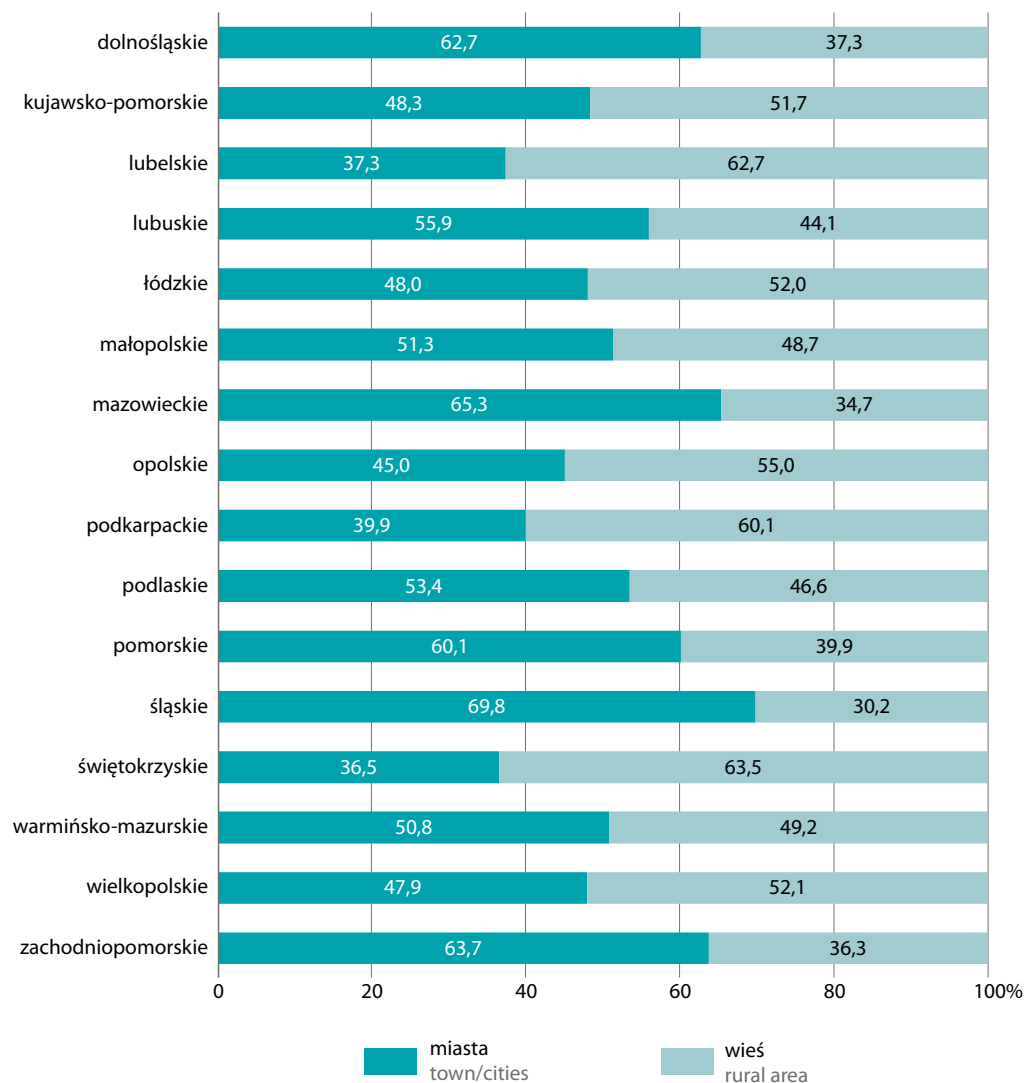
W 2024 r. wśród organizacji samorządu gospodarczego oraz kółek rolniczych w Polsce przeważały podmioty samorządu gospodarczego, które stanowiły 60,9% tej grupy, natomiast udział kółek rolniczych ukształtował się na poziomie 39,1%. Najwyższy udział organizacji samorządu gospodarczego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie osiągnął on 90,5%. Z kolei kółka rolnicze największy udział miały w województwie wielkopolskim, stanowiąc 63,5% omawianych podmiotów. Ponadto kółka rolnicze przeważały liczebnością nad organizacjami samorządu gospodarczego w województwach podkarpackim, małopolskim oraz lubelskim.

Wykres 1.12. Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze według województw w 2024 r.
Chart 1.12. Business associations, farmers organizations by voivodship in 2024

W 2024 r. siedziby organizacji pozarządowych w Polsce były częściej zlokalizowane w miastach niż na obszarach wiejskich (54,1% wobec 45,9%). Udział podmiotów z siedzibą w mieście był najwyższy w województwach o dużej liczbie miast i aglomeracji, takich jak śląskie (69,8%), mazowieckie (65,3%) oraz zachodniopomorskie (63,7%). Z kolei na obszarach o mniejszym poziomie zurbanizowania organizacje znacznie częściej rejestrowano na wsi. Sytuacja taka wystąpiła głównie w województwach świętokrzyskim (63,5%), lubelskim (62,7%) oraz podkarpackim (60,1%).

Wykres 1.13. Organizacje pozarządowe według lokalizacji siedziby w województwach w 2024 r.
 Chart 1.13. Non-governmental organizations by type of locality in voivodship in 2024

1.3. Dziedziny działalności statutowej

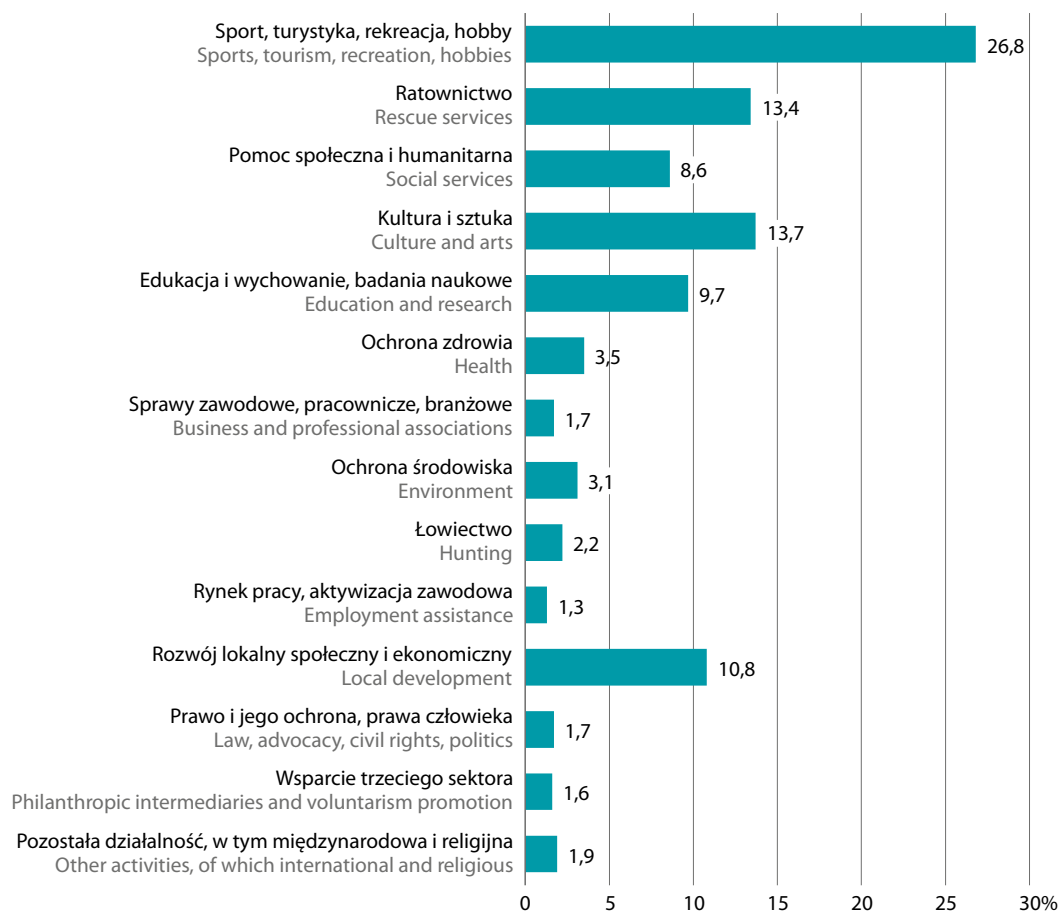
1.3. Fields of activity

W opracowaniu dane dotyczące stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych, kół gospodyń wiejskich, a także samorządu gospodarczego i kółek rolniczych są prezentowane według głównej dziedziny działalności statutowej organizacji. Organizacje biorące udział w badaniu wskazywały główne pole działalności spośród listy pól działalności statutowej. Formularz SOF-1 uwzględniał możliwość wskazania dodatkowych pól działalności, pod warunkiem ich hierarchizacji pod względem istotności.

Klasyfikacja dziedzin działalności została stworzona na podstawie Międzynarodowej Klasyfikacji Działalności Organizacji Non-Profit (the International Classification of Nonprofit and Third Sector Organizations – ICNP/TSO)³, jednak została ona dostosowana do polskich warunków.

W 2024 r. najwięcej organizacji pozarządowych jako główną dziedzinę działalności, podobnie jak w poprzednich latach, wykazało sport, turystykę, rekreację, hobby (30,4 tys. podmiotów; 26,8%). Kulturę i sztukę jako główną dziedzinę działalności wskazało 15,5 tys. organizacji (13,7%), przede wszystkim typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, fundacje oraz koła gospodyń wiejskich.

Wykres 1.14. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności w 2024 r.
Chart 1.14. Non-governmental organizations by main field of activity in 2024

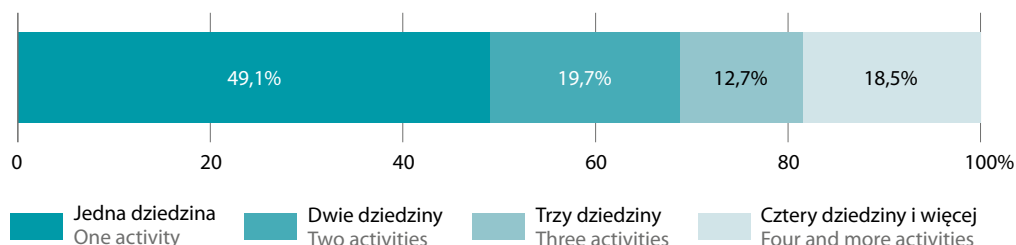

³ Satellite Account on Nonprofit and Related Institutions and Volunteer Work, Departament Spraw Ekonomicznych i Społecznych ONZ, Nowy Jork 2018.

Organizacje pozarządowe jako główny obszar działalności wykazywały również: rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny (12,2 tys. podmiotów; 10,8%), edukację i wychowanie, badania naukowe (11,0 tys. podmiotów; 9,7%), a także pomoc społeczną i humanitarną (9,7 tys. podmiotów; 8,6%).

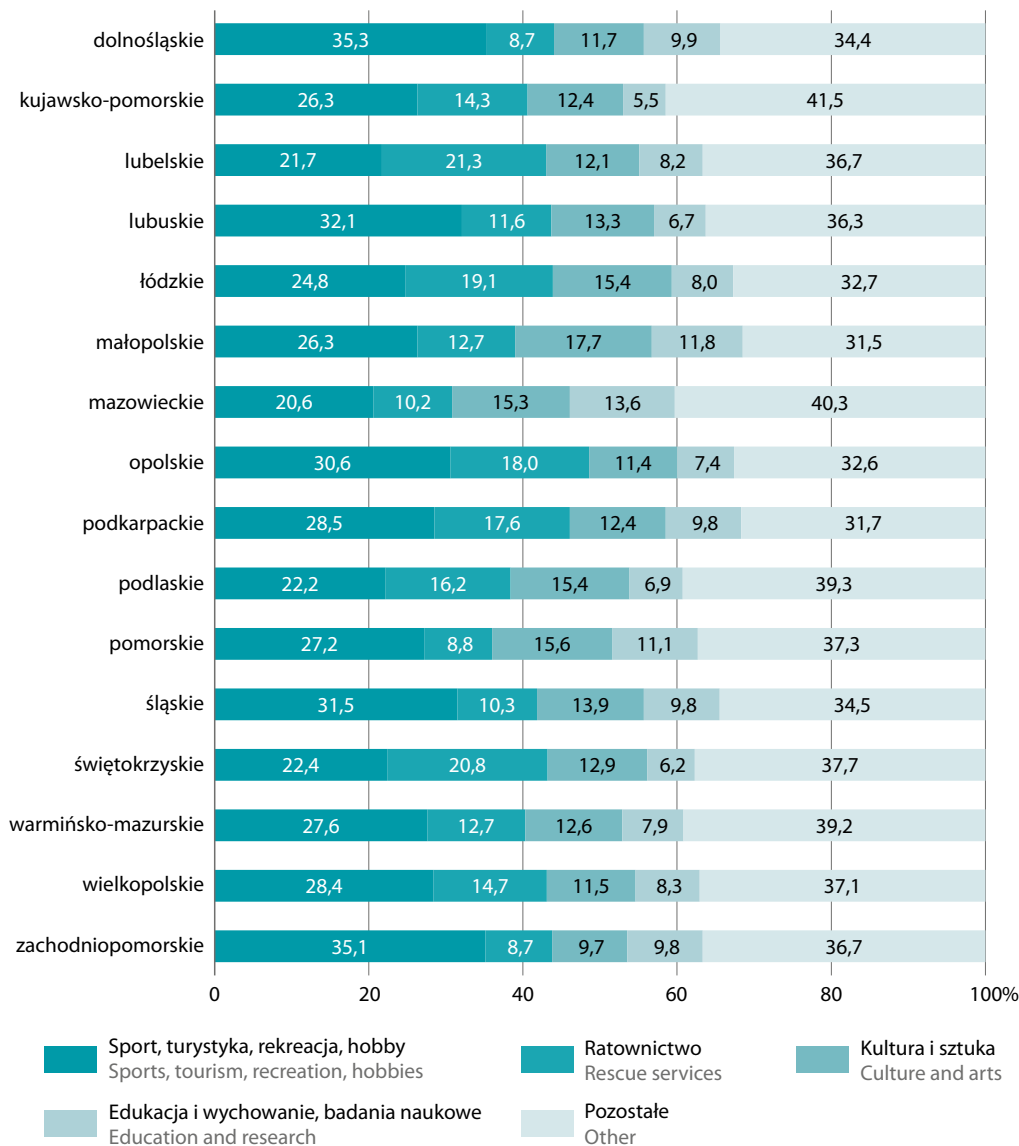
Najmniejszą liczbę podmiotów odnotowano w przypadku organizacji wskazujących jako główną dziedzinę działalności rynek pracy i aktywizację zawodową (1,4 tys. podmiotów; 1,3%), następnie wsparcie trzeciego sektora (1,8 tys. podmiotów; 1,6%) oraz prawo i jego ochrona, prawa człowieka (1,8 tys. podmiotów; 1,7%).

Wykres 1.15. Organizacje pozarządowe według liczby wskazanych dziedzin działalności w 2024 r.
Chart 1.15. Non-governmental organizations by number of fields of activity in 2024

Łącznie prawie połowa organizacji pozarządowych (49,1%) prowadziła działalność w jednej dziedzinie, a co piąta (19,7%) – w dwóch dziedzinach. W 2024 r. odsetek jednostek, które prowadziły swoją działalność w czterech dziedzinach lub więcej wynosił 18,5%.

Wykres 1.16. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności w województwach w 2024 r.
 Chart 1.16. Non-governmental organizations by main field of activity in voivodship in 2024

W ujęciu regionalnym zauważalne są różnice w głównych obszarach działalności organizacji pozarządowych. Najwyższy odsetek organizacji zajmujących się sportem, turystyką, rekreacją i hobby odnotowano w województwach dolnośląskim (35,3%) oraz zachodniopomorskim (35,1%), z kolei najniższy udział podmiotów działających w tej dziedzinie wystąpił w województwie mazowieckim (20,6%). W przypadku ratownictwa najwyższe wskaźniki wystąpiły w województwach lubelskim (21,3%) oraz świętokrzyskim (20,8%). Z kolei najwyższy łączny udział organizacji kulturalnych oraz edukacyjno-badawczych odnotowano w województwie małopolskim (odpowiednio 17,7% i 11,8%).

1.4. Wiek i założyciele organizacji

1.4. Age and founders of organizations

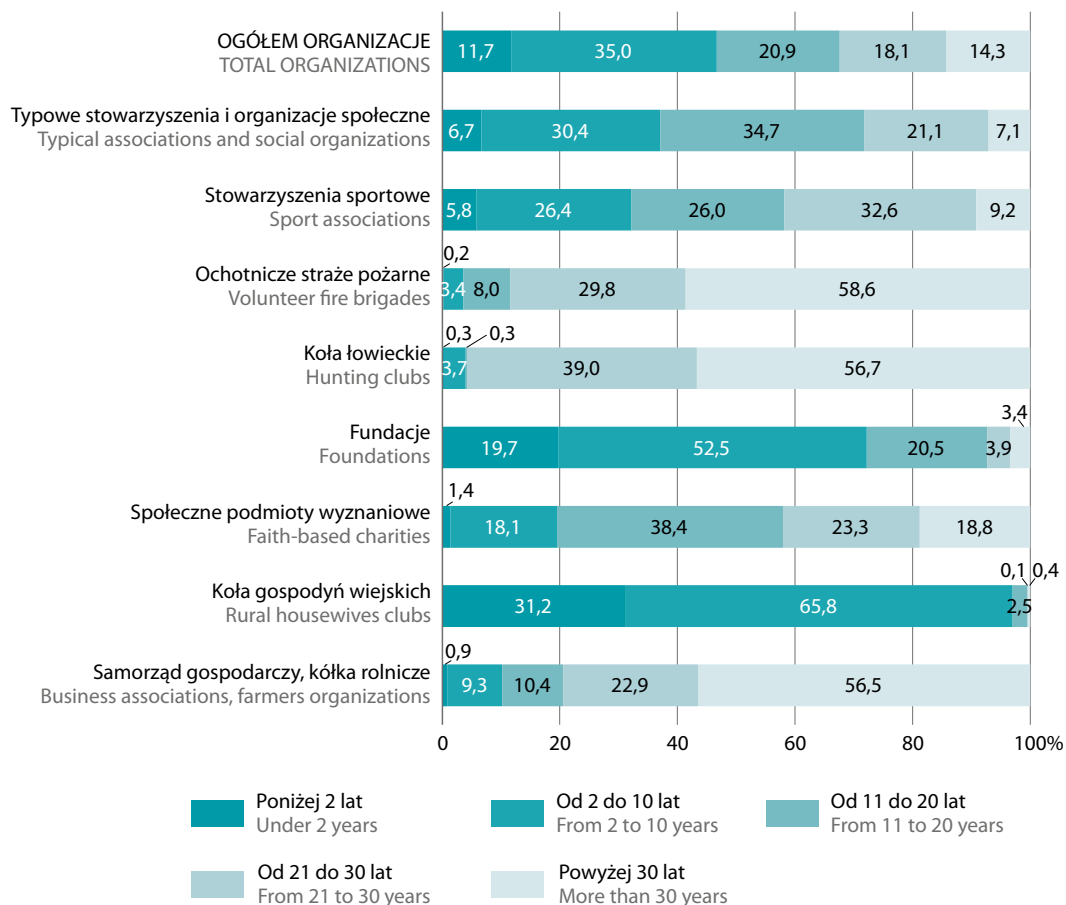
Struktura organizacji pozarządowych pod względem wieku była zróżnicowana. Największy udział stanowiły organizacje pozarządowe prowadzące działalność od 2 do 10 lat (35,0%), natomiast najmniejszy organizacje działające poniżej 2 lat (11,7%). Organizacje pożytku publicznego charakteryzowały się dłuższym stażem działalności. Ponad 2/3 z nich (67,9%) prowadziło działalność od 11 do 30 lat. Nie odnotowano organizacji, których staż działalności wynosił mniej niż 2 lata. Przedsiębiorstwa społeczne charakteryzowały się odmiennym rozkładem wieku działalności. Prawie 3/4 z nich (71,3%) prowadziło działalność nie dłużej niż 10 lat. Udział przedsiębiorstw społecznych działających dłużej niż 20 lat wyniósł 11,0%.

Tablica 1.2. Organizacje pozarządowe według klas wieku w 2024 r.
Table 1.2. Non-governmental organizations by age classes in 2024

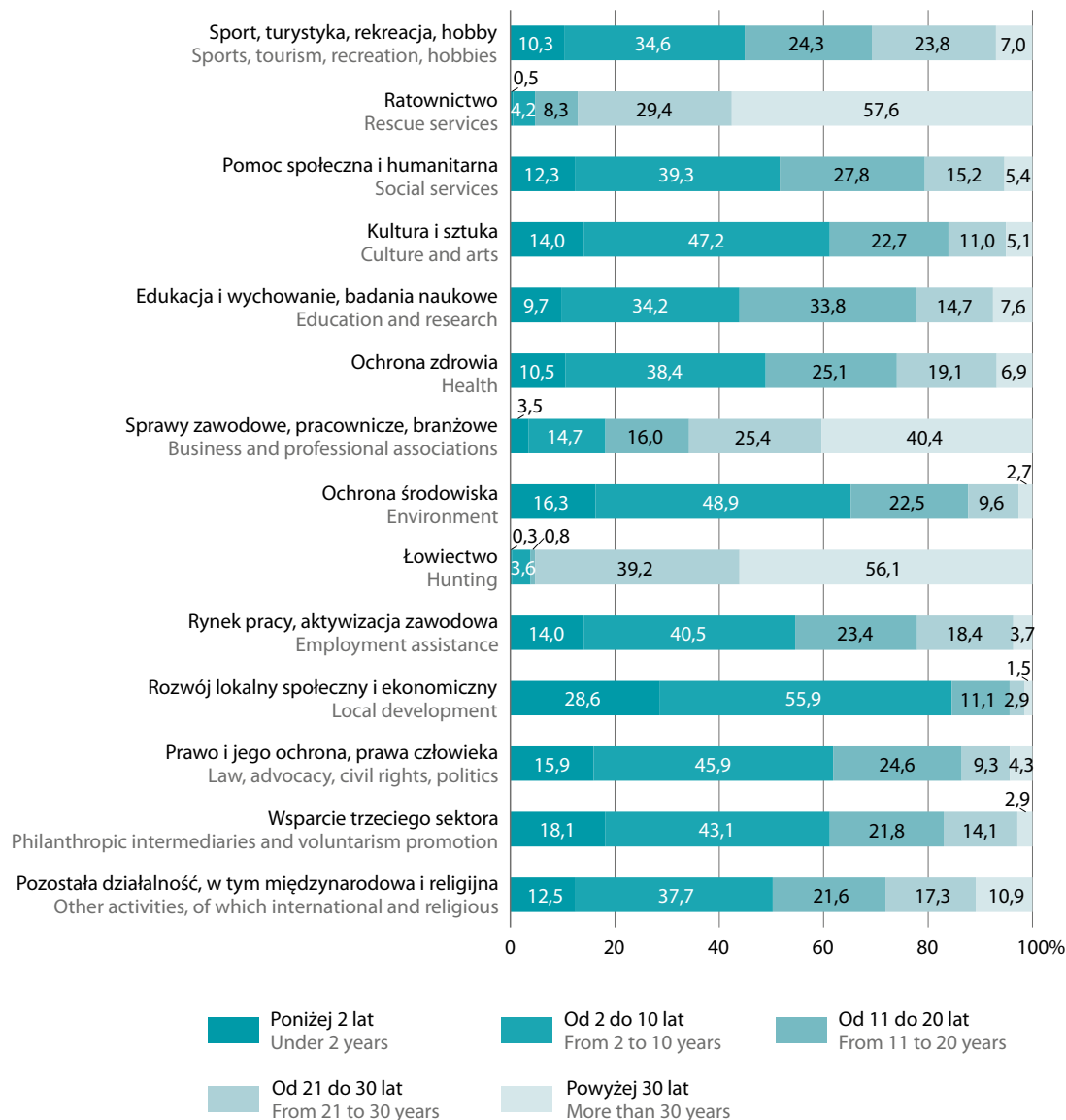
Wyszczególnienie Specification	Poniżej 2 lat Under 2 years	Od 2 do 10 lat From 2 to 10 years	Od 11 do 20 lat From 11 to 20 years	Od 21 do 30 lat From 21 to 30 years	Powyżej 30 lat More than 30 years
	% w wierszu % in row				
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	11,7	35,0	20,9	18,1	14,3
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	–	19,1	38,5	29,4	13,0
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	11,4	59,9	17,7	7,7	3,3

Największy udział organizacji działających powyżej 30 lat odnotowano wśród ochotniczych straży pożarnych (58,6%), a następnie kół łowieckich (56,7%) i organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (56,5%). Jednocześnie wysoki udział organizacji działających nie dłużej niż 2 lata odnotowano w przypadku kół gospodyń wiejskich (31,2%) oraz fundacji (19,7%). Wśród kół gospodyń wiejskich 97,0% podmiotów prowadziło działalność nie dłużej niż 10 lat. W przypadku fundacji udział organizacji działających nie dłużej niż 10 lat wyniósł 72,2%.

Wykres 1.17. Organizacje pozarządowe według klas wieku w 2024 r.
 Chart 1.17. Non-governmental organizations by age classes in 2024

Wykres 1.18. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i klas wieku w 2024 r.
Chart 1.18. Non-governmental organizations by main field of activity and age classes in 2024

W 2024 r. największy udział najstarszych organizacji (powyżej 30 lat) odnotowano w dziedzinach takich jak: ratownictwo (57,6%), łowiectwo (56,1%) oraz sprawy zawodowe, pracownicze i branżowe (40,4%). Biorąc pod uwagę poszczególne dziedziny działalności, nowo powstałe organizacje pozarządowe stanowiły największy odsetek podmiotów w obszarze rozwoju lokalnego społecznego i ekonomicznego (28,6%), wsparcia trzeciego sektora (18,1%) oraz ochrony środowiska (16,3%). Najniższy udział organizacji, których okres działania wynosi poniżej 2 lat odnotowano w dziedzinie łowiectwa.

Tablica 1.3. Organizacje pozarządowe według rodzaju założyciela^a w 2024 r.
Table 1.3. Non-governmental organizations by type of founder^a in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Rodzaj założyciela Type of founder			
	osoby fizyczne natural persons	administracja publiczna public government	podmioty sek- tora non-profit non-profit sector organizations	podmioty sektora komercyjnego commercial sector
	% w wierszu % in row			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	90,4	1,9	7,2	1,3
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	90,2	1,4	7,7	2,1
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	87,8	0,6	10,3	1,7
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	93,0	2,3	5,4	0,8
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	90,9	2,7	7,1	–
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	93,3	2,2	5,3	0,3
Koła łowieckie Hunting clubs	91,1	0,8	8,6	–
Fundacje Foundations	90,2	1,3	5,5	3,1
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	2,8	1,6	97,4	0,1
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	96,0	1,0	3,5	0,1
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	43,5	2,9	16,8	39,8

^a Dane nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednego rodzaju założyciela.

^a Percentages in lines do not add up to exactly 100% due to possibility of choosing more than one founder.

Zdecydowana większość organizacji pozarządowych prowadzących działalność w 2024 r. została założona przez osoby fizyczne (90,4%). Kolejną grupę stanowiły podmioty założone przez sektor non-profit (7,2%), a następnie administrację publiczną (1,9%). Najniższy udział odnotowano w przypadku podmiotów sektora komercyjnego (1,3%).

Największy udział osób fizycznych wśród założycieli odnotowano w kołach gospodyń wiejskich (96,0%), a następnie ochotniczych straży pożarnych (93,3%) oraz typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych (93,0%). Osoby fizyczne miały najmniejszy udział przy zakładaniu społecznych podmiotów wyznaniowych (2,8%). W żadnej grupie podmiotów pozarządowych udział administracji publicznej wśród założycieli nie przekraczał 3,0%. Podmioty sektora non-profit odpowiadały za powstanie niemal wszystkich społecznych podmiotów wyznaniowych (97,4%). Najmniejszy ich udział odnotowano wśród kół gospodyń wiejskich (3,5%). Podmioty sektora komercyjnego występowały w roli założycieli przede wszystkim w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych (39,8%). Biznes jako rodzaj założyciela występował w pozostałych or-

ganizacjach w niewielkim stopniu (poniżej 3,1%), przy czym w stowarzyszeniach sportowych oraz kołach łowieckich nie odnotowano założycieli z tego sektora.

Tablica 1.4. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i rodzaju założyciela^a w 2024 r.
Table 1.4. Non-governmental organizations by main field of activity and type of founder^a in 2024

Dziedziny działalności Fields of activity	Rodzaj założyciela Type of founder			
	osoby fizyczne natural persons	administracja publiczna public government	podmioty sek- tora non-profit non-profit sector organizations	podmioty sektora komercyjnego commercial sector
	% w wierszu % in row			
Sport, turystyka, rekreacja, hobby Sports, tourism, recreation, hobbies	91,9	2,4	6,2	0,3
Ratownictwo Rescue services	93,2	2,2	5,5	0,3
Pomoc społeczna i humanitarna Social services	87,4	0,9	10,5	1,5
Kultura i sztuka Culture and arts	94,2	1,0	4,3	0,6
Edukacja i wychowanie, badania naukowe Education and research	82,8	2,1	13,5	1,4
Ochrona zdrowia Health	89,0	1,7	7,2	2,4
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe Business and professional associations	56,8	2,0	16,1	28,4
Ochrona środowiska Environment	94,2	1,4	3,9	2,3
Łowiectwo Hunting	91,2	0,8	8,5	0,0
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa Employment assistance	87,1	1,2	9,0	3,2
Rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny Local development	96,3	2,2	2,9	0,7
Prawo i jego ochrona, prawa człowieka Law, advocacy, civil rights, politics	90,4	1,1	5,7	1,4
Wsparcie trzeciego sektora Philanthropic intermediaries and voluntarism promotion	85,0	3,6	12,1	3,2
Pozostała działalność, w tym międzynarodowa i religijna Other activities, of which international and religious	74,4	1,9	21,9	0,9

a Dane nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednego rodzaju założyciela.

a Percentages in lines do not add up to exactly 100% due to possibility of choosing more than one founder.

Najwyższy odsetek założycieli będących osobami fizycznymi odnotowano wśród podmiotów zajmujących się rozwojem lokalnym społecznym i ekonomicznym (96,3%), a najniższy – wśród organizacji działających w obszarze spraw zawodowych, pracowniczych i branżowych (56,8%). Administracja publiczna wśród założycieli najwyższy odsetek odnotowała w obszarze wsparcia trzeciego sektora (3,6%), a najniższy wśród podmiotów zajmujących się łowiectwem (0,8%). Z kolei podmioty sektora non-profit miały największy udział

wśród założycieli organizacji działających w obszarze spraw zawodowych, pracowniczych i branżowych (16,1%), edukacji i wychowania, badań naukowych (13,5%), a także wsparcia trzeciego sektora (12,1%). Najmniejszy ich udział odnotowano w dziedzinie rozwoju lokalnego społecznego i ekonomicznego (2,9%). Podmioty sektora komercyjnego miały największy udział wśród założycieli organizacji działających w obszarze spraw zawodowych, pracowniczych i branżowych (28,4%). W pozostałych dziedzinach ich udział nie przekraczał 3,2%.

1.5. Zasięg prowadzonej działalności

1.5. Territorial scope of activity

Organizacje pozarządowe prowadziły działalność na terenie: najbliższego sąsiedztwa, gminy, powiatu, województwa, całego kraju lub obszaru wykraczającego poza jego granice. Poniższa analiza obejmuje maksymalny zasięg działalności prowadzonej przez poszczególne organizacje.

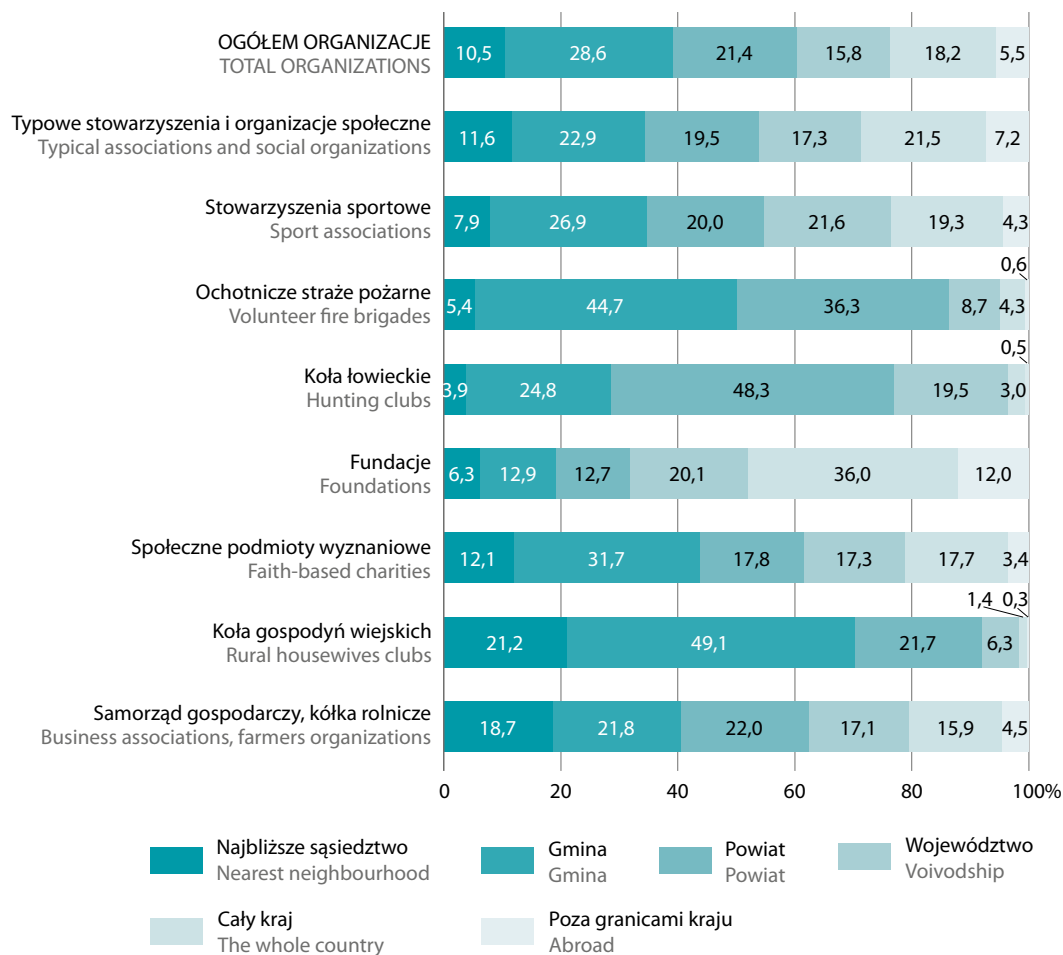
Zasięg prowadzonej działalności organizacji pozarządowych był zróżnicowany. Największa część z nich działała maksymalnie w zasięgu powiatu (60,5%), przy czym głównym obszarem działania była gmina (28,6%). Organizacje pożytku publicznego najczęściej prowadziły działalność w skali całego kraju (27,9%), a następnie województwa (22,2%). Stosunkowo duży odsetek organizacji pożytku publicznego prowadził również działalność na skalę międzynarodową (8,9%). Organizacje posiadające status przedsiębiorstwa społecznego najczęściej wskazywały województwo jako maksymalny zasięg swojej działalności (34,1%). Relatywnie wysoki udział miała również działalność ogólnokrajowa (23,2%). Najbliższe sąsiedztwo lub gminę wskazało 18,0% przedsiębiorstw społecznych.

Tablica 1.5. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.
Table 1.5. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity in 2024

Wyszczególnienie Specification	Najbliższe sąsiedztwo Nearest neighbour- hood	Gmina Gmina	Powiat Powiat	Województwo Voivodship	Cały kraj The whole country	Poza granicami kraju Abroad
	% w wierszu % in row					
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	10,5	28,6	21,4	15,8	18,2	5,5
w tym: of which:						
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	4,1	16,1	20,8	22,2	27,9	8,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	3,6	14,4	21,6	34,1	23,2	3,1

Koła gospodyń wiejskich wyróżniały się lokalnym zasięgiem działania – ponad 70% z nich wskazało najbliższe sąsiedztwo (21,2%) lub gminę (49,1%) jako maksymalny obszar prowadzonej działalności. Lokalnym zasięgiem działania charakteryzowały się również ochotnicze straże pożarne (zasięg gminny – 44,7%, a powiatowy – 36,3%) oraz samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (zasięg gminny – 21,8%, a powiatowy – 22,0%). Niemal połowa badanych kół łowieckich deklarowała zasięg powiatowy (48,3%) odpowiadający obszarom obwodów łowieckich. W skali województwa dominowały stowarzyszenia sportowe (21,6%), następnie typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz społeczne podmioty wyznaniowe (po 17,3%). Największy zasięg działania, obejmujący cały kraj lub wykraczający poza jego granice, miały fundacje. Łącznie niemal połowa fundacji (48,0%) prowadziła działalność w skali ogólnokrajowej (36,0%) lub międzynarodowej (12,0%), co stanowiło najwyższy udział spośród wszystkich analizowanych rodzajów organizacji.

Wykres 1.19. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.
Chart 1.19. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity in 2024

Do dziedzin o najbardziej ograniczonym terytorialnie zakresie działania należały rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny oraz ratownictwo – w obu przypadkach najczęściej podmiotów prowadziło działalność na poziomie gminy (odpowiednio 42,3% i 43,8%). Zasięg wykraczający poza granice Polski dotyczył przede wszystkim obszaru pozostałej działalności (obejmującego m.in. relacje międzynarodowe i działalność religijną) – 34,5% podmiotów. Natomiast działalność ogólnokrajowa dominowała w dziedzinie prawo i jego ochrona, prawa człowieka (50,9% podmiotów).

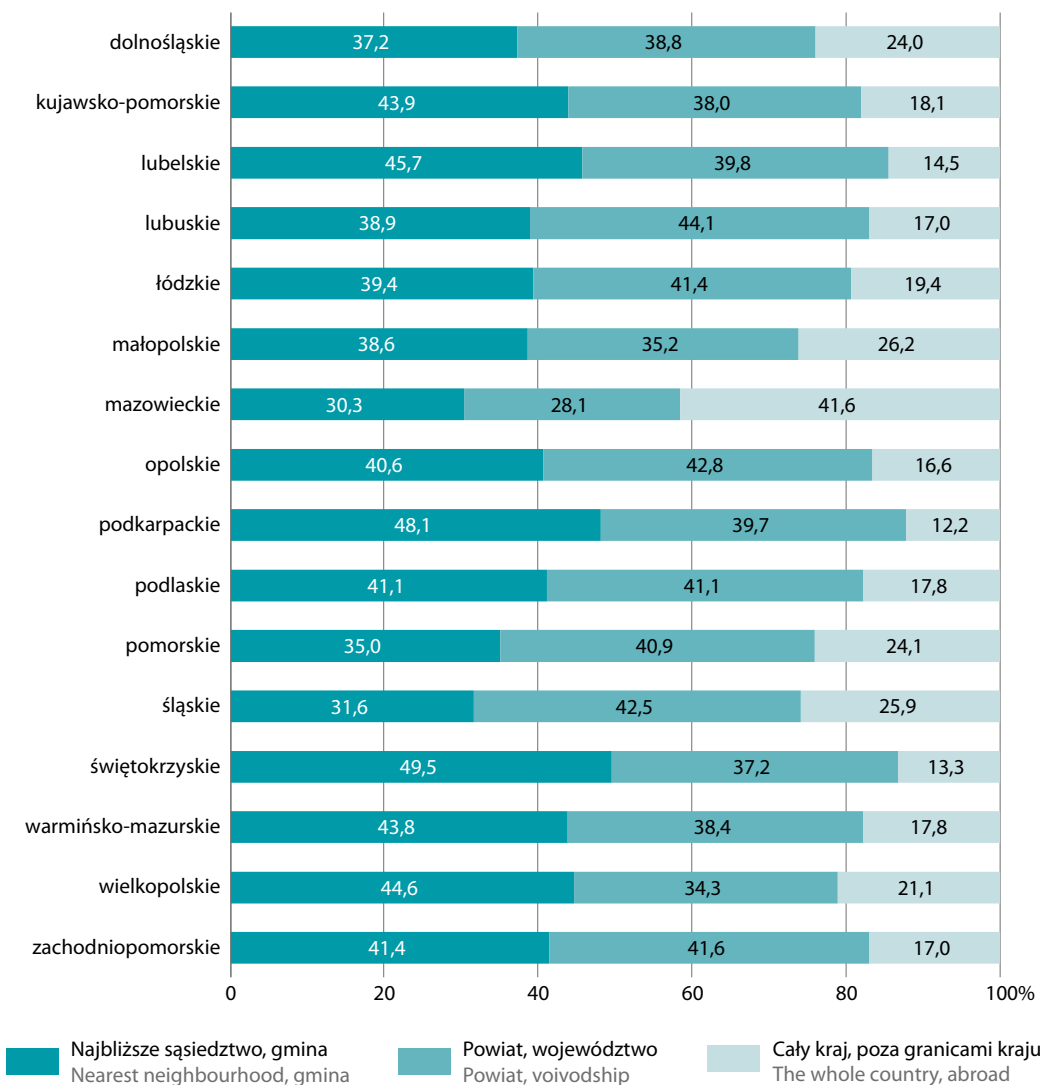
Wykres 1.20. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i maksymalnego zasięgu działania w 2024 r.

Chart 1.20. Non-governmental organizations by main field of activity and maximum territorial scope of activity in 2024

Organizacje o charakterze ściśle lokalnym, czyli gminnym i sąsiedzkim, miały największy udział w województwie świętokrzyskim (49,5%) oraz podkarpackim (48,1%). Z kolei najwyższy udział organizacji o zasięgu krajowym i międzynarodowym odnotowano w województwie mazowieckim (41,6%).

Wykres 1.21. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu działania w województwach w 2024 r.
Chart 1.21. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity and voivodship in 2024

1.6. Rodzaje i formy działalności

1.6. Types and forms of activity

Rodzaje działalności

Types of activity

Podstawowym rodzajem działalności organizacji pozarządowych jest działalność statutowa nienastawiona na osiągnięcie zysku. Może być ona prowadzona w dwóch formach: jako działalność nieodpłatna lub odpłatna⁴. Nieodpłatna działalność statutowa obejmuje wszelkie działania realizowane zgodnie ze statutem organizacji, z których odbiorcy korzystają bez ponoszenia opłat. Natomiast w ramach odpłatnej działalności statutowej dopuszczalne jest pobieranie opłat za świadczone usługi, jednak ich wysokość nie może przekraczać kosztów ponoszonych na prowadzenie tej działalności.

Niezależnie od prowadzonej działalności statutowej organizacje pozarządowe mogą również prowadzić działalność gospodarczą ukierunkowaną na osiągnięcie zysku. Dochód z działalności gospodarczej powinien zostać w całości przeznaczony na realizację celów statutowych.

W 2024 r. większość organizacji pozarządowych (70,6%) prowadziła wyłącznie nieodpłatną działalność statutową. Pozostałe oferowały usługi odpłatnie, w tym 19,7% wyłącznie w ramach odpłatnej działalności statutowej, a 5,7% wyłącznie w ramach działalności gospodarczej. Równocześnie odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą prowadziło 4,0% organizacji pozarządowych.

Najwyższy odsetek podmiotów prowadzących wyłącznie nieodpłatną działalność statutową występował wśród ochotniczych straży pożarnych (94,9%), a następnie kół gospodyń wiejskich (86,4%). Natomiast najniższy odsetek zaobserwowano w kołach łowieckich (17,8%), a następnie w jednostkach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych (33,7%).

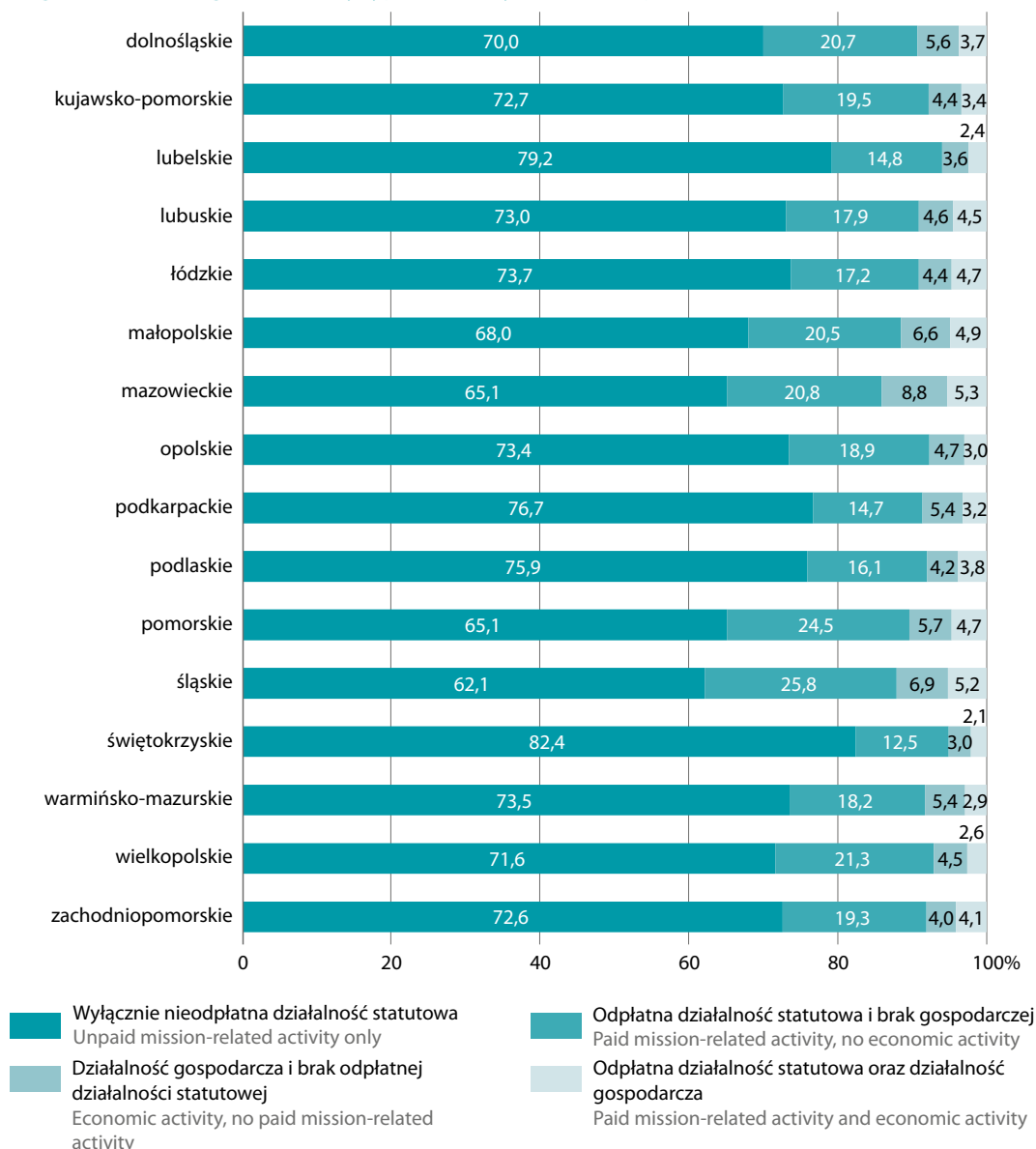
Najwyższe odsetki podmiotów prowadzących odpłatną działalność statutową, bez działalności gospodarczej, odnotowano wśród kół łowieckich (52,7%), następnie społecznych podmiotów wyznaniowych (41,7%), a najniższy – wśród ochotniczych straży pożarnych (3,2%). W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej bez odpłatnej działalności statutowej oraz odpłatnej działalności statutowej wraz z działalnością gospodarczą najwyższe odsetki wystąpiły wśród przedsiębiorstw społecznych (odpowiednio 47,0% i 26,6%) oraz samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (odpowiednio 25,0% oraz 16,5%). Natomiast najniższy odsetek organizacji prowadzących działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej odnotowano wśród kół gospodyń wiejskich (1,2%), zaś w przypadku prowadzenia zarówno odpłatnej działalności statutowej, jak i działalności gospodarczej – wśród ochotniczych straży pożarnych (0,3%).

4 Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tablica 1.6. Organizacje pozarządowe według rodzaju działalności prowadzonej w 2024 r.
Table 1.6. Non-governmental organizations by type of activity conducted in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Rodzaj działalności Type of activity			
	wyłącznie nieodpłatna działalność statutowa unpaid mission-related activity only	odpłatna dzia- łalność statutowa i brak gospodarczej paid mis- sion-related activity, no economic activity	działalność gospodarcza i brak odpłatnej działalności statutowej economic ac- tivity, no paid mission-related activity	odpłatna działalność statutowa oraz działalność gospodarcza paid mis- sion-related activity and economic activity
	% w wierszu % in row			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	70,6	19,7	5,7	4,0
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	58,9	27,2	6,3	7,6
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	4,0	22,4	47,0	26,6
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	70,6	20,3	5,3	3,8
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	67,8	26,4	2,3	3,5
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	94,9	3,2	1,6	0,3
Koła łowieckie Hunting clubs	17,8	52,7	18,9	10,6
Fundacje Foundations	54,9	24,0	12,8	8,3
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	46,4	41,7	8,8	3,1
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	86,4	11,5	1,2	0,9
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	33,7	24,8	25,0	16,5

Wykres 1.22. Organizacje pozarządowe według rodzaju działalności w województwach w 2024 r.
 Chart 1.22. Non-governmental organizations by type of activity in voivodship in 2024

Najwyższy udział organizacji prowadzących wyłącznie nieodpłatną działalność statutową odnotowano we wschodniej części kraju – w województwie świętokrzyskim (82,4%), a następnie w lubelskim (79,2%), podkarpackim (76,7%) i podlaskim (75,9%). Najniższy odsetek organizacji odnotowano w województwie śląskim (62,1%), a także w mazowieckim i pomorskim (po 65,1%). Odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej prowadziło od 12,5% organizacji w województwie świętokrzyskim do 25,8% w śląskim, przy czym wysokie wartości odnotowano również w województwie pomorskim (24,5%) oraz wielkopolskim (21,3%). Udział organizacji prowadzących działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej wynosił od 3,0% w świętokrzyskim do 8,8% w mazowieckim, natomiast łączenie odpłatnej działalności statutowej z działalnością gospodarczą dotyczyło od 2,1% organizacji w świętokrzyskim do 5,3% w mazowieckim.

Dziedziny odpłatnej działalności statutowej oraz działalności gospodarczej

Fields of paid mission-related activity and economic activity

Dla zapewnienia porównywalności danych o dziedzinach odpłatnej działalności statutowej i działalności gospodarczej zostały one zaprezentowane zgodnie z terminologią Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). W przypadku gdy organizacja prowadziła działalność gospodarczą lub odpłatną działalność statutową więcej niż w jednej dziedzinie wówczas wskazywała przeważający rodzaj danej działalności.

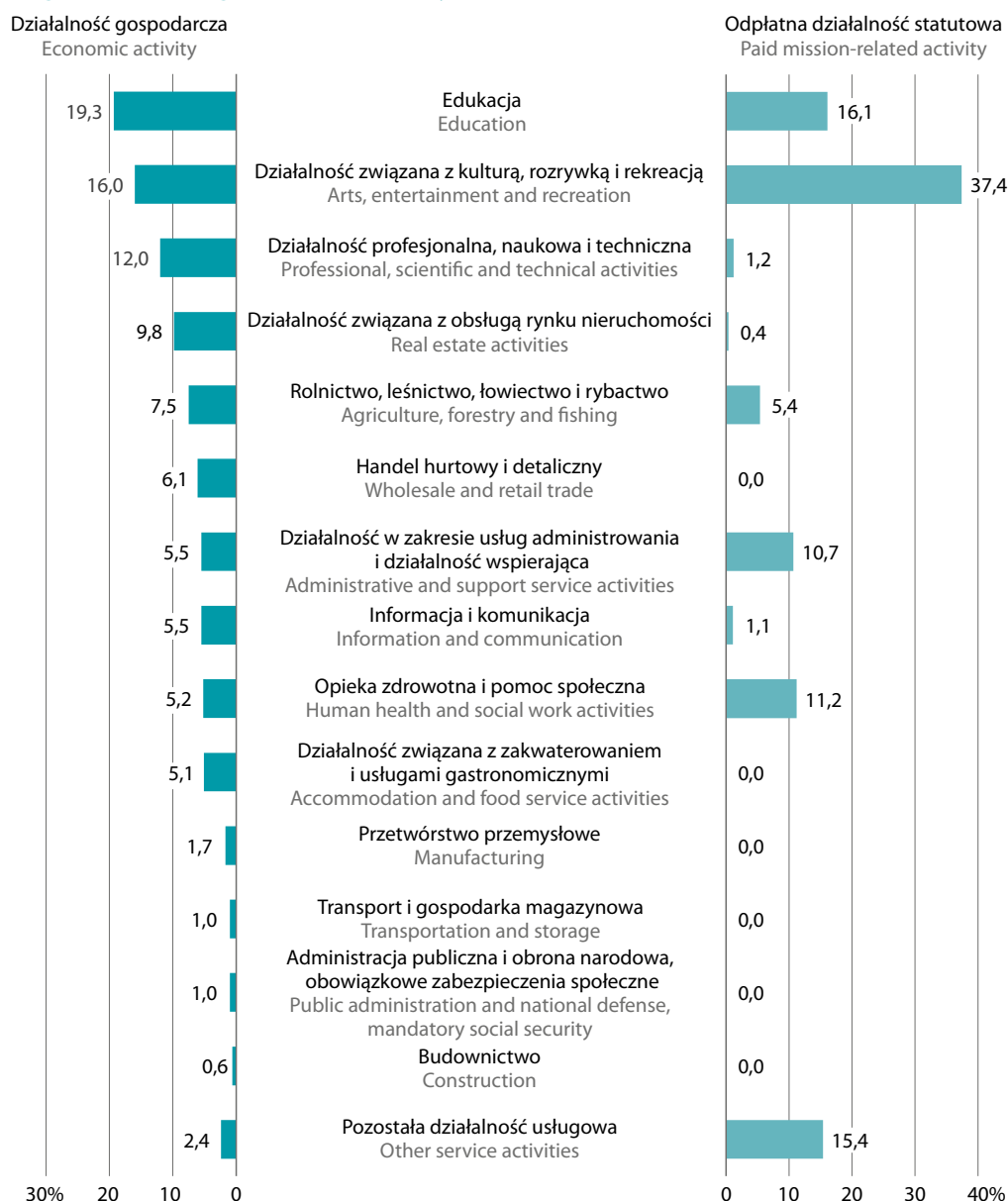
W 2024 r. wśród 26,8 tys. organizacji z odpłatną działalnością statutową w ramach tej działalności prowadzono głównie działania związane z kulturą, rozrywką i rekreacją (37,4%). Ponadto stosunkowo duża grupa oferowała odpłatne usługi edukacyjne (16,1%), usługi w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (11,2%) oraz usługi w zakresie administrowania i działalności wspierającej (10,7%), w szczególności związane z organizowaniem imprez turystycznych i rekreacyjnych, prowadzeniem obiektów turystycznych i rekreacyjnych.

Działalność gospodarczą prowadziło w 2024 r. 10,5 tys., tj. 9,3% organizacji pozarządowych. Obejmowała ona większość działów PKD 2007, przy czym w największym stopniu prowadzono działalność w zakresie usług edukacyjnych (19,3%), przede wszystkim w formie pozaszkolnej. Kolejnym istotnym obszarem była działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (16,0%), a następnie działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (12,0%), obejmująca m.in. reklamę oraz badania rynku i opinii. Blisko co dziesiąty podmiot prowadził działalność gospodarczą związaną z obsługą rynku nieruchomości, polegającą głównie na wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami.

Spośród organizacji pozarządowych 0,8 tys. jednostek było członkami lub posiadało udziały w odrębnym przedsięwzięciu gospodarczym, z czego 44,6% stanowiły fundacje, a 33,2% – typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne. W tej grupie niemal 3/4 podmiotów posiadało udziały w spółkach, głównie w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (64,9%). Kolejne 19,5% podmiotów było członkami spółdzielni. Organizacje pozarządowe posiadały udziały przede wszystkim w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie informacji i komunikacji, przede wszystkim wydawania czasopism i pozostałych periodyków oraz działalności związanej z nagraniami dźwiękowymi i muzycznymi. Wśród pozostałych obszarów działalności 10,7% podmiotów współprowadziło przedsiębiorstwa związane z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, a po 9,7% – przedsiębiorstwa prowadzące działalność edukacyjną, głównie w pozaszkolnych formach, oraz działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości.

Wykres 1.23. Najczęściej wskazywane dziedziny odpłatnej działalności statutowej i działalności gospodarczej^a prowadzonej przez organizacje pozarządowe w 2024 r. według działów PKD

Chart 1.23. The most frequently indicated fields of paid mission-related activity and economic activity^a conducted by non-governmental organizations in 2024 by NACE division

^a Podstawą procentowania są organizacje pozarządowe prowadzące odpowiednio – odpłatną działalność statutową i działalność gospodarczą.
^a The basis for the percentages are non-governmental organizations that conduct paid mission-related activity and economic activity.

Formy działalności statutowej

Forms of mission-related activity

W 2024 r. 90,1% organizacji pozarządowych w ramach swojej działalności statutowej prowadziło działalność usługową. Główną wybieraną formą świadczenia usług były usługi nieodpłatne – 82,7%, natomiast 25,2% organizacji świadczyło usługi odpłatne. Płatne usługi w największym stopniu były oferowane przez koła łowieckie (63,7%), następnie samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (45,8%), społeczne podmioty wyznaniowe (44,8%) oraz przez organizacje posiadające status przedsiębiorstwa społecznego (48,9%).

Formami świadczenia usług bezpłatnych były: animowanie współpracy między organizacjami (20,8%), mobilizowanie, edukowanie opinii publicznej (10,9%) oraz reprezentowanie i obrona praw członków jednostki, innych grup ludzi, społeczeństwa, organizacji, firm (6,7%). Animowaniem współpracy między organizacjami szczególnie zajmowały się koła gospodyń wiejskich (37,3%), mobilizowaniem, edukowaniem opinii publicznej – fundacje (19,5%), zaś reprezentowaniem i obroną praw członków jednostki, innych grup ludzi, społeczeństwa, organizacji, firm – samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (46,1%).

W przypadku pozostałej działalności – innej niż usługowa – w większym stopniu wskazywano wsparcie materialne i rzeczowe (15,4%) niż działalność produkcyjną, wytwarzanie towarów (8,6%). Wsparcie materialne było udzielane przez 29,3% fundacji, a działalnością produkcyjną i wytwarzaniem towarów zajmowały się przede wszystkim koła gospodyń wiejskich (43,0%).

Na tle ogółu organizacji pozarządowych wyróżniały się organizacje pożytku publicznego. Zaobserwowano wśród nich nieco mniejszy udział organizacji prowadzących działalność usługową (84,1%). Jednocześnie odsetek podmiotów świadczących płatne usługi był wśród nich o 10,8 p. proc. wyższy niż wśród podmiotów nieposiadających omawianego statusu (odpowiednio 35,1% i 24,3%). Organizacje pożytku publicznego, w większym stopniu niż pozostałe podmioty, oferowały pomoc materialną – działalnością tego typu zajmowało się 37,8% z nich, podczas gdy wśród podmiotów nieposiadających statusu organizacji pożytku publicznego odsetek wyniósł 13,2%.

Tablica 1.7. Organizacje pozarządowe według form działalności statutowej w 2024 r.
Table 1.7. Non-governmental organizations by forms of mission-related activity in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Świadczenie usług Services						Wsparcie materialne Material assistance	Produkcja, wytwarzanie towarów Production of goods
	Ogółem Grand total	świadczenie usług bezpłatnych unpaid services				świadczenie usług płatnych paid services		
		razem total	w tym of which					
			animo- wanie współpra- cy między organiza- cjami develop- ing coopera- tion between organiza- tions	mobili- zowanie, edukowa- nie opinii publicznej mobilizing, educating the public opinion	reprezentowanie i obrona praw członków jednostki, innych grup ludzi, społeczeństwa, orga- nizacji, firm itp. representing and protecting the rights of the entity's mem- bers, other groups of people, society, organizations, enter- prises, etc.			
w % of %								
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	90,1	82,7	20,8	10,9	6,7	25,2	15,4	8,6
w tym: of which:								
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	84,1	77,0	16,4	14,0	9,7	35,1	37,8	3,3
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	91,2	78,3	22,9	11,1	5,0	48,9	21,1	10,5
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	89,9	82,6	24,4	16,7	9,0	25,6	18,1	3,9
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	95,6	86,6	7,6	1,4	1,2	31,6	10,3	0,6
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	97,0	96,5	12,7	6,5	5,7	3,8	6,0	0,4
Koła łowieckie Hunting clubs	92,3	64,6	8,6	6,2	35,4	63,7	10,2	1,5
Fundacje Foundations	85,2	75,2	21,9	19,5	7,3	34,6	29,3	3,0
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	87,1	56,4	6,3	8,2	2,2	44,8	12,9	2,8
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	84,3	81,5	37,3	4,3	2,3	13,9	7,6	43,0
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	94,9	84,1	31,2	15,9	46,1	45,8	9,3	1,0

1.7. Odbiorcy działalności statutowej

1.7. Recipients of mission-related activity

Działalność organizacji pozarządowych na rzecz odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych

Activities of non-governmental organizations for individual and institutional recipients

W 2024 r. 92,5% organizacji pozarządowych kierowało swoje działania bezpośrednio do osób fizycznych (odbiorców indywidualnych) bądź odbiorców instytucjonalnych (tj. innych organizacji, instytucji publicznych lub firm prywatnych). Zdecydowanie więcej organizacji działało na rzecz odbiorców indywidualnych – 90,0% (102,1 tys.), niż na rzecz innych podmiotów – 25,0% (28,3 tys.).

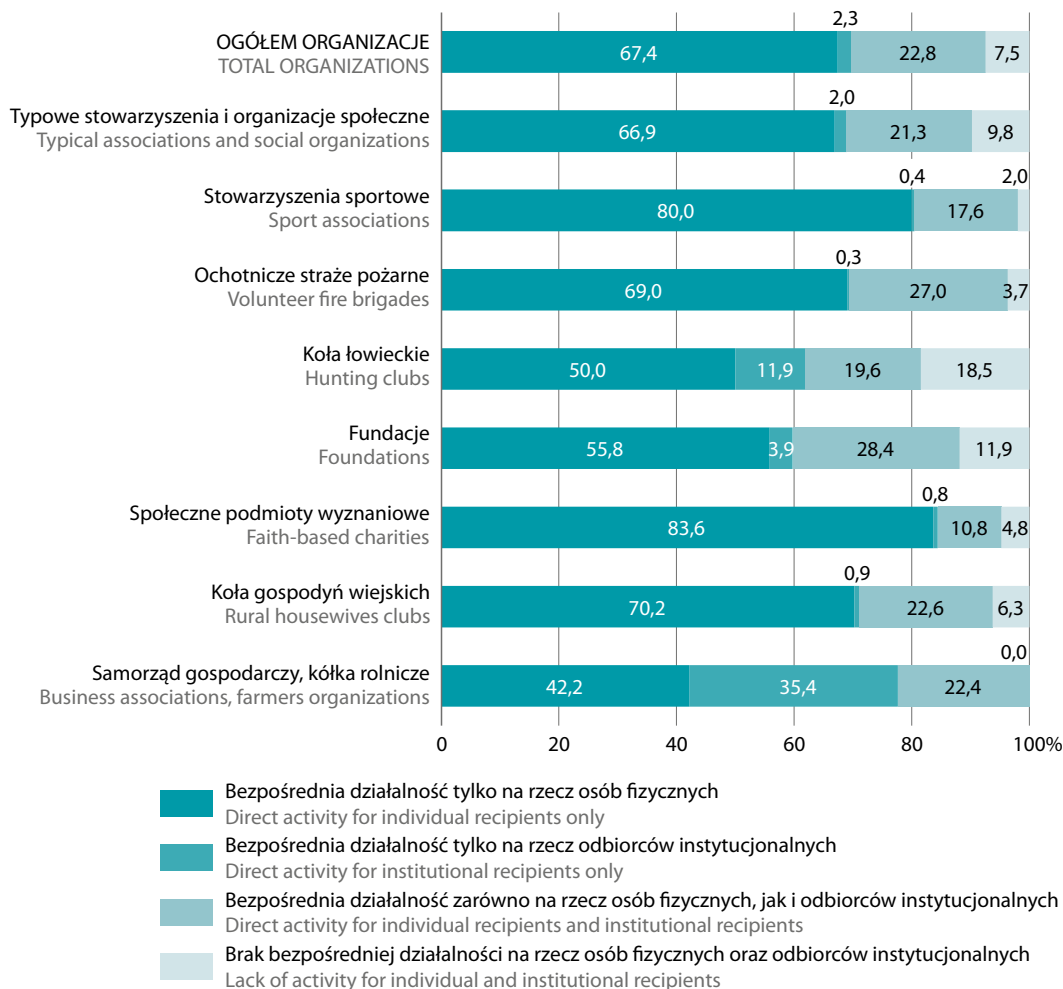
Wśród organizacji pozarządowych 67,4% prowadziło działalność wyłącznie na rzecz osób fizycznych, natomiast 22,8% kierowało działania zarówno do osób fizycznych, jak i odbiorców instytucjonalnych. Tylko 2,3% podmiotów działało wyłącznie na rzecz odbiorców instytucjonalnych, a 7,5% nie kierowało działalnością do żadnej z tych grup. Największy udział organizacji działających wyłącznie na rzecz osób fizycznych odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (83,6%), następnie stowarzyszeń sportowych (80,0%) oraz kół gospodyń wiejskich (70,2%). Ponad 28,4% fundacji kierowało swoje działania zarówno do osób fizycznych, jak i do odbiorców instytucjonalnych.

W organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych działalność wyłącznie na rzecz osób fizycznych prowadziło 42,2% tych organizacji, 35,4% kierowało ją wyłącznie do odbiorców instytucjonalnych, a 22,4% do obu grup. W tej grupie nie odnotowano podmiotów, które nie kierowały działalności do żadnego typu odbiorców.

Przedsiębiorstwa społeczne i organizacje pożytku publicznego charakteryzowały się dużym udziałem podmiotów kierujących działalność zarówno do osób fizycznych, jak i odbiorców instytucjonalnych. Wśród przedsiębiorstw społecznych 49,8% działało wyłącznie na rzecz osób fizycznych, a 44,3% na rzecz obu grup odbiorców. W organizacjach pożytku publicznego wartości te wyniosły odpowiednio 64,1% i 29,5%. Działalność wyłącznie na rzecz odbiorców instytucjonalnych prowadziło 3,0% organizacji pożytku publicznego i 1,5% przedsiębiorstw społecznych.

Z punktu widzenia głównej dziedziny działalności statutowej największy udział organizacji kierujących swoje działania wyłącznie do osób fizycznych odnotowano wśród podmiotów zajmujących się sportem, turystyką, rekreacją, hobby (77,5%), kolejno pomocą społeczną i humanitarną (70,8%). Działalność skierowaną wyłącznie do odbiorców instytucjonalnych prowadziły głównie organizacje zajmujące się sprawami zawodowymi, pracowniczymi i branżowymi (25,8%). Z kolei działalność adresowana zarówno do osób fizycznych, jak i innych podmiotów dominowała wśród organizacji działających w obszarze edukacji i wychowania, badań naukowych (29,7%) oraz ratownictwa (27,5%). Największy udział organizacji, których działalność nie była bezpośrednio ukierunkowana na żadną z tych grup odbiorców, odnotowano wśród podmiotów zajmujących się ochroną środowiska (32,1%) oraz łowiectwem (18,4%).

Wykres 1.24. Organizacje pozarządowe według rodzaju działań na rzecz odbiorców w 2024 r.
Chart 1.24. Non-governmental organizations by type of activity for recipients in 2024

Analiza w zakresie odbiorców, będących osobami fizycznymi, bezpośrednich i systematycznych działań organizacji pozarządowych obejmuje wyłącznie organizacje objęte badaniem na formularzu SOF-1: typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne, koła łowieckie, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe i koła gospodyń wiejskich, nie uwzględnia natomiast organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych.

W 2024 r. 101,3 tys. organizacji pozarządowych prowadziło działania na rzecz osób fizycznych, co stanowiło 90,5% wszystkich badanych podmiotów na formularzu SOF-1. Wśród nich 81,1% zadeklarowało, że odbiorcami działań były osoby korzystające z działalności organizacji przynajmniej dwa razy w ciągu roku. Łącznie w 2024 r. organizacje pozarządowe objęły swoim działaniem 76,7 mln osób. Średnia liczba odbiorców przypadających na jedną organizację prowadzącą działania na rzecz osób fizycznych wyniosła 757 osób, a mediana – 40 osób.

Fundacje oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne objęły działaniami odpowiednio 43,3 mln i 19,8 mln osób. W przeliczeniu na jedną organizację średnia liczba odbiorców wyniosła 2 301 w fundacjach oraz 687 w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych. Wysoką średnią liczbę odbiorców odnotowano również w społecznych podmiotach wyznaniowych – 1 722 osoby. Jednocześnie podmioty

te charakteryzowały się najwyższą medianą, wynoszącą 65 odbiorców, wobec 50 w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych oraz 37 w fundacjach.

Działania na rzecz osób fizycznych prowadziło 94,1% przedsiębiorstw społecznych oraz 93,6% organizacji pożytku publicznego. Przedsiębiorstwa społeczne objęły swoim działaniem 0,3 mln osób, natomiast organizacje pożytku publicznego – 28,4 mln osób. Średnia liczba odbiorców przypadających na jedną organizację wyniosła 427 osób w przedsiębiorstwach społecznych i 3 054 osoby w organizacjach pożytku publicznego, a mediana odpowiednio 50 i 80 osób.

Działania w formie online prowadziło 16,6% organizacji pozarządowych. Z tej formy działalności korzystało łącznie 158,5 mln osób. Wśród podmiotów prowadzących działalność na rzecz osób fizycznych największą średnią liczbę odbiorców działań online odnotowano w organizacjach pożytku publicznego (6,5 tys. osób) oraz w fundacjach (6,0 tys. osób).

Tablica 1.8. Odbiorcy działań organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.8. Recipients of activities of non-governmental organizations in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Ogółem Total	Organizacje działające na rzecz osób fizycznych Organizations operating for individuals		Odbiorcy działań organizacji pozarządowych Recipients of activities of non-governmental organizations		
	w tys. in thousands	w tys. in thousands	w % in %	w mln in millions	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	111,9	101,3	90,5	76,7	757	40
w tym: of which:						
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	9,9	9,3	93,6	28,4	3 054	80
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,8	0,8	94,1	0,3	427	50
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	32,8	28,9	88,1	19,8	687	50
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	20,2	19,7	97,7	6,6	337	60
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	14,8	14,2	96,0	2,6	184	5
Koła łowieckie Hunting clubs	2,5	1,7	69,6	0,1	41	28
Fundacje Foundations	22,4	18,8	84,2	43,3	2 301	37
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	2,0	1,9	94,5	3,2	1 722	65
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	17,4	16,1	92,8	1,0	62	30

Rodzaje indywidualnych odbiorców działalności organizacji pozarządowych Types of individual recipients of the activity of non-governmental organizations

Dzieci i młodzież były główną grupą odbiorców, do której organizacje pozarządowe kierowały działania – obejmowały one 64,0% podmiotów prowadzących tego rodzaju działalność. Kolejnymi grupami były osoby starsze (35,5%) oraz osoby niepełnosprawne (20,0%). W dalszej kolejności organizacje kierowały

systematyczne działania do osób niesamodzielnych, przewlekłe lub nieuleczalnie chorych (6,3%) oraz ubogich (5,4%). W niewielkim stopniu działania kierowano do osób bezrobotnych (4,6%), uchodźców (3,7%), wychodzących z uzależnienia, członków rodzin osób wychodzących z uzależnienia (2,4%), ofiar przemocy (2,2%) oraz bezdomnych (1,8%).

Dzieci i młodzież były główną grupą odbiorców systematycznych działań w większości analizowanych typów organizacji pozarządowych. Największy udział podmiotów kierujących do nich działania odnotowano wśród ochotniczych straży pożarnych (85,8%) i stowarzyszeń sportowych (85,4%). Wysokie wartości wystąpiły również wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (69,4%), fundacji (61,9%) oraz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (51,3%). Wyjątek stanowiły koła gospodyń wiejskich, w których odbiorcami działań w 56,1% były osoby starsze, wobec 50,3% w przypadku dzieci i młodzieży. Osoby starsze były również ważną grupą odbiorców działań ochotniczych straży pożarnych (75,3%). Największy udział podmiotów kierujących działania do osób niepełnosprawnych odnotowano wśród fundacji (34,2%), a w dalszej kolejności wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (27,4%) oraz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (25,5%).

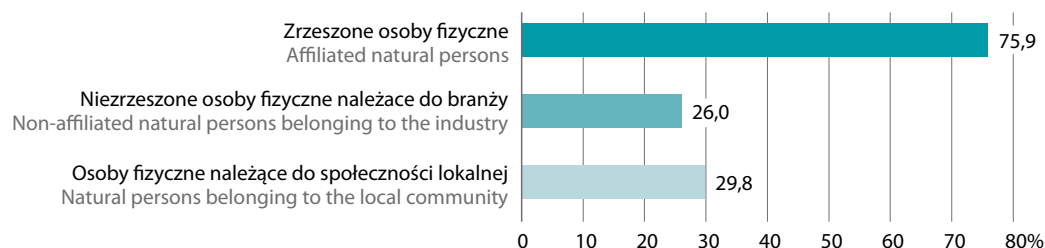
W pozostałych grupach odbiorców najwyższe udziały odnotowano wśród fundacji oraz społecznych podmiotów wyznaniowych. Fundacje miały najwyższy udział podmiotów kierujących działania do ubogich (11,1%), dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym (10,4%), uchodźców (10,2%), bezrobotnych (8,9%), ofiar przemocy (5,9%) oraz do osób wychodzących z uzależnienia bądź członków rodzin osób wychodzących z uzależnienia (4,7%). Z kolei społeczne podmioty wyznaniowe, spośród analizowanych typów organizacji, w największym stopniu kierowały swoje działania do osób niesamodzielnych, przewlekłe lub nieuleczalnie chorych (13,1%) oraz bezdomnych (5,9%).

Wśród przedsiębiorstw społecznych i organizacji pożytku publicznego trzy najczęściej wskazywane grupy odbiorców działań były takie same – dzieci i młodzież (odpowiednio 50,1% i 60,2%), osoby niepełnosprawne (61,9% i 47,9%) oraz osoby starsze (48,2% i 33,2%). Na tle ogółu organizacji pozarządowych przedsiębiorstwa społeczne wyróżniały się przede wszystkim wysokim udziałem podmiotów kierujących działania do niepełnosprawnych (61,9%) oraz do osób bezrobotnych (43,7%). Organizacje pożytku publicznego, w większym stopniu niż ogół organizacji pozarządowych, kierowały również działania do osób niesamodzielnych, przewlekłe lub nieuleczalnie chorych (16,3%) oraz dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym (10,6%).

W organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych udział podmiotów działających na rzecz osób fizycznych wyniósł 64,6%. Głównymi odbiorcami ich działań były osoby zrzeszone w ramach jednostki (75,9%). W dalszej kolejności odbiorcami były osoby fizyczne należące do społeczności lokalnej (29,8%) oraz osoby fizyczne niebędące członkami jednostki, ale należące do branży, w której podmiot działał (26,0%).

Wykres 1.25. Organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze działające na rzecz osób fizycznych według rodzaju odbiorcy w 2024 r.

Chart 1.25. Business associations, farmers organizations conducting activities for natural persons by groups of recipients in 2024

Tablica 1.9. Organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz osób fizycznych według grup odbiorców w 2024 r.^aTable 1.9. Non-governmental organizations conducting activities for natural persons by groups of recipients in 2024^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	Stowarzyszenia sportowe Sport associations	Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	Koła łowieckie Hunting clubs	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs
Liczba organizacji prowadzących systematyczne działania na rzecz osób fizycznych (w tys.) Number of organizations operating for individuals systematically (in thousands)	82,1	24,2	18,2	7,9	1,3	15,0	1,7	13,8
	% w kolumnie % in column							
Dzieci i młodzież Children and youth	64,0	51,3	85,4	85,8	28,4	61,9	69,4	50,3
w tym: of which								
ze środowisk zagrożonych wykluceniem społecznym at risk of social exclusion	6,7	6,4	10,1	1,5	1,4	10,4	9,2	2,1
Osoby niepełnosprawne Disabled persons	20,0	25,5	8,2	18,3	8,2	34,2	27,4	11,6
Osoby starsze Elderly people	35,5	34,9	9,6	75,3	11,9	31,5	22,0	56,1
Uchodźcy Refugees	3,7	3,6	1,3	1,0	.	10,2	9,0	1,0
Ubodzy Poors	5,4	5,4	1,0	8,3	1,5	11,1	10,1	3,4
Osoby niesamodzielne, przewlekłe lub nieuleczalnie chore Dependent, chronically or terminally ill	6,3	7,5	0,3	10,0	4,5	11,5	13,1	4,0
Bezrobotni Unemployed	4,6	4,5	0,8	6,4	2,5	8,9	4,9	4,0
Wychodzący z uzależnienia, członkowie rodzin osób wychodzących z uzależnienia Persons recovering from addiction (to drugs, alcohol etc.), members of their families	2,4	3,9	0,6	0,8	–	4,7	3,8	0,4
Ofiary przemocy Victims of violence	2,2	2,6	.	1,9	–	5,9	2,8	.
Bezdomni Homeless	1,8	2,2	.	2,1	–	4,2	5,9	.

^a Procenty dotyczą liczby organizacji prowadzących bezpośrednie i systematyczne działania na rzecz osób fizycznych. Odsetki w kolumnach nie sumują się do 100%, ponieważ organizacje mogły prowadzić działania na rzecz kilku grup odbiorców.

^a The percentages concern the number of organizations operating for individuals systematically. Percentages in columns do not add up to 100%, because organizations could act for more than one group of recipients.

Formy działań kierowanych do odbiorców indywidualnych

Forms of activity addressed to individual recipients

Analiza form działań kierowanych do odbiorców indywidualnych oraz organizowania imprez masowych obejmuje wyłącznie rejestrowe organizacje pozarządowe objęte badaniem na formularzu SOF-1, tj. typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne, koła łowieckie, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe i koła gospodyń wiejskich; nie uwzględnia natomiast organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych.

Organizacje pozarządowe podejmowały zróżnicowane działania skierowane do odbiorców indywidualnych. W 2024 r. działania na rzecz osób fizycznych prowadziło 101,3 tys. organizacji (90,5%). Główną formą aktywności było organizowanie czasu wolnego i wypoczynku, które podejmowało 71,6% organizacji prowadzących działania na rzecz odbiorców indywidualnych. Pozostałe formy działalności charakteryzowały się niższym udziałem – ratownictwo przez 13,3% podmiotów, szkolenia i kursy przez 12,1%, doradztwo i poradnictwo specjalistyczne przez 7,7%, a nauczanie przez 7,2%.

Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dominowało prawie we wszystkich analizowanych typach organizacji, przy czym najwyższym udziałem tego rodzaju działań odznaczały się stowarzyszenia sportowe (98,7%) oraz koła gospodyń wiejskich (94,5%). Wysoki udział tego rodzaju działalności odnotowano również wśród typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (71,6%), kół łowieckich (67,5%) oraz fundacji (55,8%). Charakterystyczną formą aktywności ochotniczych straży pożarnych było ratownictwo – prowadziło je 89,4% tych podmiotów. Z kolei społeczne podmioty wyznaniowe wyróżniały się udziałem organizacji zajmujących się nauczaniem (46,4%) oraz wspierających działalność duchową, modlitewną (36,2%). W przypadku fundacji znaczący udział miały szkolenia i kursy (26,2%) oraz doradztwo i poradnictwo specjalistyczne (18,8%).

Wśród pozostałych form działalności wskazywano pomoc materialną (6,2%), pomoc żywieniową (5,5%), pracę terapeutyczną (5,4%) oraz pomoc finansową (5,1%). Pomoc materialną świadczyło 12,8% fundacji, natomiast pomoc żywieniową – 13,8% kół gospodyń wiejskich oraz 13,3% społecznych podmiotów wyznaniowych. Praca terapeutyczna była głównie podejmowana przez społeczne podmioty wyznaniowe (16,3%) oraz fundacje (12,8%).

Najmniejszy udział odnotowano w przypadku takich form działalności jak: zapewnienie schronienia, noclegu, pobytu (1,5%), interwencja kryzysowa (1,7%) oraz usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne (2,0%). Wyjątek stanowiły niektóre typy organizacji – społeczne podmioty wyznaniowe w większym stopniu niż pozostałe prowadziły usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne (21,5%) oraz zapewniały schronienie (12,7%), a fundacje – interwencję kryzysową (3,5%).

Wśród przedsiębiorstw społecznych przeważającą formą działalności było organizowanie czasu wolnego i wypoczynku (50,5%), w przypadku organizacji pożytku publicznego odsetek ten wyniósł 63,4%. Przedsiębiorstwa społeczne wyróżniały się wysokim udziałem podmiotów prowadzących szkolenia i kursy (37,6%), doradztwo i poradnictwo specjalistyczne (37,5%) oraz pracę terapeutyczną (22,1%). Natomiast wśród organizacji pożytku publicznego znaczący odsetek stanowiły takie rodzaje działań jak: praca terapeutyczna (18,8%), doradztwo i poradnictwo specjalistyczne (18,4%), leczenie, rehabilitacja (16,8%), pomoc materialna (16,3%) oraz szkolenia i kursy (16,1%).

Tablica 1.10. Organizacje pozarządowe podejmujące poszczególne rodzaje działań na rzecz osób fizycznych w 2024 r.^aTable 1.10. Non-governmental organizations acting particular forms of activity addressed to individual recipients in 2024^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	Stowarzyszenia sportowe Sport associations	Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	Koła łowieckie Hunting clubs	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs
Liczba organizacji prowadzących działania na rzecz osób fizycznych (w tys.) Number of organizations operating for individuals (in thousands)	101,3	28,9	19,7	14,2	1,7	18,8	1,9	16,1
	% w kolumnie % in column							
Organizowanie czasu wolnego, wypoczynku Recreational services	71,6	71,6	98,7	34,7	67,5	55,8	29,4	94,5
Ratownictwo Rescue services	13,3	1,3	0,8	89,4	1,0	0,8	.	0,5
Szkolenia, kursy Trainings, courses	12,1	18,0	4,2	4,3	8,6	26,2	5,2	2,9
Doradztwo i poradnictwo specjalistyczne Consultancy and specialist counselling services	7,7	12,5	0,8	0,5	5,0	18,8	8,4	0,7
Nauczanie Education	7,2	9,8	1,2	3,1	8,7	14,0	46,4	1,1
Pomoc materialna Material assistance	6,2	6,5	0,7	4,6	9,0	12,8	8,9	5,3
Pomoc żywieniowa Food aid	5,5	4,7	.	2,8	4,6	6,6	13,3	13,8
Praca terapeutyczna Therapeutic assistance	5,4	8,2	1,2	.	.	12,8	16,3	1,0
Pomoc finansowa Financial assistance	5,1	5,6	1,2	1,5	17,6	12,7	5,2	2,1
Wsparcie duchowe, modlitwa Spiritual support, prayer	3,2	3,4	.	1,0	1,5	5,9	36,2	1,8
Leczenie, rehabilitacja Medical treatment, rehabilitation	3,1	4,7	0,8	–	.	7,3	11,1	.

Tablica 1.10. Organizacje pozarządowe podejmujące poszczególne rodzaje działań na rzecz osób fizycznych w 2024 r.^a (dok.)Table 1.10. Non-governmental organizations acting particular forms of activity addressed to individual recipients in 2024^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	Stowarzyszenia sportowe Sport associations	Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	Koła łowieckie Hunting clubs	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs
Usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne Care and nursing services	2,0	2,6	.	.	–	4,4	21,5	.
Interwencja kryzysowa Crisis intervention	1,7	2,2	.	2,1	2,5	3,5	1,9	.
Zapewnienie schronienia, noclegu, pobytu Temporary shelter, accommodation	1,5	1,7	.	1,0	.	2,9	12,7	.

a Procenty dotyczą liczby organizacji prowadzących działania na rzecz osób fizycznych. Odsetki w kolumnach nie sumują się do 100%, ponieważ wiele organizacji prowadziło więcej niż jeden rodzaj działalności

a The percentages concern the number of organizations conducting activities for individual recipients. Percentages in columns do not add up to 100%, because many organizations have run more than one type of activity.

Organizowanie imprez masowych

Organization of mass events

Za imprezy masowe uznano wydarzenia skierowane do szerokiej grupy odbiorców, w których uczestniczyło co najmniej 100 osób, takie jak m.in. koncerty, przedstawienia artystyczne, zawody sportowe, pikniki, festyny, parady i manifestacje. Analiza w tym podrozdziale nie obejmuje organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych, a wartości mediany zostały obliczone wyłącznie dla podmiotów organizujących imprezy masowe.

Poza działaniami skierowanymi do konkretnych osób organizacje pozarządowe podejmowały również aktywność adresowaną do szerszych grup odbiorców, m.in. poprzez organizację imprez masowych. W analizowanej zbiorowości blisko co trzeci podmiot (29,9%) zorganizował w ciągu roku co najmniej jedną taką imprezę. Odsetek ten wyraźnie różnił się w zależności od rodzaju organizacji. Imprezy masowe były organizowane głównie przez stowarzyszenia sportowe – 40,5%, a także organizacje pożytku publicznego – 37,4%, typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne – 33,5% oraz koła gospodyń wiejskich (31,0%). W przypadku fundacji odsetek ten wyniósł 23,6%, ochotniczych straży pożarnych – 22,5%, a społecznych podmiotów wyznaniowych – 20,5%. Najniższy odsetek odnotowano wśród kół łowieckich – 11,9%. W przypadku podmiotów posiadających status przedsiębiorstwa społecznego udział organizujących imprezy masowe wyniósł 26,2%.

W połowie podmiotów organizujących imprezy masowe liczba ich uczestników w ciągu roku nie przekroczyła 250 osób. Najwyższą medianę odnotowano wśród fundacji – 400 uczestników, natomiast po 300 uczestników wyniosła ona w przypadku typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych, organizacji pożytku publicznego oraz przedsiębiorstw społecznych. Najniższą medianę odnotowano w kołach łowieckich (120 uczestników) oraz kołach gospodyń wiejskich (150 uczestników).

Tablica 1.11. Organizacja imprez masowych przez organizacje pozarządowe w 2024 r.
Table 1.11. Organization of mass events by non-governmental organizations in 2024

Wyszczególnienie Specification	Odsetek jednostek organizujących imprezy masowe Percentage of organizations organizing mass events	Mediana uczestników imprez w ciągu roku Median of participants of the events during the year
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	29,9	250
w tym: of which:		
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	37,4	300
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	26,2	300

Wykres 1.26. Organizacja imprez masowych przez organizacje pozarządowe w 2024 r.
Chart 1.26. Organization of mass events by non-governmental organizations in 2024

1.8. Baza członkowska

1.8. The membership base

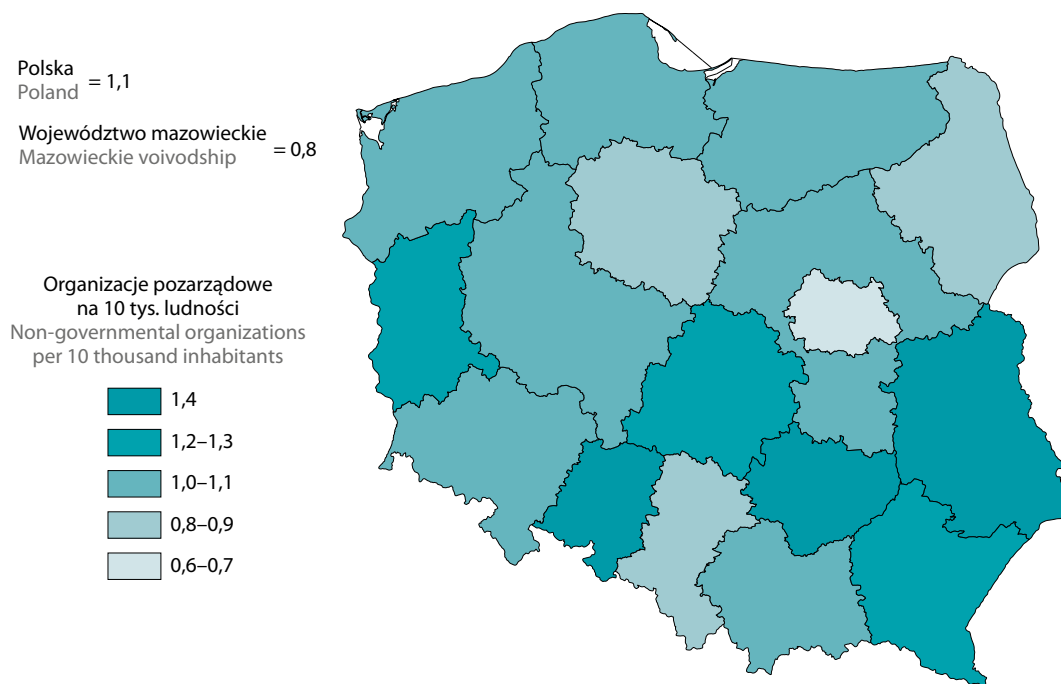
Organizacje pozarządowe to w dużej części organizacje członkowskie, wśród których najliczniejszą grupę stanowią stowarzyszenia, których działalność opiera się przede wszystkim na pracy społecznej zrzeszonych w nich osób. Członkami omawianych podmiotów mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i prawne. Wśród organizacji pozarządowych nieczłonkowski charakter mają fundacje i ponad 2/3 społecznych podmiotów wyznaniowych.

Stosowany w publikacji termin „członkostwo” odnosi się do łącznej liczby członków w organizacjach. Oznacza to, że te same osoby mogą być uwzględnione wielokrotnie, jeśli należały do więcej niż jednej organizacji.

W prezentowanych danych o członkostwie dla fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniono liczbę członków organów kolegialnych organizacji (zarząd, rada itp.).

Według stanu na koniec 2024 r. organizacje pozarządowe zrzeszały blisko 7,7 mln członków, z czego 98,4% dotyczyło członkostw osób fizycznych.

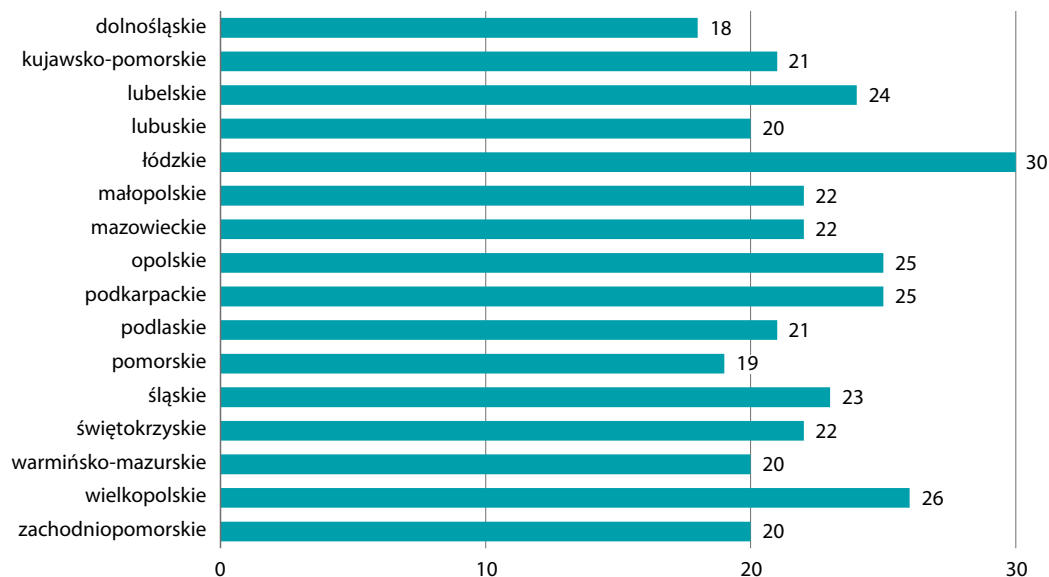
Mapa 1.9. Członkostwo w organizacjach pozarządowych według województw i regionów w 2024 r.^a
Map 1.9. Membership in non-governmental organizations by voivodship and region in 2024^a

^a Analiza obejmuje wyłącznie organizacje, których maksymalny zasięg działalności nie wykraczał poza granice województwa.
^a The analysis includes only organizations with maximum territorial scope of voivodships.

W 2024 r. suma członkostw w organizacjach pozarządowych o zasięgu lokalnym i regionalnym w przeliczeniu na 10 tys. ludności wyniosła 1,1 tys. W układzie terytorialnym występowało zróżnicowanie wartości tego wskaźnika. Najwyższe wartości, po 1,4 tys., odnotowano w województwach lubelskim, opolskim i świętokrzyskim, natomiast najniższą – 0,8 tys. – w województwie mazowieckim. Zróżnicowanie było widoczne również w obrębie Mazowsza: w regionie Warszawskim stołecznym wskaźnik wyniósł 0,6 tys., a w regionie Mazowieckim regionalnym – 1,0 tys.

Wykres 1.27. Mediana liczby członkostw w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.^a
Chart 1.27. Median number of membership in non-governmental organizations by voivodship in 2024^a

^a Analiza obejmuje wyłącznie organizacje, których maksymalny zasięg działalności nie przekraczał poza granice województwa.
^a The analysis includes only organizations with maximum territorial scope of voivodships.

W 2024 r. mediana liczby członków przypadających na jedną organizację pozarządową w Polsce wyniosła 22 osoby. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie łódzkim, gdzie mediana wyniosła 30 osób, a w dalszej kolejności w wielkopolskim (26 osób) oraz opolskim i podkarpackim (po 25 osób). Najniższy poziom omawianego wskaźnika zarejestrowano w województwie dolnośląskim, gdzie mediana wyniosła 18 osób oraz pomorskim (19 osób).

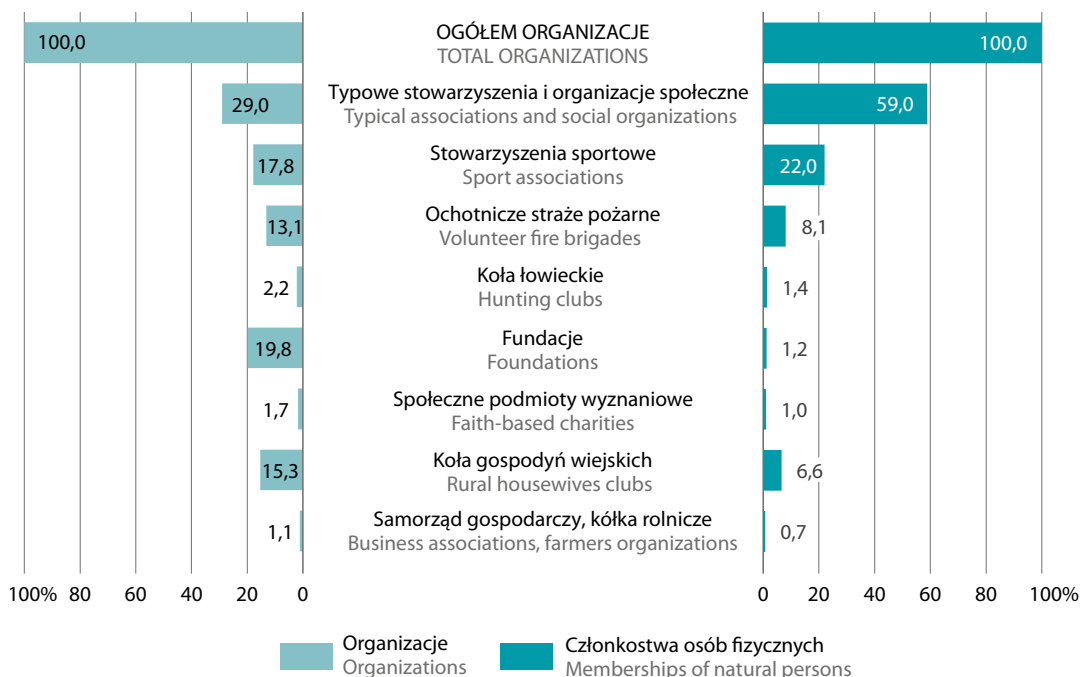
Członkostwa osób fizycznych

Memberships of natural persons

Większość organizacji pozarządowych (76,8%) zrzeszała w 2024 r. osoby fizyczne. W przypadku pozostałych podmiotów sektora jako ich bazę członkowską uwzględniono osoby należące do organów kolegialnych jednostki, takich jak: rada, zarząd, komisja itp. Łącznie objęte badaniem organizacje wykazały około 7,6 mln członkostw osób fizycznych.

W organizacjach największą część członków skupiały typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (59,0%), które stanowiły zarazem najliczniejszą grupę wśród analizowanych podmiotów i tworzyły 29,0% organizacji pozarządowych. Kolejną grupą pod względem liczby członków były stowarzyszenia sportowe. Stanowiły one 17,8% podmiotów i skupiały 22,0% członkostw. Podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego, tworzące blisko 1/10 zbiorowości skupiały 16,3% członkostw. Przedsiębiorstwa społeczne stanowiły 0,8% podmiotów i zrzeszały 0,2% członkostw.

Wykres 1.28. Liczba członkostw osób fizycznych^a i liczba organizacji pozarządowych w 2024 r.
Chart 1.28. Number of memberships of natural persons^a and non-governmental organizations in 2024

^a Dla fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniono liczbę członków organów kolegialnych organizacji (zarząd, rada itp.).

^a For foundations and other organizations whose members are not natural persons include members of their collective bodies (in the Management Board, the Council, etc.).

W 2024 r. organizacje zrzeszały średnio 67 osób, przy medianie wynoszącej 20 członków, co wskazuje na znaczne zróżnicowanie badanej zbiorowości. Największą średnią liczbą członkostw wyróżniały się typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (średnia 136, mediana 21) oraz organizacje pożytku publicznego (średnia 123, mediana 18). Wyższą od przeciętnej średnią miały również stowarzyszenia sportowe (82 osoby przy medianie 30). Największe zróżnicowanie wielkości bazy członkowskiej zaobserwowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych, gdzie średnia wyniosła 38 osób, podczas gdy połowa z nich zrzeszała zaledwie 1 członka (38-krotna różnica). Z kolei najbardziej wyrównaną pod względem liczebności członków strukturą cechowały się koła łowieckie (średnia 44, mediana 40), ochotnicze straże pożarne (średnia 41, mediana 35) oraz koła gospodyń wiejskich (średnia 29, mediana 26).

Kobiety stanowiły 43,5% wszystkich członkostw. Największym udziałem kobiet wyróżniały się koła gospodyń wiejskich, w których stanowiły one 84,4%. Kobiety przeważały również w społecznych podmiotach wyznaniowych (58,9%) oraz przedsiębiorstwach społecznych (53,0%). W fundacjach kobiety stanowiły 49,5%, niemal dorównując udziałowi mężczyzn. Niewielki odsetek kobiet odnotowano natomiast w kołach łowieckich, gdzie ich udział wyniósł zaledwie 3,0%, a także w ochotniczych strażach pożarnych (15,4%), stowarzyszeniach sportowych (27,0%) i organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych (32,9%).

Tablica 1.12. Członkostwa osób fizycznych^a w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.**Table 1.12. Memberships of natural persons^a in non-governmental organizations by type of organization in 2024**

Rodzaj organizacji Type of organization	Członkostwa Memberships			Liczba członków na 1 organizację Number of members per organization	
	Ogółem (w mln) Total (in millions)	kobiety (w %) women (in %)	osoby poniżej 18. roku życia (w %) persons under 18 years of age (in %)	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	7,6	43,5	14,4	67	20
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	1,2	47,1	22,8	123	18
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,0	53,0	8,1	17	4
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	4,5	49,7	8,3	136	21
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	1,7	27,0	37,2	82	30
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,6	15,4	12,3	41	35
Koła łowieckie Hunting clubs	0,1	3,0	–	44	40
Fundacje Foundations	0,1	49,5	–	4	3
Spółeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	0,1	58,9	13,0	38	1
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,5	84,4	0,2	29	26
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,1	32,9	0,0	44	25

a Dla fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniono liczbę członków organów kolegialnych organizacji (zarząd, rada itp.).

a For foundations and other organizations whose members are not natural persons include the number of members of their collective bodies (in the Management Board, the Council, etc.).

Spośród wszystkich organizacji pozarządowych 19,2% podmiotów posiadało wśród swoich członków osoby poniżej 18. roku życia. Osoby te stanowiły 14,4% wszystkich członków osób fizycznych. Największy udział osób niepełnoletnich odnotowały stowarzyszenia sportowe (37,2%), spośród których 47,0% zadeklarowało posiadanie członków poniżej 18. roku życia. W dalszej kolejności znalazły się organizacje pożytku publicznego, w których udział osób niepełnoletnich wyniósł 22,8%, przy czym 16,3% podmiotów zadeklarowało posiadanie członków poniżej 18 lat.

Składki członkowskie

Membership dues

Wśród organizacji pozarządowych zrzeszających osoby fizyczne 70,3% zadeklarowało, że posiadało wpływy ze składek członkowskich w 2024 r. Składkę uregulowało 73,9% osób zrzeszonych w omawianych podmiotach. Wśród organizacji posiadających status pożytku publicznego odsetek deklarujących wpływy ze składek był nieco wyższy (78,7%), choć odsetek płacących członków był w nich niższy i wyniósł 71,9%. Z kolei w przedsiębiorstwach społecznych zarówno udział organizacji pobierających składki, jak i płacących je członków wyniósł po 54,5%.

Tablica 1.13. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby fizyczne, w których opłacano składki członkowskie oraz członkowie opłacający składki w 2024 r.

Table 1.13. Non-governmental organizations associating natural persons in which membership dues were paid and dues-paying members in 2024

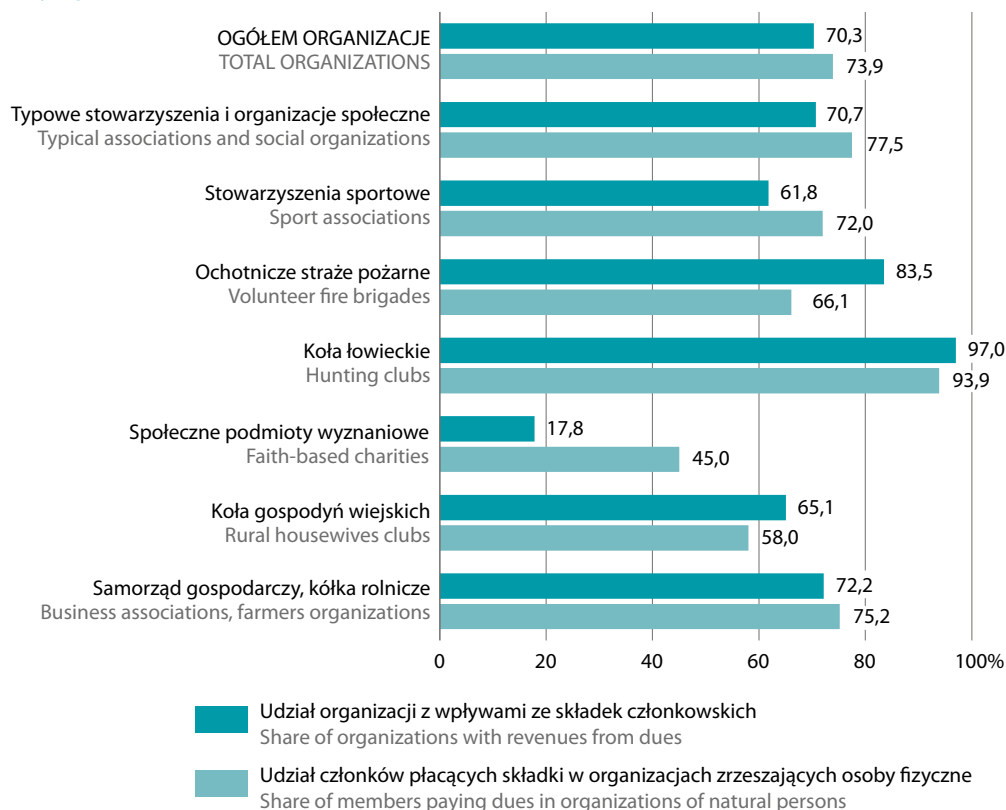
Wyszczególnienie Specification	Udział organizacji z wpływami ze składek członkowskich w % Share of organizations with revenues from dues in %	Udział członków płacących składki w organizacjach zrzeszających osoby fizyczne w % Share of members paying dues in organizations of natural persons in %
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	70,3	73,9
w tym: of which:		
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	78,7	71,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	54,5	54,5

Największy udział podmiotów pozyskujących środki ze składek członkowskich zaobserwowano wśród organizacji zrzeszających łowczych (97,0%), gdzie 93,9% członków opłaciło składkę członkowską za 2024 r. Wysoki poziom wywiązywania się z opłat występował również w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych (70,7% podmiotów z wpływami przy 77,5% płacących członków), w samorządzie gospodarczym, kółkach rolniczych (odpowiednio 72,2% i 75,2%) oraz w stowarzyszeniach sportowych (61,8% i 72,0%).

W ochotniczych strażach pożarnych znaczny odsetek jednostek posiadał wpływy ze składek (83,5%), jednak uregulowało je 66,1% członków. W kołach gospodyń wiejskich dochody z tego tytułu deklarowało 65,1% podmiotów przy 58,0% płacących członków. Najniższe odsetki występowały w społecznych podmiotach wyznaniowych, w których wpływy ze składek posiadało 17,8% organizacji, a opłacało je 45,0% zrzeszonych osób.

Wykres 1.29. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby fizyczne, w których opłacano składki członkowskie oraz członkowie opłacający składki w 2024 r.

Chart 1.29. Non-governmental organizations associating natural persons in which membership dues were paid and dues-paying members in 2024

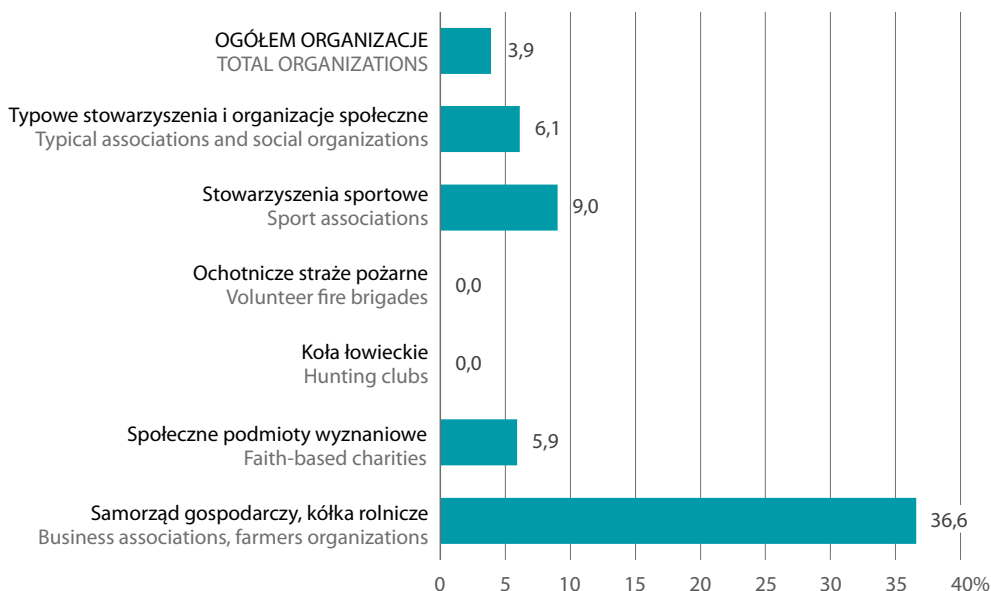
Członkowie osoby prawne

Members of being legal persons

Poza członkostwem osób fizycznych organizacje pozarządowe deklarowały wśród członków również osoby prawne (np. stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, gminy). W 2024 r. działało ponad 4,4 tys. organizacji, do których należała co najmniej jedna osoba prawna, a ich udział w badanej zbiorowości wyniósł 3,9%. Podmioty te zrzeszały łącznie 141,4 tys. osób prawnych, co stanowiło 1,8% wszystkich członkostw w organizacjach pozarządowych.

Członkostwo osób prawnych deklarowały głównie organizacje samorządu gospodarczego, kółka rolnicze (36,6%). Kolejne pod względem udziału były stowarzyszenia sportowe (9,0%), typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (6,1%) oraz społeczne podmioty wyznaniowe (5,9%). Członkostwo osób prawnych było marginalnym zjawiskiem wśród ochotniczych straży pożarnych i kół łowieckich. W przypadku kół łowieckich wiązało się to z ich funkcjonowaniem w ramach Polskiego Związku Łowieckiego, zrzeszającego osoby fizyczne i prawne. Same koła łowieckie, podobnie jak koła gospodyń wiejskich, zrzeszają wyłącznie osoby fizyczne. W fundacjach członkostwo osób prawnych nie występuje ze względu na brak formalnego członkostwa.

Wykres 1.30. Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby prawne według rodzaju organizacji w 2024 r.
 Chart 1.30. Non-governmental organizations associating legal persons by type of organization in 2024

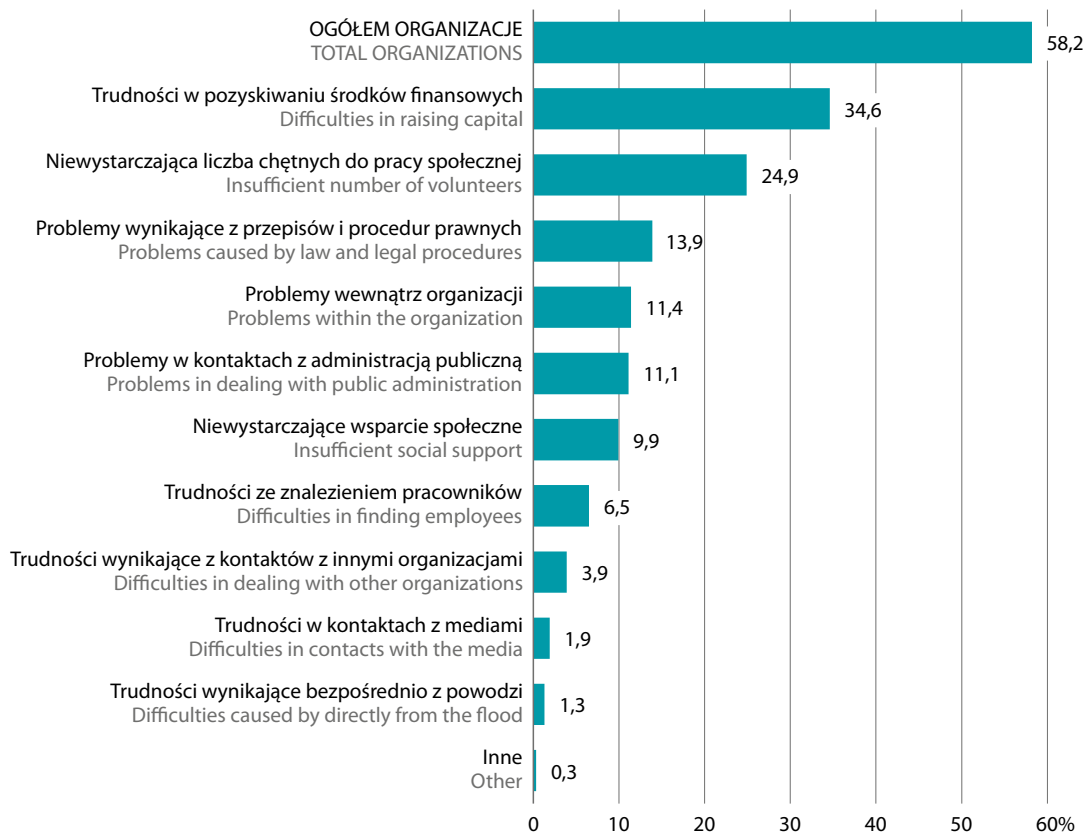
Działalność rejestrowych organizacji pozarządowych zrzeszających osoby prawne skupiała się wokół takich dziedzin jak: sport, turystyka, rekreacja, hobby (48,5%), sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe (12,9%), rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny (8,8%) oraz edukacja i wychowanie, badania naukowe (7,4%).

Grupa organizacji pozarządowych zrzeszających tylko osoby prawne, bez osób fizycznych, była bardzo wąska i liczyła 2,2 tys. jednostek (2,0% ogółu badanej zbiorowości). Wśród nich zdecydowaną większość stanowiły stowarzyszenia sportowe (53,5%) – związki sportowe, a następnie typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (35,0%) – związki stowarzyszeń, dalej organizacje samorządu gospodarczego (7,0%) i społeczne podmioty wyznaniowe (3,8%). Organizacje zrzeszające wyłącznie osoby prawne skupiły ponad 2/3 wszystkich członkostw osób prawnych (94,7 tys.) wykazanych przez badane podmioty.

1.9. Bariery działania

1.9. Barriers to activity

W 2024 r. wśród organizacji pozarządowych 58,2% zadeklarowało, że napotkało przynajmniej jedną barierę w działalności. Trzy główne bariery, niezmiennie pojawiające się w kolejnych edycjach badania, to: trudności w pozyskiwaniu środków finansowych (34,6%), niewystarczająca liczba osób chętnych do pracy społecznej (24,9%) oraz problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych (13,9%). Problemy wewnątrz organizacji oraz problemy w kontaktach z administracją publiczną wskazało odpowiednio 11,4% i 11,1% podmiotów.

Wykres 1.31. Organizacje pozarządowe według rodzaju zgłaszanych problemów w prowadzeniu działalności^a w 2024 r.Chart 1.31. Non-governmental organizations by type of reported problems in activity^a in 2024

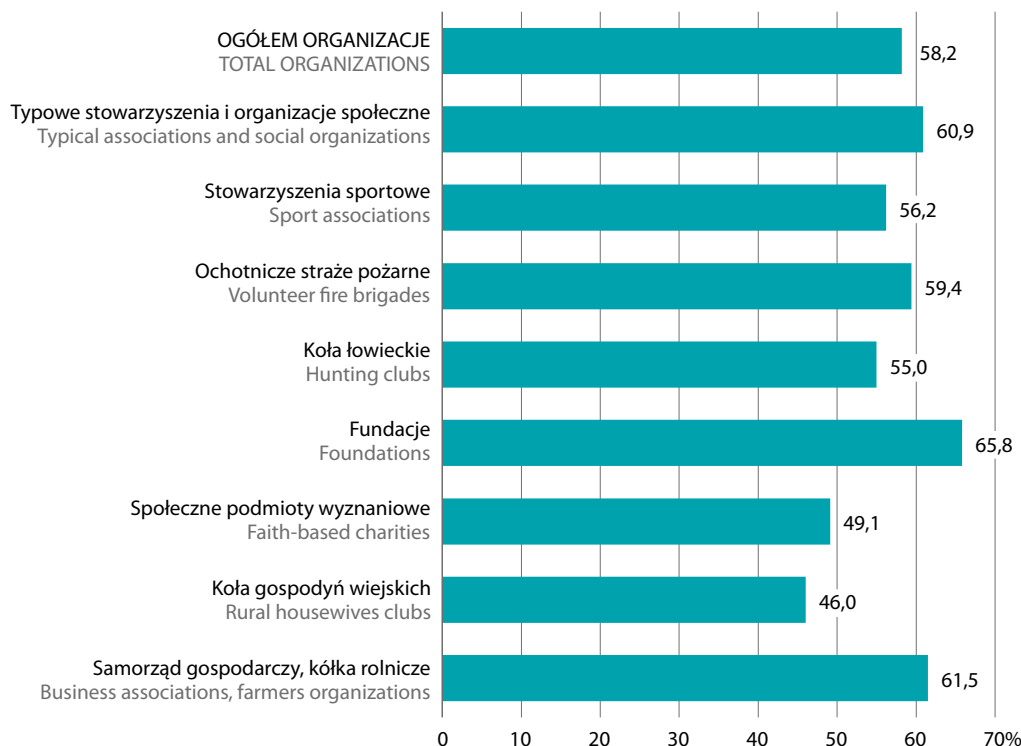
^a Prezentowane dane nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wyboru przez jednostki więcej niż jednej odpowiedzi.

^a Due to possibility of choosing more than one answer, presented data do not always add up to exactly 100%.

Najwyższy odsetek organizacji deklaruujących występowanie przeszkód w prowadzeniu działalności odnotowano wśród przedsiębiorstw społecznych (77,1%), a następnie organizacji pożytku publicznego (66,3%). Zbliżony odsetek trudności w prowadzeniu działalności deklarowały fundacje (65,8%), jednostki samorządu gospodarczego, kółka rolnicze (61,5%) oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (60,9%). Najniższy odsetek organizacji wskazujących bariery odnotowano wśród kół gospodyń wiejskich (46,0%) i społecznych podmiotów wyznaniowych (49,1%).

Wykres 1.32. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności według rodzaju organizacji w 2024 r.

Chart 1.32. Non-governmental organizations reporting at least one barrier to activity by type of organization in 2024

Problemy z pozyskiwaniem środków finansowych w największym stopniu dotyczyły fundacji (48,2%). Niewystarczającą liczbę chętnych do pracy społecznej deklarowały przede wszystkim ochotnicze straże pożarne (29,9%), typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (29,2%) oraz koła gospodyń wiejskich (28,4%). Problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych dotyczyły w szczególności samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (28,4%) oraz kół łowieckich (25,4%). Trudności ze znalezieniem pracowników zgłaszały przede wszystkim społeczne podmioty wyznaniowe (20,8%). Wśród pozostałych barier koła łowieckie w największym stopniu wskazywały trudności w kontaktach z mediami (5,0%), a także problemy wynikające bezpośrednio z powodzi (2,8%). Ta ostatnia kategoria była również zgłaszana przez ochotnicze straże pożarne (2,5%).

Wśród przedsiębiorstw społecznych główną barierą były problemy z pozyskiwaniem środków finansowych (49,4%), a następnie problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych (28,7%), trudności ze znalezieniem pracowników (27,1%) oraz problemy w kontaktach z administracją publiczną (21,5%). W przypadku organizacji pożytku publicznego problemy z pozyskiwaniem środków finansowych deklarowało 45,6% podmiotów, niewystarczającą liczbę chętnych do pracy społecznej – 29,4%, problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych – 17,1%.

1.10. Praca płatna

1.10. Labour resource

Niniejsza część analizy zawiera informacje na temat pracy płatnej w podziale na zatrudnienie etatowe, czyli pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) oraz pracę pozaetatową świadczoną w oparciu o umowy cywilnoprawne (np. umowy zlecenia lub umowy o dzieło). Badanie poszczególnych form pracy w organizacjach pozarządowych prowadzone jest zgodnie ze standardami definicyjnymi i klasyfikacyjnymi określonymi przez Międzynarodową Organizację Pracy⁵.

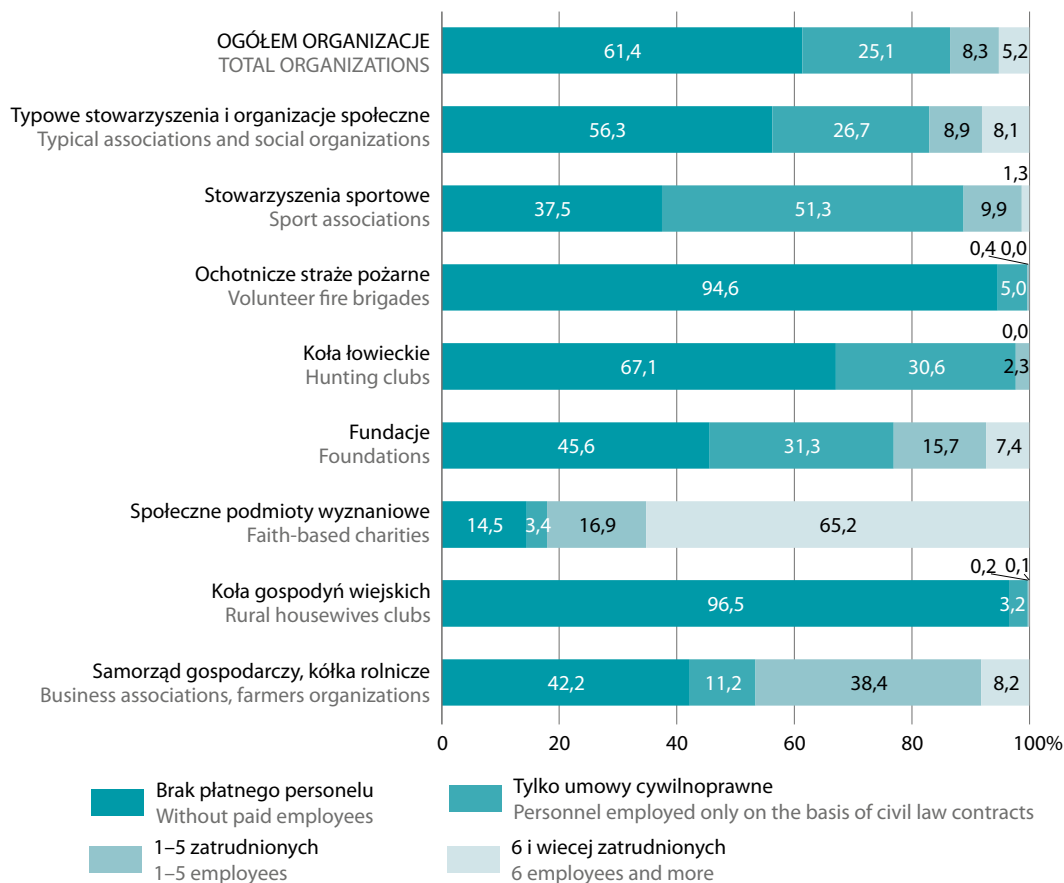
Prowadzenie działalności przez organizacje pozarządowe nie wiąże się z potrzebą korzystania z pracy płatnej. Większość badanych podmiotów (61,4%) nie zatrudniała płatnego personelu. Brak takiego personelu najczęściej wskazywały koła gospodyń wiejskich (96,5%) oraz ochotnicze straże pożarne (94,6%). Organizacje pozarządowe zatrudniające personel częściej korzystały wyłącznie z pracy świadczonej w ramach umów cywilnoprawnych (25,1%) niż zatrudniały pracowników na podstawie umów o pracę (13,5%). Większym niż przeciętny udziałem pracowników zatrudnionych na umowy cywilnoprawne charakteryzowały się stowarzyszenia sportowe (51,3%), fundacje (31,3%) i koła łowieckie (30,6%). Jedynie 2,4% organizacji można określić jako relatywnie duże z punktu widzenia potencjału zatrudnieniowego, gdyż zatrudniały w ramach umów o pracę co najmniej 20 osób. Małych podmiotów zatrudniających od 1 do 5 pracowników było ponad trzy razy więcej (8,3%).

Tablica 1.14. Organizacje pozarządowe według klas zatrudnienia w 2024 r.
Table 1.14. Non-governmental organizations by employment classes in 2024

Wyszczególnienie Specification	Brak płatnego personelu Without paid employees	Tylko umowy cywilnoprawne Personnel employed only on the basis of civil law contracts	1-5 zatrudnionych 1-5 employees	6 i więcej zatrudnionych 6 employees and more
	% w wierszu % in row			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	61,4	25,1	8,3	5,2
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	34,4	31,3	16,1	18,2
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,2	0,5	48,0	51,3

5 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/normativeinstrument/wcms_230304.pdf

Wykres 1.33. Organizacje pozarządowe według klas zatrudnienia w 2024 r.
 Chart 1.33. Non-governmental organizations by employment classes in 2024

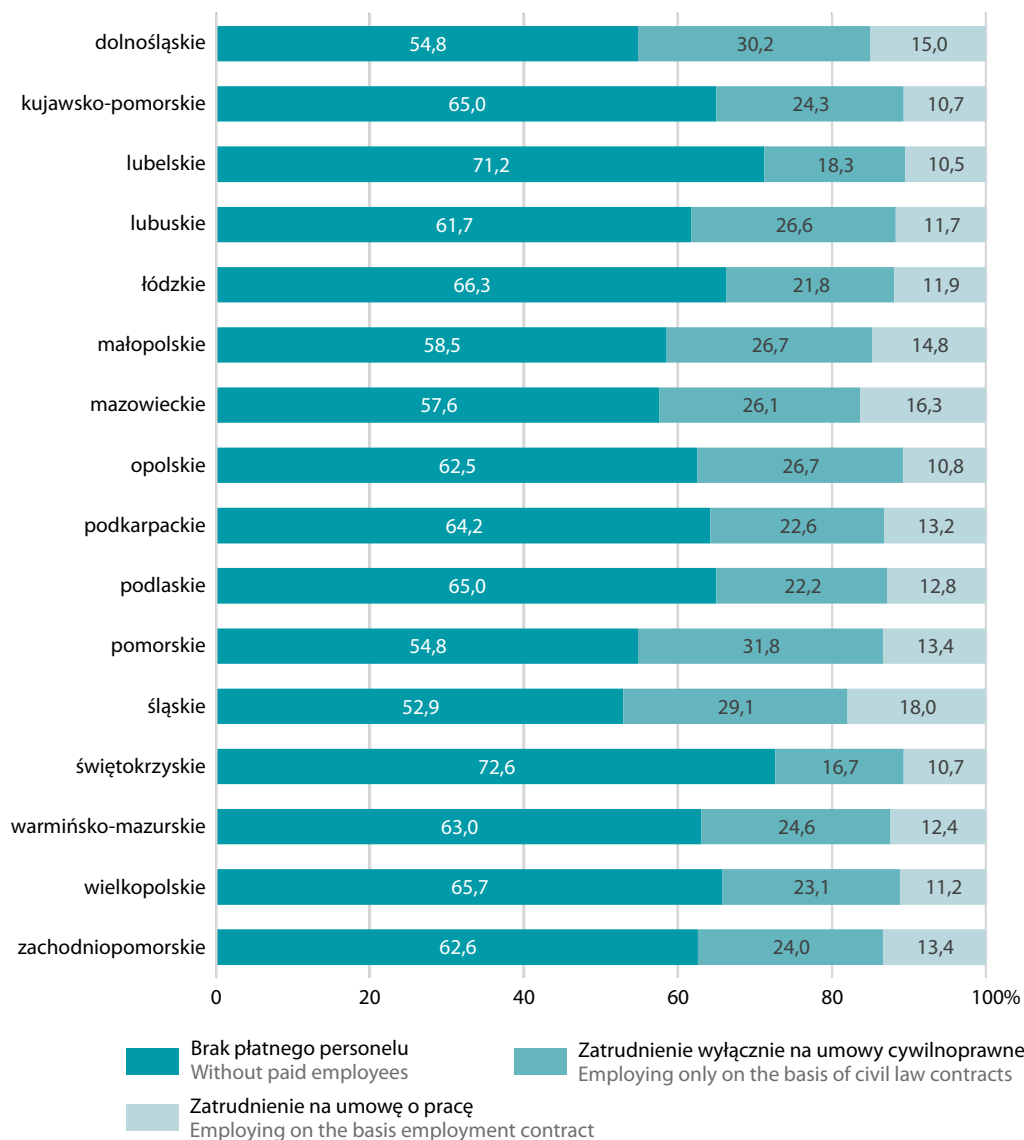
Najwyższy odsetek organizacji zatrudniających pracowników etatowych odnotowano wśród organizacji działających głównie w obszarze rynku pracy i aktywizacji zawodowej (62,1%), a także zajmujących się sprawami zawodowymi, pracowniczymi i branżowymi (38,2%). Największy odsetek organizacji zatrudniających wyłącznie w ramach umów cywilnoprawnych był wśród organizacji prowadzących działalność w zakresie sportu, turystyki, rekreacji i hobby (40,7%), następnie kultury i sztuki (31,6%) oraz łowiectwa (30,3%).

Brak zatrudnienia najczęściej deklarowały organizacje zajmujące się ratownictwem (93,8%) oraz rozwojem lokalnym społecznym i ekonomicznym (86,9%). Ponad połowa organizacji zajmujących się łowiectwem (67,4%), ochroną środowiska (65,8%), prawem i jego ochroną, prawami człowieka (62,7%) oraz kulturą i sztuką (61,8%) nie zatrudniała personelu.

Wykres 1.34. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności i klas zatrudnienia w 2024 r.
Chart 1.34. Non-governmental organizations by main field of activity and employment classes in 2024

Wykres 1.35. Organizacje pozarządowe według korzystania z pracy płatnej w województwach w 2024 r.
 Chart 1.35. Non-governmental organizations by use of paid work in voivodship in 2024

Najwyższy odsetek organizacji działających całkowicie bez płatnego personelu zarejestrowano w województwach świętokrzyskim (72,6%), a następnie lubelskim (71,2%). Z kolei najniższy udział organizacji bez płatnego personelu oraz najwyższe wskaźniki stałego zatrudnienia odnotowano w województwach śląskim (odpowiednio 52,9% i 18,0%), a następnie mazowieckim (57,6% i 16,3%).

1.10.1. Pracownicy etatowi⁶

1.10.1. Personnel employed on the basis of employment contract

Łącznie w organizacjach pozarządowych na koniec 2024 r. w ramach stosunku pracy zatrudnionych było 214,3 tys. osób, w tym dla 177,1 tys. osób podmioty te stanowiły główne miejsce pracy. Ze względu na

6 W tej części publikacji analizowane są dane wyłącznie dla rejestrowych organizacji pozarządowych.

powszechność zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze w całym 2024 r. była niższa od liczby osób pracujących na koniec roku i wyniosła 169,8 tys. etatów.

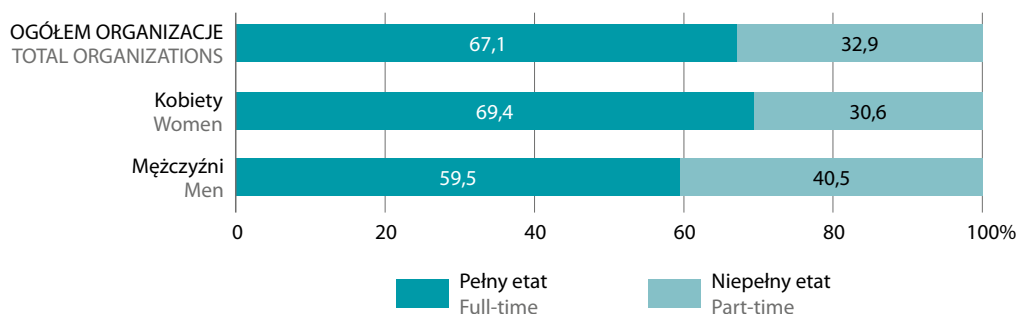
W stosunku do przeciętnej liczby osób pracujących w gospodarce narodowej zatrudnienie w organizacjach pozarządowych na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowiło 1,2%⁷. Porównując pracowników etatowych, dla których organizacje pozarządowe były głównym miejscem pracy do liczby pracowników najemnych w całej gospodarce narodowej ich odsetek wynosił w 2024 r. – 1,5%⁸.

Najwyższy udział organizacji korzystających z zatrudnienia etatowego odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (82,1%). Wysoki odsetek zatrudnienia na umowy o pracę charakteryzował także samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (46,6%). W organizacjach pozarządowych relatywnie często zatrudniano w niepełnym wymiarze czasu pracy. W 2024 r. na część etatu pracowało 32,9% osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych, podczas gdy w gospodarce narodowej ogółem tylko 6,7%⁹.

Przeciętna liczba zatrudnionych przypadających na jedną organizację zatrudniającą pracowników była bardzo zróżnicowana w zależności od rodzaju podmiotu. Średnio w jednej organizacji liczba zatrudnionych w ramach stosunku pracy wyniosła 14 osób. Spośród organizacji zatrudniających pracowników najwyższą średnią liczbę zatrudnionych odnotowano w społecznych podmiotach wyznaniowych – 30 osób. Wśród organizacji pożytku publicznego średnia wyniosła 24 osoby, natomiast w przedsiębiorstwach społecznych – 12 osób.

W połowie organizacji zatrudniających personel etatowy pracowało znacznie mniej osób niż wynosiła średnia liczba pracujących. W całej zbiorowości mediana była znacznie niższa od średniej i wyniosła zaledwie 3 pracowników. Przedstawione dane świadczą o dużym rozwarstwieniu organizacji pod względem liczby pracujących. Organizacje pozarządowe charakteryzują się niewielką grupą podmiotów bardzo dużych pod względem liczby pracujących i znacznym udziałem jednostek o niskiej liczbie zatrudnionych.

Wykres 1.36. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych według wymiaru czasu pracy i płci w 2024 r.
Chart 1.36. Employed persons in non-governmental organizations by full-time and part-time employment and gender in 2024

7 Dane o liczbie pracujących i osobach zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w gospodarce narodowej na dzień 31 grudnia za: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 223.

8 Tamże. Pracujący w gospodarce narodowej to osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, wybór lub stosunek służbowy), pracodawcy i pracujący na własny rachunek. Natomiast wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (pracowników najemnych) nie uwzględnia się pracodawców i pracujących na własny rachunek. Więcej o definicjach stosowanych w statystyce rynku pracy: Główny Urząd Statystyczny / Metainformacje / Słownik pojęć / Pojęcia stosowane w statystyce publicznej.

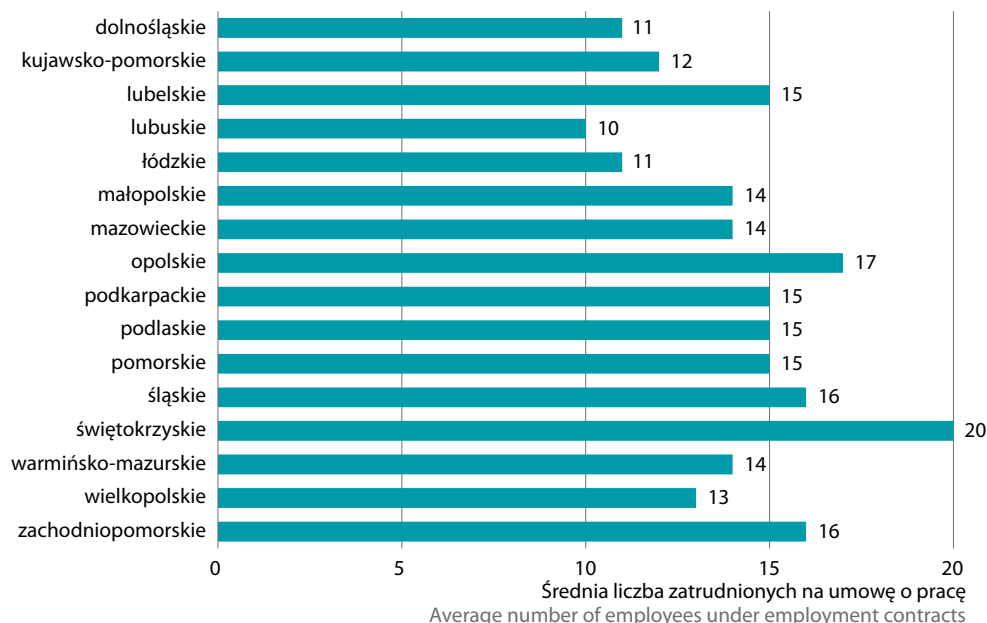
9 Informacja o osobach pracujących w gospodarce narodowej w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy za: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 228.

Tablica 1.15. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.
Table 1.15. Persons employed in non-governmental organizations by type of organization in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje korzystające z pracy etatowej (w %) Organizations benefiting from work of persons employed on the basis of employment contract (in %)	Osoby zatrudnione w ramach umów o pracę według stanu w dniu 31.12.2024 r. Persons employed on the basis of employment contract as of 31.12.2024 r.			
		ogółem (w tys.) total (in thousands)	kobiety (w %) women (in %)	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	13,5	214,3	77,1	14	3
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	34,3	82,2	79,1	24	6
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	99,3	10,2	71,5	12	6
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	16,9	98,2	77,3	18	5
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	11,2	7,6	42,8	3	1
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,4	0,2	28,9	3	1
Koła łowieckie Hunting clubs	2,4	0,5	33,2	8	1
Fundacje Foundations	23,1	56,3	77,2	11	3
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	82,1	48,1	82,8	30	16
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,3	0,4	87,1	6	5
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	46,6	3,1	72,5	5	2

W przekroju terytorialnym widoczne jest wyraźne zróżnicowanie pod względem średniej liczby zatrudnionych na umowę o pracę. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w województwie świętokrzyskim, gdzie średnia osiągnęła poziom 20 osób, a w dalszej kolejności w opolskim – 17 osób. Najniższy poziom omawianego wskaźnika zarejestrowano w województwie lubuskim, w którym średnia wyniosła 10 osób oraz dolnośląskim i łódzkim (po 11 osób).

Wykres 1.37. Zatrudnienie w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.
Chart 1.37. Employment in non-governmental organizations by voivodship in 2024

W 2024 r. średnie wynagrodzenie przypadające na jednego pełnoetatowego pracownika sektora wynosiło 6,7 tys. zł, czyli 2,4 tys. zł więcej niż wynagrodzenie minimalne, ale 1,5 tys. zł mniej niż przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej. Najwyższe średnie wynagrodzenia odnotowano wśród organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (9,2 tys. zł), w kołach łowieckich (8,4 tys. zł) i fundacjach (7,0 tys. zł).

Tablica 1.16. Organizacje pozarządowe, które wypłacały wynagrodzenie minimalne¹⁰ oraz odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy, które je otrzymywały w dniu 31.12.2024 r.

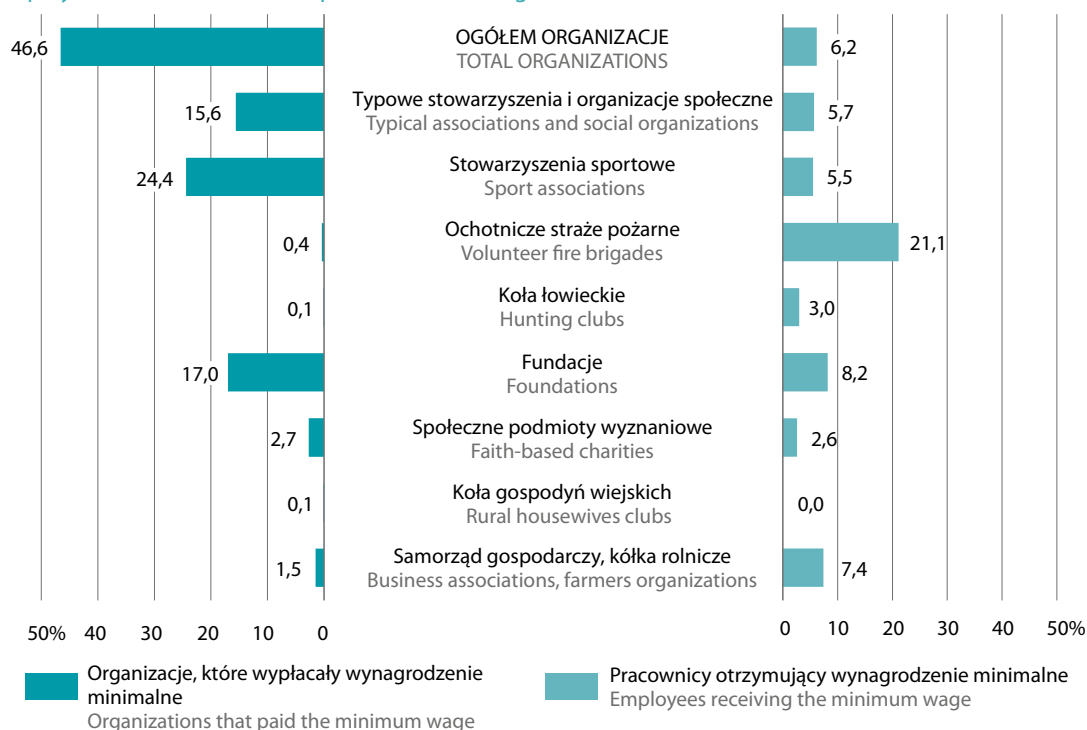
Table 1.16. Non-governmental organizations that paid minimum salary and the percentage of those in employment who were in receipt of minimum wage as of 31.12.2024

Wyszczególnienie Specification	Organizacje pozarządowe, które wypłacały wynagrodzenie minimalne (w %) Non-governmental organizations that paid minimum salary (in %)	Osoby zatrudnione w ramach stosunku pracy, które otrzymywały wynagrodzenie minimalne (w %) Persons in employment who were in receipt of minimum wage (in %)
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	46,6	6,2
w tym: of which:		
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	8,4	5,0
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	4,2	18,8

¹⁰ Wskaźnik dotyczy organizacji zatrudniających w ramach umowy o pracę.

Wykres 1.38. Organizacje pozarządowe, które wypłacały wynagrodzenie minimalne oraz odsetek osób zatrudnionych w ramach stosunku pracy, które je otrzymywały w dniu 31.12. 2024 r.

Chart 1.38. Non-governmental organizations that paid minimum salary and the percentage of those in employment who were in receipt of minimum wage as of 31.12.2024

Płaca minimalna w 2024 r. wynosiła 4,3 tys. zł brutto. Wśród organizacji pozarządowych zatrudniających pracowników na podstawie umowy o pracę 46,6% wykazywało, że wypłacało przynajmniej jednemu pracownikowi wynagrodzenie nie wyższe od tej kwoty. Najczęściej wynagrodzenie minimalne wypłacały swoim pracownikom stowarzyszenia sportowe (24,4%), relatywnie często wypłacanie pracownikom pensji minimalnej deklarowały fundacje (17,0%) oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (15,6%). Największym udziałem pracowników otrzymujących wynagrodzenie minimalne charakteryzowały się ochotnicze straże pożarne (21,1%), a następnie fundacje (8,2%) i samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (7,4%).

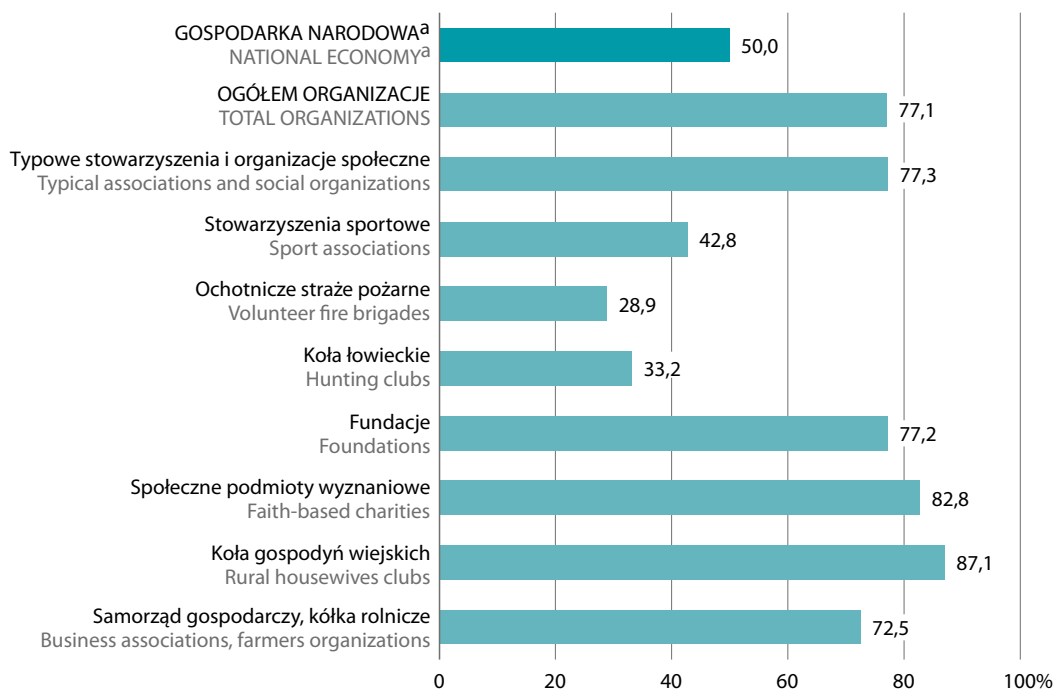
Feminizacja zatrudnienia

Feminization of employment

Mimo poprawy wskaźników na polskim rynku pracy wskaźnik zatrudnienia kobiet nadal jest niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn lub jest mu równy, podczas gdy w sektorze pozarządowym tendencja ta jest odwrotna. Na koniec 2024 r. kobiety stanowiły 77,1% zatrudnionych w organizacjach pozarządowych, a ich udział wśród zatrudnionych w gospodarce narodowej wynosił 50,0%. Udział kobiet wśród zatrudnionych w organizacjach pozarządowych był zatem o 27,1 p. proc. wyższy niż w gospodarce narodowej. W grupie kół gospodyń wiejskich zatrudniających pracowników, kobiety stanowiły 87,1% personelu zatrudnionego na podstawie stosunku pracy. Wysoką nadreprezentację kobiet wśród pracowników odnotowano w społecznych podmiotach wyznaniowych – stanowiły one aż 82,8% personelu etatowego. Najniższy odsetek kobiet wśród zatrudnionych odnotowano w ochotniczych strażach pożarnych (28,9%), a następnie w kołach łowieckich (33,2%). Wskaźnik feminizacji zatrudnienia w organizacjach pożytku publicznego wynosił 79,1%, a w przedsiębiorstwach społecznych 71,5%.

Wykres 1.39. Kobiety wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych na podstawie stosunku pracy w dniu 31.12.2024 r.

Chart 1.39. Women among employed persons in non-governmental organizations on the basis of employment contract as of 31.12.2024

^a Na podstawie danych o osobach zatrudnionych w ramach stosunku pracy w gospodarce narodowej w 2024 r. z: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 223.

^a On the basis of data about employed persons in entities if the national economy from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2025, p. 223.

Wysoki wskaźnik kobiet wśród zatrudnionych sytuuje organizacje pozarządowe bliżej sektora publicznego, gdzie kobiety są również nadreprezentowane (62,9%), ale nie w aż tak wyraźny sposób¹¹. Porównanie zatrudnienia w organizacjach pozarządowych i w sektorze publicznym, mimo na ogół dużej różnicy w zakresie warunków i organizacji pracy jest zasadne, biorąc pod uwagę obszary działalności jednostek posiadających płatny personel. Dziedziny działalności tych organizacji w większości mieszczą się w sferze zadań publicznych¹², a te, w których wskaźnik zatrudnienia kobiet jest bardzo wysoki, wiążą się ze świadczeniem typowych usług społecznych, przypisywanych tradycyjnie sektorowi publicznemu¹³.

Szczególnie wysoki udział kobiet wystąpił wśród pracowników organizacji pozarządowych, które prowadziły działalność w zakresie ochrony zdrowia (84,0%), edukacji, wychowania i badań naukowych (80,7%) oraz pomocy społecznej i humanitarnej (80,5%).

Pracownicy w wieku emerytalnym

Employees of retirement age

Wśród organizacji pozarządowych odsetek podmiotów zatrudniających osoby w wieku emerytalnym wyniósł 4,6%. Podobnie jak w kwestii zatrudnienia kobiet, również osoby w wieku emerytalnym stanowiły

¹¹ Na podstawie: Rocznik Statystyczny RP 2025, GUS, Warszawa 2025, s. 223.

¹² Określonych w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, art. 4).

¹³ Wskaźnik udziału kobiet wśród zatrudnionych w Polsce w takich branżach jak edukacja, ochrona zdrowia i pomoc społeczna wynosi około 80% (zob. publikacje GUS z serii Kobiety i mężczyźni na rynku pracy).

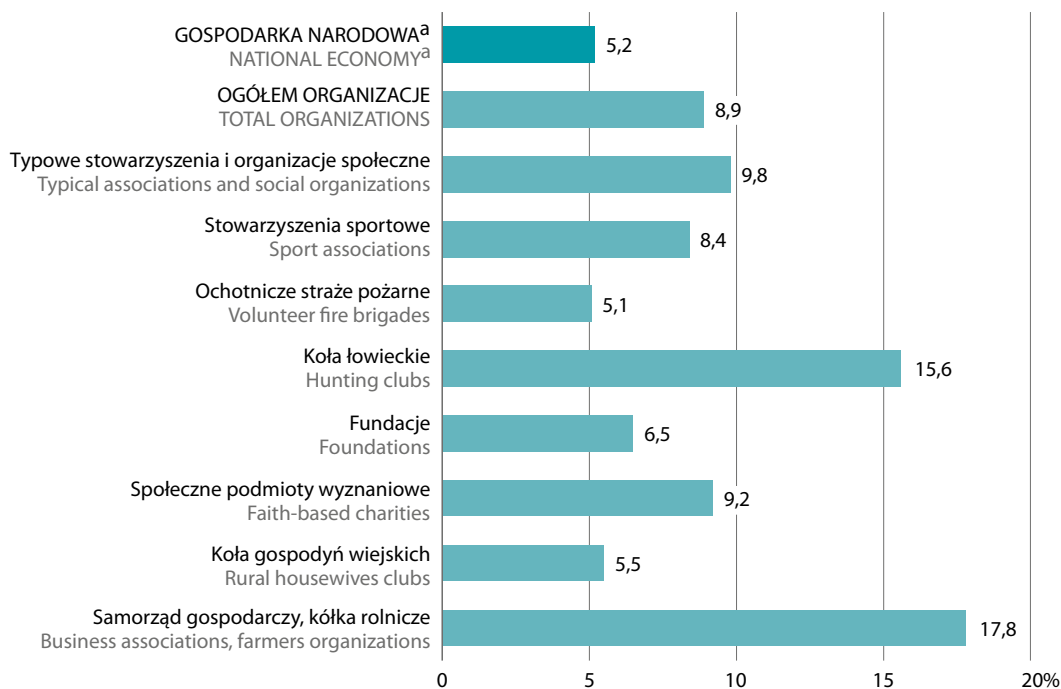
większą część pracowników organizacji pozarządowych niż wśród zatrudnionych w gospodarce narodowej (8,9% wobec 5,2%).

Udział organizacji korzystających z pracy osób starszych był szczególnie wysoki wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (48,2%) i organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (20,8%).

Najwyższy udział pracowników w wieku emerytalnym odnotowano w organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych (17,8%) oraz kołach łowieckich (15,6%). Odsetek zatrudnienia osób w wieku emerytalnym w organizacjach pożytku publicznego zatrudniających personel wynosił 8,3%, a w przedsiębiorstwach społecznych 6,0%.

Wykres 1.40. Osoby w wieku emerytalnym wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w dniu 31.12.2024 r.

Chart 1.40. Persons in retirement age among employed persons in non-governmental organizations as of 31.12.2024

a Na podstawie: Rocznik Statystyczny RP 2025, GUS, Warszawa 2026, s. 229.

a On the basis of: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2026, p. 229.

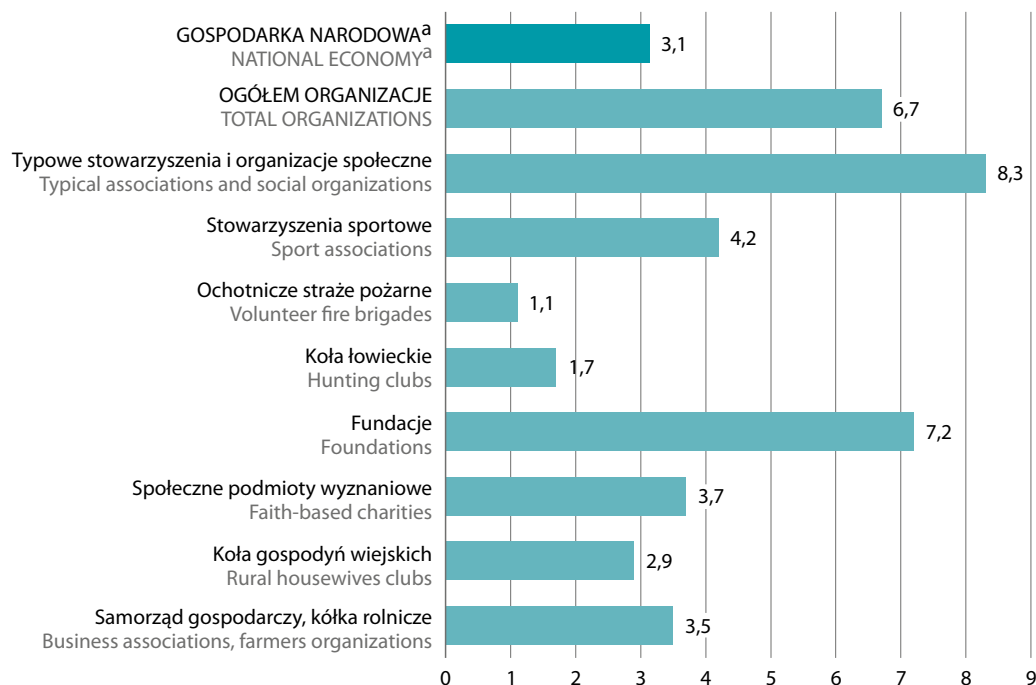
Pracownicy z niepełnosprawnościami

Employees with disabilities

Wśród organizacji pozarządowych będących pracodawcami 2,5% zatrudniało przynajmniej jedną osobę z orzeczoną niepełnosprawnością. W sumie pracowników z niepełnosprawnościami było zatrudnionych w sektorze 14,4 tys. Liczba ta stanowiła 6,7% osób pracujących w organizacjach, co oznaczało ponad dwukrotnie wyższy udział niż analogiczny odsetek w gospodarce narodowej (3,1%). Szczególnie wysoki udział pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością odnotowano w organizacjach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego (23,1%), a następnie wśród organizacji pożytku publicznego (10,2%).

Wykres 1.41. Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością wśród osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w dniu 31.12.2024 r.

Chart 1.41. Persons with legal confirmation of disability among employed persons in non-governmental organizations as of 31.12.2024

^a Na podstawie: Rocznik Statystyczny RP 2025, GUS, Warszawa 2026, s. 229.

^a On the basis of: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2026, p. 229.

Wysoki udział pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością obserwowano w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych (8,3%) oraz fundacjach (7,2%). Niższy niż przeciętny na polskim rynku pracy odsetek osób z orzeczoną niepełnosprawnością wśród zatrudnionych wystąpił w kołach gospodyń wiejskich (2,9%), kołach łowieckich (1,7%) i ochotniczych strażach pożarnych (1,1%).

Według danych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) za grudzień 2024 r. około 1,1 tys. organizacji pozarządowych z analizowanej zbiorowości skorzystało z możliwości dofinansowania wynagrodzeń osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w jednostce.

Łącznie w grudniu 2024 r. w ramach stosunku pracy zatrudnionych było 5,5 tys. osób z niepełnosprawnościami, których wynagrodzenie było dofinansowywane z PFRON, stanowiły one 37,9% osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w organizacjach. Największą część pracowników sektora stanowiły osoby ze średnim (51,3%), bądź znacznym (39,9%) stopniem niepełnosprawności, 8,8% osób w tej grupie stanowili niepełnosprawni w stopniu lekkim.

Najwięcej osób niepełnosprawnych zatrudnionych z dofinansowaniem z PFRON odnotowano w fundacjach oraz typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych, stanowiło to odpowiednio 50,8% wszystkich niepełnosprawnych zatrudnionych w fundacjach oraz 37,3% spośród niepełnosprawnych zatrudnionych w grupie typowych stowarzyszeń i organizacjach społecznych.

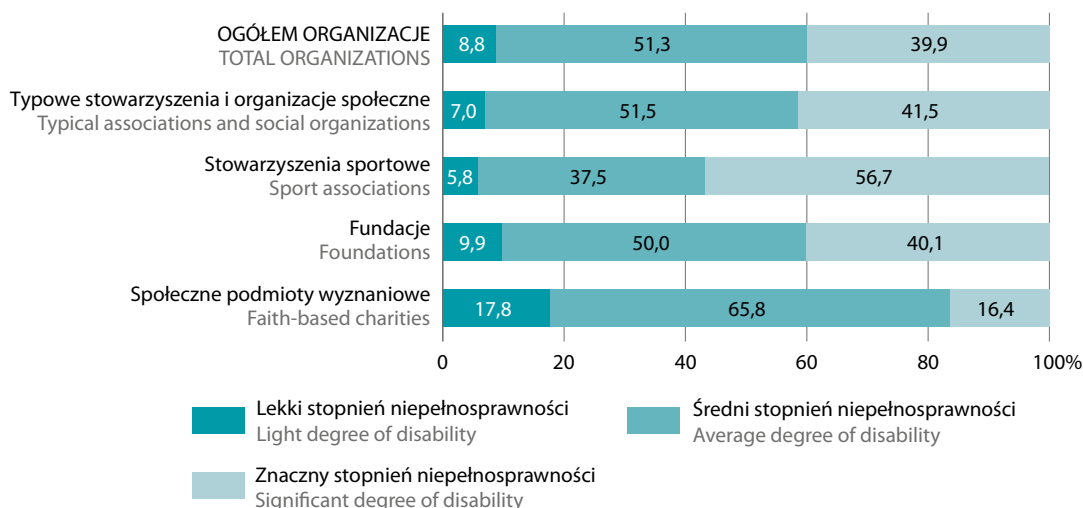
Tablica 1.17. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych, których wynagrodzenie było dofinansowane z PFRON w grudniu 2024 r.

Table 1.17. Persons employed on the basis of employment contract in non-governmental organizations, whose salary was co-financed by PFRON in December 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Lekki stopień niepełnosprawności (w %) Light degree of disability (in %)	Średni stopień niepełnosprawności (w %) Average degree of disability (in %)	Znaczny stopień niepełnosprawności (w %) Significant degree of disability (in %)
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	8,8	51,3	39,9
w tym: of which:			
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	10,8	51,1	38,1
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	12,7	53,8	33,5

Wykres 1.42. Osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych, których wynagrodzenie było dofinansowane z PFRON w grudniu 2024 r.^a

Chart 1.42. Persons employed on the basis of employment contract in non-governmental organizations, whose salary was co-financed by PFRON in December 2024^a

a Zestawienie ograniczono do typów organizacji, w przypadku których możliwe było pozyskanie danych.
a The summary was limited to types of organizations for which it was possible to obtain data.

Osoby zatrudnione ze względu na przynależność do grup narażonych na wykluczenie

Persons employed because they belong to groups at risk of social exclusion

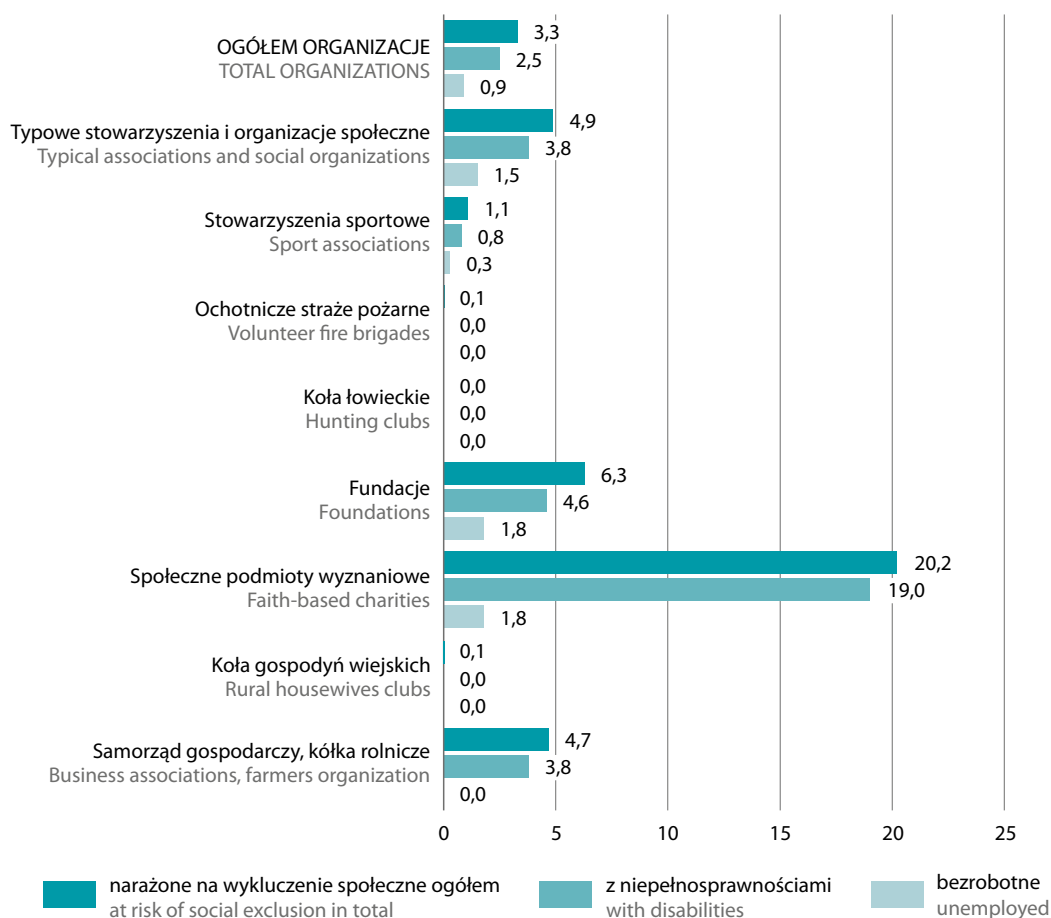
Organizacje pozarządowe realizują cele ekonomii społecznej, podejmując działania na rzecz włączania i integracji społecznej, w tym zawodowej, osób narażonych na wykluczenie społeczne. Wśród organizacji pozarządowych 3,3% deklarowało stosowanie takiego celu jako kryterium zatrudnienia, przy czym więcej organizacji deklarowało zatrudnianie osób ze względu na niepełnosprawność (2,5%) niż osób, które przed zatrudnieniem w organizacji zarejestrowane były w urzędzie pracy jako bezrobotne (0,9%).

Udział organizacji zatrudniających osoby narażone na wykluczenie społeczne był szczególnie wysoki wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (20,2%) oraz relatywnie wysoki w fundacjach (6,3%).

Ze względu na wymóg ustawowy organizacje ubiegające się o status przedsiębiorstwa społecznego muszą zadeklarować, że minimum 30% pracowników będą stanowić osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W związku z powyższym odnotowano bardzo wysoki wskaźnik podmiotów spełniających to kryterium w wymienionej grupie organizacji (82,6%). Wśród organizacji pożytku publicznego udział podmiotów zatrudniających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym wynosił 11,9%.

Wykres 1.43. Organizacje pozarządowe zatrudniające osoby narażone na wykluczenie społeczne w dniu 31.12.2024 r.

Chart 1.43. Non-governmental organizations employing persons at risk of social exclusion as of 31.12.2024

Tablica 1.18. Osoby narażone na wykluczenie społeczne, zatrudnione w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w dniu 31.12.2024 r.

Table 1.18. Persons at risk of social exclusion employed in non-governmental organizations by type of organization as of 31.12.2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje, korzystające z pracy osób narażonych na wykluczenie społeczne (w %) Organizations benefiting from work of persons at risk of social exclusion (in %)	Osoby narażone na wykluczenie społeczne zatrudnione w ramach umów o pracę według stanu w dniu 31.12.2024 r. Persons at risk of social exclusion employed on the basis of employment contract as of 31.12.2024 r.			
		ogółem (w tys.) total (in thousands)	kobiety (w %) women (in %)	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	3,3	17,3	63,0	5	2
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	11,9	8,3	59,1	7	2
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	82,6	4,5	61,1	6	4
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	4,9	8,9	60,4	6	2
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	1,1	0,5	42,6	2	1
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,1	0,0	.	.	.
Koła łowieckie Hunting clubs	.	0,0	.	.	.
Fundacje Foundations	6,3	6,1	64,6	4	4
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	20,2	1,7	77,1	4	4
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,1	0,0	.	.	.
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	4,7	0,1	70,8	2	2

Łącznie we wszystkich organizacjach pozarządowych na koniec 2024 r. w ramach stosunku pracy zatrudnionych było 17,3 tys. osób narażonych na wykluczenie społeczne. W stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze non-profit stanowiły one 10,2%. Blisko 2/3 osób z grupy narażonej na wykluczenie społeczne, zatrudnionych w sektorze, stanowiły kobiety (63,0%).

Średnio dla organizacji sektora liczba zatrudnionych z grup narażonych na wykluczenie społeczne wyniosła 5 osób. Wyższą niż przeciętna średnią wynoszącą 6 osób wykazały typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, a relatywnie wysoką – 4 osoby – fundacje oraz społeczne podmioty wyznaniowe.

Warto zwrócić uwagę na dane dotyczące organizacji pożytku publicznego, gdzie średnio pracowało 7 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przedsiębiorstw społecznych, gdzie średnio pracowało 6 osób z tej grupy.

Przeciętne zatrudnienie etatowe

Average paid employment

Przeciętna liczba zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w całym 2024 r. wyniosła 169,8 tys. etatów. Ze względu na powszechność zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy była ona niższa od liczby osób pracujących na koniec roku, która wyniosła 214,3 tys. osób. Zarówno rozpowszechnienie zatrudnienia etatowego w poszczególnych rodzajach organizacji, jak i rozkład potencjału zatrudnieniowego w tej zbiorowości były nierównomierne.

Tablica 1.19. Przeciętne zatrudnienie w organizacjach pozarządowych w 2024 r.
Table 1.19. Average paid employment in non-governmental organizations in 2024

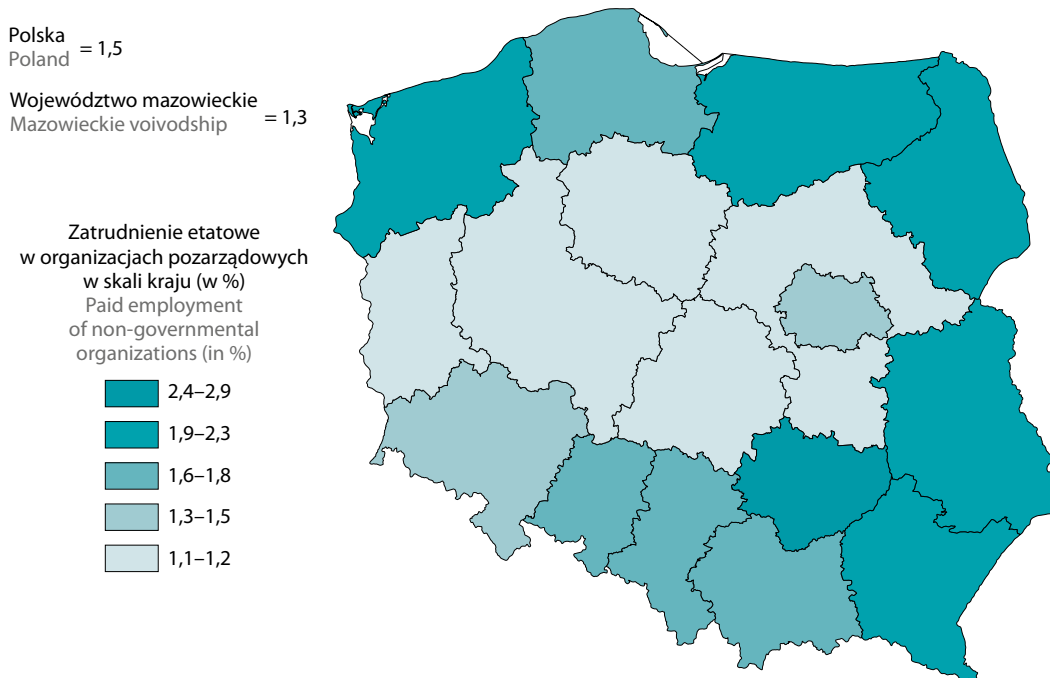
Rodzaj organizacji Type of organization	Praca świadczona w ramach stosunku pracy Employed on the basis of employment contract			
	suma total:		średnia average	mediana median
	w tys. etatów full-time equivalent in thous.	% w kolumnie % in column		
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	169,8	100,0	11	2
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	66,2	39,0	19	5
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	7,3	4,3	9	4
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	76,7	45,1	13	4
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	5,6	3,3	2	1
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,1	0,1	2	1
Koła łowieckie Hunting clubs	0,3	0,2	6	1
Fundacje Foundations	42,8	25,2	8	2
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	41,6	24,5	26	13
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,3	0,2	5	5
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	2,3	1,4	4	2

Najwyższy udział w przeciętnym zatrudnieniu etatowym stanowiła praca świadczona na rzecz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (45,1%), wysoki wskaźnik zatrudnienia etatowego charakteryzował również fundacje (25,2%) i społeczne podmioty wyznaniowe (24,5%). Warto zwrócić uwagę, że na tle całego sektora wyróżniają się organizacje ze statusem pożytku publicznego ze wskaźnikiem 39,0%.

Różnorodność organizacji pozarządowych powiązana jest z nierównomiernym rozkładem zatrudnienia w sektorze. Najniższy udział w wolumenie pracy etatowej miały ochotnicze straże pożarne (0,1%), koła łowieckie i koła gospodyń wiejskich (po 0,2%). Nierównomierny rozkład zatrudnienia jest również widoczny

w dużej różnicy pomiędzy średnią a medianą liczby zatrudnionych. Wśród organizacji, które zadeklarowały posiadanie pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy przeciętna liczba etatów w 2024 r. wyniosła 11, podczas gdy mediana zatrudnienia wynosiła 2 etaty.

Mapa 1.10. Zatrudnienie etatowe w organizacjach pozarządowych według województw i regionów w 2024 r.
Map 1.10. Paid employment of non-governmental organizations by voivodship and region in 2024

W 2024 r. udział przeciętnego zatrudnienia etatowego w organizacjach pozarządowych w skali kraju wyniósł 1,5%. W przekroju terytorialnym widoczne jest wyraźne zróżnicowanie pod względem rozkładu etatów w strukturze organizacji pozarządowych. Najwyższe wartości tego wskaźnika odnotowano w województwach świętokrzyskim (2,9%) oraz podkarpackim (2,3%). Najniższy poziom omawianego wskaźnika, wynoszący po 1,1%, zarejestrowano w województwach lubuskim, łódzkim oraz wielkopolskim. Wewnątrz województwa mazowieckiego odnotowano różnice pomiędzy regionem warszawskim stołecznym (1,3%) a regionem Mazowieckim regionalnym (1,1%). Główną przyczyną tej dysproporcji w 2024 r. była większa koncentracja dużych, ogólnokrajowych organizacji oraz instytucjonalnych form zatrudnienia w samej aglomeracji warszawskiej.

1.10.2. Zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych

1.10.2. Employment on the basis of civil law contracts

Opisując korzystanie z pracy płatnej w organizacjach pozarządowych, trzeba uwzględnić nietypowo dużą w porównaniu z innymi podmiotami gospodarki narodowej rolę pracy pozaetatowej. Pracę w formie umów cywilnoprawnych, tj. umów zleceń, umów o dzieło i pokrewnych świadczyło 426,5 tys. osób, które równocześnie nie pozostawały z tymi organizacjami w stosunku pracy. Dla 26,8% (114,2 tys.) spośród tych osób praca ta była głównym źródłem utrzymania.

W organizacjach pozarządowych rozpowszechnienie stosowania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych było ponad 2-krotnie częstsze niż korzystanie z pracy etatowej. Co najmniej jedną umowę zlecenie lub o dzieło w 2024 r. podpisano w ponad 1/3 organizacji pozarządowych.

Częściej niż przeciętnie z pracy pozaetatowej korzystały przedsiębiorstwa społeczne (74,3%) i organizacje pożytku publicznego (61,8%). Wysokim udziałem podmiotów korzystających z pracy osób, z którymi podpisano umowy cywilnoprawne charakteryzowały się społeczne podmioty wyznaniowe (64,7%) oraz stowarzyszenia sportowe (60,4%). Natomiast najrzadziej pracę tego typu, podobnie jak pracę etatową, wykazywały ochotnicze straże pożarne oraz koła gospodyń wiejskich (odpowiednio 5,4% i 3,3%).

Tablica 1.20. Osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.

Table 1.20. Persons employed on the basis of civil law contracts in non-governmental organizations by type of organization in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje korzystające z pracy pozaetatowej (w %) Organizations benefiting from employment on the basis of civil law contract (in %)	Osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne Persons employed on the basis of civil law contracts				
		ogółem (w tys.) total (in thousands)	w tym osoby dla których było to główne źródło utrzymania (w tys.) of which personnel for whom it was the main source of income (in thousands)	w tym kobiety (w %) of which women (in %)	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	35,9	426,5	114,2	54,6	10	3
w tym: of which:						
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	61,8	123,9	38,9	65,6	20	5
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	74,3	12,0	4,9	70,0	19	9
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	41,2	152,4	47,1	62,2	11	4
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	60,4	101,6	18,4	32,7	8	3
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	5,4	3,9	0,4	18,0	5	1
Koła łowieckie Hunting clubs	32,0	4,3	1,5	18,6	5	1
Fundacje Foundations	49,6	145,2	40,2	61,6	13	4
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	64,7	14,1	5,3	74,5	11	4
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	3,3	2,6	0,5	80,8	4	2
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	39,2	2,4	0,8	54,2	6	2

Gdy całą pracę świadczoną w ramach umów cywilnoprawnych przeliczono na etaty w oparciu o koszty wynagrodzeń z tego tytułu, to okazuje się, że jej wolumen wynosił 81,8 tys. etatów przeliczeniowych¹⁴, a więc powiększyła ona zasoby pracy etatowej o 48,1%.

Tablica 1.21. Umowy cywilnoprawne w organizacjach pozarządowych w przeliczeniu na etaty według rodzaju organizacji w 2024 r.

Table 1.21. Civil law contracts in non-governmental organizations by type of organization in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Praca świadczona w ramach stosunku pracy Employed on the basis of employment contract			
	suma: ^a total: ^a		średnia average	mediana median
	w tys. etatów full-time equivalent in thous.	% w kolumnie % in column		
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	81,8	100,0	2,0	0,3
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	22,5	27,5	3,7	0,6
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	2,1	2,6	3,3	0,7
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	23,7	29,0	1,8	0,3
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	16,2	19,8	1,3	0,4
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,2	0,2	0,2	0,1
Koła łowieckie Hunting clubs	0,2	0,2	0,3	0,1
Fundacje Foundations	38,0	46,5	3,4	0,5
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	3,0	3,7	2,3	0,4
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,1	0,1	0,2	0,1
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,4	0,5	0,9	0,3

a Dane nie zawsze sumują się do wyższej kategorii ze względu na zaokrąglenia.

a Due to data rounding, the values do not always add up to a higher category.

Dla jednostek korzystających z pracy pozaetatowej średnia liczba etatów przeliczeniowych generowanych przez jedną organizację stanowiła 2 etaty, ale połowa z tych podmiotów korzystała z nie więcej niż 0,3 etatu.

¹⁴ Praca pozaetatowa w etatach przeliczeniowych została oszacowana poprzez podzielenie sumy rocznych wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych przez 12 miesięcy i średnie miesięczne wynagrodzenie z tytułu umów o pracę przypadające na jeden etat w badanych organizacjach pozarządowych w 2024 r.

1.10.3. Praca płatna

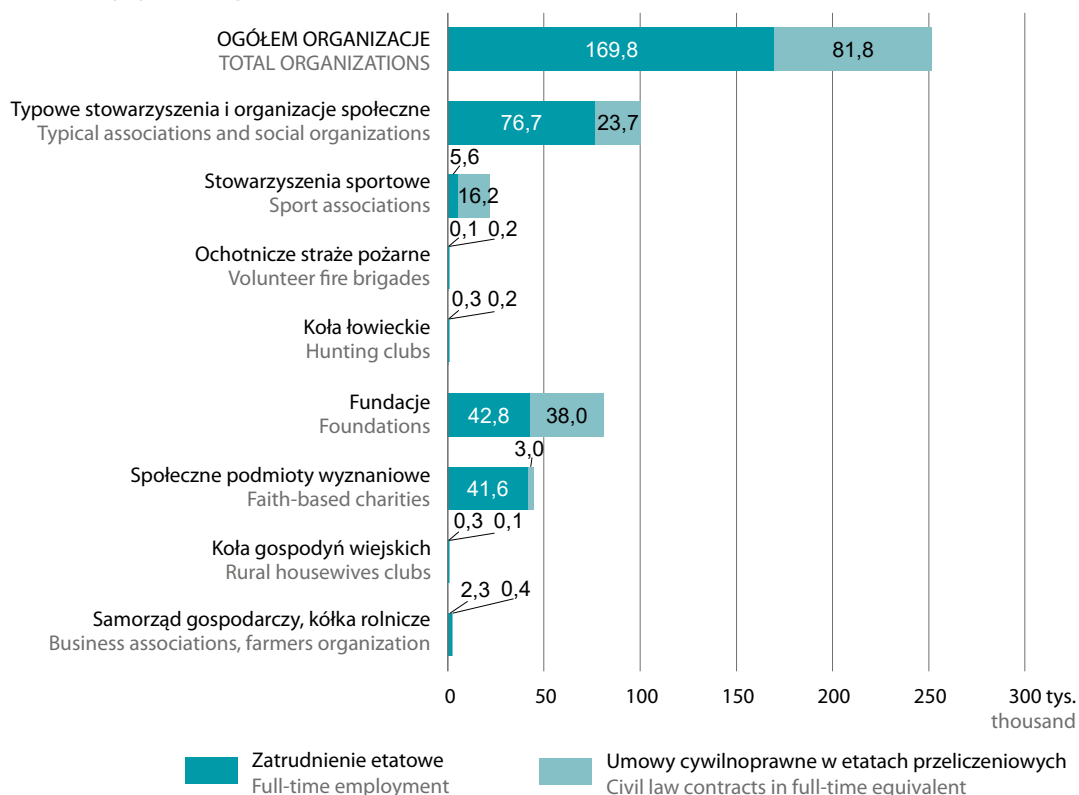
1.10.3. Paid work

Całość pracy płatnej generowanej w ramach organizacji pozarządowych w 2024 r. to 251,6 tys. etatów, przy czym zatrudnienie w ramach stosunku pracy stanowiło większą część wolumenu tej pracy (67,5%).

Tablica 1.22. Praca płatna według rodzaju organizacji w 2024 r.
Table 1.22. Paid work by type of organization in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Zatrudnienie etatowe (w tys.) full-time employment (in thousands)	Umowy cywilnoprawne w etatach przeliczeniowych (w tys.) Civil law contracts in full-time equivalent (in thousands)
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	169,8	81,8
w tym: of which:		
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	66,2	22,5
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	7,3	2,1

Wykres 1.44. Praca płatna według rodzaju organizacji w 2024 r.
Chart 1.44. Paid work by type of organization in 2024

Największa część pracy płatnej świadczona była w ramach typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (39,9%), a następnie w fundacjach (32,1%) i społecznych podmiotach wyznaniowych (17,7%). Istotny wskaźnik zaangażowania zasobów pracy płatnej odnotowano w stowarzyszeniach sportowych (8,7%). Marginalne znaczenie pod względem wykorzystywania zasobów pracy płatnej miały natomiast samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (1,1%), koła gospodyń wiejskich i koła łowieckie (po 0,2%) oraz ochotnicze straże pożarne (0,1%). Podmioty posiadające status organizacji pożytku publicznego odpowiadały za 35,3% pracy płatnej generowanej w sektorze.

1.11. Praca społeczna i inne rodzaje pracy

1.11. Volunteer work and other types of work

1.11.1. Praca społeczna

1.11.1. Volunteer work

Działalność społeczną mogą podejmować zarówno członkowie organizacji, jak i osoby niezwiązane z nią w taki sposób. Aby praca wykonywana w ramach organizacji mogła być uznana jako wolontariat musi być świadczona dobrowolnie, nieodpłatnie i w czasie wolnym¹⁵.

Praca płatna nie jest niezbędnym zasobem do prowadzenia działalności organizacji pozarządowych. Dominująca część organizacji zadeklarowała, że w 2024 r. korzystała z pracy społecznej (95,4%). Blisko 2/3 spośród badanych organizacji w ogóle nie zatrudniało pracowników i funkcjonowała w całości w oparciu o pracę społeczną (61,4%). Brak personelu płatnego deklarowały najczęściej koła gospodyń wiejskich (96,5%) i ochotnicze straże pożarne (94,6%), organizacje te charakteryzuje niemal całkowite oparcie działalności na pracy społecznej.

Najwyższym udziałem podmiotów korzystających z pracy społecznej charakteryzowały się koła gospodyń wiejskich (98,8%) i ochotnicze straże pożarne (98,6%). Wysoki odsetek odnotowano również wśród kół łowieckich (97,2%), stowarzyszeń sportowych (97,0%) oraz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (95,5%). Najniższy udział dotyczył społecznych podmiotów wyznaniowych (54,6%).

Wysoki udział podmiotów korzystających z pracy społecznej odnotowano także wśród organizacji pożytku publicznego (96,7%). Natomiast przedsiębiorstwa społeczne, w związku ze specyfiką swojej działalności, deklarowały niższy niż przeciętnie w sektorze udział korzystania ze wsparcia wolontariatuszy (83,4%).

Organizacje, które korzystały z pracy społecznej, wykazały około 3,2 mln wolontariuszy¹⁶. Najwięcej – 1,6 mln wolontariuszy działało w ramach typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych. Relatywnie duża część osób pracujących społecznie angażowała się w działalność fundacji (0,5 mln).

Organizacje pozarządowe były dość zróżnicowane pod względem liczby osób pracujących społecznie. Rozwarstwienie bazy wolontariackiej było podobne do rozwarstwienia bazy członkowskiej w badanych organizacjach, co wynika z faktu, że częściej w wolontariat angażowały się osoby zrzeszone w organizacji niż niebędące w ten sposób z nią związane. Członkowie organizacji stanowili 71,6% wszystkich osób pracujących społecznie w organizacjach rejestrowych.

We wszystkich organizacjach korzystających z pracy społecznej średnia liczba osób, które w 2024 r. przynajmniej raz pracowały społecznie, wynosiła 29. Pod względem średniej liczby osób wyróżniały się społeczne podmioty wyznaniowe – pracowało w nich społecznie średnio 65 osób. Jednocześnie charakteryzowały się one niską medianą pracujących społecznie (4 osoby). Podobnie wysoka średnia wystąpiła wśród or-

¹⁵ Na podstawie: Manual on the measurement of volunteer work, Międzynarodowa Organizacja Pracy, Genewa 2011, s.13.

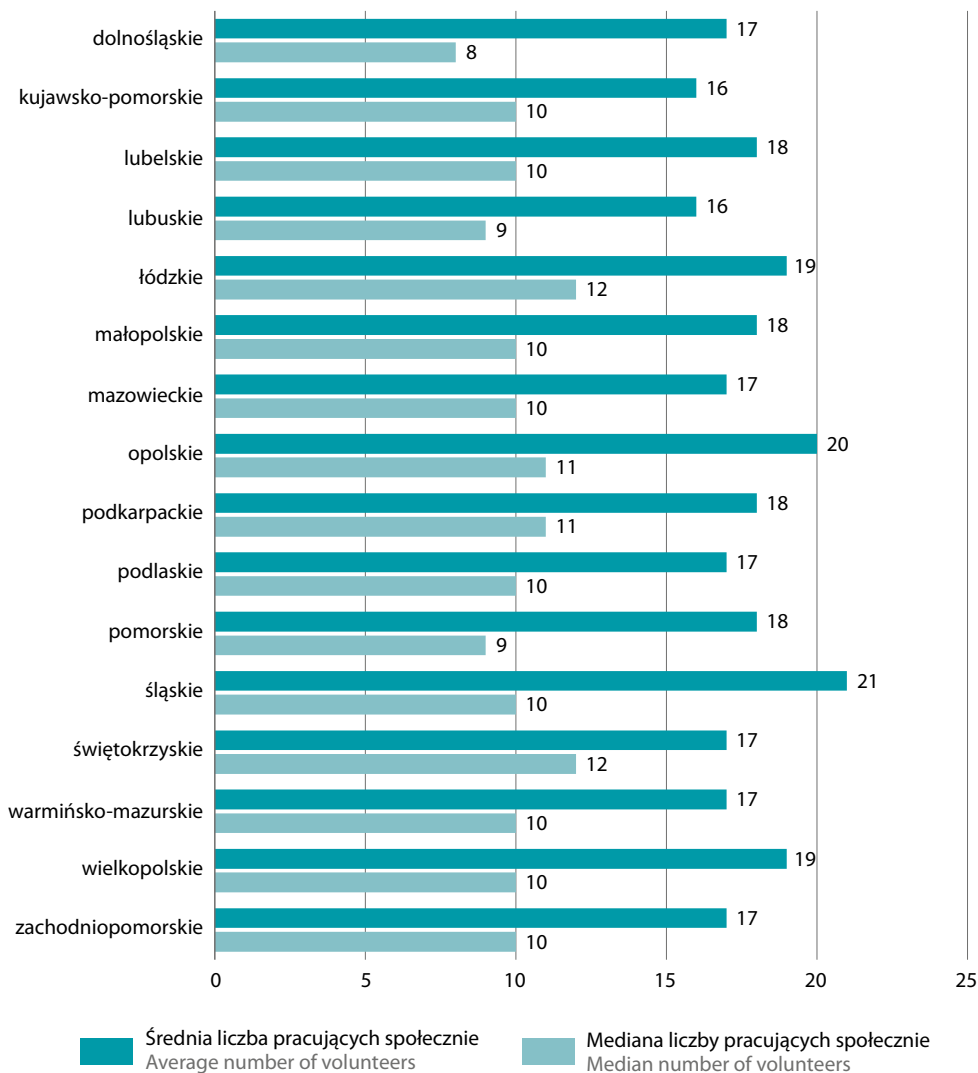
¹⁶ Należy jednak pamiętać, że liczba ta oparta jest najczęściej na szacunkach, jakich dokonują badane organizacje w trakcie wypełniania formularza serii SOF. Dzieje się tak dlatego, że z reguły nie prowadzą one szczegółowej ewidencji wszystkich osób angażujących się w ich działalność.

ganizacji pożytku publicznego, w których społecznie pracowały średnio 63 osoby, podczas gdy mediana była wielokrotnie niższa (12 osób).

Tablica 1.23. Osoby pracujące społecznie w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.
Table 1.23. Volunteers in non-governmental organizations by type of organization in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje, które korzystały z pracy społecznej (w %) Organizations benefiting from volunteer work (in %)	Osoby pracujące społecznie Volunteers			
		ogółem (w mln) total (in millions)	kobiety (w %) women (in %)	średnia average	mediana median
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	95,4	3,2	51,1	29	10
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	96,7	0,6	57,3	63	12
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	83,4	0,0	62,2	23	5
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	95,5	1,6	56,5	51	10
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	97,0	0,3	31,5	16	8
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	98,6	0,3	17,4	22	16
Koła łowieckie Hunting clubs	97,2	0,1	4,0	30	25
Fundacje Foundations	92,8	0,5	54,9	23	4
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	54,6	0,1	62,3	65	4
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	98,8	0,3	80,4	19	15
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	93,6	0,0	29,1	10	8

Wykres 1.45. Praca społeczna w organizacjach pozarządowych według województw w 2024 r.^a
Chart 1.45. Voluntary work in non-governmental organizations by voivodship in 2024^a

^a Analiza obejmuje wyłącznie organizacje, których maksymalny zasięg działalności nie wykraczał poza granice województwa.
^a The analysis includes only organizations with maximum territorial scope of voivodships.

W ujęciu regionalnym najwyższą średnią liczbę wolontariuszy odnotowano w województwie śląskim (21 osób) oraz opolskim (20 osób). Z kolei najwyższe wartości mediany, wynoszące po 12 osób, zarejestrowano w województwach łódzkim oraz świętokrzyskim. Najniższe wskaźniki zaangażowania społecznego wystąpiły w województwie dolnośląskim, gdzie średnia wyniosła 17 osób, a mediana osiągnęła najniższy w kraju poziom 8 osób.

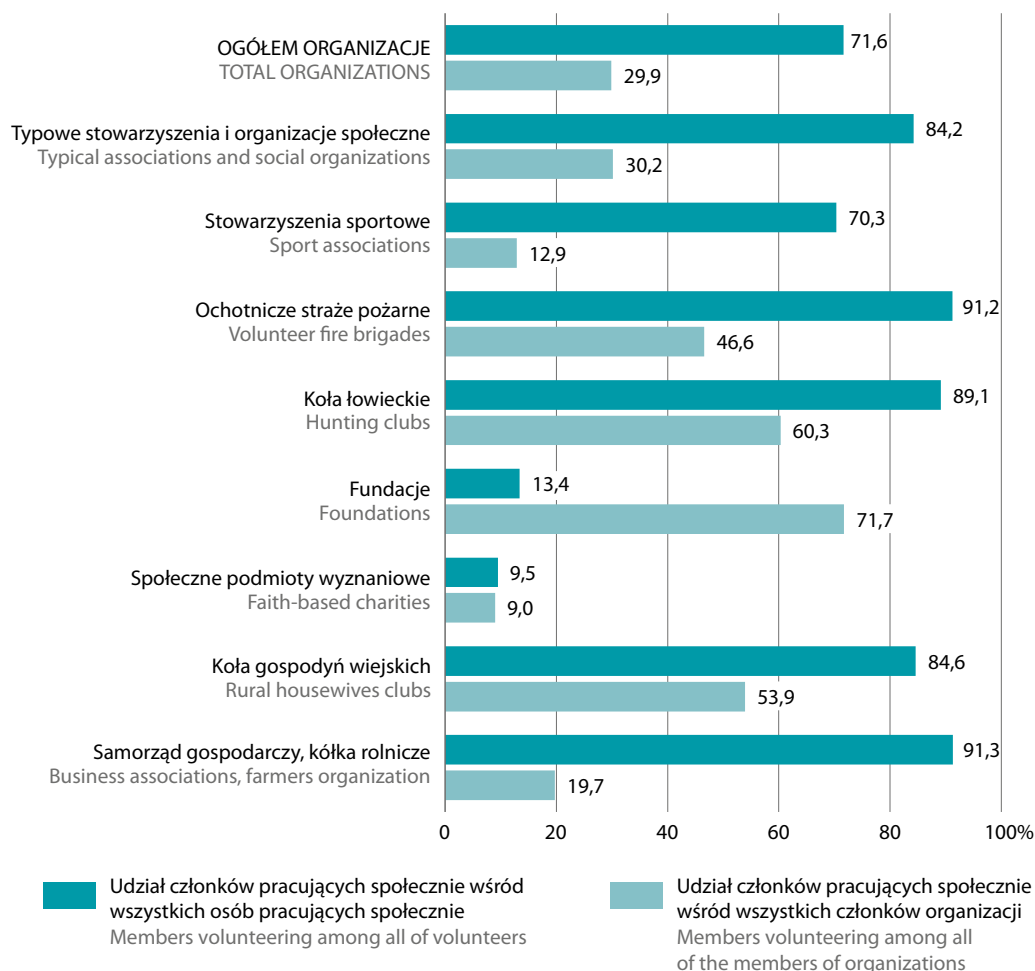
Członkowie pracujący społecznie i wolontariusze zewnętrzni

Volunteer members and external volunteers

Jak wspomniano na początku rozdziału, w pracę społeczną na rzecz organizacji pozarządowych mogą angażować się zarówno ich członkowie, jak i wolontariusze zewnętrzni. W 2024 r. członkowie organizacji stanowili 71,6% (2,3 mln osób) z ogólnej liczby 3,2 mln osób wykonujących pracę społeczną na ich rzecz.

Wykres 1.46. Członkowie organizacji pracujący społecznie w ogólnej liczbie pracujących społecznie oraz wśród liczby członków organizacji pozarządowych w 2024 r.

Chart 1.46. Members volunteering among total volunteers and among number of members of non-governmental organizations in 2024

W organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych oraz w ochotniczych strażach pożarnych ponad 90% pracujących nieodpłatnie osób (odpowiednio 91,3% i 91,2%) stanowili członkowie organizacji angażujący się w pracę społeczną na ich rzecz. Niewiele mniejszym udziałem członków wśród pracujących społecznie charakteryzowały się koła łowieckie (89,1%). Pod tym względem wyróżniały się również koła gospodyń wiejskich (84,6%) oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (84,2%). W organizacjach pożytku publicznego wyżej opisany odsetek wynosił 29,9%, a w przedsiębiorstwach społecznych 19,6%.

Ze wsparcia wolontariuszy zewnętrznych w największym zakresie korzystały społeczne podmioty wyznaniowe (46,0%) i fundacje (44,9%), co wynikało z faktu, iż znaczna część tych organizacji miała charakter nieczłonkowski. Osoby niezrzeszone w danej organizacji stanowiły również znaczną część wolontariuszy w przedsiębiorstwach społecznych i organizacjach pożytku publicznego – odpowiednio 54,6% i 53,0% wszystkich wolontariuszy.

Wskaźnikiem obrazującym aktywność osób związanych z organizacjami pozarządowymi jest odsetek członków, którzy w ciągu ostatniego roku przynajmniej raz angażowali się w pracę społeczną na rzecz organizacji w stosunku do wszystkich członków tych organizacji. W sektorze ogółem wskaźnik ten wyniósł 29,9%. Najwyższą aktywnością charakteryzowały się fundacje (71,7%), następnie koła łowieckie (60,3%), koła gospodyń wiejskich (53,9%) oraz ochotnicze straże pożarne (46,6%). Najmniejsza część członków działała

nieodpłatnie na rzecz stowarzyszeń sportowych (12,9%) i społecznych podmiotów wyznaniowych (9,0%). W przedsiębiorstwach społecznych wskaźnik wynosił 21,4%, a w organizacjach pożytku publicznego 14,8%.

Pracujący społecznie według płci

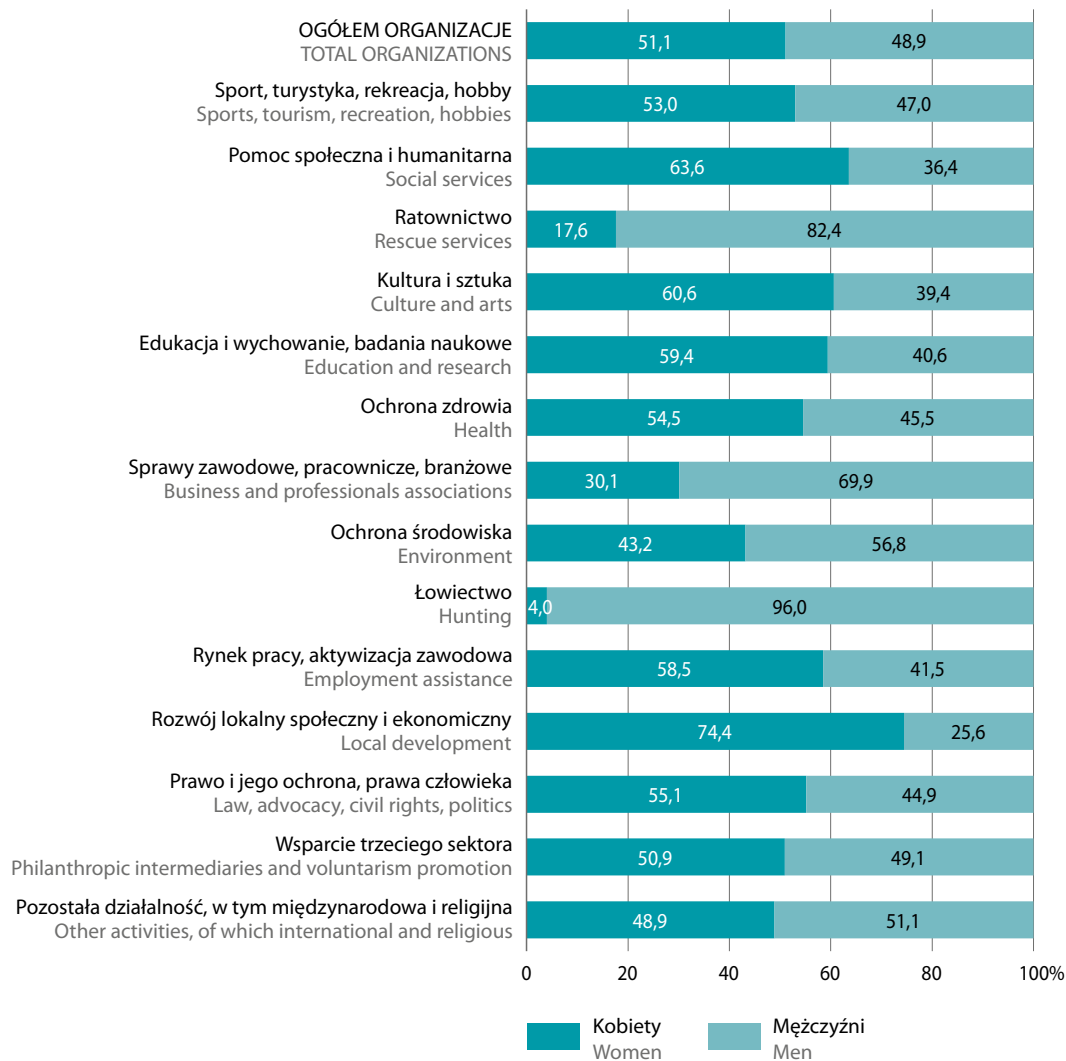
Social workers by sex

Wśród osób pracujących społecznie związanych z organizacjami pozarządowymi w 2024 r. ponad połowę – 51,1% stanowiły wolontariuszki. Liderem wśród organizacji wykazujących większy niż przeciętny udział kobiet wśród pracujących społecznie były koła gospodyń wiejskich (80,4%). Wysoki wskaźnik feminizacji pracy społecznej wykazywały społeczne podmioty wyznaniowe (62,3%) oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (56,5%). Mężczyźni zaś zdominowali pracę społeczną w kołach łowieckich (96,0%) i ochotniczych strażach pożarnych (82,6%). Wyższy niż przeciętny udział mężczyzn wśród wolontariuszy charakteryzował samorząd gospodarczy, kółka rolnicze (70,9%) i stowarzyszenia sportowe (68,5%). W przedsiębiorstwach społecznych wskaźnik feminizacji pracy społecznej wyniósł 62,2%, a w organizacjach pożytku publicznego 57,3%.

Tym samym ze względu na główną dziedzinę działalności statutowej mężczyźni – wolontariusze dominują w łowiectwie (96,0%) i ratownictwie (82,4%). Znaczna przewaga wykonujących pracę społeczną mężczyzn została odnotowana w organizacjach zajmujących się sprawami zawodowymi, pracowniczymi i branżowymi (69,9%) oraz ochroną środowiska (56,8%). Kobiety wolontariat najsilniej zaznaczył się w organizacjach zajmujących się rozwojem lokalnym społecznym, ekonomicznym (74,4%), a następnie pomocą społeczną i humanitarną (63,6%) oraz kulturą i sztuką (60,6%).

Wykres 1.47. Kobiety i mężczyźni wśród osób pracujących społecznie według głównej dziedziny działalności statutowej organizacji pozarządowych w 2024 r.

Chart 1.47. Women and men among volunteers by main field of activity of non-governmental organizations in 2024

1.11.2. Inne rodzaje pracy

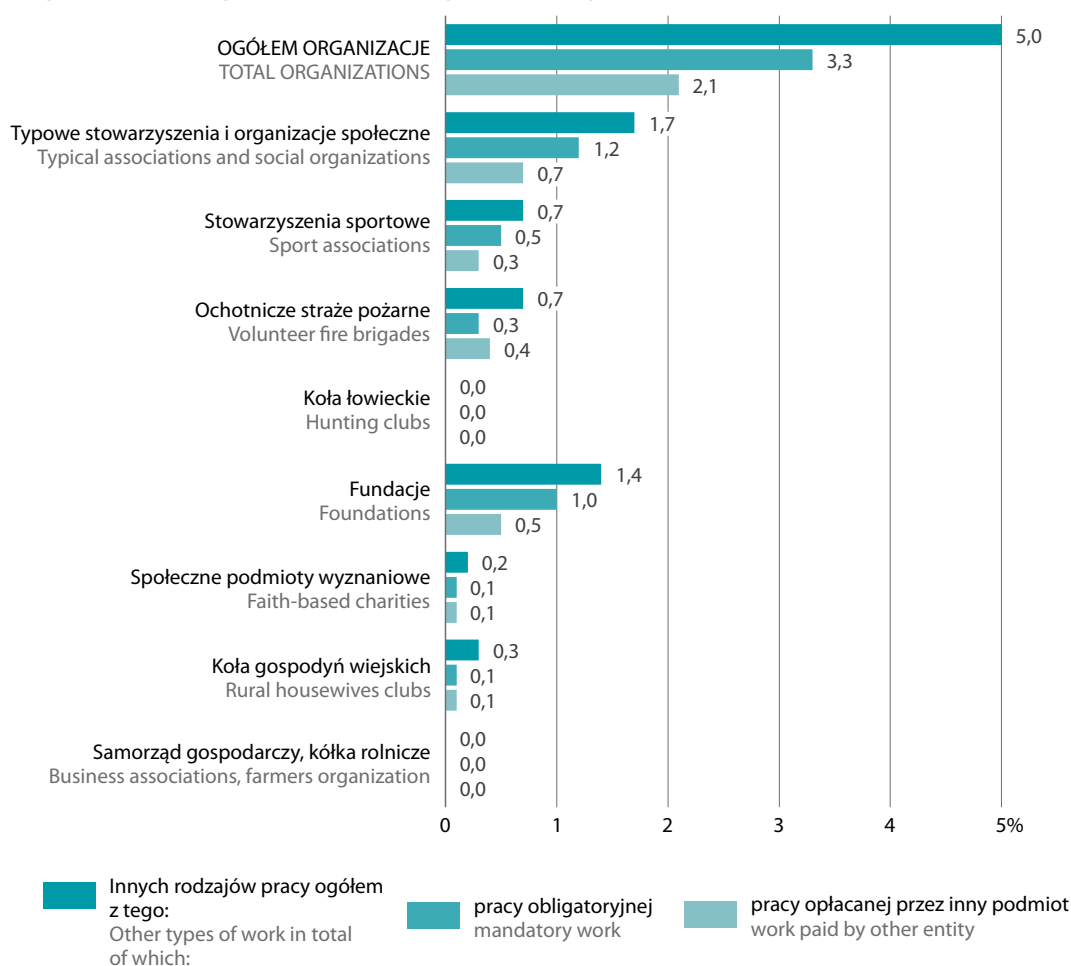
1.11.2. Other types of work

Organizacje pozarządowe charakteryzuje nie tylko znaczny udział pracy społecznej świadczonej na ich rzecz, ale także korzystanie z innych rodzajów pracy, za którą nie ponoszą kosztów. Należy do nich praca obligatoryjna, świadczona przez osoby zobowiązane do jej wykonywania przez instytucje zewnętrzne, takie jak szkoła lub sąd, oraz praca opłacana przez podmioty zewnętrzne wobec organizacji pozarządowej.

Tablica 1.24. Organizacje pozarządowe, które korzystały z innych rodzajów pracy w 2024 r.
Table 1.24. Non-governmental organizations benefiting from other types of work in 2024

Wyszczególnienie Specification	Organizacje korzystające z innych rodzajów pracy ogółem (w %) Organizations benefiting from other types of work (in %)	Organizacje korzystające z pracy obligatoryjnej (w %) Organizations benefiting from mandatory work (in %)	Organizacje korzystające z pracy opłacanej przez inny podmiot (w %) Organizations benefiting from work paid by other entity (in %)
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	5,0	3,3	2,1
w tym: of which:			
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	0,9	0,7	0,3
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,2	0,1	0,1

Wykres 1.48. Organizacje pozarządowe, które korzystały z innych rodzajów pracy w 2024 r.
Chart 1.48. Non-governmental organizations benefiting from other types of work in 2024

Co dwudziesta organizacja pozarządowa korzystała z innych niż praca płatna lub społeczna rodzajów pracy. Najwięcej podmiotów wykorzystujących takie zasoby odnotowano wśród typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (1,7%) oraz fundacji (1,4%).

Łącznie we wszystkich organizacjach pozarządowych w 2024 r. inną niż płatna lub społeczna formę pracy świadczyło 35,2 tys. osób, a korzystało z niej 5,7 tys. podmiotów. Nieodpłatną pracę wynikającą ze zobowiązania np. praktyki niezbędne do ukończenia studiów, bądź prace społecznie użyteczne wynikające z wyroku sądu, wykonywało 24,1 tys. osób, a korzystanie z tych form pracy zadeklarowało 3,8 tys. organizacji. Natomiast pracę opłacaną przez inną instytucję świadczyło 11,1 tys. osób w ramach 2,4 tys. organizacji.

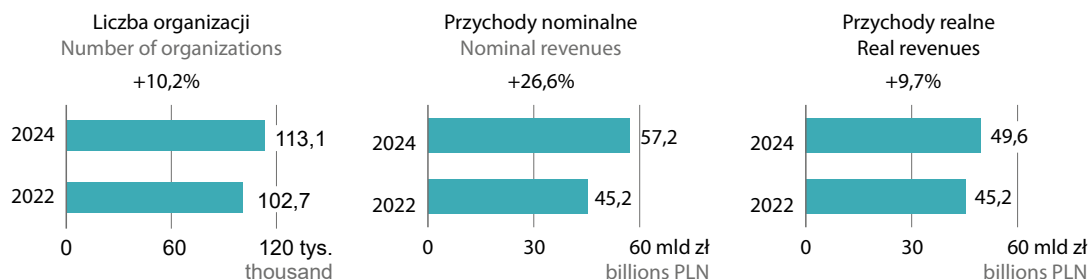
1.12. Przychody

1.12. Revenues

W 2024 r. przychody wykazało 90,2% organizacji objętych badaniem, czyli 102,0 tys. podmiotów. Łączna wartość przychodów wyniosła 57,2 mld zł.

Liczba organizacji zwiększyła się z 102,7 tys. w 2022 r. do 113,1 tys. w 2024 r., czyli o 10,2%. Wartość przychodów ogółem wyrażona w cenach bieżących wyniosła 45,2 mld zł w 2022 r. i 57,2 mld zł w 2024 r. Oznacza to nominalny wzrost przychodów o 26,6%. Po uwzględnieniu wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych przychody zwiększyły się realnie o 9,7%. Porównanie dotyczy pełnych zbiorowości ujętych w badaniu w poszczególnych latach.

Wykres 1.49. Zmiana liczby organizacji pozarządowych i wartości ich przychodów w latach 2022–2024
Chart 1.49. Change in the number of non-governmental organizations and their revenues in 2022–2024

U w a g a. Przychody realne wyrażono w cenach stałych 2022 r. Zastosowano średnioroczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: 111,4 w 2023 r. i 103,6 w 2024 r. (rok poprzedni = 100), co daje łączny wzrost cen o 15,4%. Źródło wskaźników: Główny Urząd Statystyczny, „Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju”, styczeń 2025 r., część „Ceny towarów i usług konsumpcyjnych”.

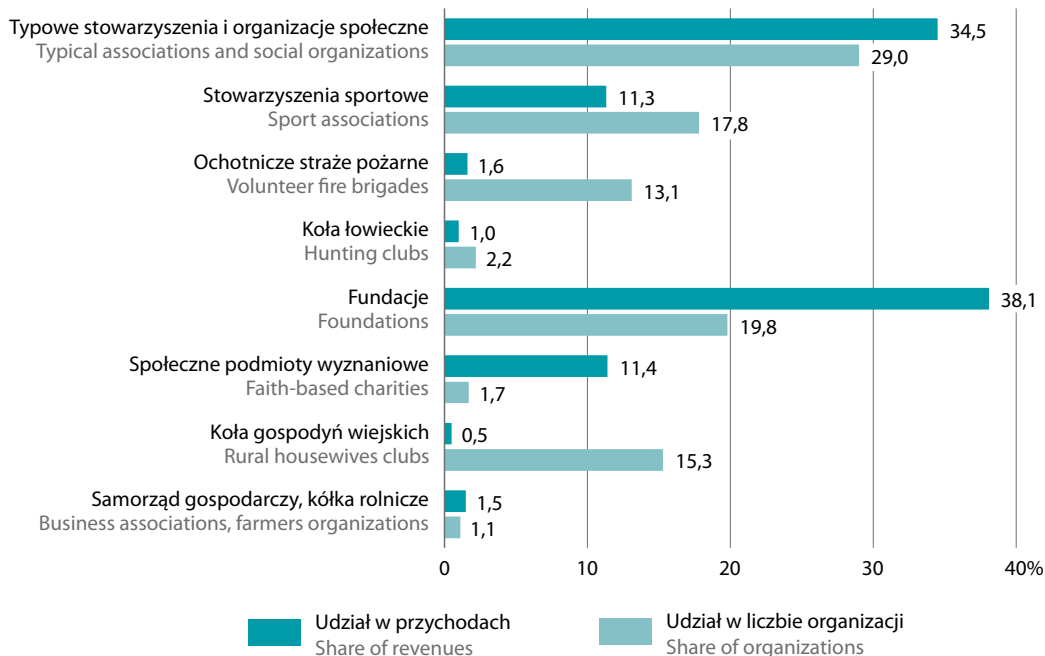
N o t e. Real revenues are expressed at constant 2022 prices. Annual average consumer price indices of 111.4 in 2023 and 103.6 in 2024 (previous year = 100) imply a cumulative price increase of 15.4%. Source: Statistics Poland, “Socio-economic situation of the country”, January 2025, consumer prices section.

Przychody według rodzaju organizacji Revenues by type of organization

Największą część przychodów zgromadziły fundacje – 38,1%, przy udziale w liczbie wszystkich organizacji objętych badaniem wynoszącym 19,8%. Następnie na typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne przypadało 34,5% przychodów i 29,0% podmiotów, a na stowarzyszenia sportowe odpowiednio 11,3% i 17,8%. Ochotnicze straże pożarne uzyskały 1,6% przychodów, stanowiąc 13,1% organizacji, natomiast koła łowieckie – odpowiednio 1,0% i 2,2%. Społeczne podmioty wyznaniowe uzyskały 11,4% przychodów i stanowiły 1,7% organizacji. Udział kół gospodyń wiejskich w przychodach wyniósł 0,5%, a w liczbie podmiotów 15,3%. Na samorząd gospodarczy i kółka rolnicze przypadało odpowiednio 1,5% i 1,1%. Udziały w liczbie podmiotów obliczono w odniesieniu do wszystkich 113,1 tys. organizacji objętych badaniem, także tych, które nie wykazały przychodów.

Organizacje pożytku publicznego zgromadziły 34,1% przychodów, stanowiąc 8,8% badanej zbiorowości. Przedsiębiorstwa społeczne uzyskały 2,6% wszystkich przychodów. Obejmowały 0,8 tys. podmiotów, czyli 0,8% organizacji.

Wykres 1.50. Organizacje pozarządowe i ich przychody według rodzaju organizacji w 2024 r.
Chart 1.50. Non-governmental organizations and their revenues by type of organization in 2024

Przeciętna wartość przychodów dla wszystkich organizacji wyniosła 505,9 tys. zł, natomiast mediana 24,5 tys. zł. Stosunek średniej do mediany wyniósł około 21. Wśród organizacji wykazujących przychody wartości te wyniosły odpowiednio 560,9 tys. zł i 34,1 tys. zł.

Najwyższą średnią wartość przychodów odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych – 3 311,7 tys. zł, przy medianie 1 162,8 tys. zł. W fundacjach średnia wyniosła 974,6 tys. zł, a mediana 70,2 tys. zł. Najniższą średnią odnotowano w kołach gospodyń wiejskich – 17,0 tys. zł; mediana w tej grupie wyniosła 13,0 tys. zł. Najniższa mediana przychodów wystąpiła w ochotniczych strażach pożarnych i wyniosła 10,1 tys. zł.

W przypadku organizacji pożytku publicznego średnia wartość przychodów wyniosła 1 963,0 tys. zł (przy medianie 187,6 tys. zł), natomiast w przedsiębiorstwach społecznych kształtowała się na poziomie 1 740,6 tys. zł (mediana wyniosła 715,4 tys. zł).

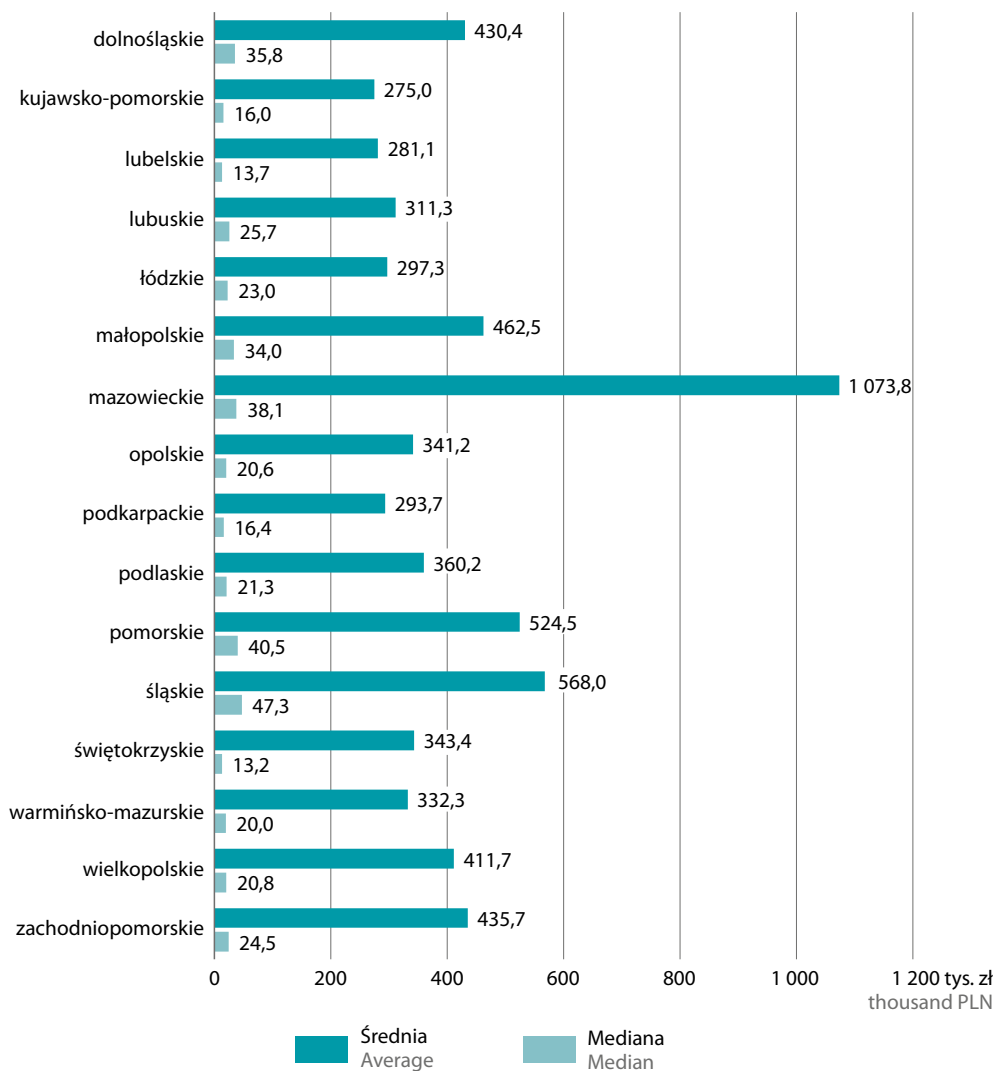
Tablica 1.25. Przychody organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.25. Revenues of non-governmental organizations in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje Organizations		Przychody ogółem Total revenues	Wartość przychodów Value of revenues	
	ogółem w tys. total in thousands	wykazujące przychody w % ogółem reporting revenues as % of total	w mld zł in billions PLN	średnia average	mediana median
				w tys. zł in thousands PLN	
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	113,1	90,2	57,2	505,9	24,5
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	9,9	99,7	19,5	1 963,0	187,6
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,8	99,6	1,5	1 740,6	715,4
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	32,8	90,7	19,7	602,9	29,8
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	20,2	87,9	6,5	321,6	51,5
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	14,8	92,6	0,9	63,7	10,1
Koła łowieckie Hunting clubs	2,5	99,3	0,6	220,4	106,6
Fundacje Foundations	22,4	86,8	21,8	974,6	70,2
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	2,0	95,2	6,5	3 311,7	1 162,8
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	17,4	92,2	0,3	17,0	13,0
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	1,2	91,6	0,9	707,7	85,6

Uwaga. Średnie i mediany dla wszystkich organizacji uwzględniają wartości zerowe.

Note. Averages and medians for all organizations include zero values.

Wykres 1.51. Wskaźniki przychodów organizacji pozarządowych w województwach w 2024 r.
Chart 1.51. Revenue indicators of non-governmental organizations in voivodships in 2024

W przekroju terytorialnym najwyższą średnią wartość przychodów odnotowano w województwie mazowieckim (1 073,8 tys. zł), a najwyższą medianę w województwie śląskim (47,3 tys. zł). Najniższe wartości tych wskaźników wystąpiły odpowiednio w województwie kujawsko-pomorskim (średnia 275,0 tys. zł) oraz świętokrzyskim (mediana 13,2 tys. zł). W województwie mazowieckim średnia w regionie warszawskim stołecznym wyniosła 1 546,6 tys. zł, a w regionie mazowieckim regionalnym 221,2 tys. zł.

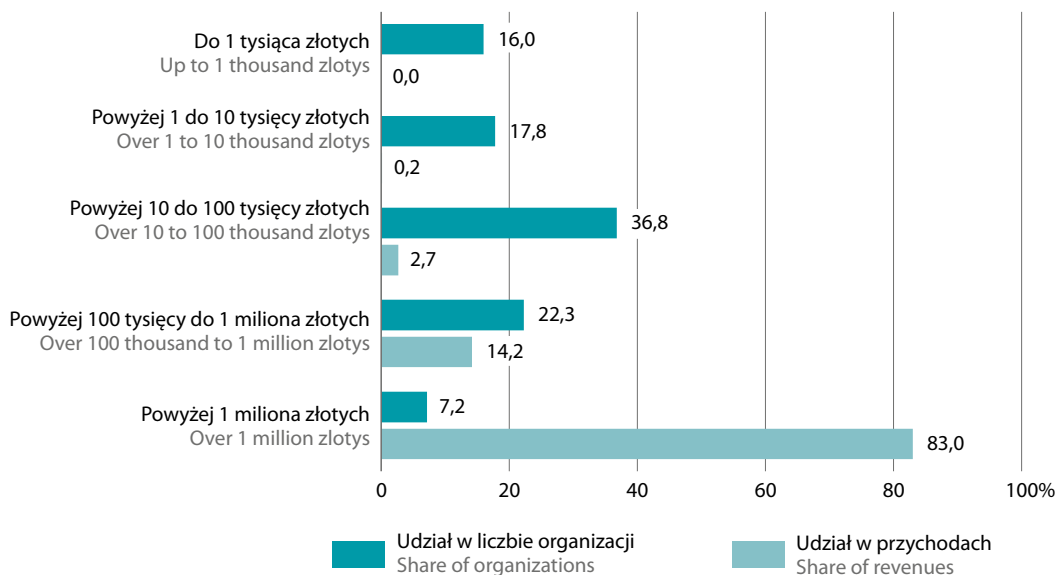
Zróżnicowanie poziomu przychodów

Differentiation of revenue levels

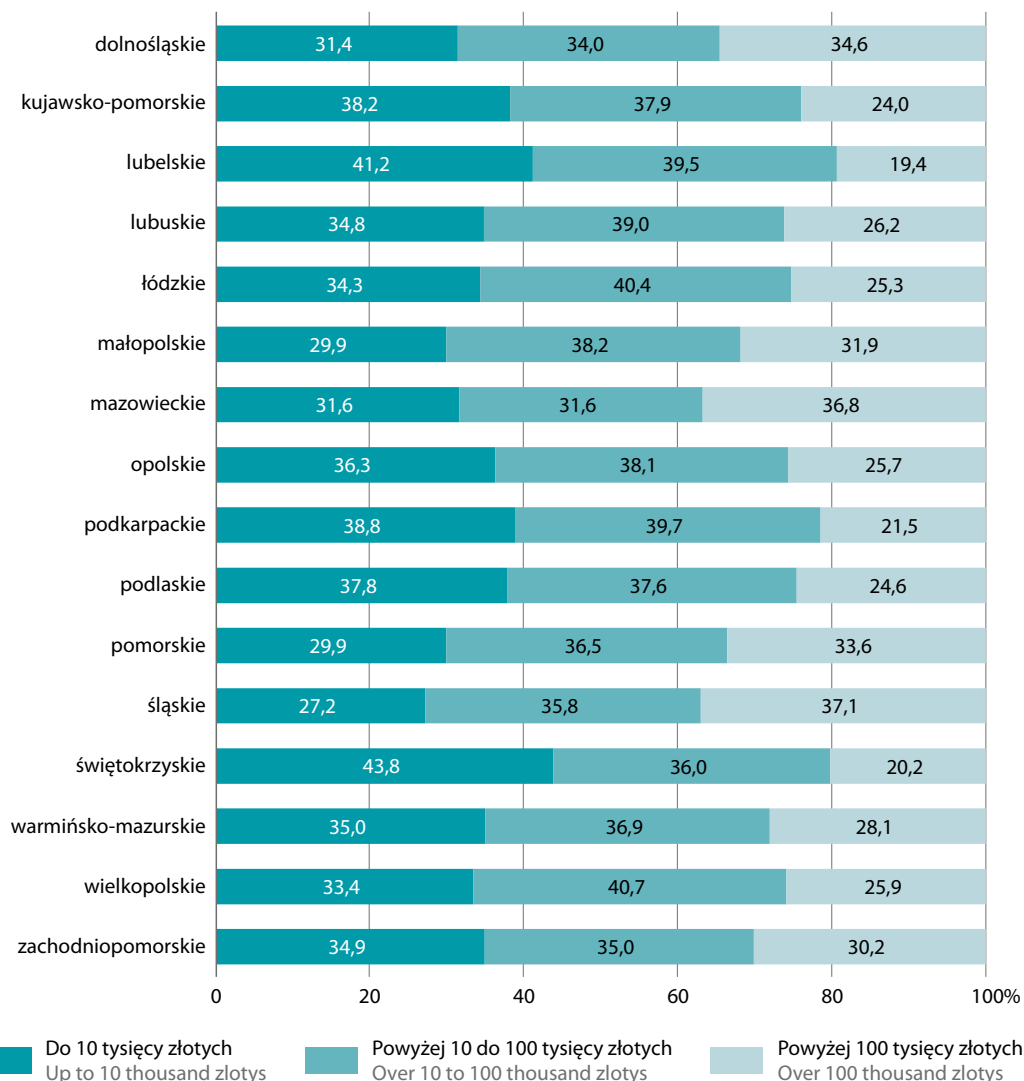
Do grupy organizacji o przychodach nieprzekraczających 100 tys. zł należało 70,6% podmiotów, przy czym przypadało na nie 2,9% przychodów sektora. Grupa z przychodami powyżej 100 tys. do 1 mln zł obejmowała 22,3% organizacji i odpowiadała za 14,2% przychodów. Z kolei 7,2% organizacji, których roczne przychody przekraczały 1 mln zł, zgromadziło 83,0% przychodów ogółem.

Wykres 1.52. Organizacje pozarządowe i ich przychody według klasy przychodów w 2024 r.

Chart 1.52. Non-governmental organizations and their revenues by revenue class in 2024

Wykres 1.53. Organizacje pozarządowe według klasy przychodów w województwach w 2024 r.
 Chart 1.53. Non-governmental organizations by revenue class in voivodships in 2024

W przekroju terytorialnym najwyższy odsetek organizacji o przychodach do 10 tys. zł odnotowano w województwie świętokrzyskim (43,8%), a następnie lubelskim (41,2%). Najwyższy udział organizacji z przychodami powyżej 100 tys. zł wystąpił w województwie śląskim (37,1%), a następnie w mazowieckim (36,8%).

Źródła finansowania działalności Sources of financing activity

Źródła przychodów podzielono na przychody o charakterze rynkowym, przychody o charakterze nierynkowym, składki członkowskie oraz inne przychody. Przychody nierynkowe stanowiły 60,7% sumy przychodów według źródeł, w tym środki publiczne 45,9%, a niepubliczne 14,8%. Udział przychodów rynkowych wyniósł 32,3%, składek członkowskich 4,4%, a innych przychodów 2,7%.

Przychody nierynkowe stanowiły 77,6% przychodów ochotniczych straży pożarnych i 70,6% przychodów społecznych podmiotów wyznaniowych. W samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych udział przycho-

dów rynkowych wyniósł 58,9%, a w kołach łowieckich 50,3%. Udział składek członkowskich w przychodach kół gospodyń wiejskich wyniósł 24,6%.

W stowarzyszeniach sportowych największy udział w przychodach miały środki ze źródeł nierynkowych – 45,1%. Udział przychodów rynkowych wyniósł 37,8%, a składek członkowskich 13,1%. W typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych udział przychodów nierynkowych wyniósł 60,3%, rynkowych 30,0%, a składek członkowskich 6,3%. W fundacjach przychody nierynkowe stanowiły 64,5%, a rynkowe 33,6%.

Wykres 1.54. Przychody organizacji pozarządowych według źródeł w 2024 r.
Chart 1.54. Revenues of non-governmental organizations by source in 2024

Spośród źródeł przychodów rynkowych największy udział w sumie przychodów wykazanych według źródeł miała odpłatna działalność statutowa – 18,8%. Udział działalności gospodarczej wyniósł 11,1%, odsetek, dywidend i innych przychodów finansowych 1,7%, a zamówień publicznych 0,8%.

Dotacje przekazane przez administrację samorządową stanowiły 22,7% przychodów, a dotacje od administracji rządowej – 11,8%. W obu przypadkach uwzględniono dotacje przyznane według liczby odbiorców oraz w trybie otwartego konkursu ofert. Fundusze europejskie i publiczne środki zagraniczne odpowiadały za 5,8% przychodów, a pozostałe krajowe środki publiczne – za 2,1%. Odpis 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych i nawiązki sądowe stanowiły 3,5% przychodów. Spośród źródeł niepublicznych największy udział w sumie przychodów wykazanych według źródeł miały darowizny i inne przekazane środki – 13,6%.

Tablica 1.26. Szczegółowe źródła przychodów organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.26. Detailed revenue sources of non-governmental organizations in 2024

Źródło przychodów Source of revenues	Przychody Revenues
Ogółem przychody (mld zł) Total revenues (billions PLN)	57,2
	% w kolumnie % in column
Przychody o charakterze rynkowym Market revenues	32,3
działalność gospodarcza economic activity	11,1
odpłatna działalność statutowa paid mission-related activity	18,8
odsetki, dywidendy i inne przychody finansowe interest, dividends and other financial revenues	1,7
zamówienia publiczne public procurement	0,8
Przychody o charakterze nierynkowym Non-market revenues	60,7
źródła publiczne public funds	45,9
dotacje od administracji samorządowej ^a local government grants ^a	22,7
dotacje od administracji rządowej ^a central government grants ^a	11,8
fundusze Unii Europejskiej i publiczne środki zagraniczne European Union and foreign public funds	5,8
1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych i nawiązki sądowe 1.5% personal income tax allocation and court-awarded payments	3,5
pozostałe krajowe środki publiczne ^b other domestic public funds ^b	2,1
źródła niepubliczne private funds	14,8
darowizny i inne przekazane środki donations and other transfers	13,6
zbiórki publiczne public collections	1,2
Składki członkowskie Membership dues	4,4
Inne przychody Other revenues	2,7

a Dotacje przyznane według liczby odbiorców oraz w trybie otwartego konkursu ofert. b Refundacje wynagrodzeń lub składek na ubezpieczenia społeczne, dotacje poza otwartym konkursem oraz inne krajowe środki publiczne. Podstawą obliczenia udziałów jest suma kwot wykazanych według źródeł. Z powodu zaokrągleń suma udziałów może różnić się od 100,0%.

a Grants allocated by number of beneficiaries or through open offer competitions. b Wage or social security refunds, grants outside open competitions and other domestic public funds. Shares refer to the sum of amounts reported by source. Due to rounding, the percentages may not add up to 100.0%.

Składki członkowskie wykazywało 65,4% organizacji osiągających przychody. Udział składek w sumie przychodów wykazanych według źródeł wyniósł 4,4%. Przychody nierynkowe wykazało 64,0% organizacji osiągających przychody, w tym przychody ze źródeł publicznych 50,5%, a ze źródeł niepublicznych 38,3%. Przychody rynkowe wystąpiły w 35,5% organizacji wykazujących przychody.

Wśród poszczególnych źródeł rynkowych wykazywano odpłatną działalność statutową – 26,3% organizacji z przychodami. Przychody z działalności gospodarczej wykazało 10,0% podmiotów, natomiast odsetki, dywidendy i inne przychody finansowe deklarowało 8,0%. Przychody z zamówień publicznych wykazało 0,9% organizacji. Dotacje od administracji samorządowej wykazało 30,8%, a od administracji rządowej 18,4% podmiotów z przychodami. W źródłach niepublicznych darowizny i inne przekazane środki wykazywało 36,5% organizacji, natomiast zbiórki publiczne 4,9%.

Spośród organizacji pożytku publicznego przychody nierynkowe wykazywało 93,0% podmiotów, a przychody rynkowe – 49,9%. Wśród przedsiębiorstw społecznych wykazujących przychody przychody rynkowe odnotowano w 96,8% podmiotów, a nierynkowe w 88,6%.

Tablica 1.27. Organizacje pozarządowe wykazujące przychody według głównych rodzajów źródeł przychodów w 2024 r.

Table 1.27. Non-governmental organizations by main types of revenue sources in 2024

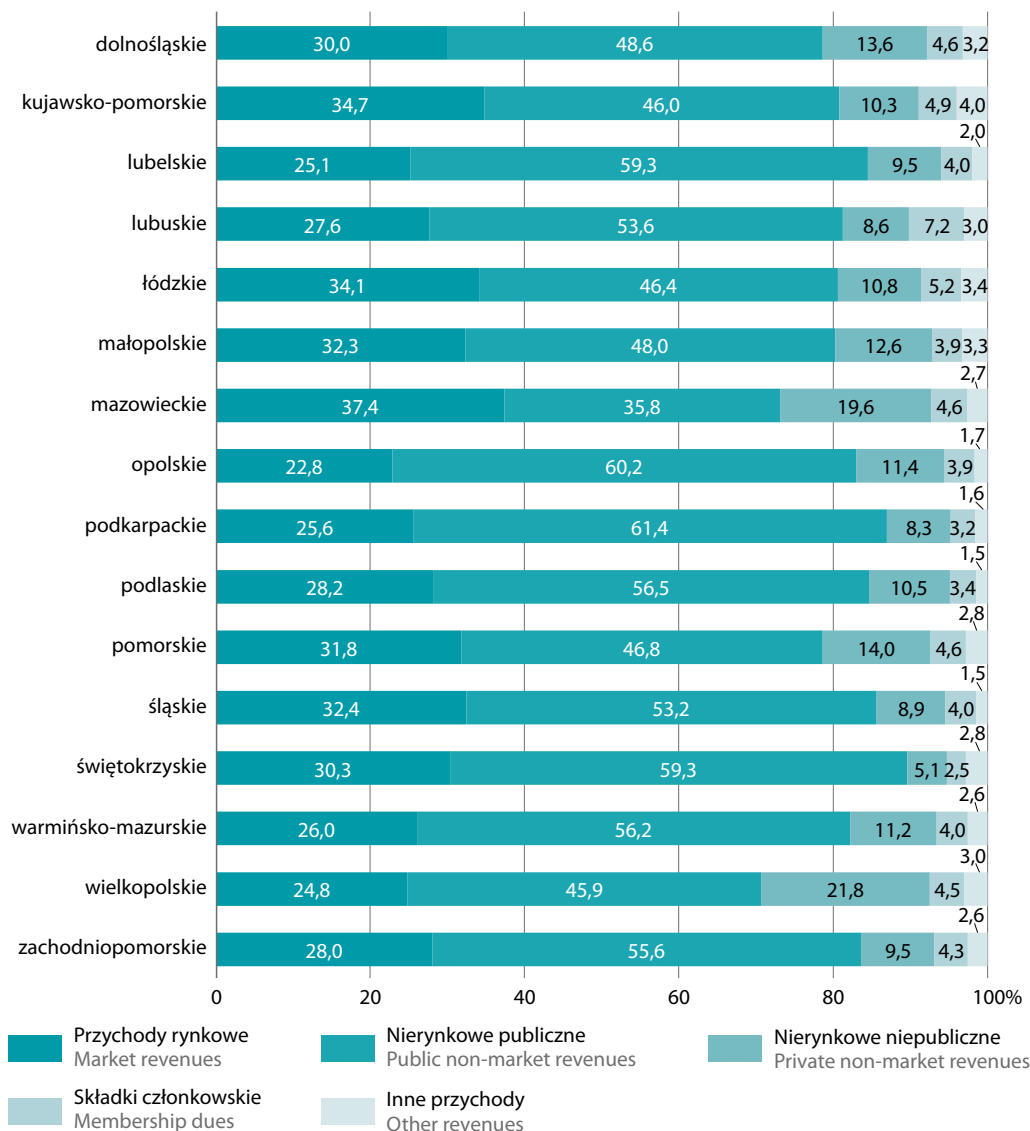
Rodzaj organizacji Type of organization	Ogółem w tys. Total in thousands	Z liczby ogółem – wykazujące Of the total – reporting			
		przychody rynkowe market revenues	przychody nierynkowe non-market revenues	składki członkow- skie member- ship dues	inne przycho- dy other revenues
		w % in %			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	102,0	35,5	64,0	65,4	8,0
w tym: of which:					
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	29,7	36,1	55,7	82,1	8,8
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	17,7	38,2	72,7	74,3	8,8
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	13,7	9,3	51,8	92,9	5,7
Koła łowieckie Hunting clubs	2,5	85,2	47,1	98,8	9,2
Fundacje Foundations	19,4	55,4	86,2	–	13,0
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	1,9	59,6	82,3	7,1	10,1
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	16,0	16,9	55,9	80,7	1,1
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	1,1	72,3	28,1	88,7	10,3

Uwaga. Odsetki obliczono wśród organizacji wykazujących przychody, których liczbę podano w drugiej kolumnie. Jedna organizacja mogła korzystać z więcej niż 1 rodzaju źródła, dlatego odsetki w wierszu nie sumują się do 100%.

Note. Percentages refer to organizations reporting revenues; their number is given in the second column. One organization could use more than 1 type of source, so percentages in a row do not add up to 100%.

Najwyższy udział publicznych przychodów nierynkowych odnotowano w województwie podkarpackim (61,4%), a następnie w opolskim (60,2%) i świętokrzyskim (59,3%). Najwyższy udział przychodów rynkowych wystąpił w województwie mazowieckim (37,4%), a następnie w kujawsko-pomorskim (34,7%). Udział niepublicznych przychodów nierynkowych był najwyższy w województwie wielkopolskim (21,8%).

Wykres 1.55. Przychody organizacji pozarządowych według źródeł w województwach w 2024 r.
Chart 1.55. Revenues of non-governmental organizations by source in voivodships in 2024

1.13. Koszty prowadzonej działalności i wynik finansowy

1.13. Costs of conducted activity and financial result

W 2024 r. ponoszenie kosztów wykazało 89,6% organizacji pozarządowych. Łączna wartość kosztów wyniosła 53,9 mld zł i była o 3,3 mld zł niższa od wartości przychodów. Relacja kosztów do przychodów ukształtowała się na poziomie 94,2%.

Największą część kosztów poniosły fundacje – 20,1 mld zł, czyli 37,2% kosztów ogółem. Kolejną kategorią były typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne, na które przypadało 19,0 mld zł (35,2%). Na stowarzyszenia sportowe przypadało 6,5 mld zł (12,0%). Koszty ochotniczych straży pożarnych wyniosły 0,9 mld zł (1,6%), a kół łowieckich 0,4 mld zł (0,8%). Społeczne podmioty wyznaniowe poniosły 6,0 mld zł kosztów (11,1%). Udział kół gospodyń wiejskich wyniósł 0,5%, natomiast samorządu gospodarczego i kółek rolniczych – 1,5%.

Organizacje pożytku publicznego odpowiadały za 33,5% wszystkich kosztów.

Przedsiębiorstwa społeczne odpowiadały za 2,6% kosztów ogółem.

Średnie koszty obliczone dla wszystkich organizacji wyniosły 476,5 tys. zł, a mediana 22,1 tys. zł. W grupie organizacji wykazujących koszty wartości te były równe odpowiednio 531,9 tys. zł oraz 32,4 tys. zł. Najwyższą średnią wartość kosztów odnotowano w społecznych podmiotach wyznaniowych – 3 026,8 tys. zł, a najniższą w kołach gospodyń wiejskich – 15,4 tys. zł.

Tablica 1.28. Koszty organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.28. Costs of non-governmental organizations in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje Organizations		Koszty ogółem Total costs	Wartość kosztów Value of costs			
	ogółem w tys. total in thousands	wykazujące koszty w % ogółem reporting costs as % of total	w mld zł in billions PLN	wszystkie organizacje all organizations		organizacje wykazujące koszty organizations reporting costs	
				średnia average	mediana median	średnia average	mediana median
				w tys. zł in thousands PLN			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	113,1	89,6	53,9	476,5	22,1	531,9	32,4
w tym: of which:							
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	9,9	99,8	18,1	1 816,5	179,7	1 820,0	180,6
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,8	100,0	1,4	1 624,6	683,1	1 624,6	683,1
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	32,8	89,6	19,0	579,9	26,8	647,5	40,4
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	20,2	91,0	6,5	321,5	54,7	353,1	68,9
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	14,8	81,5	0,9	57,8	6,6	70,9	13,9
Koła łowieckie Hunting clubs	2,5	97,3	0,4	168,2	94,7	172,9	96,4
Fundacje Foundations	22,4	92,0	20,1	897,6	67,3	975,5	83,5
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	2,0	96,3	6,0	3 026,8	1 168,2	3 144,0	1 237,3
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	17,4	89,7	0,3	15,4	9,0	17,2	9,2
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	1,2	91,7	0,8	680,9	81,3	742,6	98,1

Średnie i mediany dla wszystkich organizacji uwzględniają wartości zerowe.

Averages and medians for all organizations include zero values.

Koszty według rodzaju działalności i kategorii**Costs by type of activity and category**

Koszty działalności statutowej wyniosły 48,4 mld zł i odpowiadały za 89,8% kosztów ogółem, a koszty działalności gospodarczej wyniosły 5,5 mld zł i stanowiły 10,2%. Najwyższy udział kosztów działalności statutowej wystąpił w kołach gospodyń wiejskich (99,1%), a następnie w ochotniczych strażach pożarnych (96,5%). W samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych koszty działalności statutowej stanowiły 50,6%, a koszty działalności gospodarczej 49,4%.

W organizacjach pożytku publicznego udział kosztów działalności statutowej wyniósł 95,3%.

W podziale według rodzaju kosztów największy udział miały wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia – 41,7% kosztów ogółem. Usługi obce odpowiadały za 19,0%, zużycie materiałów i energii za 8,4%, a pozostałe wyszczególnione koszty za 7,1%. Udziały amortyzacji oraz podatków i opłat wyniosły odpowiednio 1,4% i 0,8%.

Podział na koszty działalności statutowej i gospodarczej oraz podział według rodzaju kosztów przedstawiają 2 odrębne przekroje. Przykładowo wynagrodzenie może być jednocześnie kosztem działalności statutowej i kosztem wynagrodzeń. Wyszczególnione rodzaje kosztów nie tworzą pełnego podziału kosztów ogółem; ich udziałów nie należy dodawać do udziałów kosztów działalności statutowej i gospodarczej.

W społecznych podmiotach wyznaniowych wynagrodzenia i świadczenia stanowiły 62,4% kosztów, a zużycie materiałów i energii 13,3%. W fundacjach usługi obce stanowiły 21,1% kosztów, a pozostałe wyszczególnione koszty 10,4%. W samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych usługi obce odpowiadały za 28,6% kosztów, a wynagrodzenia i świadczenia za 40,4%.

W przedsiębiorstwach społecznych udział wynagrodzeń i świadczeń wyniósł 50,9%.

Tablica 1.29. Koszty organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji i kategorii kosztów w 2024 r.
Table 1.29. Costs of non-governmental organizations by type of organization and cost category in 2024

Wyszczególnienie Specification	Koszty ogółem Total costs	Działalność statutowa Mission-related activity	Działalność gospodarcza Economic activity	Materiały i energia Materials and energy	Usługi obce External services	Podatki i opłaty Taxes and fees	Amortyzacja Depreciation	Wynagrodzenia i świadczenia Salaries and benefits	Pozostałe wyszczególnione koszty Other selected costs
	w mld zł in billions PLN			% kosztów ogółem w wierszu % of total costs in row					
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	53,9	48,4	5,5	8,4	19,0	0,8	1,4	41,7	7,1
w tym: of which:									
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	18,1	17,2	0,8	9,1	16,5	0,4	1,7	44,2	3,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	1,4	1,0	0,4	10,5	13,9	0,6	1,9	50,9	3,5

Tablica 1.29. Koszty organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji i kategorii kosztów w 2024 r. (dok.)
Table 1.29. Costs of non-governmental organizations by type of organization and cost category in 2024 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Koszty ogółem Total costs	Działal- ność statuto- wa Mission- related activity	Działal- ność gospo- darcza Economic activity	Materiały i energia Materials and energy	Usługi obce External services	Podatki i opłaty Taxes and fees	Amorty- zacja Depre- ciation	Wynagro- dzenia i świad- czenia Salaries and ben- efits	Pozostałe wyszczeg- ólnione koszty Other selected costs
	w mld zł in billions PLN			% kosztów ogółem w wierszu % of total costs in row					
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	19,0	16,8	2,2	9,0	17,2	0,8	1,8	48,4	4,7
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	6,5	6,1	0,4	8,2	26,7	1,1	1,1	28,5	8,8
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,9	0,8	0,0	8,4	11,8	0,9	2,1	3,2	7,2
Koła łowieckie Hunting clubs	0,4	0,4	0,1	10,1	9,8	7,5	1,7	14,5	12,7
Fundacje Foundations	20,1	18,1	1,9	6,6	21,1	0,6	1,2	36,0	10,4
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	6,0	5,5	0,5	13,3	9,5	0,5	1,2	62,4	2,4
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,3	0,3	0,0	16,1	12,6	0,7	0,4	11,2	3,9
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,8	0,4	0,4	6,2	28,6	2,2	1,8	40,4	4,4

Kwoty kosztów ogółem oraz działalności statutowej i gospodarczej podano w mld zł. Udziały wybranych rodzajów kosztów odnoszą się do kosztów ogółem w danym wierszu. Oba podziały stanowią odrębne przekroje i nie podlegają sumowaniu.

Total costs and costs of mission-related and economic activities are shown in billions PLN. Shares of selected cost types refer to total costs in the respective row. The two breakdowns are separate and must not be added together.

Wynik finansowy

Financial result

W dniu 31 grudnia 2024 r. zrównoważony wynik finansowy osiągnęło 47,4% organizacji pozarządowych. Dodatni wynik wykazało 35,1% organizacji, a ujemny 17,5%. Dodatni bilans najczęściej występował w kołach łowieckich – 52,8%, a następnie w kołach gospodyń wiejskich – 47,8%. Najwyższy udział wyniku zrównoważonego odnotowano w społecznych podmiotach wyznaniowych – 69,3%.

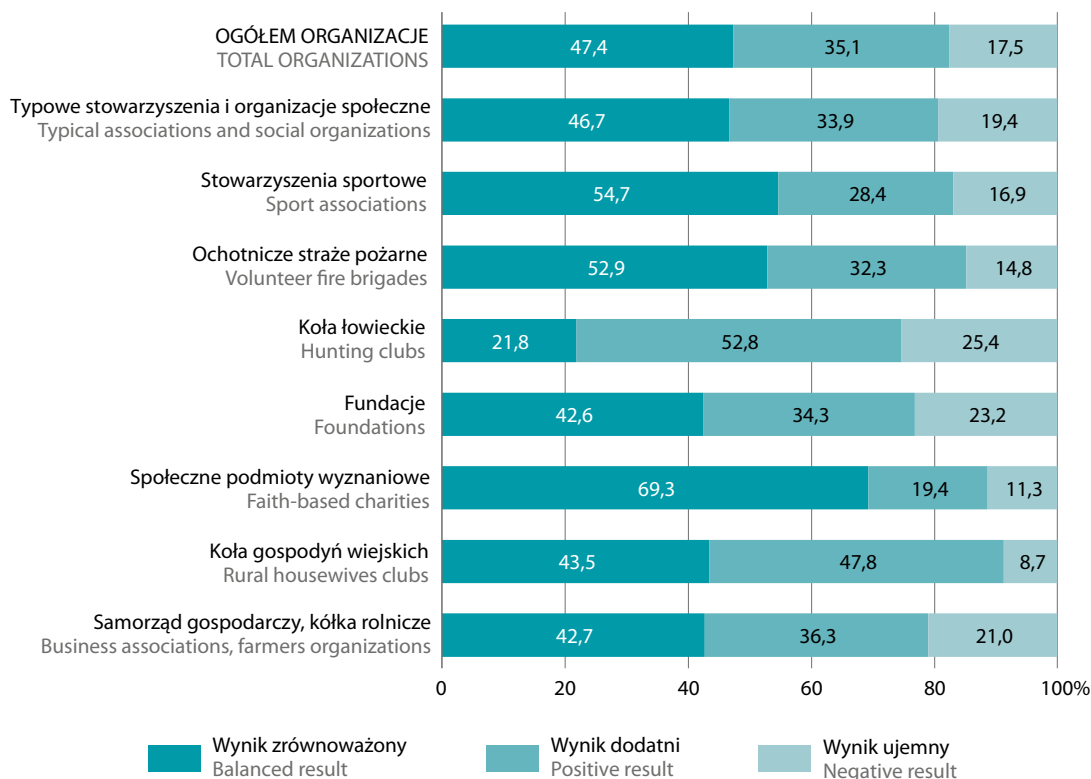
W organizacjach pożytku publicznego dodatni wynik finansowy osiągnęło 44,4% podmiotów.

Najwyższy odsetek organizacji z ujemnym wynikiem finansowym odnotowano w kołach łowieckich (25,4%), a następnie w fundacjach (23,2%) oraz w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych (21,0%). Najniższy

odsetek wystąpił w kołach gospodyń wiejskich (8,7%), a następnie w społecznych podmiotach wyznaniowych (11,3%).

Ujemny wynik finansowy dotyczył 26,1% przedsiębiorstw społecznych.

Wykres 1.56. Organizacje pozarządowe według wyniku finansowego za 2024 r.
Chart 1.56. Non-governmental organizations by financial result for 2024

Za zrównoważony uznano wynik, gdy bezwzględna różnica między przychodami i kosztami nie przekraczała 1 tysięcy złotych albo zaokrąglona do 1 miejsca po przecinku relacja kosztów do przychodów mieściła się w przedziale od 95,0% do 105,0%.

A result was considered balanced when the absolute difference between revenues and costs did not exceed 1 thousand zlotys or the costs-to-revenues ratio, rounded to 1 decimal place, ranged from 95.0% to 105.0%.

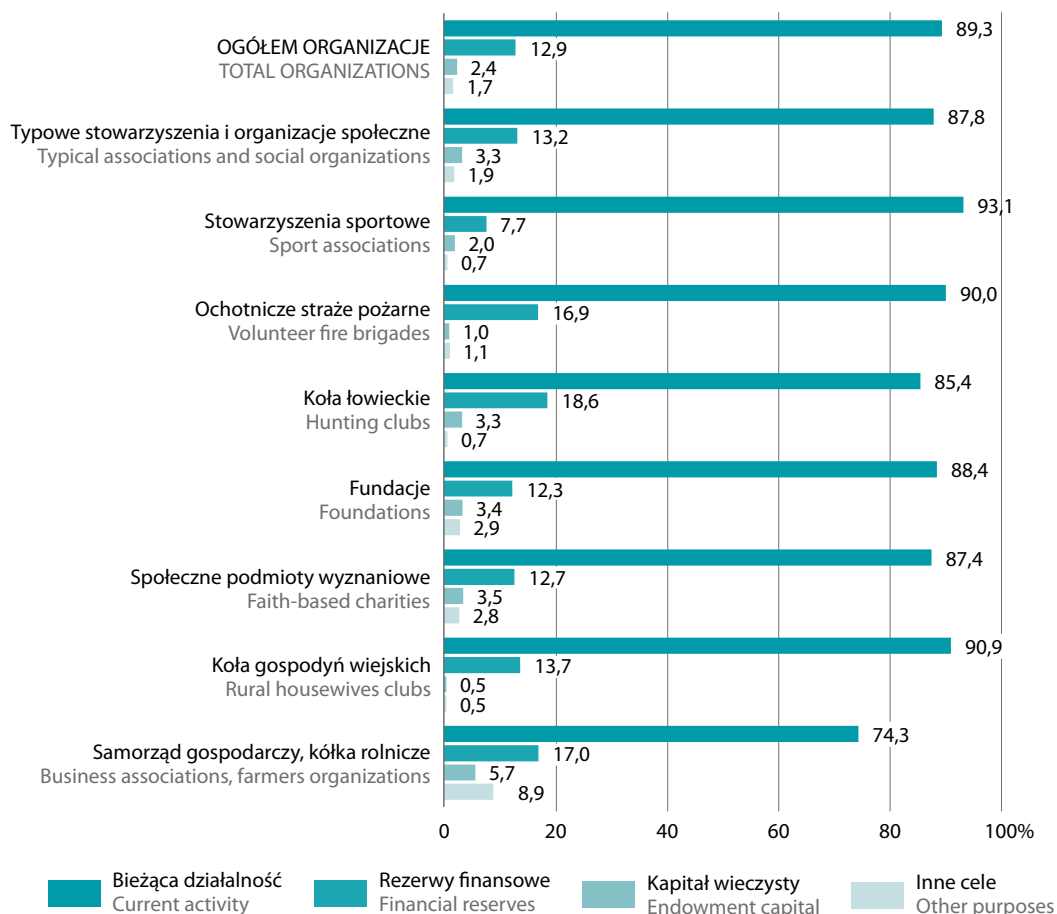
Przeznaczenie nadwyżki finansowej Allocation of financial surplus

Wśród organizacji, które w dniu 31 grudnia 2023 r. wykazały dodatni wynik finansowy, nadwyżkę z 2023 r. lub z lat wcześniejszych najczęściej przeznaczano na bieżącą działalność w 2024 r. – ten cel wskazało 89,3% podmiotów. Utworzenie lub zwiększenie rezerw finansowych wskazało 12,9% organizacji, zasilenie kapitału wieczystego 2,4%, a inne cele 1,7%.

Najniższy odsetek organizacji, które przeznaczyły nadwyżkę na bieżącą działalność, odnotowano w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych (74,3%). Inne cele wskazało 8,9% organizacji z tej grupy. Dotyczyły one między innymi pokrycia strat z lat ubiegłych, zwiększenia funduszu statutowego, zapasowego lub zasobowego oraz inwestycji w środki trwałe. Utworzenie lub zwiększenie rezerw finansowych najczęściej wskazywały koła łowieckie (18,6%), a następnie samorząd gospodarczy i kółka rolnicze (17,0%) oraz ochotnicze straże pożarne (16,9%).

Wśród przedsiębiorstw społecznych bieżącą działalność wskazało 79,8% podmiotów, a inne cele – 8,2%.

Wykres 1.57. Przeznaczenie nadwyżki finansowej z 2023 r. lub lat wcześniejszych
Chart 1.57. Allocation of financial surplus from 2023 or earlier years

Odsetki obliczono wśród organizacji, które wykazały dodatni wynik finansowy za 2023 r. Można było wskazać więcej niż 1 cel, dlatego odsetki nie sumują się do 100%.

Percentages were calculated among organizations reporting a positive financial result for 2023. More than 1 purpose could be indicated; therefore, the percentages do not add up to 100%.

1.14. Środki trwałe i nakłady inwestycyjne

1.14. Fixed assets and investment outlays

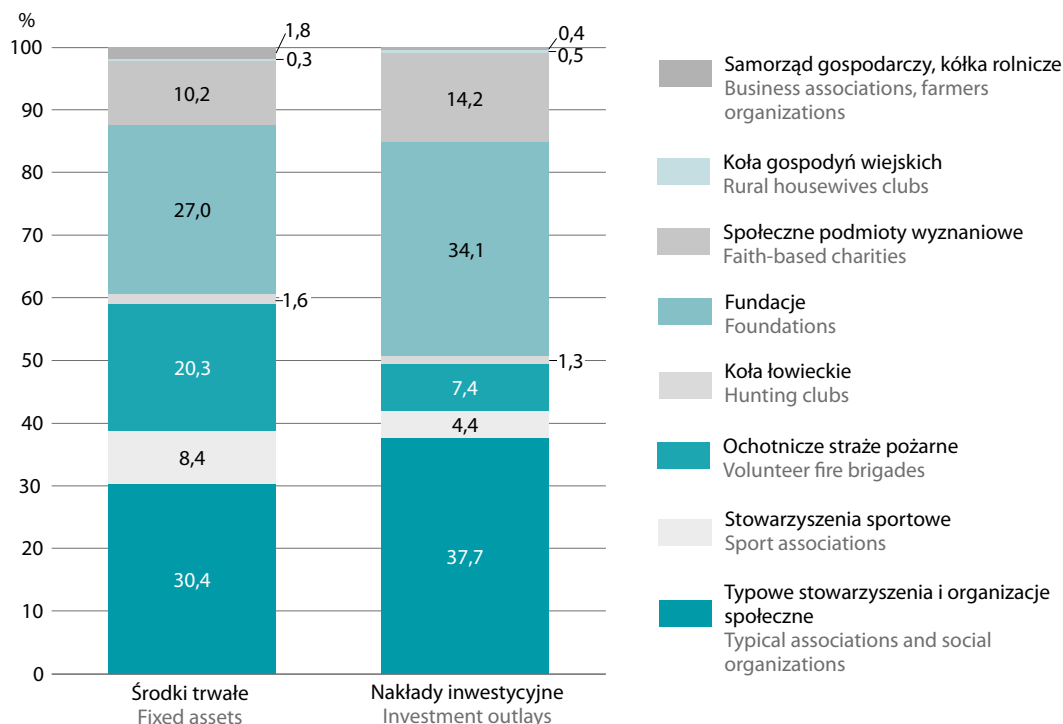
W 2024 r. wśród organizacji pozarządowych 25,4% jednostek posiadało środki trwałe o łącznej wartości 27,3 mld zł. Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje posiadały łącznie ponad połowę środków trwałych organizacji pozarządowych – odpowiednio 30,4% i 27,0%. Istotny udział miały również ochotnicze straże pożarne (20,3%) oraz społeczne podmioty wyznaniowe (10,2%).

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe lub na ulepszenie już istniejących poniosło 4,8% organizacji. Ich całkowita wartość wyniosła 1,6 mld zł. Podobnie jak w przypadku środków trwałych, największy udział w nakładach inwestycyjnych miały typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne (37,7%), a następnie fundacje (34,1%). Łącznie odpowiadały one za 71,8% nakładów inwestycyjnych organizacji pozarządowych. Pozostałe 28,2% nakładów poniosły m.in. społeczne podmioty wyznaniowe (14,2%) oraz ochotnicze straże pożarne (7,4%).

Organizacje pożytku publicznego miały znaczący udział zarówno w wartości środków trwałych, jak i nakładów inwestycyjnych – odpowiednio 26,0% i 34,3%. W przypadku organizacji posiadających status przedsiębiorstwa społecznego udział ten był niższy i wyniósł odpowiednio 1,8% oraz 6,2%.

Wykres 1.58. Środki trwałe i nakłady inwestycyjne organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji w 2024 r.

Chart 1.58. Fixed assets and investment outlays of non-governmental organizations by type of organization in 2024

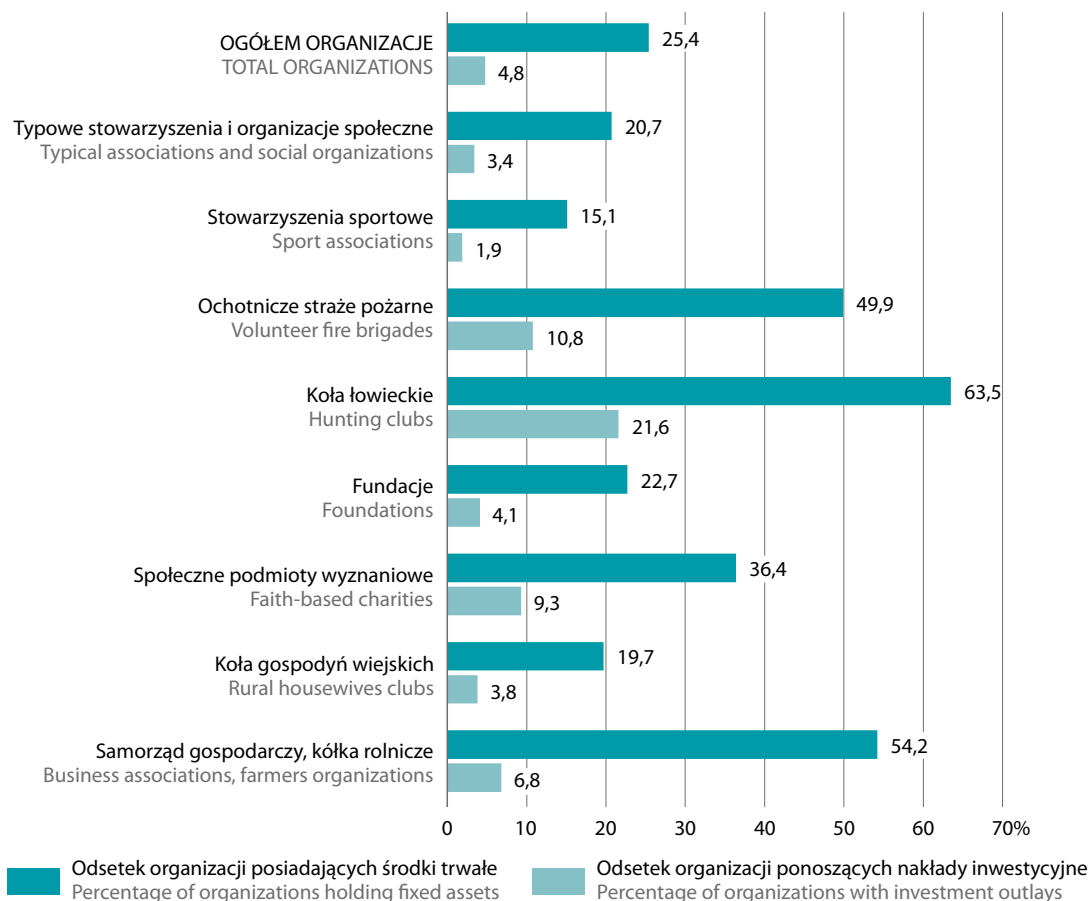

W 2024 r. najwyższy odsetek organizacji posiadających środki trwałe odnotowano wśród kół łowieckich (63,5%), a następnie organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (54,2%). Wysoki udział takich jednostek występował również wśród ochotniczych straży pożarnych (49,9%) oraz społecznych podmiotów wyznaniowych (36,4%). Najniższy odsetek organizacji posiadających środki trwałe odnotowano natomiast wśród stowarzyszeń sportowych (15,1%).

W przypadku nakładów inwestycyjnych najwyższy odsetek organizacji ponoszących takie nakłady wystąpił wśród kół łowieckich (21,6%). Relatywnie wysoki udział odnotowano także wśród ochotniczych straży pożarnych (10,8%), społecznych podmiotów wyznaniowych (9,3%) oraz organizacji samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (6,8%). W pozostałych grupach odsetek organizacji ponoszących nakłady inwestycyjne nie przekroczył 4,1%, a najniższy był wśród stowarzyszeń sportowych (1,9%).

Wśród organizacji pożytku publicznego środki trwałe posiadało 34,7% podmiotów, natomiast nakłady inwestycyjne poniosło 7,8%. Wyraźnie wyższe odsetki odnotowano wśród przedsiębiorstw społecznych – odpowiednio 76,6% i 20,0%.

Wykres 1.59. Organizacje pozarządowe posiadające środki trwałe i ponoszące nakłady inwestycyjne w 2024 r.
Chart 1.59. Non-governmental organizations with fixed assets and investment outlays in 2024

Średnia wartość środków trwałych, obliczona dla jednostek, które były ich właścicielami, wyniosła 950,6 tys. zł, przy czym dla połowy z nich wartość ta nie przekraczała 77,5 tys. zł. Najwyższą średnią wartość środków trwałych, jak i mediany odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (odpowiednio 3 909,2 tys. zł i 485,0 tys. zł). Wymieniona grupa organizacji pozarządowych charakteryzowała się także najwyższą średnią wartością poniesionych nakładów inwestycyjnych (1 234,1 tys. zł) i ich medianą (136,6 tys. zł).

W 2024 r. organizacje pożytku publicznego wykazały posiadanie środków trwałych o łącznej wartości 7,1 mld zł. Średnio jedna organizacja dysponowała środkami o wartości 2 058,9 tys. zł, a ich mediana wyniosła 185,5 tys. zł. Suma nakładów inwestycyjnych poniesionych przez organizacje pożytku publicznego wyniosła 0,5 mld zł. Średnia wartość nakładów inwestycyjnych opiewała na kwotę 709,8 tys. zł., przy czym połowa organizacji pożytku publicznego poniosła nakłady o wartości nieprzekraczającej 95,0 tys. zł.

Tablica 1.30. Środki trwałe i nakłady inwestycyjne w 2024 r.
Table 1.30. Fixed assets and investment outlays in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Środki trwałe Fixed assets			Nakłady inwestycyjne Investment outlays		
	ogółem total	średnia average	mediana median	ogółem total	średnia average	mediana median
	w mld zł in billions PLN	w tys. zł in thousands PLN		w mld zł in billions PLN	w tys. zł in thousands PLN	
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	27,3	950,6	77,5	1,6	291,3	23,5
w tym: of which:						
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	7,1	2 058,9	185,5	0,5	709,8	95,0
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,5	752,7	193,4	0,1	580,1	100,0
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	8,3	1 223,5	63,3	0,6	535,1	50,0
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	2,3	747,7	30,0	0,1	184,0	20,0
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	5,5	748,8	456,8	0,1	74,5	20,3
Koła łowieckie Hunting clubs	0,4	273,5	100,7	0,0	38,1	18,0
Fundacje Foundations	7,4	1 451,5	70,0	0,5	597,8	73,8
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	2,8	3 909,2	485,0	0,2	1 234,1	136,6
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,1	20,5	9,0	0,0	11,8	7,0
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,5	718,5	190,1	0,0	69,2	30,0

W 2024 r. 7,4 tys. organizacji pozarządowych było właścicielami budynków, budowli lub lokali o łącznej powierzchni 17 601,5 tys. m². Na jedną organizację przypadało średnio 2,4 tys. m², przy czym połowa jednostek posiadała zasoby lokalowe o powierzchni nieprzekraczającej 300 m². Najwyższą wartość średniej odnotowano wśród typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (4,8 tys. m²), z kolei najwyższą wartość mediany zaobserwowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (2,0 tys. m²).

Tablica 1.31. Powierzchnia lokali organizacji pozarządowych w 2024 r.
Table 1.31. Floor space of non-governmental organizations in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Ogółem Total	Średnia Average	Mediana Median
	w tys. m ² in thousands m ²		
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	17 601,5	2,4	0,3
w tym: of which:			
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	5 069,9	4,6	0,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	411,8	3,9	0,4
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	8 184,4	4,8	0,5
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	1 752,1	3,6	0,3
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	1 108,7	0,5	0,4
Koła łowieckie Hunting clubs	895,3	0,9	0,1
Fundacje Foundations	4 095,8	4,0	0,4
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	1 102,3	4,1	2,0
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	13,1	0,2	0,1
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	449,8	0,8	0,4

1.15. Pożyczki, kredyty

1.15. Loans, credits

W 2024 r. pożyczkę lub kredyt zaciągnęło 1,5 tys. organizacji pozarządowych, tj. 1,3% ogółu badanej zbiorowości. Łączna wartość zaciągniętych zobowiązań wyniosła 425,6 mln zł, a 42,8% tej kwoty stanowiły zobowiązania fundacji (182,0 mln zł).

Tablica 1.32. Organizacje pozarządowe, które zaciągnęły pożyczkę lub kredyt w 2024 r.

Table 1.32. Non-governmental organizations with loans or credits in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje posiadające pożyczkę lub kredyt Organizations with loan or credit		Suma pożyczek i kredytów Total amount of loans and credits	Średnia Average	Mediana Median
	w tys. in thou- sands	w % in %	w mln zł in billions PLN	w tys. zł in thousands PLN	
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	1,5	1,3	425,6	280,4	61,9
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	0,2	2,4	124,3	525,2	100,0
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,1	15,0	25,5	201,6	83,9
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	0,6	1,8	149,6	250,3	73,6
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	0,1	0,3	41,3	703,0	91,0
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,2	1,2	12,7	69,1	50,0
Koła łowieckie Hunting clubs	0,0	0,9	0,8	35,8	30,0
Fundacje Foundations	0,5	2,5	182,0	332,5	70,0
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	0,0	1,0	24,2	1 197,5	210,7
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,1	0,4	3,8	57,0	36,5
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,0	1,7	11,2	543,0	24,2

Średnia wartość zobowiązań finansowych organizacji pozarządowych wyniosła 280,4 tys. zł, przy czym połowa z posiadających pożyczkę lub kredyt zaciągnęła zobowiązania o wartości nieprzekraczającej 61,9 tys. zł. Najwyższą średnią wartość pożyczek i kredytów (1 197,5 tys. zł) oraz najwyższą medianę (210,7 tys. zł) odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych.

Najwyższy odsetek organizacji posiadających pożyczkę lub kredyt odnotowano wśród przedsiębiorstw społecznych – 15,0%, a średnia wartość zaciągniętych przez nie zobowiązań wyniosła 201,6 tys. zł. W pozostałych grupach odsetek organizacji posiadających pożyczkę lub kredyt nie przekroczył 2,5%.

Wśród organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego odsetek jednostek posiadających pożyczkę lub kredyt wyniósł 2,4%, a łączna wartość zaciągniętych zobowiązań – 124,3 mln zł. Średnia wartość zaciągniętych pożyczek i kredytów wyniosła 525,2 tys. zł, natomiast mediana 100,0 tys. zł.

Tablica 1.33. Organizacje pozarządowe według celu przeznaczenia środków finansowych z pożyczki lub kredytu w 2024 r.

Table 1.33. Non-governmental organizations by the purpose of allocating funds from loan or credit in 2024

Rodzaj organizacji Type of organization	Organizacje posiadające pożyczkę lub kredyt Organizations with loan or credit	Bieżąca działalność Current activity	Prefinansowanie realizacji projektu dofinansowanego ze środków zewnętrznych Pre-financing of the implementation of the project co-financed from external funds	Inwestycje Investments
	w tys. in thousands	% w wierszu % in row		
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	1,5	46,0	38,2	25,0
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	0,2	49,4	34,6	27,7
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,1	65,7	17,3	31,3
Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne Typical associations and social organizations	0,6	43,5	47,1	24,0
Stowarzyszenia sportowe Sport associations	0,1	67,0	24,1	7,2
Ochotnicze straże pożarne Volunteer fire brigades	0,2	7,2	60,2	39,5
Koła łowieckie Hunting clubs	0,0	0,0	0,0	100,0
Fundacje Foundations	0,5	64,8	22,2	20,3
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	0,0	44,8	5,3	49,8
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	0,1	14,2	71,6	14,2
Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	0,0	59,5	15,1	25,4

W 2024 r. 46,0% organizacji pozarządowych przeznaczyło środki z pożyczki lub kredytu na prowadzenie bieżącej działalności, 38,2% organizacji przekazało je na prefinansowanie realizacji projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych, a 1/4 podmiotów przeznaczyła je na inwestycje (zakup lub ulepszenie środków trwałych). Wśród kół łowieckich całkowitą sumę zaciągniętych pożyczek i kredytów przeznaczono na inwestycje, natomiast koła gospodyń wiejskich w przeważającej części wykorzystywały je na prefinansowanie projektów (71,6%).

1.16. Zaangażowanie organizacji pozarządowych w pomoc w związku z powodzią (wrzesień–grudzień 2024 r.)

1.16. Involvement of non-governmental organizations in providing assistance in response to the flood (September–December 2024)

Powódź, która wystąpiła we wrześniu 2024 r., spowodowała znaczne straty oraz dotknęła wiele osób i społeczności lokalnych. W pomoc osobom poszkodowanym oraz w działania związane z usuwaniem skutków powodzi zaangażowały się różne podmioty, w tym organizacje pozarządowe.

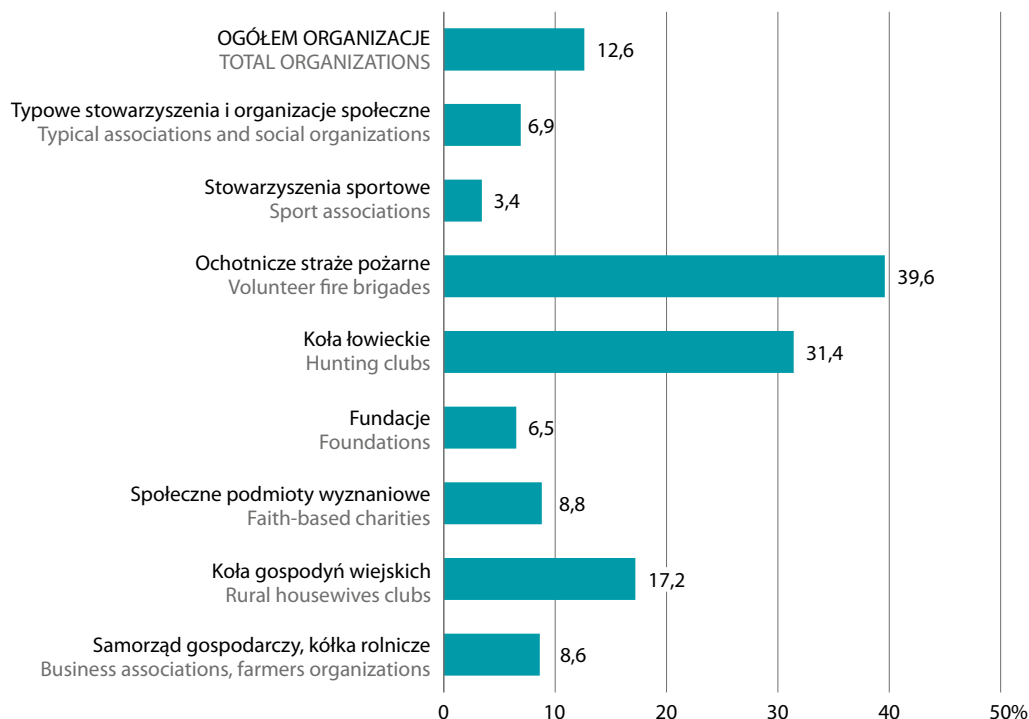
W okresie od września do grudnia 2024 r. działania pomocowe w związku z powodzią podjęło 14,3 tys. organizacji pozarządowych (12,6% ogółu). Zdecydowana większość z nich prowadziła działania pomocowe na terenie Polski (14,2 tys.), natomiast 0,1 tys. organizacji udzielało wsparcia poza granicami kraju.

Najwyższy odsetek organizacji podejmujących działania pomocowe odnotowano wśród ochotniczych straży pożarnych (39,6%), następnie kół łowieckich (31,4%) oraz kół gospodyń wiejskich (17,2%). Najniższy odsetek wystąpił wśród stowarzyszeń sportowych (3,4%). W przypadku typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych udział organizacji podejmujących działania pomocowe wyniósł 6,9%, a wśród fundacji – 6,5%.

W działania pomocowe na rzecz osób poszkodowanych zaangażowało się 11,8% organizacji pożytku publicznego oraz 6,9% organizacji posiadających status przedsiębiorstwa społecznego.

Wykres 1.60. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według rodzaju organizacji

Chart 1.60. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of organization

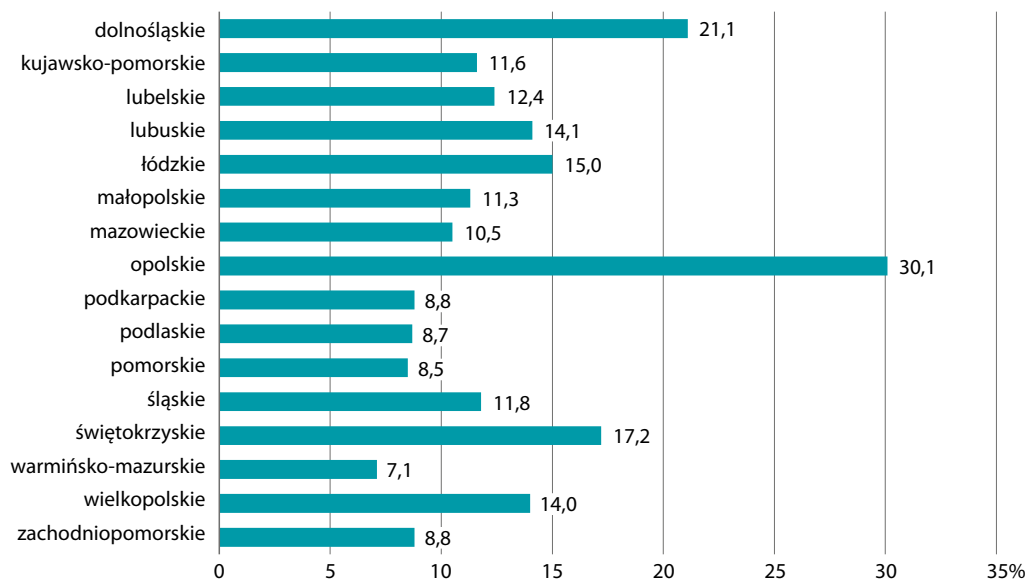

W ujęciu terytorialnym najwyższy odsetek organizacji pozarządowych prowadzących działania pomocowe odnotowano w województwie opolskim (30,1%), a następnie dolnośląskim (21,1%) i świętokrzyskim (17,2%). Najniższy odsetek odnotowano z kolei w województwie warmińsko-mazurskim (7,1%).

W pięciu województwach najbardziej dotkniętych skutkami powodzi – dolnośląskim, lubuskim, małopolskim, opolskim i śląskim – 0,6 tys. organizacji (1,8% organizacji z wymienionych województw) czasowo zaprzestało prowadzenia działalności, średnio na okres dwóch miesięcy. Największą liczbę takich organizacji odnotowano w województwie dolnośląskim – 0,2 tys., co stanowiło 2,9% organizacji pozarządowych z tego województwa.

Wykres 1.61. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według województw

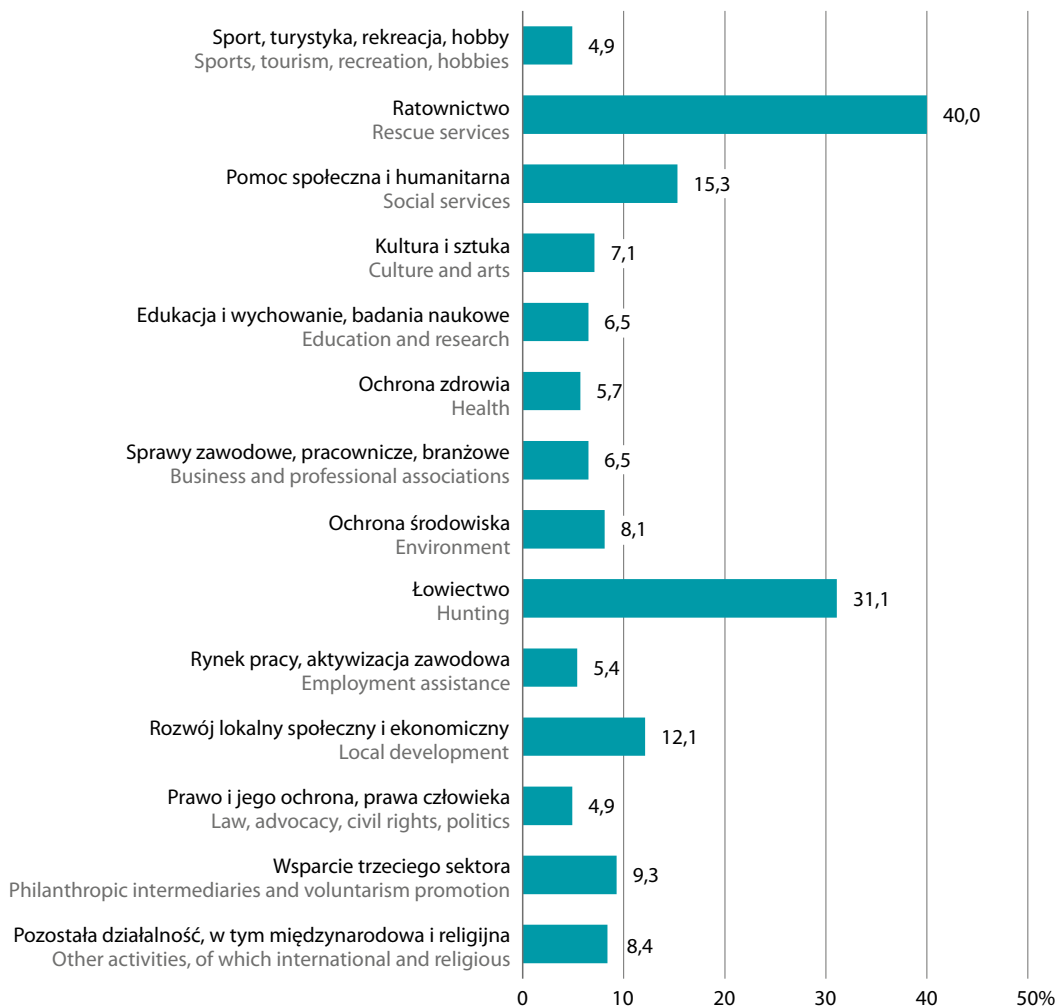
Chart 1.61. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by voivodship

Biorąc pod uwagę główną dziedzinę działalności statutowej, najwyższy odsetek organizacji podejmujących działania pomocowe odnotowano wśród organizacji działających w zakresie ratownictwa (40,0%), a następnie łowiectwa (31,1%). W obszarze pomocy społecznej i humanitarnej odsetek ten wyniósł 15,3%, natomiast w zakresie rozwoju lokalnego społecznego i ekonomicznego – 12,1%. Najniższy odsetek odnotowano wśród organizacji prowadzących działalność w zakresie sportu, turystyki, rekreacji i hobby oraz prawa i jego ochrony, praw człowieka – po 4,9%.

Wykres 1.62. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według głównej dziedziny działalności

Chart 1.62. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by main field of activity

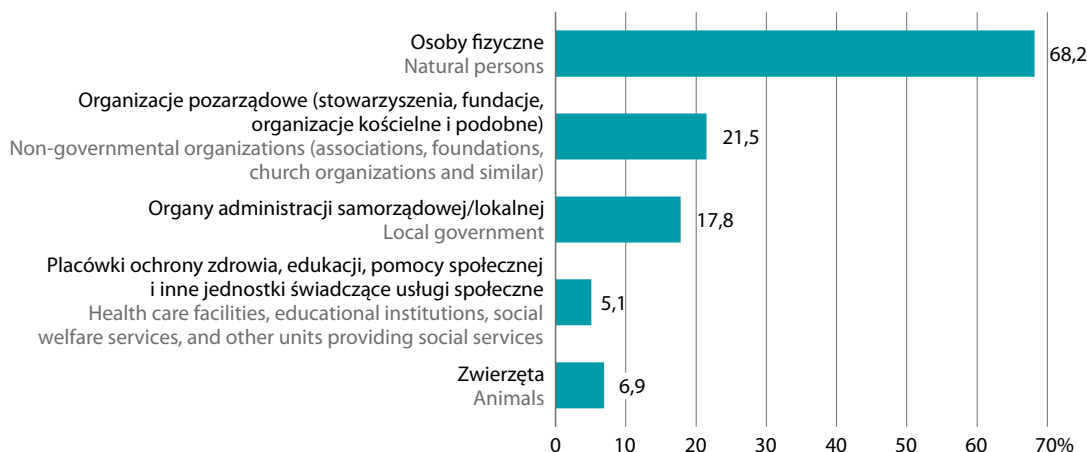

Głównymi odbiorcami pomocy udzielanej przez organizacje pozarządowe były osoby fizyczne – wsparcie skierowało do nich 68,2% organizacji. Łącznie pomocą objęto 3,8 mln osób, przy czym ta sama osoba mogła zostać uwzględniona więcej niż jeden raz. Siedmiu na dziesięciu odbiorców pomocy (2,7 mln osób) otrzymało wsparcie od ochotniczych straży pożarnych. Jednocześnie wśród ochotniczych straży pożarnych odnotowano najwyższy odsetek organizacji udzielających pomocy osobom fizycznym – 76,8%. Średnio na jedną organizację pozarządową świadczącą pomoc osobom fizycznym przypadało 428 odbiorców, przy czym w połowie organizacji liczba ta nie przekraczała 50 osób.

Organizacje pozarządowe kierowały pomoc również do innych organizacji, w tym stowarzyszeń, fundacji, organizacji kościelnych i podobnych podmiotów (21,5%), organów administracji samorządowej (17,8%) oraz placówek ochrony zdrowia, edukacji, pomocy społecznej i innych jednostek świadczących usługi społeczne (5,1%). Pomocy zwierzętom udzieliło 6,9% organizacji.

Wykres 1.63. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według rodzaju odbiorcy pomocy^a

Chart 1.63. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of aid recipient^a

a Dane nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

a Data does not add up to 100% due to the possibility of indicating more than one answer.

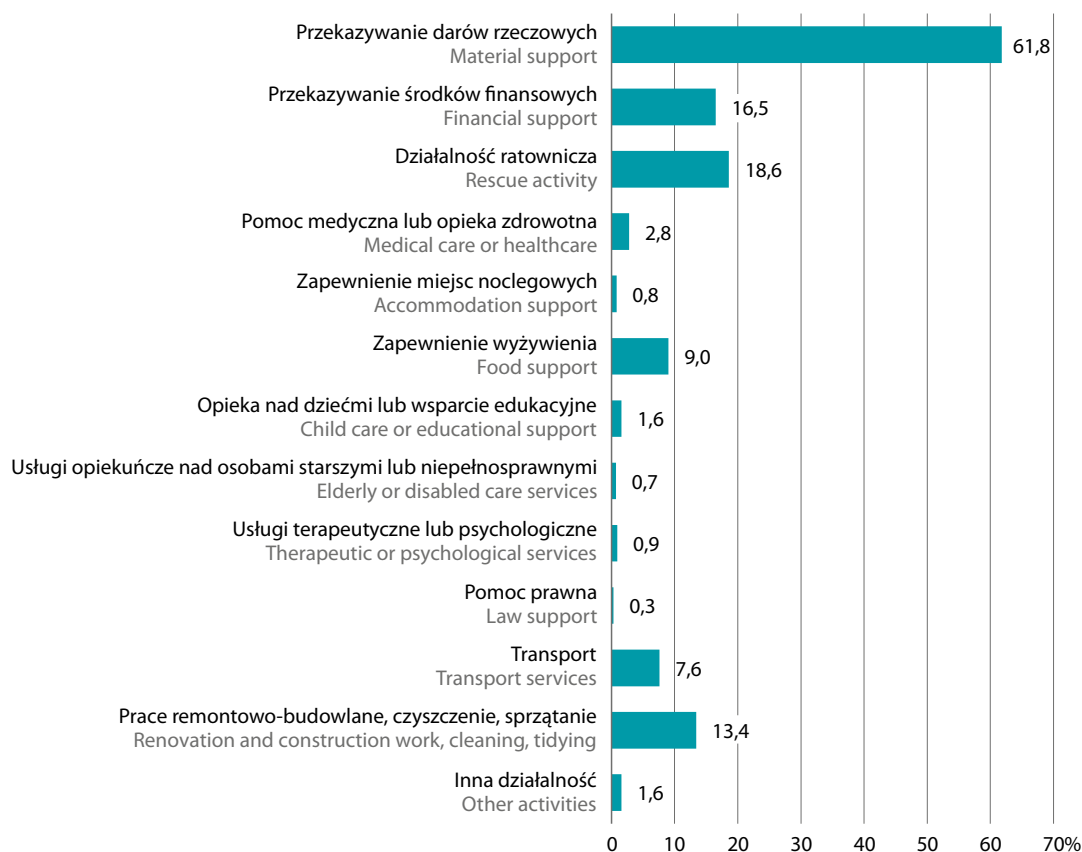
Przeważającą formą pomocy udzielanej osobom poszkodowanym w wyniku powodzi było przekazywanie darów rzeczowych – zadeklarowało je 61,8% organizacji. Szacunkowa wartość przekazanej pomocy rzeczowej wyniosła 198,5 mln zł. Ponad połowę tej kwoty (57,6%) stanowiło wsparcie rzeczowe udzielone przez typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje (odpowiednio 61,9 mln zł oraz 52,5 mln zł). Średnia wartość pomocy rzeczowej przekazanej przez jedną organizację wyniosła 23,6 tys. zł, a mediana – 3,0 tys. zł. Najwyższą średnią wartość i medianę odnotowano wśród społecznych podmiotów wyznaniowych – odpowiednio 281,6 tys. zł i 10,0 tys. zł.

Pomoc finansową przekazało 16,5% organizacji, a jej łączna wartość wyniosła 373,9 mln zł. Blisko 60% tej kwoty przekazały fundacje (219,7 mln zł). Średnia wartość pomocy finansowej udzielonej przez jedną organizację wyniosła 162,2 tys. zł, a mediana – 2,0 tys. zł. Podobnie jak w przypadku pomocy rzeczowej, najwyższą średnią wartością i medianą charakteryzowały się społeczne podmioty wyznaniowe – odpowiednio 2 334,2 tys. zł i 28,9 tys. zł.

Ponadto organizacje pozarządowe prowadziły m.in. działalność ratowniczą (18,6%), wykonywały prace remontowo-budowlane, porządkowe i czyszczące (13,4%), a także zapewniały wyżywienie (9,0%) i transport (7,6%).

Wykres 1.64. Organizacje pozarządowe zaangażowane w pomoc w związku z powodzią w okresie wrzesień–grudzień 2024 r. według form pomocy^a

Chart 1.64. Non-governmental organizations involved in flood relief from September to December 2024 by type of assistance^a

^a Dane nie sumują się do 100% ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej odpowiedzi.

^a Data does not add up to 100% due to the possibility of indicating more than one answer.

Rozdział 2. Kluczowe zmiany w organizacjach pozarządowych w latach 2018-2024

Chapter 2. Key changes in non-governmental organizations in 2018-2024

2.1. Liczba i rodzaje organizacji

2.1. Number and types of organizations

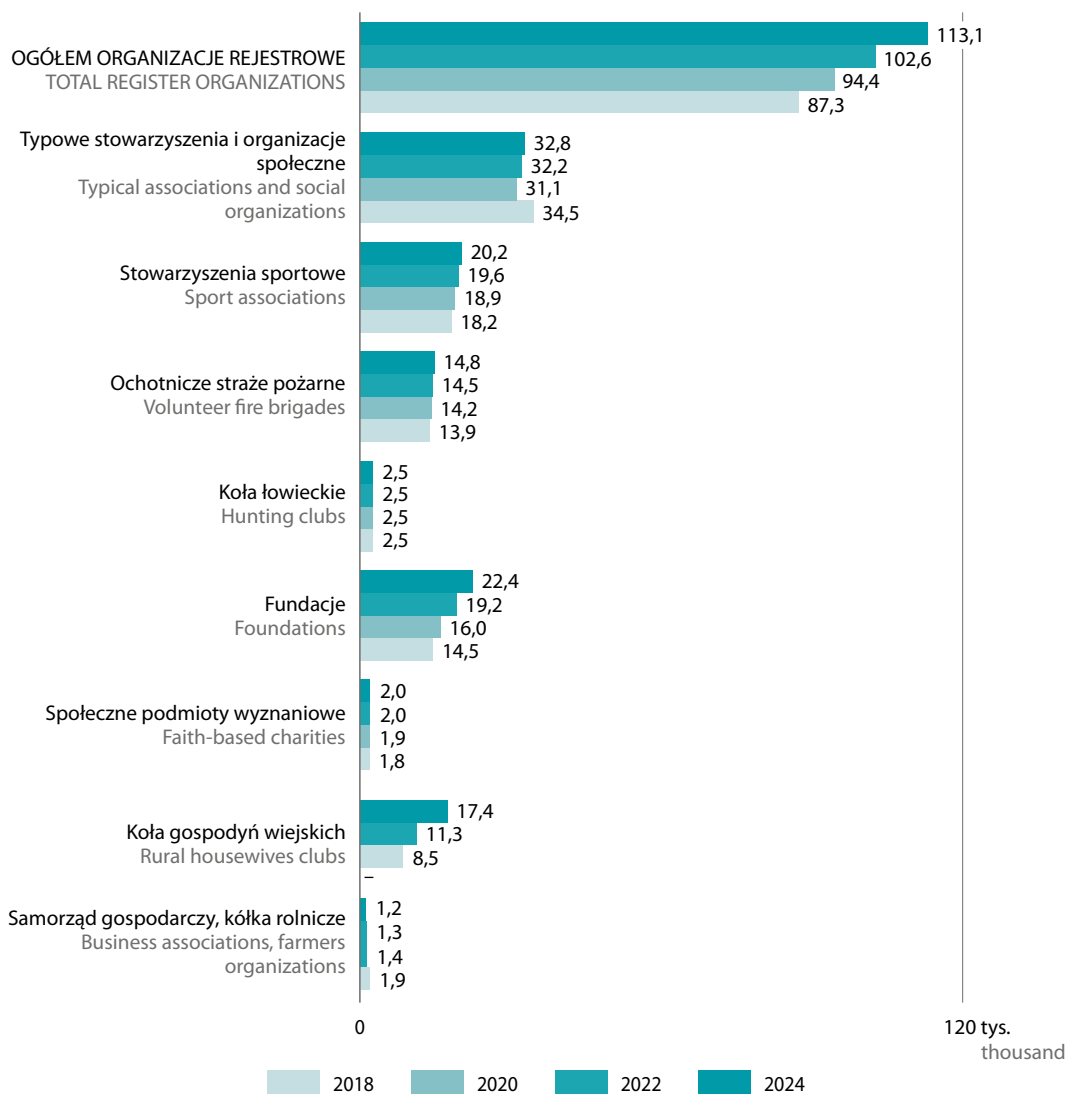
Pomiędzy 2018 r. a 2024 r. liczba aktywnych rejestrowych organizacji pozarządowych zwiększyła się o 29,5% (z 87,3 tys. do 113,1 tys.). Wzrost ten był związany przede wszystkim z wprowadzeniem w 2018 r. odrębnej formy prawnej i rejestru działalności kół gospodyń wiejskich¹⁷.

Dynamika liczby poszczególnych rodzajów organizacji pozarządowych między 2018 r. a 2024 r. była zróżnicowana. Największe tempo wzrostu dotyczyło kół gospodyń wiejskich, których liczba od 2020 r. do 2024 r. zwiększyła się o 105,2% – z 8,5 tys. w 2020 r. do 17,4 tys. w 2024 r. Przełożyło się to na wzrost ich udziału w strukturze rejestrowych organizacji pozarządowych z 9,0% w 2020 r. do 15,3% w 2024 r.

W latach 2018-2024 wzrosła również liczba fundacji – o 53,8% (z 14,5 tys. w 2018 r. do 22,4 tys. w 2024 r.), natomiast udział w strukturze podwyższył się o 3,1 p. proc. (z 16,7% w 2018 r. do 19,8% w 2024 r.).

¹⁷ Możliwość rejestrowania kół gospodyń wiejskich jako oddzielnych podmiotów prawnych została wprowadzona ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich, a dane z badania uwzględniają tę formę prawną od 2020 r.

Wykres 2.1. Liczba organizacji pozarządowych według rodzaju organizacji
 Chart 2.1. Number of non-governmental organizations by type of organization

Trzecim rodzajem organizacji, wśród których odnotowano wzrost liczby podmiotów są stowarzyszenia sportowe (o 10,8%; z 18,2 tys. w 2018 r. do 20,2 tys. w 2024 r.).

Z kolei największy spadek liczby podmiotów zaobserwowano w przypadku samorządu gospodarczego i kółek rolniczych – 34,5% (z 1,9 tys. w 2018 r. do 1,2 tys. w 2024 r.). Najwyraźniej było to widoczne między 2018 r. a 2020 r. (o 28,5%). Był to przede wszystkim efekt zmniejszenia się liczby aktywnych organizacji rolniczych, co było związane z umożliwieniem rejestrowania kół gospodyń wiejskich jako odrębnych podmiotów prawnych, wcześniej działających jako kółka rolnicze. Liczba kółek rolniczych w latach 2018-2020 zmalała o 48,3% (z 1,1 tys. w 2018 r. do 0,6 tys. w 2020 r.), a w okresie 2018-2024 r. o 55,8% (do 0,5 tys.).

Odnótowano spadek także typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych, który wyniósł 5,0% – z 34,5 tys. w 2018 r. do 32,8 tys. w 2024 r. Zmniejszył się tym samym ich udział w strukturze rejestrowych organizacji pozarządowych – z 39,5% w 2018 r. do 29,0% w 2024 r. Było to efektem zarówno spadku liczby tych podmiotów, jak i zwiększenia się w tym okresie liczby fundacji.

Liczba organizacji, którym od 2022 r. przyznano status przedsiębiorstwa społecznego na mocy ustawy o ekonomii społecznej, wzrosła do 2024 r. o 79,8% (z 0,5 tys. w 2022 r. do 0,8 tys. w 2024 r.).¹⁸

W latach 2018-2024 liczba organizacji pożytku publicznego zwiększyła się o 6,4% – z 9,3 tys. w 2018 r. do 9,9 tys. w 2024 r. Udział organizacji pożytku publicznego wśród rejestrowych organizacji pozarządowych zmalał jednak z 10,7% w 2018 r. do 8,8% w 2024 r.

W zakresie organizacji nierejestrowych wyższa dynamika zmian była wśród stowarzyszeń zwykłych niż wśród jednostek przyparafialnych Kościoła katolickiego. W przypadku stowarzyszeń zwykłych, ich zbiorowość zwiększyła się o 110,2% – z 5,9 tys. w 2018 r. do 12,4 tys. w 2024 r. Według danych badania spisowego jednostek przyparafialnych Kościoła katolickiego w okresie 2018-2024 liczba tych podmiotów zmalała o 21,1%, z 65,5 tys. w 2018 r. do 51,7 tys. w 2024 r.

Analizując dane o podmiotach nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON w okresie 2018-2024, widoczny jest w 2020 r. spadek liczby nowo powstających stowarzyszeń – o 30,9% i nieznacznie fundacji – o 0,3%, co najprawdopodobniej wynikało z pandemii COVID-19 i związanych z nią ograniczeń. W późniejszych latach obydwie grupy organizacji pozarządowych zwiększyły swoją aktywność rejestracyjną. W każdym roku w okresie 2020-2024 liczba nowo rejestrowanych fundacji przewyższała liczbę nowo rejestrowanych stowarzyszeń.

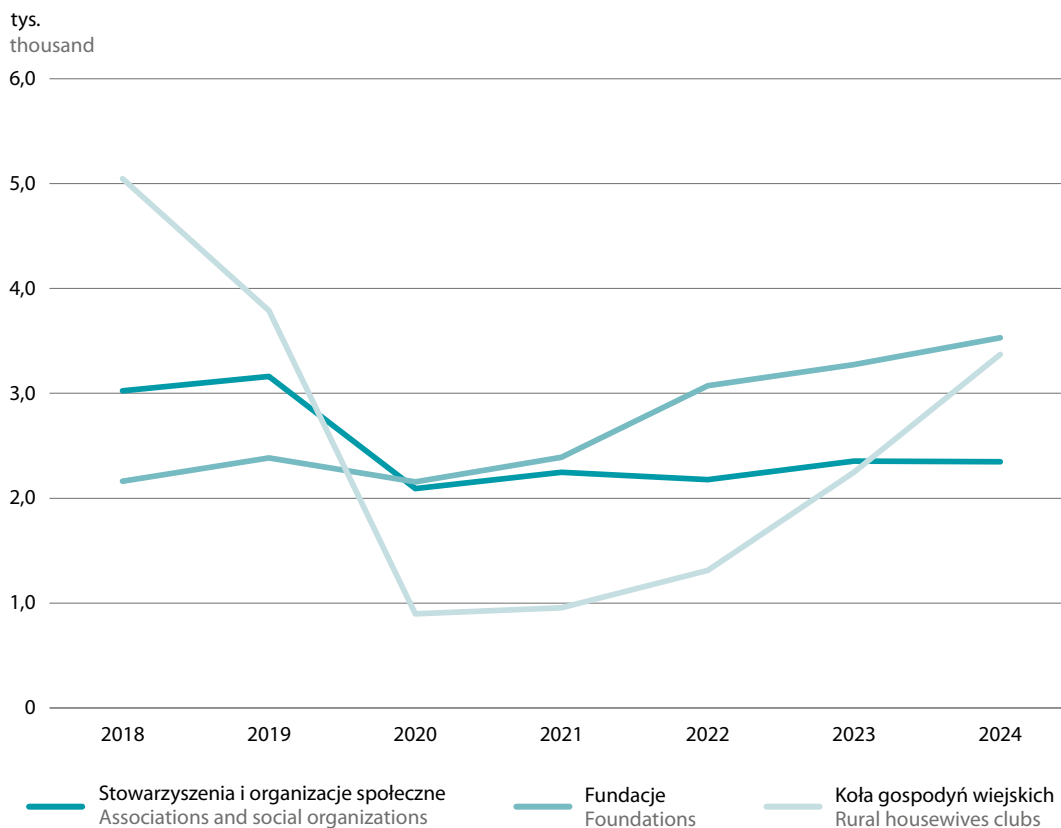
Liczba nowo wpisanych kół gospodyń wiejskich do rejestru prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w analizowanym okresie była zróżnicowana. Wysoki poziom rejestracji, który w 2018 r. wynosił 5,0 tys. organizacji, wynikał z nadania tym podmiotom na podstawie ustawy o kołach gospodyń wiejskich¹⁹ osobowości prawnej oraz możliwości pozyskania środków. Natomiast spadek o 82,2% w latach 2018-2020 był związany z sytuacją pandemiczną oraz związanymi z nią ograniczeniami. Od 2022 r. do 2024 r. widoczna była wyraźna odbudowa aktywności tego typu podmiotów – wzrost o 157,1%. Istotną była nowelizacja ustawy o kołach gospodyń wiejskich z dnia 11 października 2024 r. wraz z towarzyszącymi jej działaniami finansowymi.

¹⁸ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej reguluje zasady pozyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz umożliwia dostęp do wsparcia w formie konkursów, funduszy publicznych motywujących podmioty do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego.

¹⁹ op. cit.

Wykres 2.2. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON oraz ARiMR

Chart 2.2. Entities newly registered in the REGON register and with ARiMR

2.2. Charakterystyka prowadzonej działalności**2.2. Characteristics of conducted activity****2.2.1. Rodzaje działalności****2.2.1. Types of activity**

W latach 2018-2024 struktura organizacji pozarządowych według rodzaju prowadzonej działalności nie uległa istotnym zmianom. W analizowanym okresie największy udział stanowiły podmioty prowadzące wyłącznie nieodpłatną działalność statutową. W 2018 r. ich udział stanowił 69,9% ogółu organizacji pozarządowych i nieznacznie wzrósł do 70,6% w 2024 r.

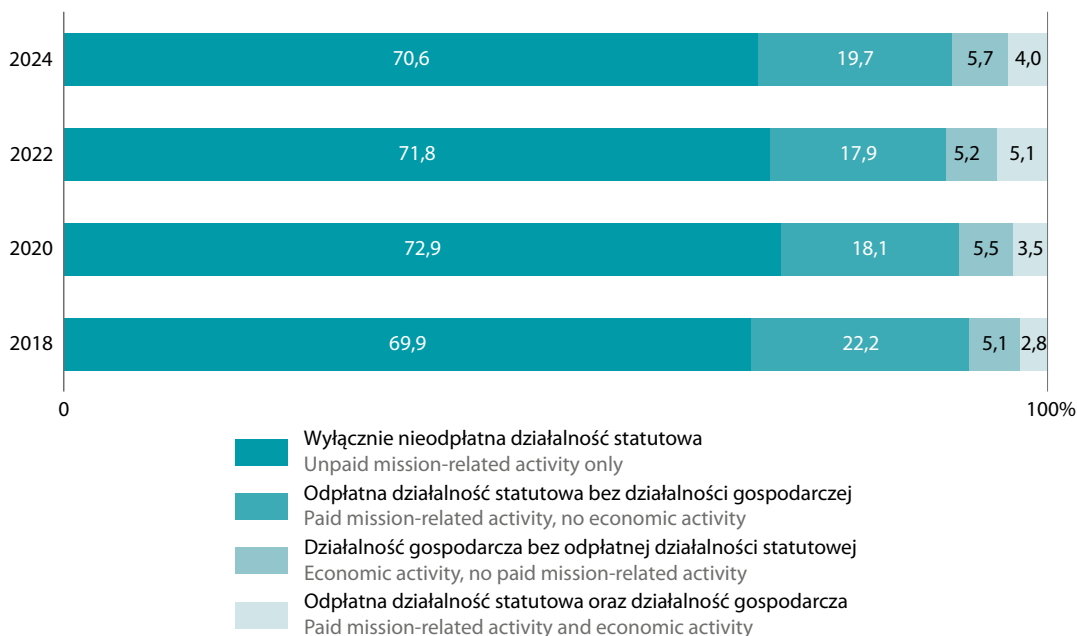
Fundacje oraz typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne najrzadziej ze wszystkich organizacji pozarządowych pobierały opłaty za realizowane działania. Cechowały się także największą stabilnością struktury w podziale na rodzaj prowadzonej działalności.

Dane za lata 2018-2024 wskazują, że odsetek fundacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub świadczących usługi w ramach działalności gospodarczej wzrósł o 0,3 p. proc. (z 44,7% w 2018 r. do 45,0% w 2024 r.), natomiast udział typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych zwiększył się o 0,7 p. proc. – z 28,7% w 2018 r. do 29,4% w 2024 r.

W okresie 2018-2024 ochotnicze straże pożarne należały do organizacji pozarządowych o najmniejszym odsetku podmiotów pobierających opłaty za swoją działalność, który zmniejszył się o 3,4 p. proc. – z 8,6% w 2018 r. do 5,2% w 2024 r.

Największą dynamikę zaobserwowano w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych. W analizowanym okresie udział podmiotów prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą wzrósł wśród nich o 13,2 p. proc. (z 53,1% w 2018 r. do 66,3% w 2024 r.).

Wykres 2.3. Organizacje pozarządowe według rodzaju prowadzonej działalności
Chart 2.3. Non-governmental organizations by type of activity

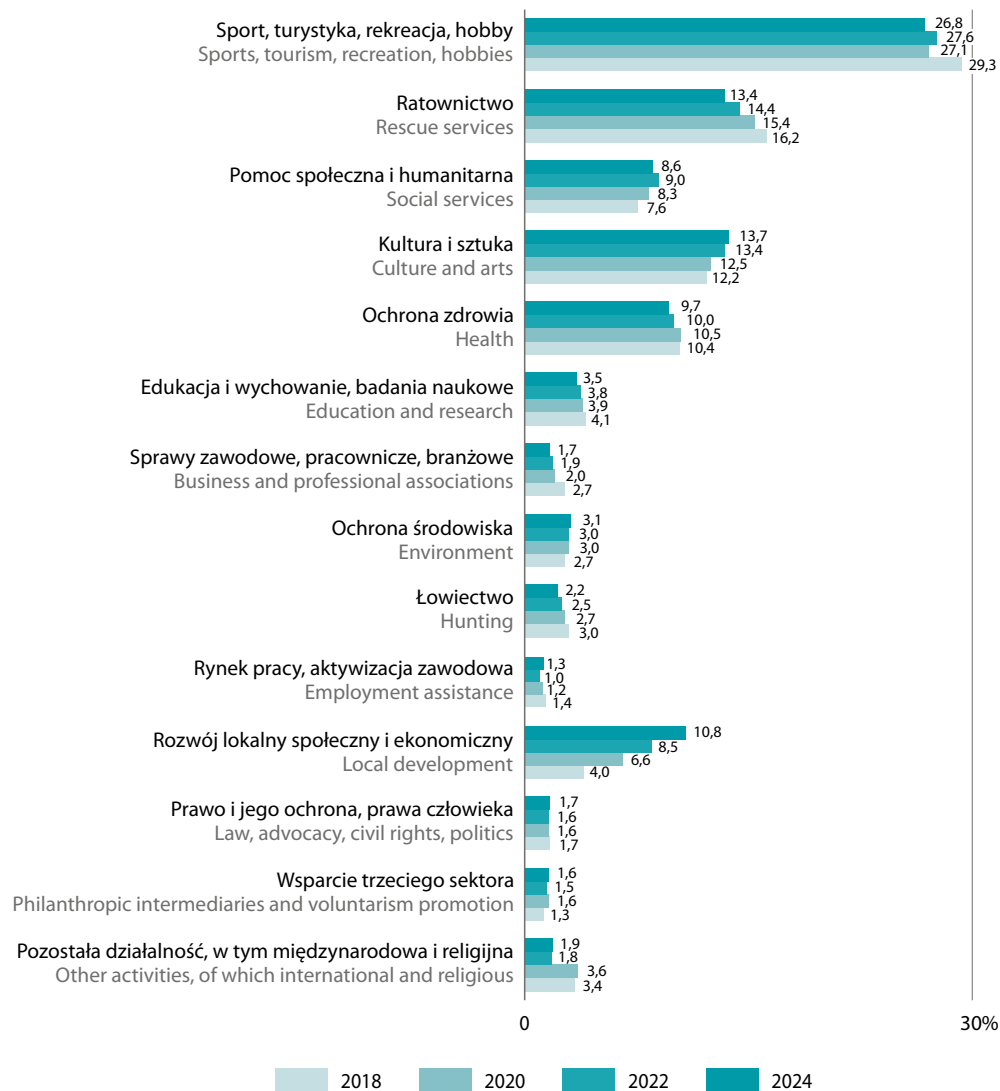
2.2.2. Dziedziny działalności

2.2.2. Fields of activity

W latach 2018-2024 struktura organizacji pozarządowych pod względem dziedzin działalności nie uległa znaczącym zmianom. Największy wzrost odsetka nastąpił wśród podmiotów prowadzących działalność w obszarze rozwoju lokalnego społecznego i ekonomicznego – o 6,8 p. proc. (do 10,8% w 2024 r.), który wynikał z uwzględnienia w 2020 r. kół gospodyń wiejskich jako odrębnych podmiotów – stanowiły one w 2020 r. 58,3% wszystkich organizacji w tym obszarze, a w 2024 r. ich udział wynosił 71,5% podmiotów w grupie. Natomiast największy spadek zaobserwowano u podmiotów, które wskazały jako główny obszar działalności ratownictwo oraz sport, turystyka, rekreacja, hobby – odpowiednio o 2,8 p. proc. (z 16,2% w 2018 r. do 13,4% w 2024 r.) i 2,5 p. proc. (z 29,3% w 2018 r. do 26,8% w 2024 r.). W pozostałych obszarach zmiany nie były większe niż 1,5 p. proc.

Wykres 2.4. Organizacje pozarządowe według głównej dziedziny działalności

Chart 2.4. Non-governmental organizations by main field of activity

2.2.3. Zasięg prowadzonej działalności

2.2.3. Territorial scope of activity

Maksymalny zasięg prowadzonej działalności

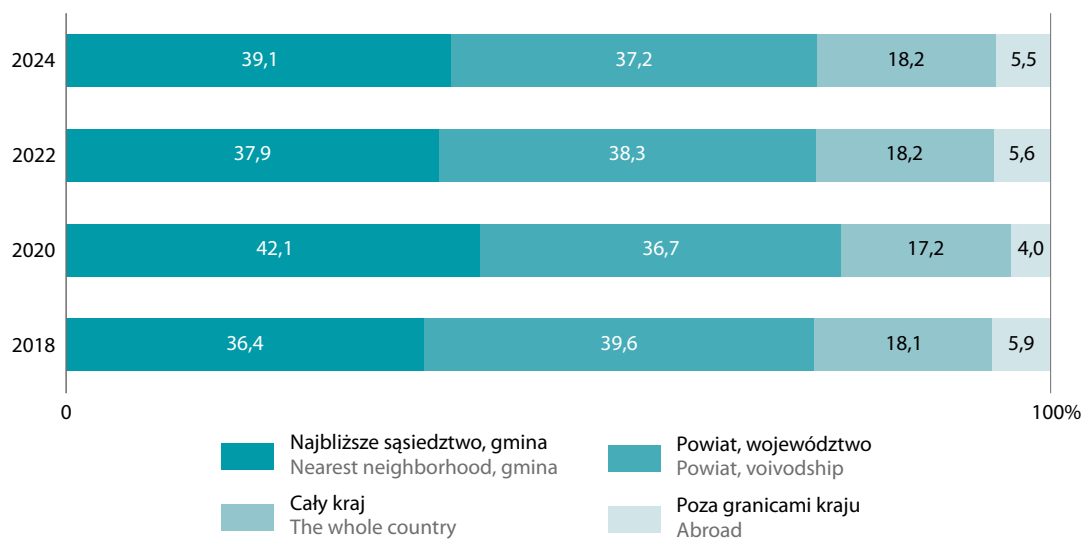
Maximum territorial scope of activity

W latach 2018-2024 zaobserwowano widoczne zmiany w zakresie wskazywanego przez organizacje pozarządowe maksymalnego zasięgu działania. Zauważalna tendencja wzrostowa nastąpiła w obszarze najbliższego sąsiedztwa lub gminy, w tym w 2020 r. względem 2018 r. wzrósł udział podmiotów o 5,7 p. proc., z 36,4% w 2018 r. do 42,1% w 2020 r. Prawdopodobnie główną przyczyną była pandemia COVID-19 oraz wspomniane wcześniej nadanie kołom gospodyń wiejskich odrębnej formy prawnej, które z natury swojej działalności zasięg działania mają ograniczony do najbliższego sąsiedztwa lub gminy.

W tym okresie odnotowano również spadki w pozostałych deklarowanych obszarach działalności. Największy dotyczył działalności w obrębie powiatu, województwa. Zmiany te były spowodowane zwiększoną aktywnością jednostek w granicy gminy, jak również uwzględnieniem zbiorowości kół gospodyń wiejskich, dla których także ten obszar jest głównym obszarem działania (84,7%).

W latach 2020-2024 udział organizacji pozarządowych pod względem działalności na terenie najbliższego sąsiedztwa i gminy zmniejszył się na korzyść pozostałych zakresów działania.

Wykres 2.5. Organizacje pozarządowe według maksymalnego zasięgu ich działania
Chart 2.5. Non-governmental organizations by maximum territorial scope of activity

Najniższy odsetek organizacji pozarządowych pod względem zasięgu działalności stanowiły podmioty działające poza granicami Polski – ich udział wynosił od 4,0% do 5,9% ogółu organizacji.

Największą zmianę w analizowanym okresie zaobserwowano w kołach gospodyń wiejskich. W 2020 r. 84,7% z nich zadeklarowało działalność na obszarze maksymalnie najbliższego sąsiedztwa lub gminy, a 14,3% na terenie powiatu, województwa. W 2024 r. odnotowano spadek podmiotów o zasięgu maksymalnie gminy o 14,3 p. proc. (do 70,4%) oraz wzrost odsetka w przypadku działalności do zasięgu województwa o 13,7 p. proc. (do 28,0%).

W przypadku przedsiębiorstw społecznych zaobserwowano odwrotną tendencję w zakresie działalności w obszarze najbliższego sąsiedztwa lub gminy – w okresie 2018-2024 r. odsetek tego typu podmiotów zmniejszył się o 18,3 p. proc. (z 36,4% w 2018 r. do 18,1% w 2024 r.). Natomiast odnotowano wzrost w grupie prowadzącej działalność na terenie powiatu, województwa – o 16,0 p. proc. (z 39,6% w 2018 r. do 55,7% w 2024 r.). Działalność przedsiębiorstw społecznych o zasięgu krajowym wzrosła o 5,0 p. proc., do poziomu 23,2% w 2024 r., zaś poza jego granicami nastąpił spadek o 2,7 p. proc., do 3,1% w 2024 r.

2.3. Baza członkowska

2.3. The membership base

W latach 2018-2024 liczba członkostw w organizacjach pozarządowych zmniejszyła się o 2,2% – z 7,8 mln członkostw w 2018 r. do 7,7 mln w 2024 r., mimo zwiększającej się liczby podmiotów. Największy spadek liczby członkostw zaobserwowano między 2018 r., a 2020 r. – o 9,0% (do 7,1 mln członkostw w 2020 r.). W analizowanym okresie zdecydowaną większość członkostw stanowiły osoby fizyczne – w 2018 r. było to 98,3%, a w 2024 r. – 98,4%.

Członkostwa osób fizycznych

Memberships of natural persons

W badanym przedziale czasowym liczba członkostw osób fizycznych w organizacjach pozarządowych była zróżnicowana – w okresie 2018-2020 zmniejszyła się o 6,6% (z 7,7 mln osób w 2018 r. do 7,0 mln w 2020 r.), natomiast od 2020 r. do 2024 r. nastąpił wzrost o 4,9% (do 7,6 mln osób w 2024 r.).

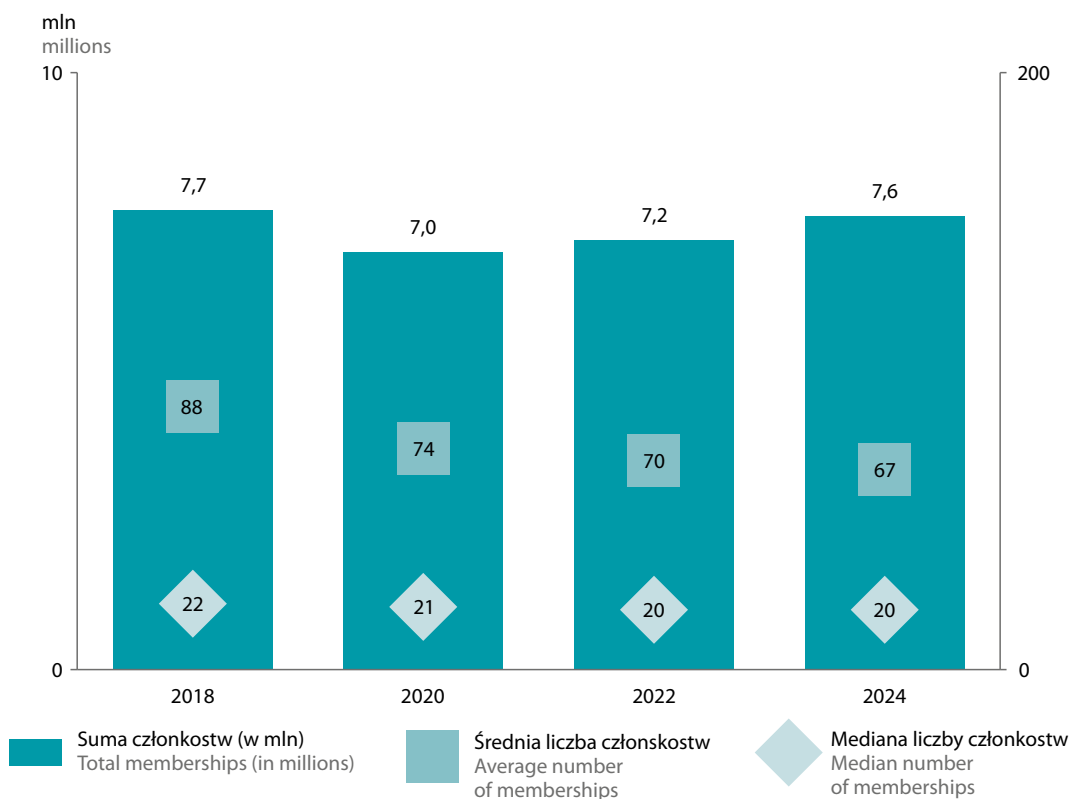
Mimo zróżnicowania liczby członkostw osób fizycznych, średnia i mediana w całym analizowanym okresie miały tendencję spadkową i wynosiły odpowiednio 88 i 22 osób w 2018 r., natomiast w 2024 r. – 67 i 20 osób.

Baza członkowska osób fizycznych zmniejszyła się głównie ze względu na redukcję liczby członkostw w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych, w których koncentrowała się większość członkostw w organizacjach pozarządowych. Liczba członkostw osób fizycznych w obserwowanym okresie spadła o 15,3%, z 5,3 mln członków w 2018 r. do 4,5 mln w 2024 r., przy równoczesnym spadku liczby tego typu podmiotów o 5,0% - z 34,5 tys. w 2018 r. do 32,8 tys. w 2024 r.

W latach 2020-2022 tendencja spadkowa liczby członkostw osób fizycznych uległa odwróceniu i zaobserwowano niewielki wzrost przy jednoczesnym wzroście liczby typowych stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, który również jest widoczny w 2024 r.

Wykres 2.6. Członkostwa osób fizycznych w organizacjach pozarządowych

Chart 2.6. Memberships of natural persons in non-governmental organizations

Zwiększenie zasobów członkowskich zaobserwowano w stowarzyszeniach sportowych, ochotniczych strażach pożarnych, społecznych podmiotach wyznaniowych oraz od 2020 r. w kołach gospodyń wiejskich. Największy wzrost procentowy w okresie 2018-2024 był w bazie członkowskiej społecznych podmiotów wyznaniowych – o 22,3% oraz ochotniczych strażach pożarnych – o 14,6%.

Na podstawie danych z badania spisowego parafii Kościoła katolickiego baza członkowska organizacji przyparafialnych w okresie 2018-2024 zmniejszyła się o 20,8% (z 2,6 mln osób w 2018 r. do 2,0 mln osób w 2023 r.), przy jednoczesnym spadku liczby niesformalizowanych inicjatyw przyparafialnych w tym okresie o 21,1%.

Tablica 2.1. Liczba członkostw osób fizycznych w organizacjach pozarządowych
Table 2.1. Number of memberships of natural persons in non-governmental organizations

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024 ^a
	w mln ^b in millions ^b			
OGÓŁEM ORGANIZACJE REJESTROWE TOTAL REGISTER ORGANIZATIONS	7,7	7,0	7,2	7,6
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	1,3	1,2	1,1	1,2
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	10,8	9,8	9,3	14,7
OGÓŁEM ORGANIZACJE NIEREJESTROWE TOTAL NON-REGISTER ORGANIZATIONS	2,6	–	–	2,0
w tym: of which:				
przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego Catholic parish-based organizations	2,6	–	–	2,0

a Dane dla przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego są za 2023 r. – patrz Uwagi metodologiczne.

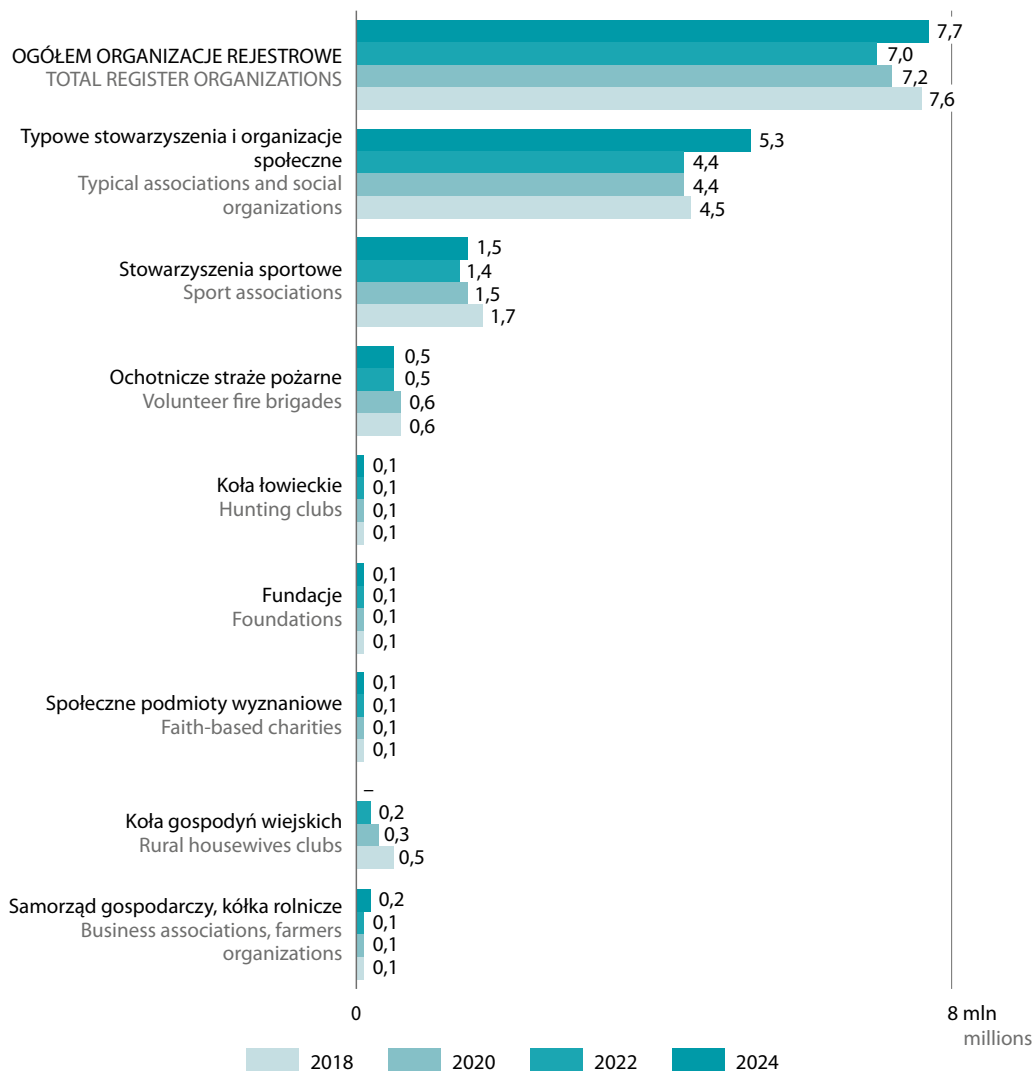
a Data for Catholic parish-based organizations are for 2023 – see Methodological notes.

b Dane dla organizacji posiadających status przedsiębiorstwa społecznego podano w tysiącach.

b Data for organizations which have the status of a social enterprise are given in thousands.

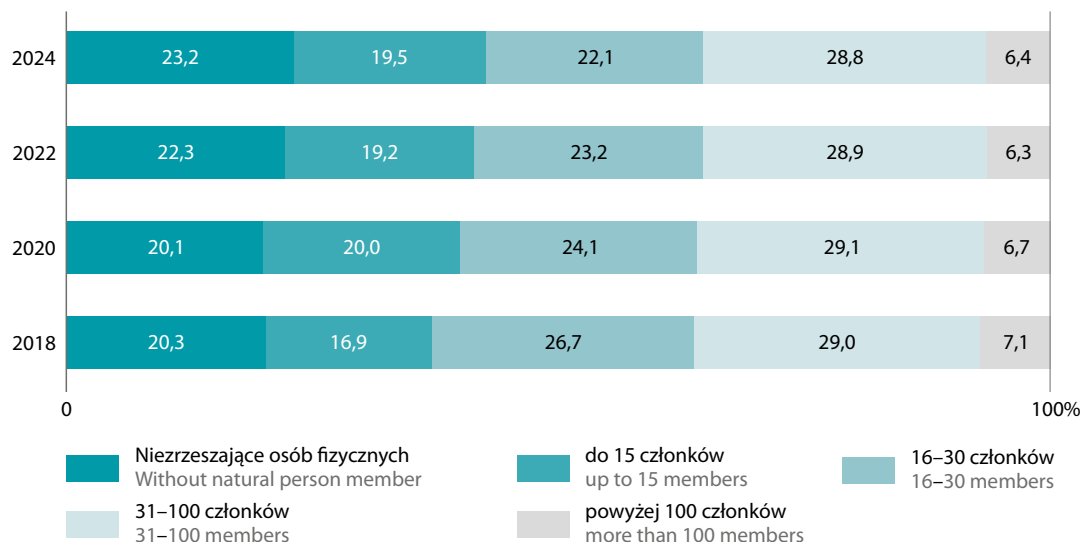
Wykres 2.7. Członkostwa osób fizycznych według rodzaju organizacji

Chart 2.7. Memberships of natural persons by type of organization

Tendencja spadkowa bazy członkowskiej osób fizycznych w organizacjach pozarządowych miała także wpływ na klasy członkostw. W latach 2018-2024 wzrósł odsetek organizacji, które nie zrzeszały osób fizycznych – o 2,8 p. proc. (z 20,3% w 2018 r. do 23,2% w 2024 r.) oraz podmiotów z najmniejszą liczbą członków – do 15 osób, których odsetek powiększył się o 2,6 p. proc. (z 16,9% w 2018 r. do 19,5% w 2024 r.). Zmiany te wynikają głównie ze wzrostu liczby organizacji nieczłonkowskich, np. fundacji, które z założenia nie posiadają bazy członkowskiej. Pozostałe klasy członkostw osób fizycznych zanotowały spadki. W największym stopniu zmniejszył się odsetek organizacji z liczbą członków w zakresie 16-30 osób – o 4,6 p. proc. (z 26,7% w 2018 r. do 22,1% w 2024 r.).

Wykres 2.8. Organizacje pozarządowe według klas członkostw osób fizycznych
 Chart 2.8. Non-governmental organizations by membership classes of natural persons

2.4. Zasoby pracy

2.4. Labour resources

2.4.1. Korzystanie z pracy płatnej

2.4.1. Use of paid work

W latach 2018-2024 utrzymała się dominacja podmiotów, które nie korzystały z płatnego personelu, a ich udział w zbiorowości organizacji pozarządowych zwiększył się o 5,7 p. proc. w okresie 2018-2020. Między 2018 r. a 2024 r. odnotowano spadek odsetka organizacji, które zatrudniały personel wyłącznie w ramach umów cywilnoprawnych – z 28,7% w 2018 r. do 25,1% w 2024 r.

Udział organizacji posiadających wśród personelu osoby zatrudnione w oparciu o umowę o pracę od 2018 r. zmniejszył się o 1,6 p. proc. i w 2024 r. osiągnął 13,6%, przy czym największy spadek odnotowano między 2018 r. a 2020 r., o 1,3 p. proc. Analizując zmiany w poszczególnych klasach zatrudnienia można było zaobserwować, iż w latach 2018-2024 najbardziej zmalał odsetek podmiotów zatrudniających najmniejszą liczbę pracowników (maksymalnie 5 osób) – z 9,4% do 8,3%, w mniejszym stopniu również odsetek organizacji zatrudniających 6-19 pracowników, z kolei odsetek podmiotów o największym potencjale zatrudnieniowym (20 lub więcej pracowników etatowych) utrzymywał się na podobnym poziomie (2,2%-2,4%).

W analizowanym okresie najwyższy odsetek organizacji zatrudniających pracowników w oparciu o umowę o pracę wystąpił wśród społecznych podmiotów wyznaniowych – w 2018 r. wyniósł 81,5% a w 2024 r. – 82,1%. Na przestrzeni lat 2018-2024 wśród tego rodzaju organizacji wzrósł o 0,9 p. proc. udział organizacji nieposiadających płatnego personelu (z 13,6% w 2018 r. do 14,5% w 2024 r.), zmniejszył się natomiast udział społecznych podmiotów wyznaniowych zatrudniających tylko na umowy cywilnoprawne – z 5,0% w 2018 r. do 3,4% w 2024 r. Jednocześnie o 1,0 p. proc. wzrósł udział organizacji o największym potencjale zatrudnieniowym (w 2018 r. było to 34,0%, a w 2024 r. – 35,0%).

Największe zmiany w strukturze organizacji według posiadania płatnego personelu zaszły w organizacjach samorządu gospodarczego, kółkach rolniczych – udział podmiotów nieposiadających płatnego personelu spadł z 54,5% w 2018 r. do 41,0% w 2020 r., czyli o 13,5 p. proc. W następnych latach utrzymywał się na po-

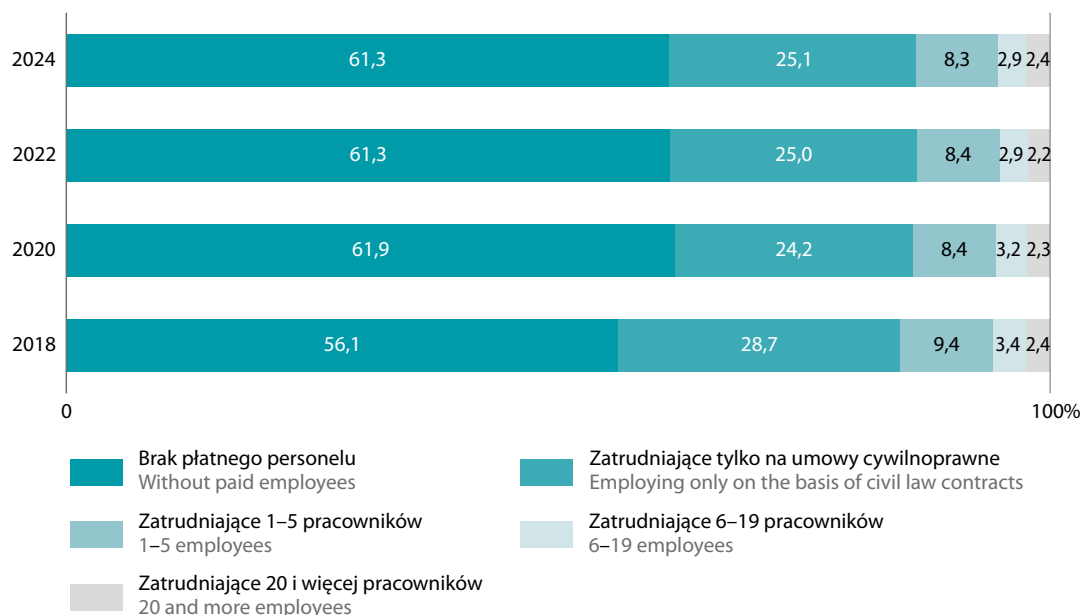
dobnym co w 2020 r. poziomie. Przyczyną tego było wyodrębnienie kół gospodyń wiejskich jako odrębnej formy prawnej – w latach 2020-2024 ponad 95% spośród nich wskazywało na brak płatnego personelu.

W przypadku fundacji można było odnotować wzrost udziału organizacji nieposiadających płatnego personelu w ich ogólnej liczbie (z 42,9% w 2018 r. do 45,6% w 2024 r.). Wynikało to z tego, że największe tempo powstawania nowych podmiotów dotyczyło właśnie fundacji, a nowo powstałe jednostki najczęściej nie posiadały osób zatrudnionych.

Stowarzyszenia charakteryzowały się największą stabilnością pod względem struktury posiadania płatnego personelu w analizowanym okresie. Żadna z klas zatrudnienia nie zmieniła się w sposób znaczący w latach 2018-2024, jednak warto odnotować wzrost odsetka organizacji zatrudniających więcej niż 19 pracowników, z 1,4% do 1,9% w latach 2018-2024.

Wykres 2.9. Organizacje pozarządowe według posiadania płatnego personelu

Chart 2.9. Non-governmental organizations by having paid personnel

2.4.2. Zatrudnienie etatowe

2.4.2. Employment on the basis of employment contract

Organizacje pozarządowe na koniec 2024 r. zatrudniały 214,3 tys. pracowników etatowych. Od 2018 r. nastąpił wzrost w tym zakresie o 27,3%, przy czym największą dynamikę zmian odnotowano w latach 2022-2024 (wzrost o 17,5%).

Pomimo wzrostu liczby pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, utrzymało się dość duże zróżnicowanie wśród organizacji posiadających pracowników etatowych. Przeciętna liczba pracowników w organizacjach zatrudniających personel utrzymywała się na przestrzeni lat na podobnym poziomie – w 2018 r. i 2022 r. wyniosła 13 osób, natomiast w 2020 r. i 2024 r. – 14 osób. Z kolei połowa takich organizacji w latach 2018, 2022 oraz 2024 nie zatrudniała więcej niż 3 osoby, a w 2020 r. – nie więcej niż 4 osoby.

Największą dynamikę wzrostu liczby pracowników etatowych odnotowano wśród fundacji. Między 2018 r. a 2024 r. zatrudnienie na koniec roku zwiększyło się w tej grupie o ponad połowę (58,7%). Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w typowych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych także wzrosła, choć w mniejszym stopniu – o 21,9%. Między 2018 r. a 2024 r. można było także odnotować wzrost liczby pracowników w społecznych podmiotach wyznaniowych – o 14,0%, a także w samorządzie gospodarczym, kółkach rolniczych – o 1,6%.

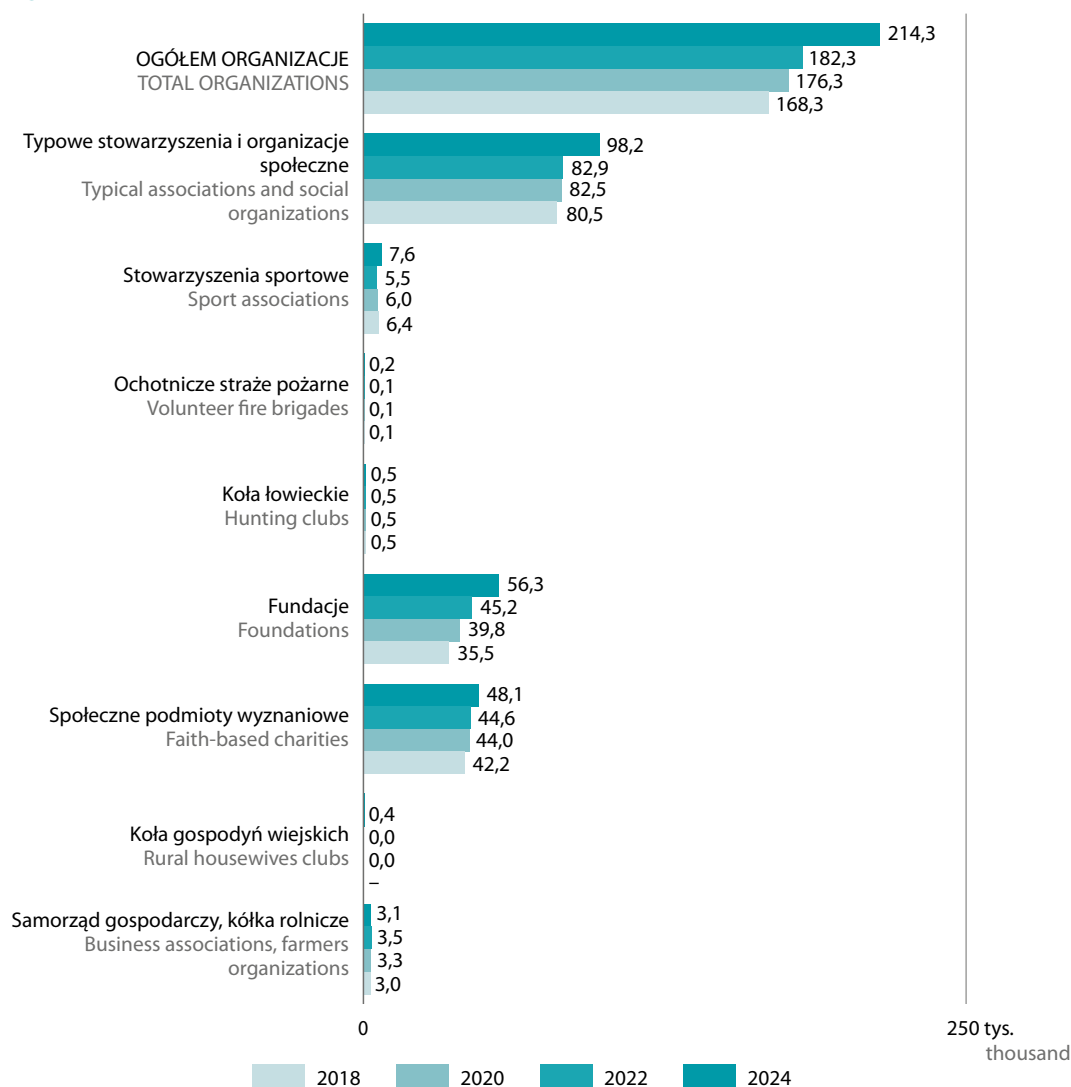
Tablica 2.2. Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w organizacjach pozarządowych w dniu 31 grudnia

Table 2.2. Number of employees under employment contract in register non-governmental organizations as of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024	zmiana w latach 2018-2024
	w tys. in thousands				
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	168,3	176,3	182,3	214,3	+46,0
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	58,7	68,4	68,4	82,2	+23,4
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	1,8	2,6	3,8	10,2	+8,4

Wykres 2.10. Liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji w dniu 31 grudnia

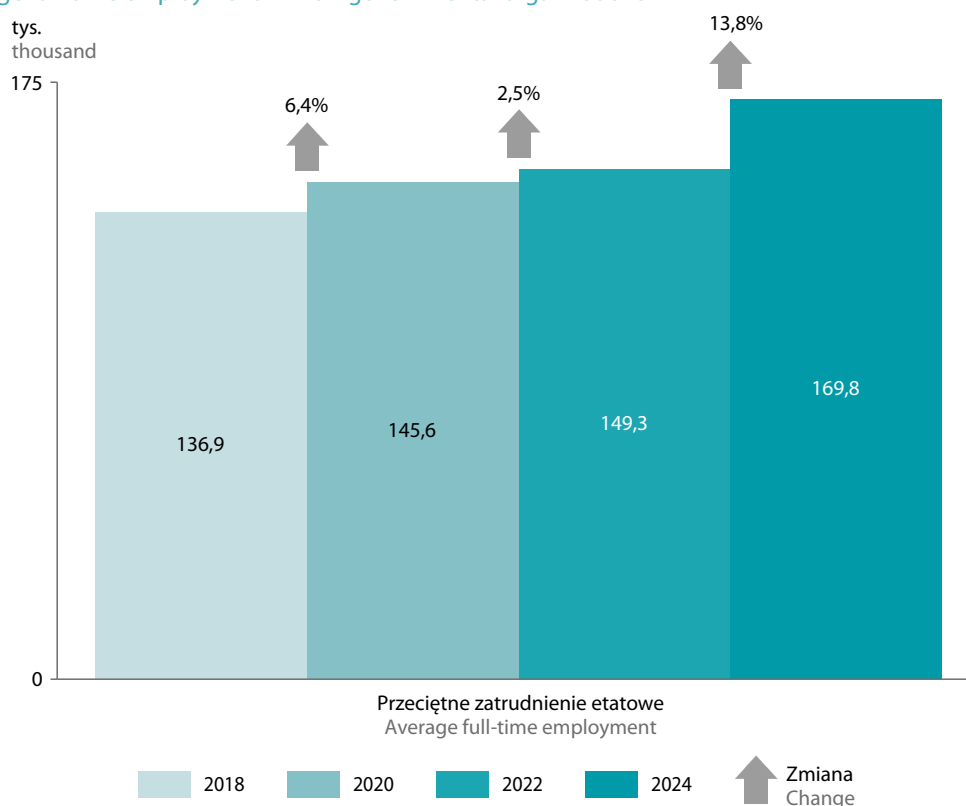
Chart 2.10. Number of employees on the basis of employment contract in non-governmental organizations by type of organization as of 31 December

Pomiędzy 2018 r. a 2024 r. o 29,0% wzrosła liczba pracowników etatowych, dla których jednostka była głównym miejscem pracy – ze 137,3 tys. w 2018 r. do 177,1 tys. w 2024 r. Ponadto w ciągu analizowanego okresu nieznacznie wzrósł udział zatrudnienia w organizacjach pozarządowych na dzień 31 grudnia w stosunku do liczby osób pracujących w gospodarce narodowej na dzień 31 grudnia. W latach 2018-2020 było to 0,9%, w 2022 r. – 1,0%, a w 2024 r. – 1,2%. Stosunek liczby pracowników etatowych, dla których organizacje pozarządowe były głównym miejscem pracy do liczby pracowników najemnych w całej gospodarce narodowej²⁰, również był coraz wyższy. W latach 2018-2020 wynosił 1,2%, w 2022 r. był równy 1,3%, a w 2024 r. – 1,5%²¹.

Odnotowano również wzrost przeciętnej liczby osób zatrudnionych w organizacjach pozarządowych w ciągu roku (o 24,1%) – z 136,9 tys. w 2018 r. do 169,8 tys. w 2024 r. Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia etatowego odnotowano między 2022 r. a 2024 r. (o 13,8%, tj. 20,5 tys. etatów). Najmniejszy wzrost można było zauważyć w okresie 2020-2022, kiedy wyniósł on jedynie 2,5% (tj. 3,6 tys. etatów), mimo iż w tym samym czasie liczba organizacji zwiększyła się o 8,7%.

Wykres 2.11. Przeciętne zatrudnienie etatowe^a w organizacjach pozarządowych
Chart 2.11. Average full-time employment^a in non-governmental organizations

^a Średnia liczba pracujących w roku wyrażona w pełnych etatach, z uwzględnieniem zatrudnienia pełnoetatowego i niepełnoetatowego.
a Average number of employees in year expressed in full-time places with regard to full-time employment and part-time employment.

²⁰ Pracujący w gospodarce narodowej to osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, wybór lub stosunek służbowy), pracodawcy i pracujący na własny rachunek. Natomiast wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (pracowników najemnych) nie uwzględnia się pracodawców i pracujących na własny rachunek. Więcej o definicjach stosowanych w statystyce rynku pracy: [Główny Urząd Statystyczny / Metainformacje / Słownik pojęć / Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#).

²¹ Dane o liczbie pracujących i osobach zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w gospodarce narodowej na dzień 31 grudnia dla lat 2018-2020 za: Rocznik Statystyczny RP 2021, Warszawa 2021, s. 40-41; dla lat 2022-2024 za: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 40-41.

Feminizacja personelu płatnego

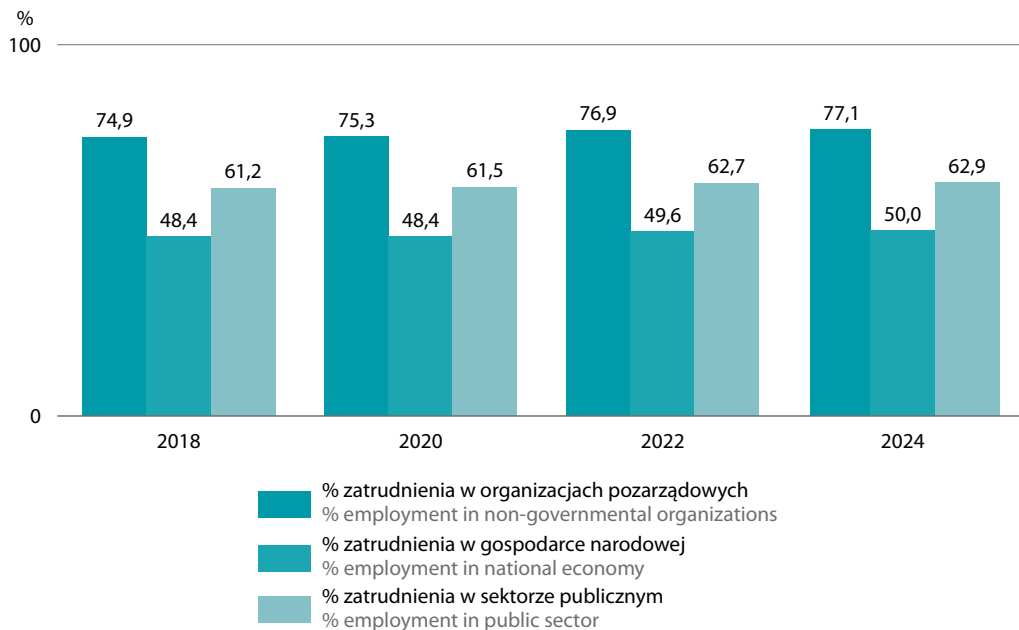
Feminization of paid personnel

Charakterystyczna dla zatrudnienia etatowego w stowarzyszeniach, fundacjach, społecznych podmiotach wyznaniowych oraz samorządzie gospodarczym, kółkach rolniczych jest jego wysoki stopień feminizacji. W analizowanym okresie obserwowano zarówno wysoki udział kobiet zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, jak i jego systematyczny wzrost.

Na koniec 2018 r. kobiety stanowiły 74,9% pracowników etatowych w organizacjach pozarządowych, podczas gdy w 2024 r. odsetek ten wyniósł 77,1%. Z kolei udział kobiet w gospodarce narodowej utrzymywał się we wszystkich analizowanych latach na dużo niższym poziomie – od 48,4% w 2018 r. do 50,0% w 2024 r. Dla porównania w sektorze publicznym, który zbliżony jest zakresem swojej działalności do sektora pozarządowego, w poszczególnych latach udziały zatrudnienia kobiet były wyższe niż w gospodarce narodowej (o ok. 13 p. proc.), ale niższe niż w organizacjach pozarządowych (o ok. 14 p. proc.).

Wykres 2.12. Kobiety wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych, w gospodarce narodowej^a oraz sektorze publicznym^b

Chart 2.12. Women among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations, in national economy^a and in public sector^b

a Dla roku 2018 i 2020 na podstawie danych o zatrudnionych w ramach stosunku pracy w gospodarce narodowej z: Rocznik Statystyczny RP 2021, Warszawa 2021, s. 41; dla roku 2022 i 2024 z: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 41.

a For years 2018 and 2020 on the basis of data about employed persons on the basis of employment contract in national economy from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2021, Warsaw 2021, p. 41; for years 2022 and 2024 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2025, p. 41.

b Dla roku 2018 na podstawie danych z: Rocznik Statystyczny RP 2019, Warszawa 2019, s. 241; dla roku 2020 i 2022 z: Rocznik Statystyczny RP 2023, Warszawa 2023, s. 244; dla roku 2024 z: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 223.

b For years 2018 on the basis of data from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2019, Warsaw 2019, p. 241; for year 2020 and 2022 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2023, Warsaw 2023, p. 244; for year 2024 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2025, p. 223.

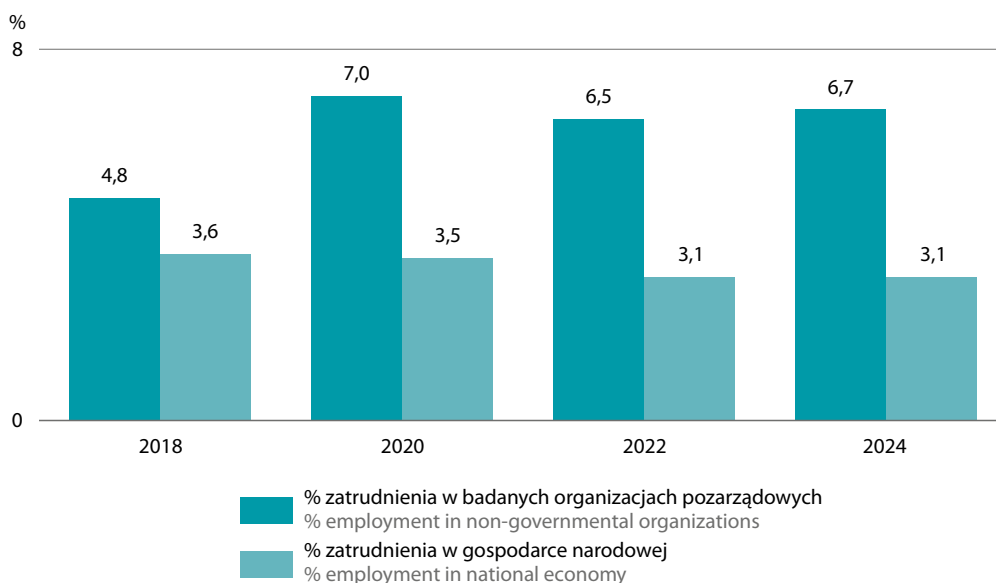
Pracownicy z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz pracownicy w wieku emerytalnym

Employees with a certificate of disability and employees of retirement age

Organizacje pozarządowe w analizowanych latach charakteryzowały się nie tylko wyższym odsetkiem kobiet wśród osób pracujących niż to ma miejsce w gospodarce narodowej, ale również wyższymi udziałami zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami, czy w wieku emerytalnym. W 2018 r. osoby z niepełnosprawnościami stanowiły 4,8% pracowników etatowych w organizacjach pozarządowych, natomiast w 2024 r. odsetek ten wyniósł 6,7%. Tymczasem na poziomie gospodarki narodowej widoczny był trend do nieznaczniejszego, ale sukcesywnego, zmniejszania się udziału osób z niepełnosprawnościami w zatrudnieniu – z 3,6% w 2018 r. do 3,1% w 2024 r.

Wykres 2.13. Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych oraz w gospodarce narodowej^a

Chart 2.13. Persons with legal confirmation of disability among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations and in national economy^a

a Na podstawie danych o osobach pracujących w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących wyższej niż 9 osób dla roku 2018 z: Rocznik Statystyczny RP 2019, Warszawa 2019, s. 248; dla roku 2020 z: Rocznik Statystyczny RP 2021, Warszawa 2021, s. 248. Na podstawie danych o osobach pracujących w podmiotach gospodarki narodowej dla roku 2022 z: Rocznik Statystyczny RP 2023, Warszawa 2023, s. 250; dla roku 2024 z: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 229.

a On the basis of data about employed persons in legal entities in national economy with more than 9 employees for years 2018 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2019, Warsaw 2019, p. 248; for year 2020 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2021, Warsaw 2021, p. 248. On the basis of data about employed persons in legal entities in national economy for year 2022 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2023, Warsaw 2023, p. 250; for year 2024 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2025, p. 229.

W 2024 r. osoby w wieku emerytalnym stanowiły 8,9% pracowników etatowych w organizacjach pozarządowych. Odsetek ten był wyższy o 0,4 p. proc. niż dwa lata wcześniej i o 1,3 p. proc. wyższy w porównaniu z 2018 r. W latach 2018-2024 w gospodarce narodowej analogiczny udział zwiększył się z kolei o 2,2 p. proc. – z 3,0% do 5,2%, lecz w głównej mierze wynikało to ze zmiany metodologicznej w zliczaniu osób pracujących w wieku emerytalnym²².

22 Dane za lata 2018-2020 uwzględniają pracujących wyłącznie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących wyższej niż 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. Natomiast dane za lata 2022-2024 uwzględniają całkowitą liczbę pracujących.

Wykres 2.14. Osoby w wieku emerytalnym wśród osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w organizacjach pozarządowych oraz w gospodarce narodowej^a

Chart 2.14. Persons in retirement age among employed persons on the basis of employment contract in non-governmental organizations and in national economy^a

^a Na podstawie danych o osobach pracujących w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących wyższej niż 9 osób dla roku 2018 z: Rocznik Statystyczny RP 2019, Warszawa 2019, s. 248; dla roku 2020 z: Rocznik Statystyczny RP 2021, Warszawa 2021, s. 248. Na podstawie danych o osobach pracujących w podmiotach gospodarki narodowej dla roku 2022 z: Rocznik Statystyczny RP 2023, Warszawa 2023, s. 250; dla roku 2024 z: Rocznik Statystyczny RP 2025, Warszawa 2025, s. 229.

^a On the basis of data about employed persons in legal entities in national economy with more than 9 employees for years 2018 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2019, Warsaw 2019, p. 248; for year 2020 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2021, Warsaw 2021, p. 248. On the basis of data about employed persons in legal entities in national economy for year 2022 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2023, Warsaw 2023, p. 250; for year 2024 from: Statistical Yearbook of The Republic of Poland 2025, Warsaw 2025, p. 229.

2.4.3. Zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych

2.4.3. Employment on the basis of civil law contracts

Organizacje pozarządowe częściej korzystały z pracy pozaetatowej, czyli świadczonej w ramach umów cywilnoprawnych (tj. umowy zlecenia, umowy o dzieło i pokrewnych) niż pracy etatowej (zatrudnienie w ramach stosunku pracy). W 2024 r. 35,9% organizacji korzystało z pracy pozaetatowej. Odsetek ten od 2018 r. zmalał o 4,3 p. proc. Największy odsetek organizacji, które zatrudniały na podstawie umów cywilnoprawnych wystąpił w 2018 r. i wyniósł 40,2%. Dodatkowo, jak już wspomniano powyżej, 25,1% organizacji pozarządowych zatrudniało w 2024 r. personel wyłącznie na podstawie umów cywilnoprawnych. W porównaniu z 2018 r. odsetek ten był niższy o 3,6 p. proc.

Najwyższy udział podmiotów zatrudniających na podstawie umów cywilnoprawnych występował wśród społecznych podmiotów wyznaniowych oraz stowarzyszeń sportowych. W 2024 r. odsetek ten osiągnął ponad 60% w wyżej wymienionych rodzajach organizacji. Na przestrzeni analizowanego okresu wzrost tego odsetka zaobserwowano wśród wyżej wymienionych podmiotów, a także wśród ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich oraz samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych.

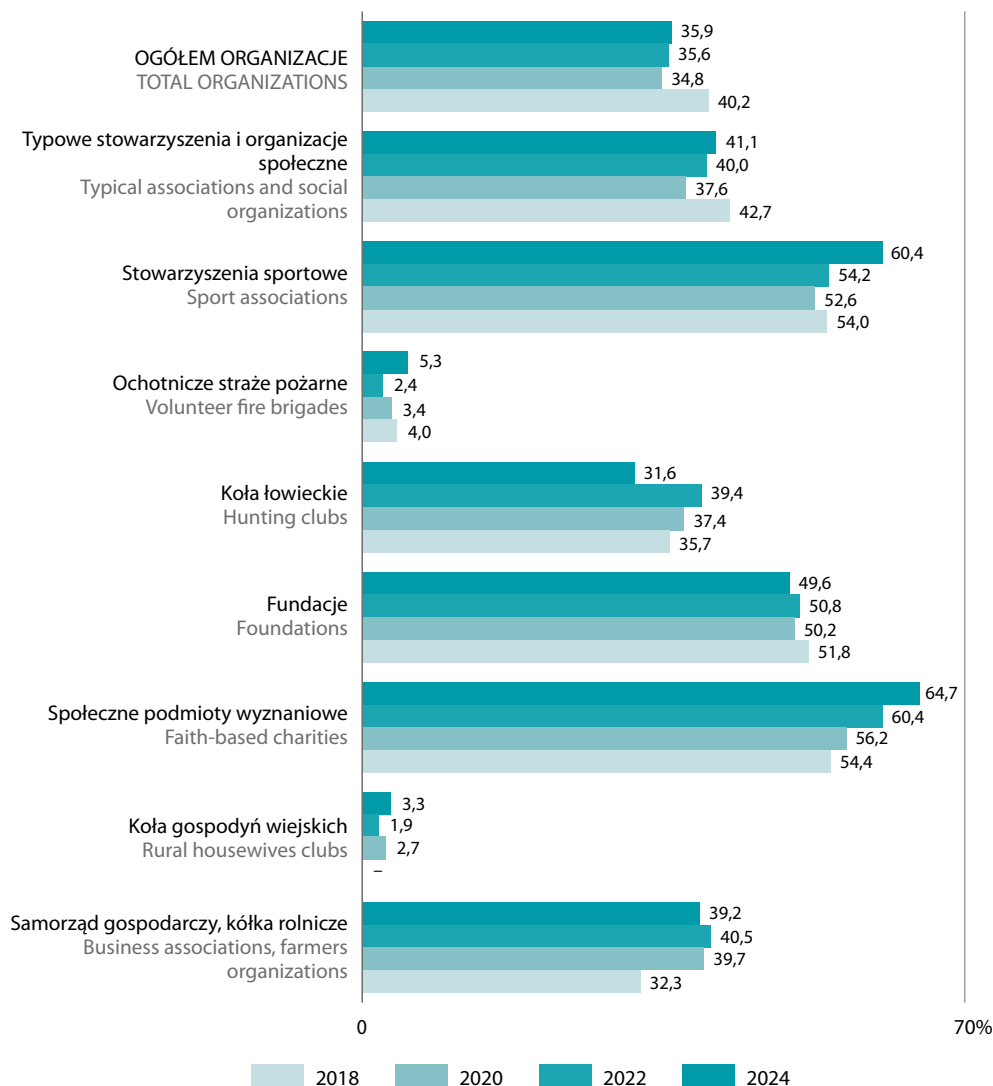
Wśród organizacji pożytku publicznego oraz przedsiębiorstw społecznych odsetek organizacji zatrudniających na umowy cywilnoprawne w latach 2018-2024 pozostawał zdecydowanie wyższy niż wśród organizacji ogółem i kształtował się w zakresie 59-75%.

Typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje odznaczały się najmniej zmienną strukturą w tym zakresie – odsetek podmiotów zatrudniających na umowy cywilnoprawne oscylował odpowiednio wokół 40% i 50%. Wśród kół łowieckich odnotowano największy spadek odsetka organizacji korzystających z pracy pozaetatowej. W przypadku samorządu gospodarczego i kółek rolniczych odsetek ten zwiększył się znacząco między 2018 r. a 2020 r. (o 7,4 p. proc.), by później unormować się w okolicach około 40%. Wśród kół gospodyń wiejskich zjawisko zatrudniania na umowy cywilnoprawne miało marginalny charakter w latach 2020-2024 (nie przekraczało 4%).

Tablica 2.3. Organizacje pozarządowe zatrudniające na umowy cywilnoprawne
 Table 2.3. Non-governmental organizations benefiting from employment on the basis of civil law contract

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024
	w % in %			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	40,2	34,8	35,6	35,9
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	61,1	60,8	59,2	61,8
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	62,0	69,7	65,0	74,3

Wykres 2.15. Organizacje pozarządowe zatrudniające na umowy cywilnoprawne według rodzaju organizacji
 Chart 2.15. Non-governmental organizations benefiting from employment on the basis of civil law contract by type of organization

Między 2018 r. a 2024 r. nieznacznie wzrosła liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych. W 2018 r. takich pracowników w organizacjach pozarządowych było 425,5 tys., a w 2024 r. o 0,2% więcej, tj. 426,5 tys. osób. Należy zauważyć, że w 2020 r. nastąpił skokowy spadek, najpewniej spowodowany skutkami pandemii COVID-19, gdy liczba zatrudnionych na umowy cywilnoprawne wyniosła 379,7 tys. osób. Liczba ta następnie wyraźnie wzrosła w 2022 r. – o 43,9 tys. więcej osób niż w 2020 r.

Analizując cały badany okres można zaobserwować wzrost liczby osób zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych przede wszystkim w przypadku fundacji – o 29,5 tys. osób. Wzrost liczby zatrudnionych w ramach tego rodzaju umów odnotowano także wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (o 4,0 tys. osób) oraz ochotniczych straży pożarnych (o 2,5 tys. osób). Spadek względem 2018 r. odnotowano natomiast w przypadku typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (o 30,8 tys. osób), stowarzyszeń sportowych (o 4,5 tys. osób), kół łowieckich (o 1,5 tys. osób) oraz samorządu gospodarczego, kółek rolniczych (o 0,9 tys. osób). Ponadto, wśród kół gospodyń wiejskich, liczba zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych wzrosła w latach 2020-2024 o 2,1 tys. osób.

Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych rosła również w analizowanym okresie wśród organizacji pożytku publicznego (o 22,7 tys. osób) oraz przedsiębiorstw społecznych (o 11,2 tys. osób).

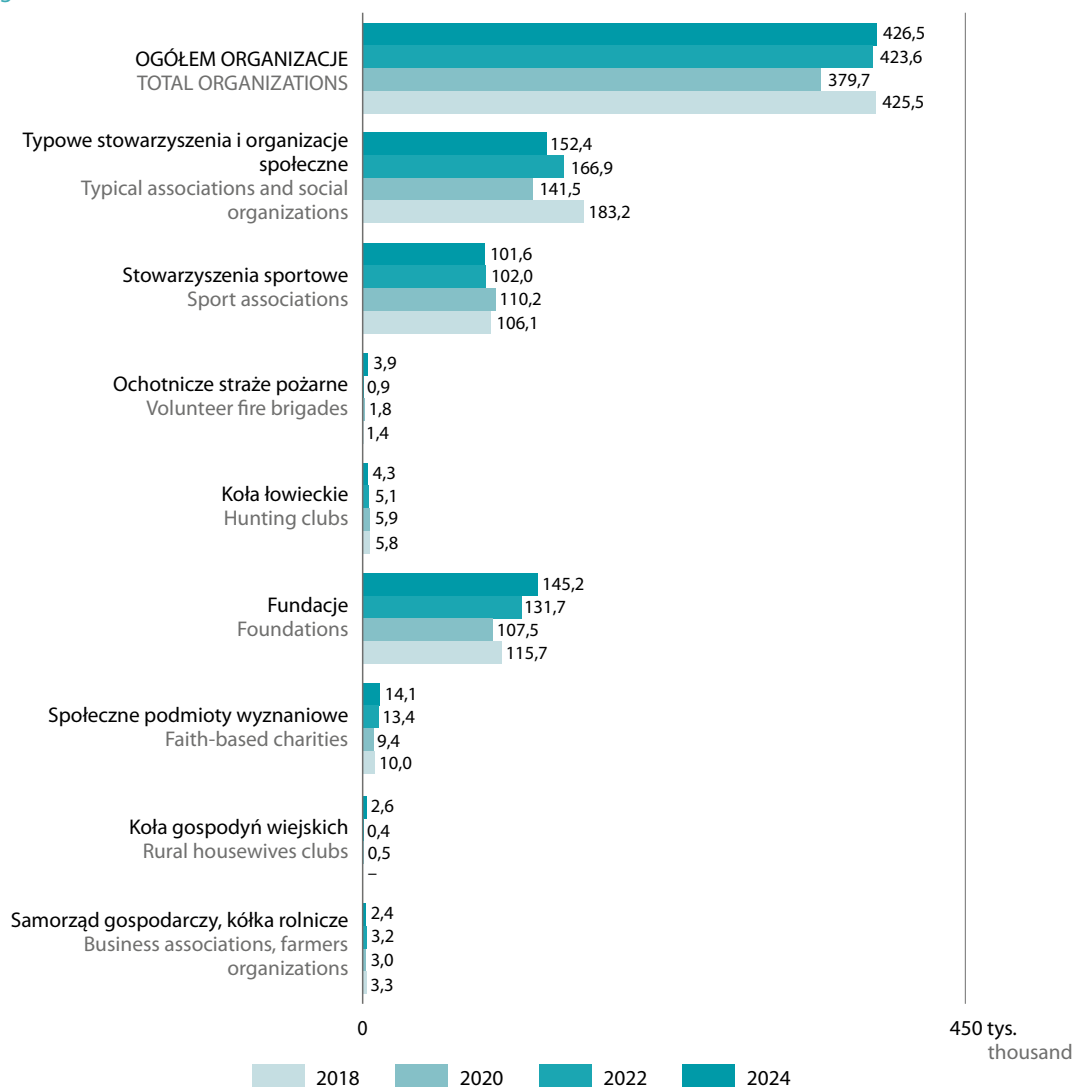
Udział kobiet wśród personelu pozaetatowego między 2018 r. a 2024 r. wzrósł o 6,1 p. proc. – z 48,5% w 2018 r. do 54,6% w 2024 r.

Tablica 2.4. Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pozarządowych
Table 2.4. Number of employees on the basis of civil law contract in non-governmental organizations

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024
	w tys. in thousands			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	425,5	379,7	423,6	426,5
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	101,2	94,7	114,7	123,9
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	0,8	1,7	2,7	12,0

Wykres 2.16. Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji

Chart 2.16. Number of employees on the basis of civil law contract in non-governmental organizations by type of organization

2.4.4. Praca społeczna

2.4.4. Voluntary work

Praca społeczna, czyli praca wykonywana na rzecz organizacji dobrowolnie i bez wynagrodzenia przez jej członków lub wolontariuszy niebędących członkami, stanowi główny zasób, na jakim organizacje pozarządowe opierają swoją działalność. W latach 2018-2024 odnotowano wzrost udziału podmiotów korzystających z pracy społecznej – z 85,7% w 2018 r. do 95,4% w 2024 r.

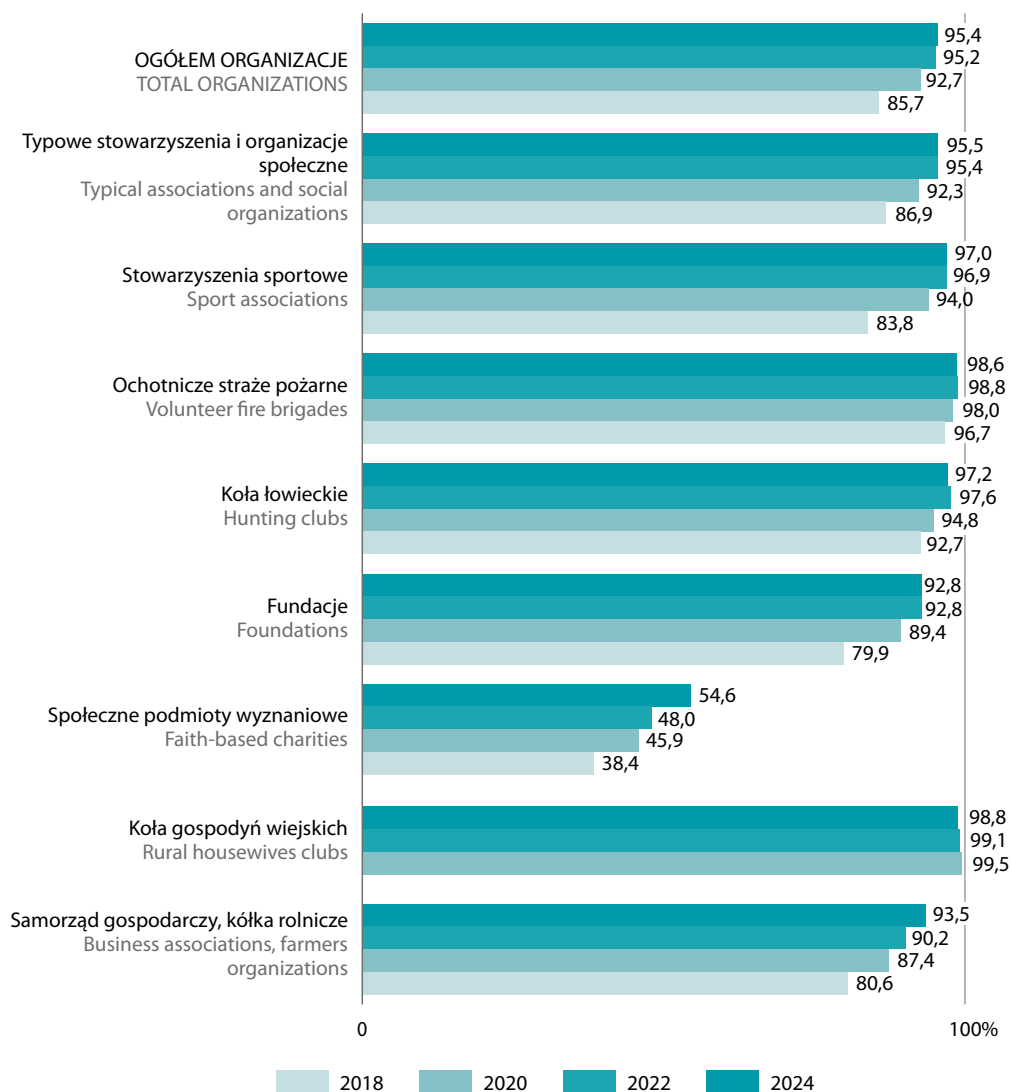
W latach 2020–2024 z pracy społecznej najczęściej korzystały koła gospodyń wiejskich – w tym okresie odsetek takich organizacji przekraczał 98%. W 2024 r. odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej przekraczał 90% również w pozostałych grupach, z wyjątkiem społecznych podmiotów wyznaniowych. W tej grupie odsetek ten wzrósł jednak w latach 2018–2024 o 8–13 p. proc., podczas gdy wśród kół gospodyń wiejskich pozostawał na praktycznie niezmiennym poziomie.

Społeczne podmioty wyznaniowe z kolei zdecydowanie rzadziej angażowały w swoją działalność członków lub wolontariuszy zewnętrznych, choć w ciągu badanych 6 lat odsetek ten stopniowo wzrastał. W 2018 r. z pracy społecznej korzystało 38,4% jednostek, a w 2024 r. – 54,6%.

Tablica 2.5. Organizacje pozarządowe korzystające z pracy społecznej
Table 2.5. Non-governmental organizations benefiting from voluntary work

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024
	w % in %			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	85,7	92,7	95,2	95,4
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	88,0	94,3	96,4	96,7
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	65,2	83,0	89,1	83,4

Wykres 2.17. Organizacje pozarządowe korzystające z pracy społecznej według rodzaju organizacji
 Chart 2.17. Non-governmental organizations benefiting from voluntary work by type of organization

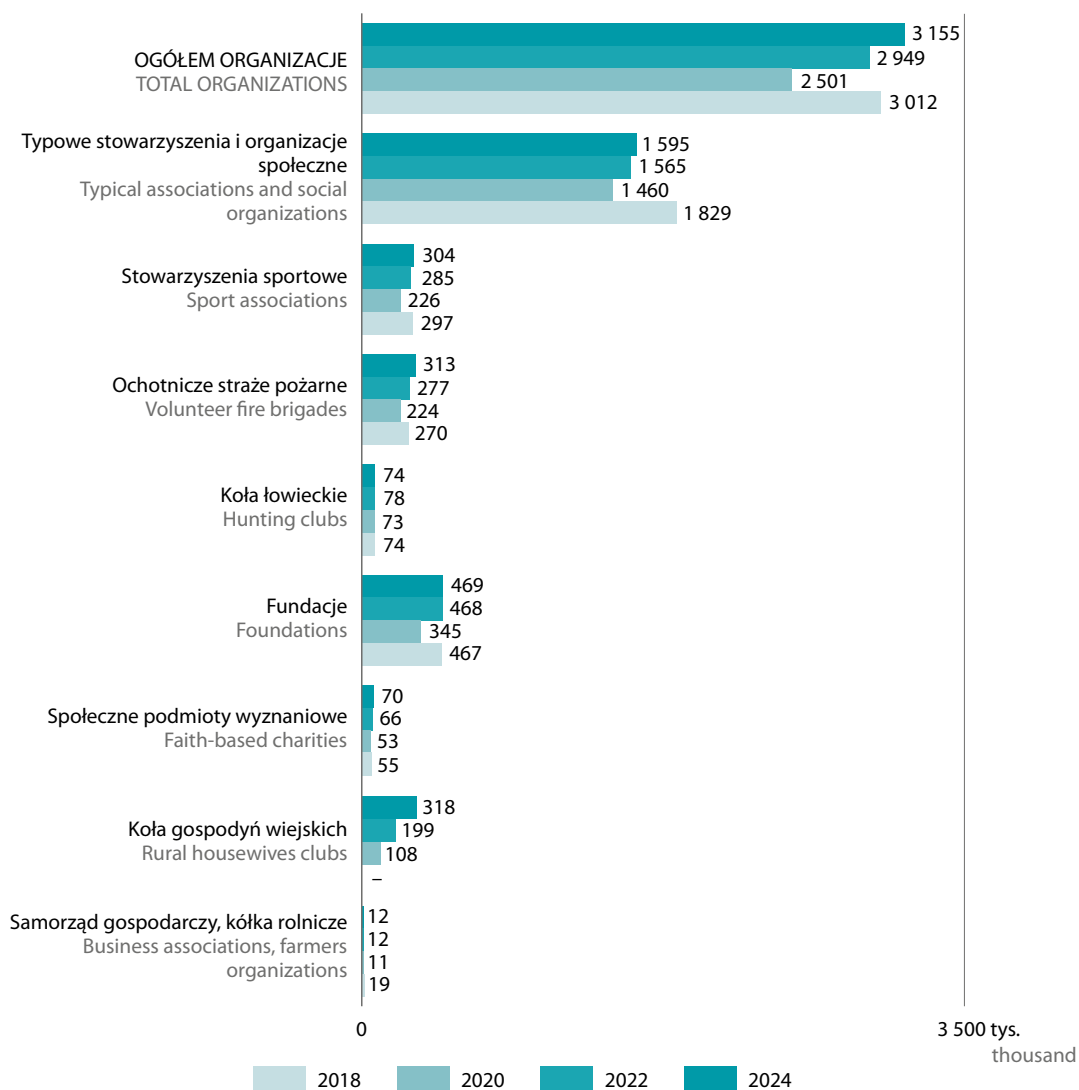
W latach 2018-2020 odnotowano spadek liczby osób pracujących społecznie na rzecz organizacji pozarządowych, a następnie w latach 2020-2024 – systematyczny jej wzrost. W omawianym okresie zmieniała się również mediana osób pracujących społecznie w organizacji – w 2018 r., 2022 r. i 2024 r. wyniosła 10, a w 2020 r. zaledwie 8. Natomiast średnio w organizacji pozarządowej pracowało społecznie coraz mniej osób – liczba ta spadła z 40 do 29 w analizowanym okresie. Różnice między średnią a medianą wynikały z koncentracji dużej liczby wolontariuszy w niewielkiej grupie organizacji. W 2024 r. jedna tysięczna organizacji pozarządowych z największą liczbą pracujących społecznie zrzeszała 41,0% tej zbiorowości.

Największą część bazy wolontariackiej we wszystkich analizowanych latach stanowiły osoby pracujące społecznie na rzecz typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych, a następnie fundacji. W obu tych zbiorowościach widoczny jest przejściowy spadek liczby pracujących społecznie w 2020 r., a następnie tendencja wzrostowa. Podobny trend cechuje liczbę wolontariuszy w samorządzie gospodarczym i kółkach rolniczych. Na uwagę zasługuje dynamicznie powiększająca się liczba pracujących społecznie w kołach gospodyń wiejskich, gdzie co 2 lata przybywało ok. 100 tys. nowych wolontariuszy i wolontariuszek.

Tablica 2.6. Liczba osób pracujących społecznie w organizacjach pozarządowych
Table 2.6. Number of volunteers in non-governmental organizations

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024
	w tys. in thousands			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	3 012	2 501	2 950	3 155
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	768	551	624	606
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	2	2	5	16

Wykres 2.18. Liczba osób pracujących społecznie w organizacjach pozarządowych według rodzaju organizacji
Chart 2.18. Number of volunteers in non-governmental organizations by type of organization

2.5. Przychody z działalności

2.5. Operating income

2.5.1. Przychody

2.5.1. Revenues

Odsetek organizacji wykazujących posiadanie przychodów w latach 2018-2024 utrzymywał się na zbliżonym poziomie – około 90%-91%. Na tym tle wyróżniał się 2020 r., kiedy odnotowano spadek tej wartości do poziomu 86,8%.

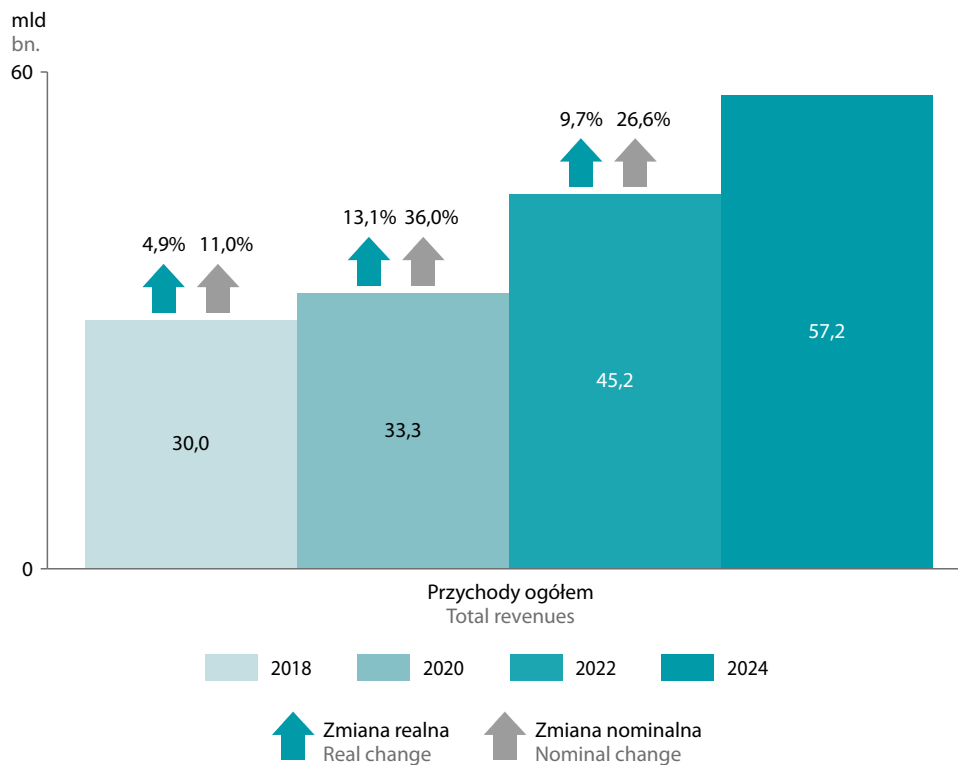
Między 2018 r. a 2024 r. następował systematyczny wzrost wartości przychodów. Łączna kwota przychodów wzrosła nominalnie o 91,0% (z 30,0 mld zł w 2018 r. do 57,2 mld zł w 2024 r.). Realnie²³ jednak wzrost ten był niższy i wyniósł 39,5%. Proporcjonalnie mniejszy wzrost przychodów w ujęciu realnym w omawianym okresie powiązany był ze zmiennym poziomem inflacji. Po uwzględnieniu inflacji realny wzrost przychodów był około 2,5-krotnie niższy niż wzrost nominalny.

Spośród wszystkich rodzajów organizacji, w 2018 r. największa część przychodów należała do typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych (37,5%) oraz fundacji (34,1%). W analizowanym okresie przychody pierwszej z wymienionych grup spadły do 34,5%, a wśród fundacji wzrosły do 38,1%. Stowarzyszenia sportowe, ochotnicze straże pożarne oraz koła łowieckie charakteryzowały się zmniejszającym się udziałem w strukturze przychodów w latach 2018-2024, odpowiednio o 1,3 p. proc., 0,5 p. proc. i 0,3 p. proc.

Przychody osiągane przez społeczne podmioty wyznaniowe oraz koła gospodyń wiejskich miały mniejsze udziały w strukturze przychodów, lecz zwiększyły się one w analizowanym okresie. Przychody społecznych podmiotów wyznaniowych w 2018 r. stanowiły 10,2% ogółu przychodów organizacji pozarządowych, a w 2024 r. 11,4%. O 0,4 p. proc. wzrósł również udział przychodów kół gospodyń wiejskich, z 0,1% do 0,5%. Natomiast udział przychodów organizacji samorządu gospodarczego i kółek rolniczych zmniejszył się z 2,2% w 2018 r. do 1,5% w 2024 r.

23 W przeliczeniu na ceny stałe, tzn. po uwzględnieniu wpływu inflacji, jaka miała miejsce między poszczególnymi latami.

Wykres 2.19. Łączna kwota przychodów organizacji pozarządowych
Chart 2.19. Total revenues of non-governmental organizations

Na przestrzeni analizowanego okresu pogłębiło się rozwarstwienie ekonomiczne w ramach sektora organizacji pozarządowych. W 2018 r. średnie przychody wyniosły 343,1 tys. zł, przy czym połowa organizacji zgromadziła mniej niż 27,0 tys. zł (obliczone dla wszystkich organizacji). W 2024 r. wartości te wyniosły odpowiednio 505,9 tys. oraz 24,5 tys. zł. W 2018 r. odnotowano najniższy poziom rozwarstwienia przychodów – choć średnia była i tak blisko 13-krotnie wyższa niż mediana, co było wynikiem zmniejszania się udziału organizacji nieposiadających przychodów lub posiadających najniższe przychody. W 2020 r. rozwarstwienie znacząco się powiększyło – średnia była 22-krotnie wyższa od mediany. Z jednej strony odpowiadały za to koła gospodyń wiejskich, które po raz pierwszy zostały objęte badaniem i osiągały niewielkie przychody (stanowiły one zaledwie 0,1% przychodów ogółem, podczas gdy koła stanowiły 9,0% ogółu organizacji). Z drugiej wśród najliczniejszych stowarzyszeń i fundacji zwiększyła się liczba podmiotów, które nie posiadały przychodów lub osiągały je na niskim poziomie, co można wyjaśnić sytuacją spowodowaną pandemią COVID-19. W kolejnych latach rozwarstwienie uległo niewielkiemu zmniejszeniu – zarówno w 2022 r. jak i w 2024 r. średnia przychodów była prawie 21-krotnie wyższa niż ich mediana.

2.5.2. Źródła przychodów

2.5.2. Revenue sources

We wszystkich analizowanych latach największa część przychodów organizacji pozarządowych pochodziła ze źródeł nierynkowych. Ponadto ich udział między 2018 r. a 2024 r. wzrósł o 1,3 p. proc. (z 59,4% do 60,7%). Na uwagę zasługuje wyraźny wzrost udziału przychodów ze źródeł nierynkowych w 2020 r., kiedy to wyniosły one 65,8%. Wynikał on ze skutków pandemii COVID-19, z którymi organizacje pozarządowe musiały się zmierzyć. Od tego momentu odsetek ten zaczął maleć.

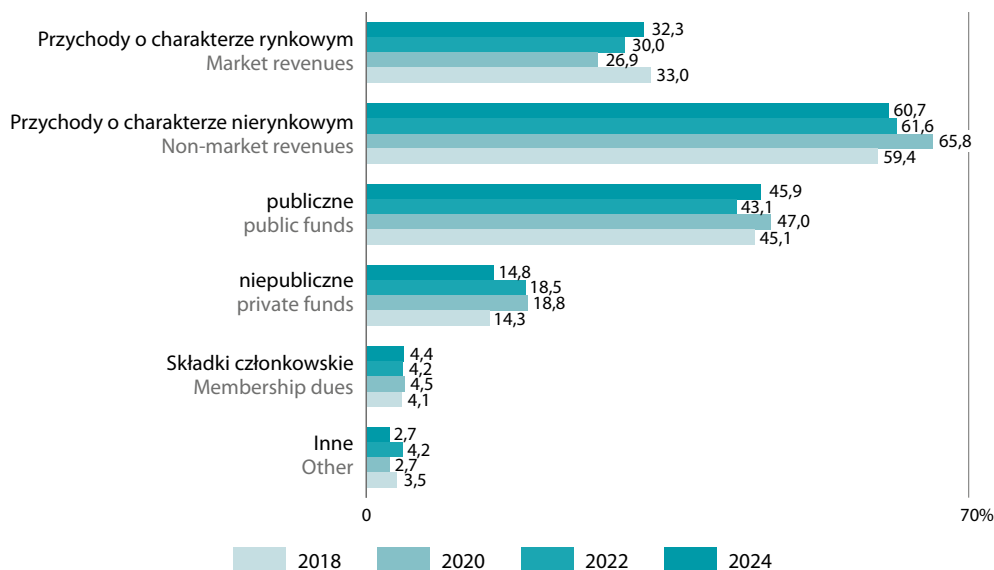
Wśród źródeł nierynkowych duże znaczenie miały środki publiczne. Ich udział między 2018 r. a 2024 r. wzrósł o 0,8 p. proc. (z 45,1% w 2018 r. do 45,9% w 2024 r.). Natomiast udział przychodów pochodzących

z odpisu 1% (1,5% w 2024 r.) od podatku dochodowego od osób fizycznych nieznacznie, ale systematycznie wzrastał – z 2,8% w 2018 r. do 3,5% w 2024 r.

Mniejsze znaczenie wśród źródeł nierynkowych miały źródła niepubliczne. W 2018 r. ich udział wynosił 14,3%, w latach 2020-2022 odnotowano przejściowy wzrost udziału przychodów ze źródeł niepublicznych do ponad 18%, jednak w 2024 r. nastąpił ponowny spadek do 14,8% w strukturze przychodów.

Organizacje pozarządowe uzyskują również przychody o charakterze rynkowym. Odsetek przychodów pochodzących ze źródeł rynkowych zmniejszył się w latach 2018-2024 o 0,7 p. proc. Ponownie zauważalny spadek nastąpił w 2020 r., kiedy udział przychodów o charakterze rynkowym zmalał do 26,9%. W analizowanym okresie spadły udziały przychodów pochodzących z działalności gospodarczej (z 13,4% w 2018 r. do 11,1% w 2024 r.), natomiast zwiększyły się przychody z odpłatnej działalności statutowej (z 17,3% w 2018 r. do 18,8% w 2024 r.).

Wykres 2.20. Przychody organizacji pozarządowych według źródła przychodów
Chart 2.20. Revenues of non-governmental organizations by revenues sources

2.6. Bariery działania

2.6. Barriers to activity

We wszystkich analizowanych latach większość organizacji pozarządowych zgłaszała przynajmniej jedną barierę utrudniającą prowadzenie działalności. Odsetek takich podmiotów jednakże systematycznie spadał w latach 2018-2024. W 2018 r. 66,8% organizacji wskazało przynajmniej jeden problem w swojej działalności, a w 2024 r. odsetek ten był niższy o 8,6 p. proc.

Zmniejszanie się udziału podmiotów deklarujących posiadanie problemów w działalności różniło się ze względu na rodzaj organizacji pozarządowej. Wśród typowych stowarzyszeń i organizacji społecznych, kół łowieckich oraz fundacji najwyższy odsetek zanotowano w 2020 r., dla społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego, kółek rolniczych był to 2022 r. Jedynie wśród stowarzyszeń sportowych oraz kół gospodyń wiejskich zaobserwowano ciągły spadek udziału podmiotów zgłaszających występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności. Ponadto koła łowieckie stanowiły jedyny rodzaj organizacji, w którym występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności było częstsze w 2024 r. niż w 2018 r. (o 5,7 p. proc.).

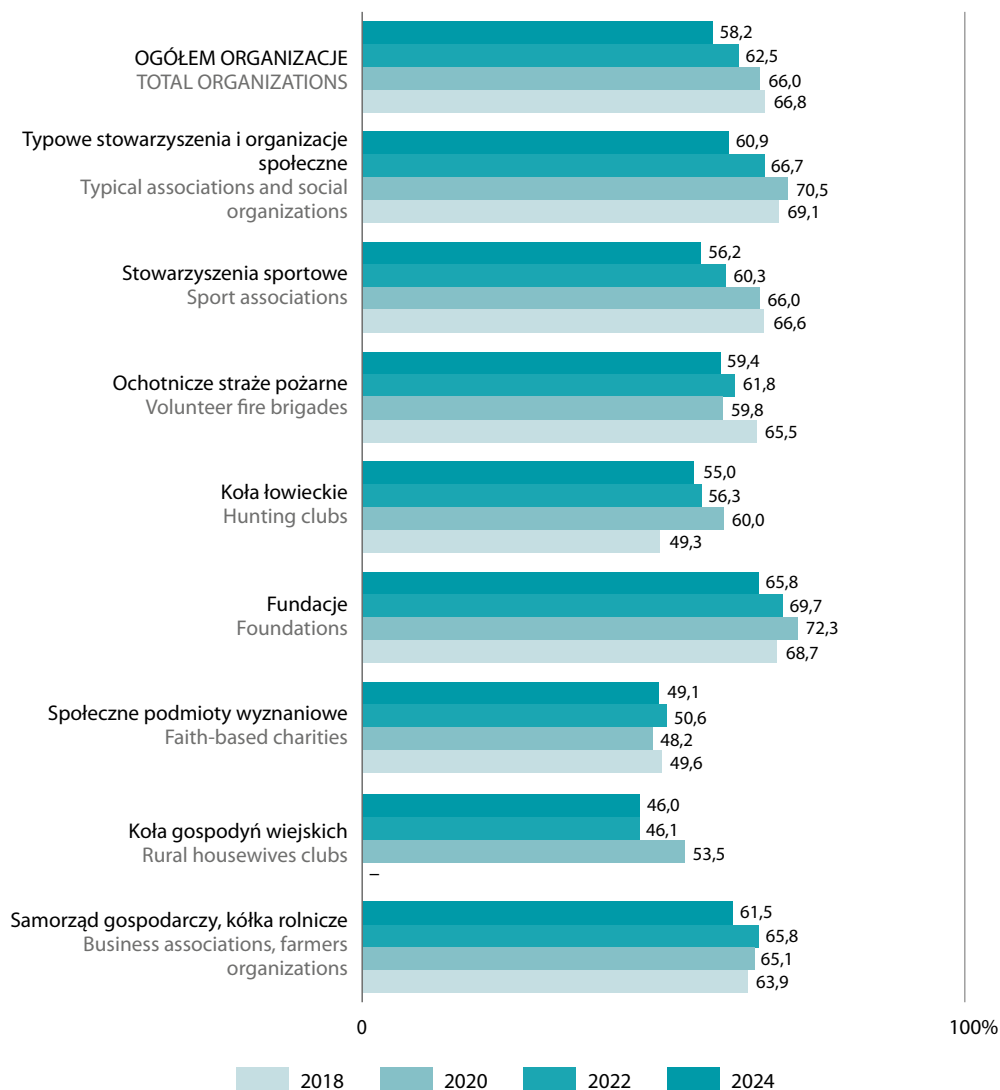
Tablica 2.7. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności

Table 2.7. Non-governmental organizations reported at least one barrier to activity

Wyszczególnienie Specification	2018	2020	2022	2024
	w % in %			
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	66,8	66,0	62,5	58,2
w tym: of which:				
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations	68,9	71,7	66,6	66,3
przedsiębiorstwa społeczne social enterprises	79,8	87,9	81,2	77,1

Wykres 2.21. Organizacje pozarządowe zgłaszające występowanie przynajmniej jednej bariery w prowadzeniu działalności według rodzaju organizacji

Chart 2.21. Non-governmental organizations reporting at least one barrier to activity by type of organization

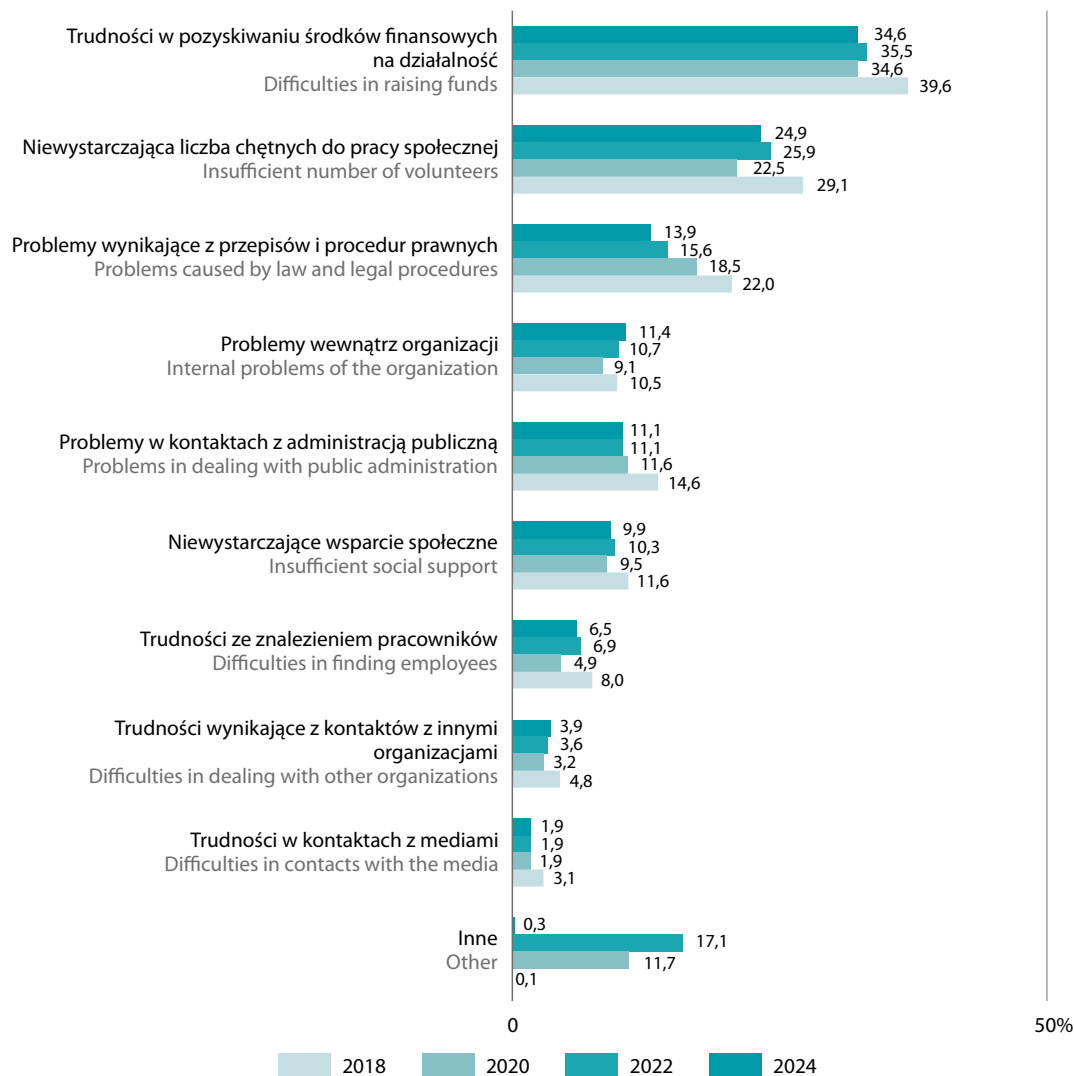
Kolejność wskazywania barier w prowadzeniu działalności była podobna we wszystkich analizowanych latach. W niemal wszystkich rodzajach trudności, odsetek podmiotów je zgłaszających zmniejszył się między 2018 r. a 2024 r. Jedynym rodzajem trudności, którego częstotliwość wskazania wzrosła, były problemy wewnątrz organizacji (wzrost o 0,9 p. proc. w analizowanym okresie). Niemal całkowicie wygasło występowanie innych trudności, które w latach 2020-2022 wynikały głównie ze zgłaszania przez organizacje jako bariery w prowadzeniu działalności pandemii SARS-CoV-2, wywołującej chorobę COVID-19.

Głównym problemem organizacji pozarządowych pozostają trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność organizacji. W 2018 r. na tę barierę wskazało 39,6% jednostek. W kolejnych latach odsetek ten jednak zmniejszył się i w 2024 r. wyniósł 34,6%. Drugą szczególnie istotną barierą była niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej. W 2018 r. problemy tego rodzaju posiadało 29,1% organizacji, a w 2024 r. odsetek ten zmniejszył się do 24,9% (zmiana o 4,2 p. proc.). Wśród najważniejszych problemów utrudniających działalność wskazywano także na bariery związane z przepisami i procedurami

prawnymi – w 2018 r. dotyczyło to 22,0% organizacji, a w 2024 r. – 13,9%. Jednocześnie była to kategoria, w której odnotowano największy spadek – w latach 2018-2024 odsetek wskazań zmniejszył się o 8,1 p. proc.

Najmniejszą zmianę w analizowanym okresie odnotowano w przypadku trudności w kontaktach z innymi organizacjami – w 2018 r. ten rodzaj bariery wskazywało 4,8% organizacji, a w 2024 r. – 3,9%.

Wykres 2.22. Organizacje pozarządowe według rodzaju zgłaszanych problemów w prowadzeniu działalności
Chart 2.22. Non-governmental organizations by type of reported problems in activity

Uwagi metodologiczne

Methodological notes

Podstawowe wyjaśnienia metodologiczne

Basic methodological explanations

1. Pojęcie organizacji pozarządowych zastąpiło stosowane w poprzednich edycjach tej publikacji pojęcie organizacji non-profit, które jest mniej powszechnie stosowane w Polsce. Podstawą definicji pozostał podręcznik Satellite Account on Non-profit and Related Institutions and Volunteer Work¹, który w następujący sposób definiuje analizowaną zbiorowość:
 - a. są w odpowiednim stopniu sformalizowane (np. w wyniku zarejestrowania we właściwym urzędzie) lub przynajmniej ich cele, sposób działania i struktura mają charakter trwały,
 - b. są instytucjonalnie odrębne od administracji publicznej,
 - c. mają charakter niezarobkowy (działają nie dla zysku i nie rozdzielają ewentualnej nadwyżki między swoich członków, pracowników itp.),
 - d. są samorządne (władze i kierunki działania określane są wewnątrz organizacji),
 - e. charakteryzują się dobrowolnością uczestnictwa w działalności organizacji.
2. Na potrzeby publikacji do organizacji pozarządowych zaliczono²:
 - a. stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne działające na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, czyli obok typowych stowarzyszeń, ochotnicze straże pożarne, stowarzyszenia sportowe (uczniowskie kluby sportowe, inne kluby sportowe i związki sportowe) oraz jednostki, do których w pewnych zakresach stosuje się Prawo o stowarzyszeniach, lecz ich funkcjonowanie regulują odrębne ustawy, np. Polski Czerwony Krzyż, Polski Związek Działkowców, Polski Związek Łowiecki i koła łowieckie,
 - b. fundacje działające na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach,
 - c. społeczne podmioty wyznaniowe, czyli zarejestrowane w REGON jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych, których działalność ma charakter społeczny, funkcjonujące w oparciu o przepisy normujące stosunek państwa do danego kościoła lub związku wyznaniowego lub ustawę z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania³ oraz nierejestrowane przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego,
 - d. koła gospodyń wiejskich działające na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich,
 - e. samorząd gospodarczy działający na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, podmioty, organizacje rolników działające na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych i ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników.

1 https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/UN_TSE_HB_FNL_web.pdf (dostęp: 01.10.2026 r.).

2 Publikacja nie obejmuje informacji dotyczących związków zawodowych, organizacji pracodawców i partii politycznych.

3 Badaniem nie zostały objęte jednostki tworzące strukturę i administrację kościołów (np. parafie, zbory, zakony, kurie biskupie, seminaria duchowne), lecz wyłącznie jednostki prowadzące działalność o charakterze pożytku publicznego.

3. Przedsiębiorstwa społeczne na podstawie przyznanego statusu przez wojewodę zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej oraz na podstawie wykazu przedsiębiorstw społecznych prowadzonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej według stanu w dniu 31.12.2024 r.
4. Organizacje pożytku publicznego to organizacje pozarządowe lub jednostki z nimi zrównane w zakresie praw, które uzyskały status organizacji pożytku publicznego i były wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego według stanu na dzień 31.12.2024 r.
5. W publikacji do jednostek rejestrowych zostały zaliczone wymienione wyżej typy podmiotów, mające własną osobowość prawną, a ponadto figurujące w rejestrze REGON, a do podmiotów nierejestrowych zaklasyfikowano: stowarzyszenia zwykłe (niemające osobowości prawnej stowarzyszenia zgłaszane do ewidencji w starostwach powiatowych i urzędach miast na prawach powiatu) i przyparafialne organizacje Kościoła katolickiego (wspólnoty i inne jednostki o charakterze stowarzyszeniowym działające w oparciu o prawo kościelne w ramach poszczególnych parafii, np. ministranci, kółko różańcowe, chór). Dane dotyczące jednostek nierejestrowych zaprezentowano w tablicach 1.1. i 2.1.
6. Prezentowane w publikacji dziedziny działalności stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz kół gospodyń wiejskich zostały określone za pomocą pierwszego, najważniejszego pola działalności wskazanego przez nie na formularzu SOF-1. Zastosowane dziedziny pozwalają na przeklasyfikowanie danych na dziedziny międzynarodowej klasyfikacji organizacji non-profit – ICNPO (the International Classification of Non-profit Organizations)⁴.
7. Prezentowane dane według województw i regionów przygotowane są na podstawie lokalizacji siedziby jednostek.
8. Ze względu na zaokrąglenia niektóre wartości w publikacji mogą nie sumować się do ogółem.
9. Prezentowane w publikacji procenty są liczone w oparciu o wartości bezwzględne, przed zaokrągleniem.
10. W publikacji pojęcia:
 - a. organizacja, podmiot, jednostka są stosowane wymiennie;
 - b. praca społeczna, wolontariat są stosowane wymiennie;
 - c. zatrudnienie na podstawie stosunku pracy, pracujący na podstawie stosunku pracy, zatrudnienie etatowe, praca etatowa są stosowane wymiennie. Zbiorowość osób pracujących w organizacjach pozarządowych jest tożsama z osobami zatrudnionymi ze względu na to, że w tych podmiotach nie występują pracodawcy i pracujący na własny rachunek;
 - d. praca pozaetatowa, zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych są stosowane wymiennie.
11. Podstawowym okresem referencyjnym prezentowanych danych jest rok 2024 lub stan na dzień 31.12.2024 r. Gdy informacje dotyczą innego okresu, jest on jednak wyraźnie zaznaczony w tekście.
12. Zastosowano następujące podstawy do obliczenia procentów i innych miar statystycznych prezentowanych na elementach graficznych:
 - a. ogół organizacji pozarządowych:
 - i. wykresy – 1.3., 1.14.-1.16., 1.22., 1.24., 1.26., 1.28., 1.30.-1.34., 1.48.-1.50., 1.52., 1.60.-1.62., 2.3.-2.5., 2.8.-2.9., 2.15., 2.17., 2.21.

⁴ Handbook on Non-profit Institutions in the System of National Accounts, United Nations, New York 2003, https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_91e.pdf (dostęp: 01.10.2026 r.).

- ii. tablice – 1.2., 1.6.-1.7., 1.15.-1.16., 1.26., 2.3., 2.5., 2.7.
- iii. mapy – 1.1.-1.2.
- b. organizacje pozarządowe, w których badane zjawisko wystąpiło:
 - i. wykresy – 1.13., 1.23., 1.26.-1.27., 1.36.-1.44., 1.46.-1.47., 1.57.-1.59., 1.63.-1.64., 2.6., 2.12.-2.14., 2.22.
 - ii. tablice – 1.7.-1.12., 1.17.-1.24., 1.27., 1.30.-1.33.
 - iii. mapy – 1.9.-1.10.
- c. wskazany w tytule rodzaj organizacji pozarządowych:
 - i. wykres – 1.7., 1.12., 1.25., 1.29., 1.51., 1.53.-1.56.
 - ii. tablica – 1.13., 1.25., 1.28.-1.29.
 - iii. mapy – 1.3.-1.8.
- 13. Badanie spisowe przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego jest realizowane w cyklu co 5 lat, w związku z czym w publikacji zaprezentowano dane dla lat: 2018 i 2023. Dotyczy to tablic 1.1.i i 2.1.

Źródła danych wykorzystywane w publikacji

Sources of data used in the publication

Sprawozdawczość GUS

Reporting of Statistics Poland

Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

Podstawowe źródło informacji zawartych w publikacji stanowiło badanie zrealizowane na podstawie obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024⁵ Organizacje pozarządowe i społeczne jednostki wyznaniowe (1.04.01).

Celem tego badania było dostarczenie informacji na temat wybranych rodzajów organizacji pozarządowych, określenie ich potencjału ekonomicznego i społecznego oraz skali i warunków prowadzonej działalności.

Zakres podmiotowy badania 1.04.01 został podzielony na dwie grupy. Pierwszą stanowiły fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń, a także społeczne podmioty wyznaniowe i koła gospodyń wiejskich. Podmioty te realizowały obowiązek sprawozdawczy na formularzu SOF-1. Do drugiej grupy zaliczono organizacje samorządu gospodarczego i kółka rolnicze, które zostały zobowiązane do wypełnienia formularza SOF-4s.

Zakres przedmiotowy formularzy SOF-1 i SOF-4s jest z jednej strony na tyle spójny, aby zapewnić porównywalność kluczowych zmiennych społeczno-ekonomicznych, a z drugiej uwzględnia pytania dostosowane do poszczególnych grup podmiotów, które pozwalają charakteryzować ich specyfikę. Formularz SOF-1 za 2024 r., służący zebraniu informacji od najliczniejszej zbiorowości organizacji pozarządowych, obejmował następujące elementy:

- a. dziedzina, zasięg, formy i charakter działalności jednostki sprawozdawczej,

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024 (Dz. U. 2023 r., poz. 2747 z późn. zm.).

- b. rodzaj i liczba beneficjentów działalności jednostki sprawozdawczej oraz rodzaj działań podejmowanych na rzecz odbiorców indywidualnych,
- c. członkostwo, praca społeczna,
- d. zatrudnienie na podstawie stosunku pracy oraz praca w ramach umów cywilnoprawnych,
- e. posiadanie środków trwałych, ponoszenie nakładów inwestycyjnych,
- f. przychody i koszty prowadzenia działalności,
- g. wpływ działań pomocowych w związku z powodzią na działalność organizacji.

Struktura formularza SOF-4s w dużej mierze pokrywała się ze sprawozdaniem SOF-1, choć część pytań została dostosowana do innej zbiorowości. W SOF-4s inaczej niż w SOF-1 zostały sformułowane pytania o rodzaj i formę działalności statutowej oraz o odbiorców działań jednostki sprawozdawczej.

Dobór jednostek do kartotek SOF za 2024 r.

Operat do badania realizowanego na formularzach SOF-1 i SOF-4s stanowiła Baza Jednostek Statystycznych (BJS)⁶, z której zostały wybrane organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną, charakteryzujące się formą prawną odpowiadającą zakresowi podmiotowemu badania oraz mające określony w BJS stan aktywności prawno-ekonomicznej jako:

- a. jednostka aktywna – prowadząca działalność,
- b. jednostka nieaktywna – nieprowadząca działalności, ale przygotowująca się do jej rozpoczęcia.

Na podstawie tak przygotowanego operatu, dobór jednostek do kartoteki badania realizowanego na formularzu SOF-1 odbył się dwuetapowo: w pierwszej kolejności zastosowano dobór celowy, a następnie wylosowano próbę warstwową. Jednostki z doboru celowego zostały objęte badaniem pełnym. Było to podyktowane faktem, iż są to podmioty o dużym potencjale społecznym lub ekonomicznym bądź tworzą na tyle zróżnicowaną wewnątrznie zbiorowość, że zastosowanie doboru losowego skutkowałoby niską precyzją ocen w odniesieniu do badanej zbiorowości. Z pozostałej grupy jednostek niedobrej do kartoteki na podstawie doboru celowego wylosowano próbę o charakterze warstwowym i proporcjonalnym. Warstwy stanowiły:

- a) województwa z wydzieleniem największych miast, tj.: Warszawy, Krakowa, Łodzi, Wrocławia, Lublina, Gdańska, Katowic, Szczecina i Poznania (25 grup); w ramach warstwy województwa proporcjonalnie wylosowano powiaty;
- b) forma prawna, tj. fundacje oraz stowarzyszenia i inne organizacje społeczne (2 grupy); w ramach warstwy stowarzyszeń proporcjonalnie losowane są: ochotnicze straże pożarne; koła łowieckie; stowarzyszenia sportowe; pozostałe organizacje.

Do kartoteki badania realizowanego na formularzu SOF-1 kwalifikowane są, na zasadzie doboru celowego, następujące podmioty:

- a. jednostki, które mają zarejestrowaną działalność gospodarczą i równocześnie przychody powyżej 100 tys. zł lub zatrudniały do 5 osób;
- b. jednostki, które mają przychody powyżej 2 mln zł;
- c. jednostki posiadające status organizacji pożytku publicznego, które złożyły pełne sprawozdanie finansowe i merytoryczne do Narodowego Instytutu Wolności;

⁶ To baza danych utworzona w oparciu o rejestr REGON, różniąc się od niego tym, że bez wniosku podmiotu zarejestrowanego jest aktualizowana danymi z badań oraz w oparciu o źródła administracyjne.

- d. jednostki zatrudniające powyżej 5 osób;
- e. społeczne podmioty wyznaniowe;
- f. stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i cudzoziemców;
- g. przedsiębiorstwa społeczne;
- h. jednostki świadczące zinstytucjonalizowane usługi społeczne:
 - i. wodne ochotnicze pogotowia ratunkowe, górskie ochotnicze pogotowia ratunkowe i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe;
 - ii. jednostki, które mają zawarte kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia;
 - iii. jednostki występujące w kartotekach do badań dotyczących pomocy społecznej, realizowanych na formularzach PS-01 Sprawozdanie instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz placówek wsparcia dziennego, PS-03 Sprawozdanie zakładu stacjonarnego pomocy społecznej;
 - iv. jednostki prowadzące centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej;
 - v. jednostki występujące w kartotekach do badań o symbolu K dotyczących kultury (K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej, K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej, K-05 Sprawozdanie z działalności wystawienniczej, K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy, K-08 Sprawozdanie kina);
 - vi. jednostki prowadzące placówki oświatowe według bazy Systemu Informacji Oświatowej.

Ostatecznie kartoteka SOF-1 liczyła 31,0 tys. organizacji i stanowiła 24,6% całego operatu. W wyniku doboru celowego badaniem objęto 12,4 tys. podmiotów, a w drodze losowania kartotekę SOF-1 zasiłowało 18,6 tys. organizacji.

Tablica 1. Liczba jednostek w badaniu na formularzu SOF-1 według rodzaju organizacji za 2024 r.
Table 1. Number of units in the SOF-1 survey according to type of organization for 2024

Rodzaj organizacji Type of organization		Liczba organizacji (w tys.) Number of organizations (in thousands)			
		operat sampling frame	kartoteka SOF-1 files of SOF-1		
			razem total	dobór celowy purposive sampling	próba losowa random sampling
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS		126,7	31,0	12,4	18,6
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne Associations and similar organizations	razem total	89,4	15,7	6,3	9,4
	typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne typical associations and social organiza- tions	45,0	9,9	5,0	4,9
	stowarzyszenia sportowe sport associations	26,1	3,9	1,1	2,8
	ochotnicze straże pożarne volunteer fire brigades	15,5	1,6	0,2	1,4
	koła łowieckie hunting clubs	2,7	0,3	<0,1	0,3
	Fundacje Foundations	33,2	11,3	4,0	7,3
Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities		2,2	2,1	2,1	(-)
Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs		1,9	1,9	<0,1	1,9

Badanie na formularzu SOF-4s miało charakter pełny, co oznacza, że wszystkie jednostki wybrane z BJS zostały włączone do kartoteki badania. Ostatecznie badaniem realizowanym na formularzu SOF-4s objęto 1,4 tys. organizacji samorządu gospodarczego i kółek rolniczych⁷.

⁷ W związku ze zmianą metodologii badania od 2024 r. organizacje samorządu zawodowego zostały objęte obserwacją co cztery lata, w ramach odrębnego badania Partnerzy dialogu społecznego – organizacje pracodawców i związki zawodowe (1.04.08), wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2026 (Dz. U. 2025 r., poz. 1842 z późn. zm.).

Tablica 2. Liczba jednostek w badaniu na formularzu SOF-4s według rodzaju organizacji za 2024 r.
Table 2. Number of units in the SOF-4s survey according to type of organization for 2024

Wyszczególnienie Specification	Rodzaj organizacji Type of organization		Liczba organizacji (w tys.) Number of organizations (in thousands)
SOF-4s	Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	razem total	1,4
		kółka rolnicze farmers organizations	0,6
		samorząd gospodarczy business associations	0,8

Sposób realizacji sprawozdań i ich kompletność

Podstawową formą zbierania danych od jednostek objętych obowiązkiem sprawozdawczym był formularz elektroniczny zamieszczony w Portalu Sprawozdawczym (PS) na stronie internetowej GUS. Realizację badania rozpoczęto od wysłania informacji o obowiązku sprawozdawczym. Do jednostek posiadających aktywne konto w PS powiadomienie zostało wygenerowane automatycznie. W przypadku pozostałych podmiotów zawiadomienia rozesłano pocztą elektroniczną. Organizacje, dla których nie udało się ustalić adresu e-mail, poinformowano o obowiązku sprawozdawczym za pomocą listu wysłanego pocztą tradycyjną. Na korespondencję elektroniczną i tradycyjną składały się: list informujący o realizowanym badaniu, odpowiedni formularz oraz tymczasowy login i hasło umożliwiające aktywację konta w PS.

Tablica 3. Realizacja badania organizacji pozarządowych według formularzy za 2024 r.
Table 3. Conducted survey from the SOF series for 2024 according to forms

Wyszczególnienie Specification	Liczebność jednostek w kartotece Number of units in files		Sprawozdania pozytywne ^a Valid reports ^a	Pozostały rozpoznany stan aktywności ^b Other recognized state of activity ^b				Brak kontaktu Non-contact	
	w tys. in thousands		w % in %	nieaktywne non-active		aktywne, które odmówiły udziału w badaniu active which refused participation in survey			
								w tys. in thou- sands	w % in %
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS	32,4	25,2	77,6	4,7	14,4	1,4	4,3	1,2	3,6
SOF-1	31,0	24,0	77,3	4,5	14,4	1,4	4,4	1,2	3,8
SOF-4s	1,4	1,2	84,1	0,2	13,7	<0,1	1,9	<0,1	0,3

^a Jednostki, które wypełniły sprawozdanie, z wyłączeniem tych, które zaznaczyły wyłącznie informację o braku aktywności.

^a Units which filled forms, with the exception of those which marked only the information of inactivity.

^b Jednostki, z którymi nawiązano kontakt w trakcie realizacji badania, ale nie złożyły sprawozdania lub zaznaczyły na nim informację o braku aktywności. Jako odmowy potraktowano również jednostki, które nie złożyły sprawozdania, a w oparciu o źródła administracyjne ustalono, że prowadziły działalność.

^b Units were contacted in the course of the study, but which have not submitted reports or marked information on it indicated a lack of activity. As refusals of participation in the survey were considered units which have not submitted reports but, on the basis of administrative datasets, they were identified as active units, running activity.

W celu uzyskania możliwie wysokiej kompletności do organizacji, które nie złożyły sprawozdania w wyznaczonym terminie, zostały kilkakrotnie wysłane monity przypominające o obowiązku sprawozdawczym: automatycznie z PS albo za pośrednictwem poczty elektronicznej. Z pozostałymi jednostkami nawiązywano kontakt telefoniczny.

Tablica 4. Kompletność badania organizacji pozarządowych według formularzy i rodzajów podmiotów za 2024 r.

Table 4. Completeness of survey of the SOF series according to forms and types of organization for 2024

Wyszczególnienie Specification			Organizacje z kartotek badania, z wyłączeniem podmiotów nieaktywnych Organizations in research files without non-active ones	Organizacje, które zrealizowały obowiązek sprawozdawczy ^a Organizations which realized reporting duty ^a	
			w tys. in thousands	% z pierwszej kolumny % from first column	
OGÓŁEM ORGANIZACJE TOTAL ORGANIZATIONS			27,8	25,2	90,6
w tym: of which:					
organizacje pożytku publicznego public benefit organizations			5,8	5,7	98,4
SOF-1	Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne Associations and similar organizations	razem total	13,8	12,8	92,7
		typowe stowarzyszenia i organizacje społeczne typical associations and social organizations	8,6	7,9	92,0
		stowarzyszenia sportowe sport associations	3,3	3,0	91,7
		ochotnicze straże pożarne volunteer fire brigades	1,6	1,6	98,1
		koła łowieckie hunting clubs	0,3	0,3	93,7
	Fundacje Foundations		9,0	7,5	83,8
	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities		2,0	1,9	96,9
	Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs		1,8	1,8	97,2
	SOF-4s	Samorząd gospodarczy, kółka rolnicze Business associations, farmers organizations	razem total	1,2	1,2
kółka rolnicze farmers organizations			0,5	0,5	98,5
samorząd gospodarczy business associations			0,7	0,7	96,7

a Ujęto organizacje, które złożyły sprawozdania pozytywne (prowadziły działalność statutową w 2024 r.).

a Selected organizations that submitted positive reports (conducted mission-related activity in 2024).

Wypełnione sprawozdania z serii SOF przesłało łącznie 25,2 tys. podmiotów objętych obowiązkiem sprawozdawczym (77,6%), a 4,7 tys. jednostek potwierdziło, że w 2024 r. nie prowadziło działalności statutowej (14,4%). Nie udało się nawiązać kontaktu z 1,2 tys. organizacji (3,6%), a 1,4 tys. odmówiło udziału w badaniu (4,3%).

Większe trudności w nawiązaniu kontaktu z organizacjami wystąpiły podczas realizacji badania na formularzu SOF-1 (3,8%). Tu również odnotowano wyższy odsetek jednostek, które odmówiły udziału w badaniu (4,4%).

Ostateczna kompletność zrealizowanego badania, po odjęciu podmiotów nieaktywnych, wyniosła 90,6%. Najniższy poziom kompletności odnotowano wśród fundacji (83,8%). W grupie stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, realizujących obowiązek sprawozdawczy na formularzu SOF-1, najwyższą kompletnością charakteryzowały się ochotnicze straże pożarne (98,1%), a najniższą stowarzyszenia sportowe (91,7%). Wśród organizacji pożytku publicznego kompletność wyniosła 98,4%, a wśród przedsiębiorstw społecznych – 73,3%.

Uogólnianie wyników badania

Ze względu na to, że kompletność badania realizowanego na formularzach SOF-1, SOF-4s nie wyniosła 100%, a także z uwagi na to, że część badania na formularzu SOF-1 była realizowana na próbie, do zbioru wynikowego zostały skonstruowane wagi, które umożliwiły uogólnienie pozyskanych danych na całą populację aktywnych jednostek. Przy konstrukcji wag zostały wydzielone następujące warstwy w ramach badania na formularzach SOF-1, SOF-4s: podregion (72) i rodzaje organizacji (6).

Szczegółowy opis konstrukcji wag zawarto w zeszycie metodologicznym⁸.

Stowarzyszenia zwykłe Ordinary associations

Podstawowe źródło danych o liczbie aktywnych stowarzyszeń zwykłych stanowił wykaz stowarzyszeń zwykłych i rejestrowych. W lutym 2025 r. zostały wykopiowane dane z bazy stowarzyszeń aktualizowanej przez starostwa powiatowe i urzędy miast na prawach powiatu w zakresie stanu aktywności i danych teleadresowych.

Aktualizacja bazy stowarzyszeń miała charakter obowiązkowy i wynikała z art. 30 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024⁹.

Osobom prowadzącym wykaz stowarzyszeń w powiatach i w miastach na prawach powiatu udostępniona jest na PS aplikacja obsługująca wyżej wymienioną bazę. Jej aktualizacji dokonało według stanu na styczeń 2025 r. 96,0% starostw i urzędów miast na prawach powiatu. Spośród 140,8 tys. jednostek znajdujących się w bazie zweryfikowano 135,2 tys. podmiotów (96,0%).

Poza opracowaniem informacji o liczbie aktywnych stowarzyszeń zwykłych, zebrane dane zostały wykorzystane do aktualizacji rejestrów statystycznych pozostałych typów stowarzyszeń.

⁸ Zob. Organizacje non-profit: stowarzyszenia, fundacje, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz społeczne jednostki wyznaniowe, Urząd Statystyczny w Krakowie, Departament Badań Społecznych GUS, Kraków, Warszawa 2019, s. 16-17.

⁹ Badanie 1.04.01.

Badanie przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego

Survey of parish organizations of the Catholic Church

Badanie przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego zostało zrealizowane w 2023 r. przez Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego (ISKK) w ramach corocznej sprawozdawczości parafii katolickich w Polsce. Podstawę stanowiło badanie własne ISKK przeprowadzane regularnie począwszy od 1999 r. Rejestr parafialnych organizacji Kościoła katolickiego aktualizowany jest co 5 lat za pomocą badania pełnego (spisowego). W 2024 r. ISKK opublikowało liczbę tych podmiotów według stanu za rok 2023. Badanie ISKK polegało na zebraniu podstawowych danych o organizacjach działających we wszystkich parafiach i ośrodkach duszpasterskich w Polsce w ramach sprawozdawczości parafii katolickich. Uzyskane dane na temat przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego dotyczyły liczby tych organizacji i ich członkostw. Badaniem spisowym objęto 10 564 parafie.

Tablica 5. Realizacja badania spisowego organizacji przyparafialnych za 2023 r.
Table 5. Conducted census survey of parish organizations for 2023

Wyszczególnienie Specification	Liczba parafii ^a Number of parishes ^a	
	N	% w kolumnie % in column
Ogółem Grand total	10564	100,0%
Wypełnione sprawozdanie Filled report	8562	81,0%
Brak jednostek w parafii No units in parish	450	4,3%
Odmowa złożenia sprawozdania, brak danych Refusal to fill the report, no data	1552	14,7%

a Wliczając samodzielne ośrodki duszpasterskie: rektoraty, kościoły filialne i sanktuaria.

a Including independent pastoral centers: rectorates, affiliate churches and sanctuaries.

W celu pełniejszego scharakteryzowania przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego, na zlecenie GUS, ISKK przeprowadził badanie reprezentacyjne z wykorzystaniem formularza SOF-K z danymi za 2024 r. Formularz ten został przygotowany w oparciu o sprawozdanie SOF-1 i obejmował m.in. takie zagadnienia jak: dziedzina działalności, zasięg działania, odbiorcy działalności, pracujący społecznie oraz bariery działalności.

Na podstawie rejestru parafii¹⁰, który posłużył jako operat, wylosowano próbę 499 parafii. Dobór próby miał charakter losowy, zależny oraz zespołowy. Ponadto próba została dobrana z uwzględnieniem warstw z alokacją proporcjonalną. Warstwowanie przebiegało w oparciu o wielkość, charakter oraz typ parafii. W wylosowanych parafiach badano wszystkie organizacje działające na ich terenie. Charakterystykę operatu i próby założonej prezentują poniższe tablice.

10 Bez uwzględniania samodzielnych ośrodków duszpasterskich.

Tablica 6. Struktura operatu oraz wylosowanej próby według wielkości parafii w 2024 r.
Table 6. Structure of sampling frame and random sample according to size of parish in 2024

Liczba wiernych w parafii Number of believers in parish	Operat Sampling frame		Próba założona Random sample	
	N	% w kolumnie % in column	N	% w kolumnie % in column
Ogółem Grand total	10564	100,0	499	100,0
Do 1200 Up to 1200	2778	26,3	115	23,0
Od 1201 do 2000 Over 1201 up to 2000	2238	21,2	108	21,6
Od 2001 do 3900 Over 2001 up to 3900	2211	20,9	125	25,1
Powyżej 3901 Over 3901	2375	22,5	151	30,3
Systemowe braki danych No data	962	9,1	-	-

Do każdej wylosowanej do badania parafii, wewnętrzną pocztą kościelną przekazano przesyłkę zawierającą formularze SOF-K oraz list przewodni ISKK wraz z instrukcją (w tym z linkiem do formularza on-line) i zaadresowaną kopertą zwrotną. Za rozdanie formularzy przedstawicielom wszystkich działających w parafii organizacji oraz ich odesłanie odpowiedzialni byli proboszczowie. Realizacja badania była na każdym etapie monitorowana przez ISKK. Zgodnie z informacją na formularzach oraz w liście przewodnim, parafie były zobowiązane do przekazania (lub wypełnienia elektronicznie) wszystkich formularzy do dnia 30 kwietnia 2025 r. Z uwagi na niski poziom realizacji badania termin ten został wydłużony. Ostateczna kompletność wyniosła 70,5% zakładanej próby. Spośród 499 wylosowanych parafii wypełnione formularze odesłały 352 jednostki.

Tablica 7. Realizacja badania reprezentacyjnego według wielkości parafii w 2024 r.
Table 7. Conducted representative survey according to size of parish in 2024

Liczba wiernych w parafii Number of believers in parish	Próba założona Random sample		Próba zrealizowana Realized sample	
	N	% w kolumnie % in column	N	% w kolumnie % in column
Ogółem Grand total	499	100,0	352	100,0
Do 1200 Up to 1200	115	23,0	80	22,7
Od 1201 do 2000 Over 1201 up to 2000	108	21,6	76	21,6
Od 2001 do 3900 Over 2001 up to 3900	125	25,1	93	26,4
Powyżej 3901 Over 3901	151	30,3	103	29,3

W celu skorygowania wyników badania zastosowano wagi analityczne. Przy ich naliczaniu wykorzystano strukturę organizacji w parafiach. Według spisu parafii, w wylosowanych 499 podmiotach działało 2753 przyparafialnych organizacji Kościoła katolickiego. Wśród 352 parafii, w których zrealizowano badanie, funkcjonowało 1851 jednostek tego rodzaju.

Pozostałe źródła danych

Other sources of data

W niniejszej publikacji obok prezentacji danych pochodzących bezpośrednio z badania statystycznego wykorzystano dane z następujących administracyjnych źródeł:

- a. Ministerstwo Finansów,
- b. Ministerstwo Sprawiedliwości,
- c. Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- d. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Powyższe dane zostały przekazane przez gestorów zgodnie z zapisami programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024 i stanowiły bezpośrednie lub pośrednie źródło danych dla badania.

- Ad a) Dane Ministerstwa Finansów zostały pozyskane w formie bazy z Systemu Informacji Podatkowej w zakresie organizacji pożytku publicznego, które otrzymały w 2024 r. 1,5% należnego podatku (za 2023 r.), danych o podatnikach podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz od osób fizycznych (PIT). Dane jednostkowe dotyczące osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej pochodziły z Krajowej Ewidencji Podatników. Powyższe zbiory umożliwiły aktualizację rejestrów statystycznych oraz kontrolę jakości danych z badania. W oparciu o nie dokonano imputacji, szacowania danych oraz sprawdzenia wag analitycznych. W niniejszej publikacji źródło to posłużyło m.in. do ustalenia liczby organizacji, które uzyskały przychody w 2024 r., korekty sumy przychodów ogółem, wysokości 1,5% podatku i kosztów poniesionych przez badane organizacje w 2024 r.
- Ad b) Dane Ministerstwa Sprawiedliwości zostały przekazane w formie rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jak też rejestru przedsiębiorców. Na ich podstawie nastąpiła aktualizacja rejestrów statystycznych oraz kontrola jakości danych z badania. Wykorzystane zostały na etapie aktualizacji operatu do badania.
- Ad c) Dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Centralnego Rejestru Płatników Składek zostały wykorzystane do określenia liczby jednostek zatrudniających pracowników oraz do pozyskania dodatkowych danych teleadresowych. Umożliwiły one bezpośrednie wykorzystanie danych, kontrolę jakości danych z badania i w oparciu o nie nastąpiła imputacja oraz szacowanie danych o zatrudnieniu. Ponadto posłużyły bezpośrednio do opracowania struktury wieku osób zatrudnionych w badanych organizacjach oraz liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych i emerytów.
- Ad d) Dane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji w zakresie liczby pracowników, liczby etatów z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.